История на Пророците

В СВЕТЛИНАТА НА СВЕЩЕНИЯ КОРАН

-2-

Осман Нури ТОПБАШ

ГЛАВНО МЮФТИЙСТВО

بسم الله الرحمن الرحيم

София 1437 / 2016

Давуд Сюлейманов Алиев, преводач

Басри Зилябид, редактор

Расим Шакироглу, технически редактор

1000 София, ул . „Братя Миладинови" №27
Тел.: 02/981 60 01 Факс: 02/980 30 58
www.grandmufti.bg

ISBN:

Цитатите от Свещения Коран са от изданието Теофанов, Цветан. Превод на Свещения Коран. С., 1999.

История на Пророците

В СВЕТЛИНАТА НА СВЕЩЕНИЯ КОРАН

Втора част

Осман Нури ТОПБАШ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Мюсюлманско изповедание
Главно мюфтийство

ПРЕДГОВОР

Тази книга е продължение на История на Пророците в светлината на Свещения Коран – Първа част. При подготовката ѝ е спазена методологията описана в предговора на Първа част.

След пророците споменати в Първа част, тук са представени:

МУСА (алейхисселям) - погубил Фараона във водовъртежите на Червено море с чудото на тоягата си;

ХАРУН (алейхисселям) - преодолял брат на Муса алейхисселям и негов верен помощник;

ДАВУД (алейхисселям) - възхитил планини, камъни и диви зверове със споменаването си (*зикир*);

СЮЛЕЙМАН (алейхисселям) - носил огромното си земно богатство и власт извън сърцето си;

УЗЕЙР (алейхисселям) - преодолял се в доказателство за повторното съживяване в Деня на възкресението;

ЕЮБ (алейхисселям)- преодолял се в олицетворение на търпението (*сабър*);

ЮНУС (алейхисселям) - преодолял тъмнините с искреността на дуата и споменаването на Аллах (*зикир*);

ИЛЯС (алейхисселям) - оставил след себе си славата на Аллаховата благословия „Мир за рода на Иляс!“;

ЕЛЙЕСА (алейхисселям) - предпочетеният сред народите;

ЗУЛ-КИФЛ (алейхисселям) - праведният пратеник обгърнат от Аллаховата милост (*рахмет*);

ЛУКМАН (алейхисселям) - учителят на физическите и духовни лечители;

ЗЕКЕРИЯ (алейхисселям) - шехидът, запазил упованието и смирението си пред Създателя;

ЯХЯ (алейхисселям) – също шехид като баща си;;

ИСА (алейхисселям) - небесният пратеник, лечителят на болните и съживяващият мъртвите.

Изказвам особена благодарност на членовете на комисията, положили усилия за подготовката на тази творба: Фарук Кангер, Исмаил Гюндай, Мюбарек Еркул и д-р Алиджан Татлъ. Нека Всевишният Аллах превърне делото им в нестихваща милостиня (садака-и джарие) за тях.

Молим Всевишният Аллах да помилва грешките ни и търсим убежище в Неговата безкрайна милост.

Успехът е единствено от Аллах.

Осман Нури Топбаш
11.02.2005 г.
Истанбул

ХАЗРЕТИ

Муса

– алейхисселям –

и

ХАЗРЕТИ

Харун

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ МУСА

-алейхисселям-

Погубил Фараона във водовъртежите на Червено море с чудото на тоягата си

и

ХАЗРЕТИ ХАРУН

-алейхисселям-

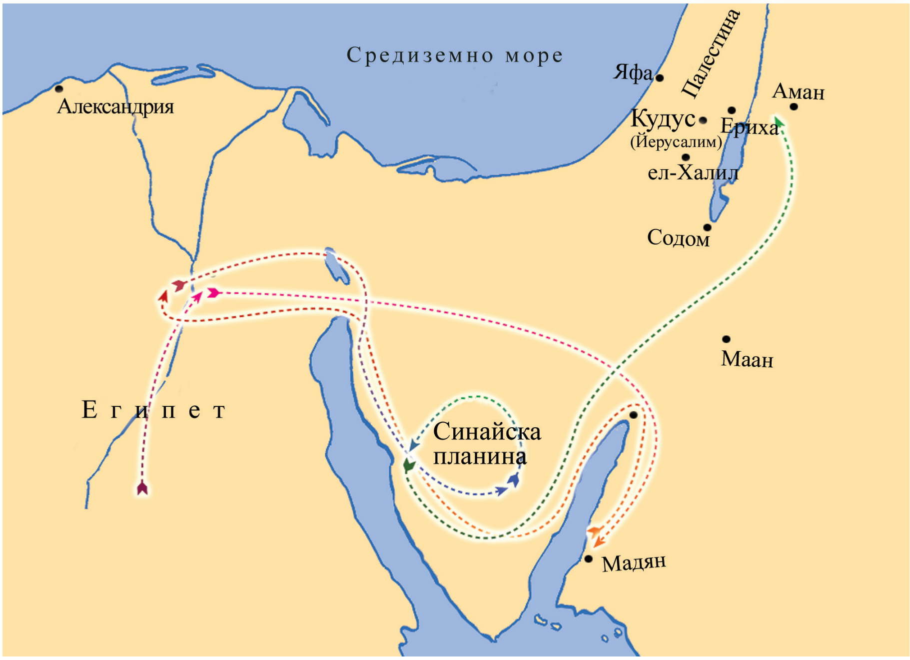
Праведният брат на Муса алейхисселям и негов верен помощник

Муса (а.с.) е най-често споменаваният пророк в Свещения Коран и един от петте най-големи пратеника (*Улу*‘*л-азм*). Той е изпратен като пророк на синовете на Исраил след Юсуф (а.с.). Хазрети Муса е син на Имран и потомък на Хазрети Ибрахим по линия на Якуб и Исхак алейхимесселям. Харун (а.с.) е брат на Муса (а.с.).

Египетският фараон Рейййан бин Мелик (*Рейййан бин Велид*), който избрал Юсуф (а.с.) за финансов министър, бил вярващ. Неговият наследник Кабус не повярвал в правата вяра известена от Юсуф (а.с.), но и не го освободил от министерския пост. Фараоните от по-късните епохи не се отнасяли с уважение към синовете на Исраил.

След Юсуф (а.с.) синовете на Исраил останали в Египет. Те били привързани към религията на Юсуф, Якуб, Исхак и Ибрахим алейхимусселям. Хората населяващи Египет били идолопоклонници. Те почитали звездите и идолите. Египетските фараони били жестоки и коравосърдечни хора. Отнасяли се с пренебрежение към синовете на Исраил и не искали тяхното поколение да нараства защото се опасявали, че ако станат по-многобройни могат да превземат властта. Те се състояли от дванайсет рода, потомци на всеки един от синовете на Якуб (а.с.).

Затова египтяните начело с Фараона започнали да потискат и измъчват синовете на Исраил. Нарастващият гнет ставал непоносим за тях. Изцяло загубили правата си. Поискали да се преселят в земите на Кенан – родината на Якуб (а.с.) но така и не успявали, защото Фараонът ги заставял

да работят при строежите на пирамидите и на други тежки работи и не ги освобождавал.

Фараонът принуждавал синовете на Исраил, да работят при много тежки условия, държал ги под натиск и ги измъчвал. Налагал непосилни данъци дори на онези, които не били в състояние да полагат труд. Всеки, който не изплащал своя дневен данък преди залез слънце бил наказван и оставал един месец с вързани ръце.

„Фараонът се възгордя на земята и раздели на групи нейните жители. Обезсилваше една част от тях – избиваше синовете им и пощадяваше жените им. Той бе от сеещите развала.“ (Сура ел-Касас, 28:4)

„... Фараонът и Хаман, и техните войски бяха грешници.“ (Сура ел-Касас, 28:8)

В този период на мъчение и отчаяние Всевишният Аллах им изпратил Муса алейхисселям като пророк.

„А Ние пожелахме да облагодетелстваме онези, които бяха обезсилени на Земята, и да ги сторим водители, и да сторим тях наследниците...“ (Сура ел-Касас, 28:5)

„... и да ги утвърдим на Земята, и да покажем от тях на Фараона и Хаман, и войските им онова, от което са се пазели.“ (Сура ел-Касас, 28:6)

Сънят, който изплашил Фараона

Една нощ Фараонът видял сън: Огън излязъл от *Бейт-и Макдис* (*Свещения Храм в Кудус*) и изгорил домовете на египтяните, но не докоснал къщите на синовете на Исраил.

Тълкувателят на съня му казал:

„Ще се роди дете от синовете на Исраил, което ще унищожи твоето царство!“

Тогава Фараонът заповядал на войските си да убиват всяко новородено момче от синовете на Исраил.

По това време се родил сина на Имран потомък на Хазрети Якуб. Нарекли го Муса (*Моисей*). Една от жените, които помагали при раждането била близка на Муса. Когато той се родил жената се изумила при вида на яркото сияние от светлина (*нур*) на челото му.

Когато помощничките излезли от дома, хората на Фараона влезли. Виждайки наближаващата опасност в паниката и страха си майката на Муса го скрила в пещта. Войниците претърсили дома, но не намерили нищо и си тръгнали. С прималяло от ужас сърце майката отворила пещта мислейки, че детето е изгоряло. Но вместо това то стояло опазено сред пламъците подобно Хазрети Ибрахим (а.с.). С несравнима радост жената прегърнала рожбата си и благодарила на Всевишния Аллах. След което получила вдъхновение от Аллах; повелено й било да го кърми, а когато се уплаши за него да го пусне в река Нил. Била известена с благата вест, че един ден Муса ще й бъде върнат и, че той ще бъде един от пратениците.

„И разкрихме на майката на Муса: “Да го кърмиш, а когато се уплашиш за него, пусни го в морето (Нил)**! И не се плаши! И не скърби! Ние ще ти го върнем и ще му отредим да бъде от пратениците.”** (Сура ел-Касас, 28:7)

Майката на Муса алейхисселям отишла при един дърводелец и му поръчала да направи сандък. Положила Муса (а.с.) в него и го пуснала в река Нил.

Дърводелецът се досетил и веднага отишъл при Фараона, за да я предаде. Но когато се явил пред него, езика му се схванал и той не могъл да изрече нищо, след което пазачите на Фараона го изгонили.

Плавайки във водите на река Нил, сандъкът достигнал до градините на двореца, заплел се и останал там. Слугините го намерили и го отнесли при съпругата на Фараона – Асия.

Хазрети Муса в двореца на Фараона

Съпругата на Фараона – Асия била от рода на Реййан бин Велид, който приел религията известена от Юсуф (а.с.). Когато видяла Муса в сандъка сърцето й се изпълнило с обич към него. Детето било прекрасно. Тя го взела в прегръдките си, отнесла го при Фараона и успяла да го убеди да го задържат:

„И жената на Фараона му рече: "Радост за окото – на мен и на теб! Не го убивайте! Може да ни е от полза или да го вземем за син." Така и не усетиха.“ (Сура ел-Касас, 28:9)

След като решили Хазрети Муса да остане в двореца, започнали да търсят жена, която да го кърми. Много жени били повикани в двореца, ала детето отказвало да суче от тях. По-голямата сестра на Муса (а.с.), Мерйем чула техния разговор и известила, че с тяхно съгласие нейната майка може да го кърми доброволно, защото:

„И рече на сестра му: "Проследи го!" И тя го наблюдаваше отстрани, без да я усетят.“ (Сура ел-Касас, 28:11)

„Изпървом повелихме Ние да отказва да суче. И рече тя: "Да ви посоча ли семейство, което ще се грижи за него вместо вас и ще му бъде наставник?" (Сура ел-Касас, 28:12)

„И така го върнахме на майка му, за да се радват очите ѝ, да не скърби и да узнае, че обещанието на Аллах е истина. Ала повечето от тях не знаят.“ (Сура ел-Касас, 28:13)

Майката на Муса (а.с.) не се съмнявала, че Аллаховото обещание ще се сбъдне. Затова, когато ѝ предложили да кърми Муса, тя не приела веднага за да не предизвика съмнение и казала:

„–Имам син на име Харун (*Аарон*)! Ако ме премете заедно с него, ще кърмя детето, ако ли не – отказвам!..“

Така никой не разбрал, че тя е майката на Муса. Заповядали ѝ да го кърми срещу възнаграждение.

Когато Фараонът и съпругата му решили да осиновят Хазрети Муса, най-вероятно смятали, че детето ще израсне според тяхното възпитание и ще бъде като тях. При формирането на личността на човек има два фактора, които определят посоката на неговия живот: наследственост и възпитание. Наследствеността обхваща вродените черти, с които човек се ражда, а възпитанието се формира след раждането му в зависимост от обучението, на което е подложен. Затова човек попада под влияние на един от двата

фактора, а понякога и на двата едновременно. Тази действителност е известена по много деликатен начин в 9-ия айет от Сура ел-Касас (Разказът): **„Така и не усетиха.“**

Фараонът погубил 980.000 невинни деца, за да намери Хазрети Муса. Ала Всевишният Аллах отгледал Хазрети Муса в двореца на Фараона, за да погуби него и царството му чрез него. Пророците са подвластни на волята и възпитанието на Всевишния Аллах. Както Пратеника на Аллах (с.а.в.) повелява в един от своите хадиси:

„*Моят Господ ме възпита и стори възпитанието ми съвършено*.“ (Суюти, Джамиу'с-сагир, I, 12)

Майката на Муса (а.с.) започнала да го кърми в двореца на Фараона, ала везира Хаман се усъмнил в това и я попитал:

„– Да не би това дете да е твое? Не иска да суче от други, освен от теб!“

Майката на Муса (а.с.) отговорила убедително на въпроса на Хаман:

„– Децата ме обичат, и аз много ги обичам, а и моето мляко е сладко.“

Отплатили ѝ се щедро като редовно я възнаграждавали със злато. Това била голяма милост и благодат от Аллах. В Свещения Коран е повелено:

„...Тя за малко да го издаде, ако не бяхме укрепили сърцето ѝ, за да е вярваща.“ (Сура ел-Касас, 28:10)

Когато Асия искала да види Муса, изпращала хора, за да го доведат заедно с майка му и ги посрещала с дарове. Веднъж отвели Муса в стаята на Фараона. Той го взел на ръце, а Муса оскубал брадата му и го ударил. Според друго предание взел камшика от ръката му и го ударил с него. Фараонът се разгневил и казал:

„– Това е врагът, когото търся!“ и заповядал да убият Муса. Асия разбрала за това, изтичала при Фараона и започнала да го умолява:

„– Той е дете, не разбира! Ако желаеш нека го изпитаме. Да сложим в един поднос рубини и елмази, а в друг – огън. Посегне ли към рубините значи осъзнава, ако посегне към огъня - знай, че е невръстно дете!“

Фараонът се съгласил с предложението на Асия. Слугите донесли поднос отрупан със скъпоценни камъни и друг с огън и ги поставили пред Муса. Когато Муса (а.с.) посегнал към скъпоценните камъни, с повелята на Аллах Джебраил (а.с.) дошъл и насочил ръката му към другия поднос. Той взел горещия въглен и го сложил в устата си. Езикът му изгорял и той

започнал да заеква. Това заекване продължило до молитвата (*дуа*), която направил в Планината Тур (Синайската планина).

Виждайки това Фараонът се успокоил и простил на Муса:

„– Да, направил го е от детинщина!"

Всевишният Аллах накарал всички да обикнат Муса (а.с.):

„... И те обгърнах с любов от Мен, за да бъдеш отгледан пред Очите Ми." (Сура Та Ха, 20:39)

Благодарение на тази милост всеки, който видел Муса изпитвал в сърцето си обич и топли чувства към него. Всевишният Аллах повелява:

„И когато достигна своята зрелост и улегна, Ние му дадохме мъдрост и знание. Така награждаваме благодетелните." (Сура ел-Касас, 28:14)

Думата „мъдрост" споменатата в айета често се тълкува като „пророчество".

След това Муса алейхисселям открито започнал да изразява това, че вярванията на Фараона са измислени и изкривени.

Смъртта на египтянина

Хлебарят на Фараона бил зъл и жесток египтянин на име Фатун. Веднъж той започнал да бие Самири, който бил човек от общността на Муса. Самири поискал помощ от Хазрети Муса и той се опитал да ги разтърве. Неволно тласнал и ударил Фатун, който паднал на земята, наранил се и починал.

Муса алейхисселям много се натъжил от слученото, защото нямал намерение да убива Фатун, а искал само да предпази Самири. С голяма мъка поискал опрощение от Всевишния Аллах. В айетите е повелено:

„И влезе той в града по време, когато жителите му нехаеха, и завари там двама мъже да се бият, единият – от неговата общност, а другият – от враговете му. Онзи, който бе от неговата общност, го извика на помощ срещу онзи, който бе от враговете му. И Муса го удари с юмрук и [неволно] го уби. Рече: "Това е дело на сатаната. Той е заблуждаващ, явен враг." (Сура ел-Касас, 28:15)

Това, че Хазрети Муса започнал да разпространява единобожието сред хората, настроило египтяните срещу него. Затова той предпочел да влезе в града във време, когато хората са по домовете си. Казвайки **„Това е дело**

на сатаната“ той нямал предвид своята постъпка, а престъплението, което Фатун извършил. Тъй като станало причина да се случило нещо, за което Хазрети Муса не предполагал:

„Рече: “Господи, аз угнетих себе си. Опрости ме!” И Той го опрости. Той наистина е Опрощаващия, Милосърдния.“ (Сура ел-Касас, 28:16)

„Рече: “Господи, заради онова, с което Ти ме облагодетелства, никога не ще бъда опора за престъпниците.” (Сура ел-Касас, 28:17)

Междувременно египтяните поискали от Фараона да открие убиеца на Фатун. Фараонът заповядал да доведат свидетели на случилото се. Никой не могъл да намери такива. Тогава Фараонът тръгнал да издирва търсения човек извън града.

На следващия ден, Хазрети Муса видял същия човек от своята общност в разпра с друг египтянин. Когато Самири отново повикал Муса (а.с.) да му помогне, той отвърнал:

„– Заради теб угнетих себе си!“

Египтянинът чул тези думи, веднага изтичал при Фараона и предал Хазрети Муса:

„– Муса е убиеца на вашия хлебар Фатун.“

Фараонът взел решение да накаже Муса със смърт. Един от близките на Фараона тайно известил Муса алейхисселям за взетото решение, защото много го обичал и уважавал.

В Свещения Коран последващите събития са известени по следния начин:

„На сутринта се озова в града, страхувайки се, дебнешком, и изведнъж – онзи, който вчера се обърна към него за помощ, пак го повика. Муса му рече: “Ти си в явна заблуда.” (Сура ел-Касас, 28:18)

„И когато [Муса] поиска да нападне онзи, който е враг и на двамата, [другият] рече: “О, Муса, нима искаш да ме убиеш, както вчера уби човек? Ти искаш само да си деспот на земята, а не искаш да си от поправящите.” (Сура ел-Касас, 28:19)

„И дойде мъж от другия край на града – устремен. Рече: “О, Муса, знатните се съветват за теб, да те убият. Напусни! Аз съм твой доброжелател.” (Сура ел-Касас, 28:20)

„И излезе оттам страхувайки се, дебнешком. Рече: “Господи, спаси ме от хората – угнетители!” (Сура ел-Касас, 28:21)

От Египет към Мадян

Без да губи никакво време Муса алейхисселям се отправил към Мадян. Дотогава той не бил излизал извън града и затова не знаел накъде да върви. Не взел със себе си дори храна за из път. Всевишният Аллах изпратил Джебраил алейхисселям и той му показал пътя към Мадян. Според тогавашните условия, разстоянието между Египет и Мадян можело да бъде изминато за осем дни.

„И когато се отправи по посока на Мадян, рече: "Надявам се моят Господ да ме насочи по правия път." (Сура ел-Касас, 28:22)

Според преданията, Муса (а.с.) имал родствена връзка с народа на Мадян. Защото и мадянитите и Хазрети Муса били потомци на Ибрахим (а.с.). Нещо повече – градът носел името на единия от синовете на Ибрахим (а.с.) и се намирал извън владенията на Фараона.

Когато Муса (а.с.) пристигнал в Мадян, видял кладенец с вода и зачакал до него. В това време хората изкарвали стадата си от крепостта на града и ги водели към кладенеца. Скоро всички пастири се струпали на кладенеца, за да напоят овцете. Хазрети Муса забелязал, че само две жени възпират стадото си настрана и изчакват без да се смесват с тълпата. Хазрети Муса ги попитал:

„– Защо чакате и не поите своите животни?"

Жените отвърнали:

„– Не можем да поим овцете си, докато пастирите не приключат!.."

Муса алейхисселям ги попитал:

„– Никого ли си нямате?" А те отговорили:

„– Баща ни е много възрастен и немощен. Затова ние сме принудени да водим овцете на паша и да ги поим. А не искаме да влизаме сред мъжете. Ние поим стадото, когато те си заминат. Понякога след тях в кладенеца не остава вода, тогава добитъка ни остава жаден!.."

В Свещеният Коран е повелено:

„**И когато стигна до водата на Мадян, завари там група хора да поят [добитък]. И завари освен тях две жени да възпират [добитъка си]. Рече: "Какво ви се е случило?" Рекоха: "Не ще поим, докато пастирите не приключат. А баща ни е твърде стар**." (Сура ел-Касас, 28:23)

Това били дъщерите на Шуайб алейхисселям – Сафура и Суфейра. Въпреки, че гладувал в продължение на осем дни, макар и с трудност Муса алейхисселям извадил вода от кладенеца и напоил стадото на Сафура и Суфейра. Те му благодарили и си тръгнали.

„И той напои [добитъка им] вместо тях. После се оттегли на сянка и рече: "Господи, нуждая се от благо, което да ми спуснеш." (Сура ел-Касас, 28:24)

Според преданието, на това място Хазрети Муса напоил стадото на дъщерите на Шуайб (а.с.).

Думите на Муса алейхисселям „**Господи, нуждая се от благо, което да ми спуснеш**" в определен смисъл означавали, че е изпаднал в лишение от гледна точка на земните блага, защото дотогава бил живял в изобилие в двореца на Фараона. Думите на Муса (а.с.) в никакъв случай не били оплакване, а признателност за спасението и молба към Всевишния Аллах да засити глада му.

Когато Шуайб алейхисселям видял дъщерите си да се връщат по-рано се изненадал и ги попитал за причината. Те разказали как един праведен човек им помогнал и отбелязали, че не изглеждал местен.

Поканата на Шуайб алейхисселям

Шуайб (а.с.) поканил Муса и го попитал кой е. Муса (а.с.) отвърнал:

„– Аз съм Муса, син на Имран потомък на рода на Хазрети Якуб." След което разказал преживяното.

Шуайб (а.с.) му казал:

„– Не се плаши! Тук Фараонът няма власт!"

В айета е повелено:

„И дойде при него едната от двете, пристъпвайки със свян. Тя рече: "Баща ми те кани да те възнагради, задето напои вместо нас." А когато той отиде при него и му разказа историята си, [бащата] рече: "Не се плаши! Избавил си се от хората-угнетители." (Сура ел-Касас, 28:25)

Шуайб алейхисселям поискал да нагости Хазрети Муса. Въпреки, че бил много гладен Муса не посегнал към храната. Когато Шуайб (а.с.) го попитал каква е причината той отвърнал:

„– Това е присъща черта на моето семейство. Не бихме заменили благата на отвъдния свят със земните! Аз помогнах заради Аллах, без да очаквам отплата или храна."

Шуайб алейхисселям останал много доволен от този отговор:

„– Ние те гощаваме не в отплата на помощта ти, а защото си наш гост, хайде нахрани се!"

След това Хазрети Муса, който след дългото пътуване бил много гладен и изморен се нахранил и оттеглил за да си почине.

Сафура предложила на баща си да го наеме срещу възнаграждение:

„Едната от двете рече: "О, татко мой, наеми го! Най-добрия, когото можеш да наемеш, е силният, довереният." (Сура ел-Касас, 28:26) и добавила:

„А той притежава тези качества. От това, че грабна огромния камък и го постави върху кладенеца е видно че е много силен; не погледна в лицата ни, по пътя вървеше пред нас – това показва, че е доверен!" (Виж Хейсеми, Меджмеу'з-зеваид, VII, 88)

В този айет са описани качествата, които трябва да притежава човек, на когото може да се повери отговорност:

1. Способност: Да знае как да извърши дадена работа и заедно с това да има силата за това.

2. Довереност: Да е искрен в думите и делата си и да вдъхва доверие и сигурност.

❁

В книгата „*Араис'ул Меджалис*" на ислямският учен ес-Салеби се разказва за две прозорливи жени, които имали точна преценка за Хазрети Муса:

Едната от тях е съпругата на Фараона – Асия. Когато Муса бил донесен в двореца в сандък, тя го обикнала от мига, в който го видяла и го занесла при Фараона с думите:

„Това дете ще бъде светлина за очите ни! Не го убивай!"

Другата жена е дъщерята на Шуайб алейхисселям, която казала: „Татко, наеми го да пасе овцете ни! Той е най-добрият, когото можеш да наемеш – силен и доверен!"

Прозорливостта е усещане и мисъл, която се проявява при праведните вярващи. Далновидността, съобразителността и проницателността са духовни способности за разбиране, които се проявяват в сърцето.

Достойните Хазрети Хатиджа, Хазрети Айше и Хазрети Фатма (р.а.) са прекрасен пример за прозорливост.

Хазрети Хатиджа раздала всичко свое в подкрепа на святото дело на Пророка (с.а.в.). Тя била удостоена да бъде първата вярваща жена, която го последвала. Хазрети Айше притежавала дълбока проницателност и разбиране към пророческата нравственост на Пратеника. Фатма наследила милосърдието, състрадателността, нежността и богобоязънта на баща си. Всички те притежавали общи качества и в същото време всяка една имала присъщи особености, които я отличавали от другите.

Условие за проявлението на проницателността е човек да се храни с позволена (*хелял*) храна и да усъвършенства духовната си същност.

Женитбата на Муса алейхисселям със Сафура

Шуайб алейхисселям останал с много добри впечатления от Хазрети Муса и не искал да се разделя с него. Затова решил да му предложи да се ожени за дъщеря му – Сафура. Муса алейхисселям казал:

„Аз не притежавам нищо, как мога да се оженя?“ Шуайб (а.с.) поискал от Хазрети Муса да работи за него осем години в замяна на задължителната брачна плата (*мехир*), която трябвало да даде. И добавил, че ако изпълни срока до десет години ще е още по добре. Целта му била да задържи Муса при себе си за по-дълго време.

„Рече: “Искам да те оженя за една от двете ми дъщери, ако ми работиш осем години. А ако ги изпълниш до десет, то си е от теб. Но не искам да те затруднявам. И ако Аллах пожелае, ще разбереш, че съм от праведните.” (Сура ел-Касас, 28:27)

„Рече [Муса]: “Това е между мен и теб. Който и да изпълня от двата срока, няма да е бреме за мен. На онова, което говорим, Аллах е свидетел.” (Сура ел-Касас, 28:28)

В този айет се засяга често срещан въпрос в обществения живот. Когато се договарят за дадено нещо, най-доверените сред хората – двама пророка обсъждат всичко ясно в самото начало и обвързват съгласието си с решение. Изясняват всичко, което може да възникне в бъдеще. В края на споразумението си се уповават на Аллах и Го определят за свидетел на своите думи.

❁

Хазрети Шуайб пролял много сълзи от страхопочитанието, което изпитвал към Аллах. Поради това на два пъти загубил зрението си. Всевишният Аллах го попитал чрез откровение (*вахий*):

„–Шуайб! Защо е този плач? От жажда за Рая, или страх от Ада?” Шуайб (а.с.) отговорил:

„–О Аллах! Ти знаеш, че не е нито от жажда за Рая, нито заради от страх от Ада. Причината е само изпълването на сърцето ми с Твоята обич и безпокойството, че няма да мога да наблюдавам Твоя Лик. Ако в отвъдния свят ще видя Твоя лик, няма да скърбя.”

Всевишният Аллах повелил:

„–Заради искреността ти, нека наблюдаването на Моя Лик е честито за теб! Отредих Муса бин Имран за твой помощник!”

Както се разбрали Муса (а.с.) се грижел за стадата на Шуайб (а.с.).

Пастирството било дейност, с която почти всички пророци се занимавали в определен период от живота си.

Всевишният Аллах известил Муса (а.с.) чрез вдъхновение, че когато поиска да напои овцете е достатъчно да удари с тоягата си земята и от там ще бликне вода. Благодарение на тази Аллахова милост Хазрети Муса не срещал затруднение при намирането на вода.

Когато се изпълнила осмата година Шуайб (а.с.) подарил стадото на зет си и дъщеря си. Муса (а.с.) продължил да работи до изпълването на десетата година. Петнистата овца била рядко срещана и много ценна. На десетата година всички овце в стадото родили по две петнисти агнета.

Виждайки това Шуайб алейхисселям казал:

„– Това е дар от Аллах за семейството на Муса.“

Тоягата на Муса алейхисселям

Муса (а.с.) носел тояга за да предпазва овцете от хищници. Единият край на тоягата бил остър.

Има различни предания относно произхода на тоягата. Според едно от тях тя достигнала до Шуайб (а.с.) от Адем (а.с.), след което Шуайб (а.с.) я предал на Хазрети Муса. Мястото, което те населявали било оградено от едната страна от планини, а от другата с пасища. В планинската част имало хищници, които застрашавали стадата. Затова Муса (а.с.) винаги носел тоягата със себе си. Хазрети Муса често ставал свидетел на странни проявления на тази тояга. Сякаш тези проявления предизвестявали чудесата, които щели да се осъществят с нея.

Завръщането от Мадян в Египет и долината Туа

След като се изпълнил десет годишният срок Муса алейхисселям поискал позволението на Шуайб алейхисселям за да се завърне в Египет заедно със своята съпруга Сафура. Взели със себе си и стадото и тръгнали на път. Било зима. Целта на Хазрети Муса била да вземе със себе си и Харун и заедно да изведат синовете на Исраил от Египет.

По пътя ги застигнал проливен дъжд. Била зимна вечер, навсякъде било тъмно като в рог. Приютили се в една пещера в свещената Планина Тур (Синайската планина), за да прекарат нощта. Съпругата на Муса (а.с.) очаквала дете. В тази студена, тъмна и дъждовна нощ имали нужда от огън и светлина. Хазрети Муса се опитвал да запали огън, но не успявал. Изведнъж видял в далечината ярка светлина. Казал на семейството си, че отива да донесе огън и заръчал да не напускат пещерата. Огънят, който той

видял всъщност бил Аллахов знак, който трябвало да го подготви за пророчеството. В айетите е повелено:

„И когато Муса изпълни срока, и тръгна със семейството си, забеляза огън откъм планината. Рече на семейството си: “Постойте! Забелязах огън. Може да ви донеса оттам вест или главня, за да се сгреете!” (Сура ел-Касас, 28:29)

„Стигна ли до теб разказът за Муса?“ (Сура Та Ха, 20:9)

„Когато видя огън, рече на семейството си: “Почакайте! Съзрях огън. Ще ви донеса оттам главня или ще намеря при огъня напътствие.” (Сура Та Ха, 20:10)

Муса алейхисселям тръгнал в посока към светлината. Когато достигнал до мястото видял зелено дърво над което се издигал ярък светлинен лъч.

„И когато стигна там, откъм десния склон на долината, в благословената местност, откъм дървото [откъдето излизаше огънят], бе призован: “О, Муса, Аз съм Аллах, Господът на световете!“ (Сура ел-Касас, 28:30)

„Аз съм твоят Господ. Свали сандалите си! Ти си в свещената долина Туа.“ (Сура Та Ха, 20:12)

„Аз те избрах. И чуй какво ще ти бъде разкрито!“ (Сура Та Ха, 20:13)

„Аз съм Аллах. Няма друг Бог освен Мен. Затова на Мен служи и извършвай молитвата [намаз], за да Ме споменаваш!“ (Сура Та Ха, 20:14)

„Часът – скривам го докрай – непременно ще дойде, за да се въздаде на всеки според делата му.“ (Сура Та Ха, 20:15)

„И никога да не те възпира от това онзи, който не вярва в него и следва страстите си, за да не се погубиш!“ (Сура Та Ха, 20:16)

Тълкувателите поясняват по различен начин повелята: „**Свали сандалите си!“** В творбата на Кушейри „*Летаифу*‘*л-Ишарат*“ и книгата на Исмаил Хаккъ Бурсеви „*Руху*‘*л-Бейан*“, това се тълкува по следния начин:

„Сандалите, символизират земния и отвъдния свят.“

„Пречисти сърцето си от всички грижи свързани със земния и отвъдния свят (*ахирет*)! Избави се от всичко заради Аллах и се потопи в Неговото познание (*марифет*) и наблюдение!..“

Казано с други думи повелята „**Свали сандалите си!“** означава:

„Остави настрана човешката си природа и душата нефс. Не мисли за нищо свързано с човешката си същност и ела!“

Пророчество, подкрепено с две големи чудеса

След обръщението: „**Свали сандалите си**!“ Муса (а.с.) получил повелята да метне тоягата си. Когато тя се превърнала в голяма змия Хазрети Муса се изплашил. Повелено му било да не се страхува, защото се намира в сигурност. В айетите е повелено:

„А какво е това в десницата ти, о, Муса?” (Сура Та Ха, 20:17)

Муса алейхисселям отговорил:

„Рече: “Това е тоягата ми. Опирам се на нея и бруля за овцете си [листа], и за други нужди я ползвам.” (Сура Та Ха, 20:18)

Аллах (джелле джелялюх) повелил:

„Рече [Аллах]: “Метни я, о, Муса!” (Сура Та Ха, 20:19)

Хазрети Муса веднага изпълнил повелята:

„И я метна, и ето я – пълзяща змия!“ (Сура Та Ха, 20:20)

„...И когато я видя да се вие като змия, той се обърна и побягна, без да поглежда назад...“ (Сура ел-Касас, 28:31)

„Рече: “Вземи я и не се страхувай! Ние ще я върнем в първия ѝ образ.“ (Сура Та Ха, 20:21)

Абдулкадир Гейляни (рахимехуллах) пояснява тези айети по следния начин:

„С тези чудеса Всевишният Аллах показа на Муса алейхисселям Своята сила и могъщество, за да не изглежда царството на Фараона като велико и непоклатимо в неговите очи. Друга Аллахова цел била да научи и подготви Муса (а.с.) да воюва с Фараона и войските му, разкривайки му необикновени неща. Защото Муса алейхисселям първоначално бил притеснителен. След това Аллах „разширил“ сърцето му. Дарил го с познание, мъдрост и пророчество.“

В пояснението на айета свързан с мятането на тоягата на Муса (а.с.), някои тълкуватели известяват, че по този начин се осъществява напътствието на вътрешния мир на Хазрети Муса, тоест това се случило за да се усъвършенства духовно.

Когато Муса алейхисселям споменава ползите на тоягата и своята нужда от нея, Всевишния Аллах му повелява да се откаже от нея и от всичко останало. Душата нефс и всичко свързано с нея са придобили вид на огромна змия. Така на Муса алейхисселям била показана злата същност на душата нефс. Изплашен от това той побягнал. Символично му е казано:

„О Муса, тази змия окачествява привързаността към всичко друго, освен Аллах. Когато това състояние на душата бъде показано на притежателя ѝ в образ, човек се плаши и бяга от нея.“

Друго тълкуване на повелята „Метни я!“ (за тоягата) се пояснява по следния начин:

„Ти си придобил качествата на вярата в единобожието. Нима е редно да се опираш на тояга, да казваш, че очакваш помощ и полза от нея? Как може да казваш- тя ми служи за това, онова, и за други нужди я ползвам? Когато първата крачка по пътя на единобожието е да изоставиш причините и да се уповаваш единствено на Аллах. Тоест проявяването на абсолютно упование в Аллах и смирение. Тогава откажи се от всякакви искания и претенции!“

❁

Второто чудо била повелята към Муса (а.с.) да сложи ръка под мишницата си. Когато Муса изпълнил тази повеля, ръката му станала сияйно бяла, без да го е засегнала болест или беда. Муса се изумил, след което му било казано:

„Изплашен си от това, че ръката ти стана сияйно бяла или мислиш че другите ще се страхуват от това, отново пъхни ръка под мишницата си! Така отново ще се върне към първоначалния си вид!“

В айетите чудото със сияйнобялата ръка е описано по следния начин:

„И сложи ръката си под мишницата, ще я извадиш сияйнобяла, без болест – друго знамение – ...“ (Сура Та Ха, 20:22)

„... за да ти покажем от Нашите най-големи знамения.“ (Сура Та Ха, 20:23)

„Пъхни ръката си в джоба, ще я видиш сияйнобяла, без да я е засегнала болест. И прибери ръка към теб, за да не те е страх! Това са две доказателства от твоя Господ за Фараона и неговите знатни хора. Те са нечестивци.” (Сура ел-Касас, 28:32)

Така заедно с тези две чудеса Всевишният Аллах дарил пророчеството на Муса (а.с.) и му повелил да отиде първо при Фараона и да го призове към напътствие:

„Иди при Фараона! Той наистина престъпи.” (Сура Та Ха, 20:24)

Муса казал: **„Каза: “Господи, убих човек измежду тях и ме е страх да не ме убият.“** (Сура ел-Касас, 28:33)

„Рече [Муса]: “Господи мой, разтвори гръдта ми! И улесни делото ми! И развържи възела на езика ми, за да разбират словото ми! И ми отреди помощник от моето семейство – брат ми Харун!“ (Сура Та Ха, 20:25-30). Защото:

„А моят брат Харун е с по-красноречив език от мен...“ (Сура ел-Касас, 28:34) след което помолил:

„Добави ми сила чрез него! И приобщи го към моето дело, за да Те прославяме много и за да Те споменаваме много! Ти ни съзираш.” (Сура Та Ха, 20:31-35)

След това Всевишният Аллах напомнил на Муса алейхисселям благата, с които го е дарил и го известил, че той винаги е под Аллахова закрила:

„Вече те облагодетелствахме още преди, когато разкрихме на майка ти следното откровение...“ (Сура Та Ха, 20:37-38)

“Положи [Муса] в сандъка и го метни в морето, и ще го изхвърли морето на брега. Ще го вземе един враг и на Мен, враг и на него.” И те обгърнах с любов от Мен, за да бъдеш отгледан пред Очите Ми.” (Сура Та Ха, 20:39)

„Когато сестра ти отиде [при Фараона], каза: “Да ви посоча ли някой, който да се грижи за него?” Така те върнахме на майка ти, за да се радват нейните очи и да не скърби. И уби ти човек, а Ние те спасихме от печал. И те подложихме на изпитания. И прекара ти години сред жителите на Мадйан. После ти дойде по предопределение, о, Муса.“ (Сура Та Ха, 20:40)

Аллах дал на Муса (а.с.) това, което той поискал:

„Рече [Аллах]: “Изпълнена е вече твоята молба, о, Муса!“ (Сура Та Ха, 20:36) и повелил:

„Каза Той: “Ще те подкрепим с брат ти и ще ви отредим власт, и не ще ви засегнат. С Нашите знамения вие и онези, които ви последват, ще победите.” (Сура ел-Касас, 28:35)

Изпращайки ги да призоват Фараона към напътствие, Всевишният Аллах напомнил мярата, която трябва да спазят:

„Идете ти и брат ти с Моите знамения, и не преставайте да Ме споменавате!“ (Сура Та Ха, 20:42)

❁

Това, че Всевишният Аллах повелява на Муса и Харун (алейхимес-селям) да Го споменават, въпреки че са били Негови пророци, трябва да ни накара да се замислим, колко важна за нас е тази Аллахова повеля. Духовното усъвършенстване на сърцето е задължително за всеки вярващ. Сърцето е „център“ на вярата и споменаването на Аллах (*зикир*). Защото истинското служене на Аллах започва когато споменаването на Аллах се установи в сърцето. Това е изразено в Свещения Коран по следния начин:

„... онези, които вярват и сърцата им се успокояват при споменаването на Аллах. О, да, при споменаването на Аллах сърцата се успокояват.“ (Сура ер-Раад / Гърмът/,13:28)

Както е повелено в 28-и айет от Сура ен-Ниса човекът е сътворен слаб. С извисяването на духовността в сърцето, желанията на душата нефс се отдалечават. Религията не се интересува от човека като образ и форма. Защото той е висше същество и това, което му подобава е възвишеността. Без духовен живот вярващия не може да придобие възвишена и чувствителна духовност. Всевишният Аллах не желае служене само като форма (т.е. на външен вид). Например молитвата (*намаз*) трябва да се отслужва не само с движения на тялото, но и със сърцето, в духовно състояние на пълно смирение и страхопочитание към Аллах (*хушу*).

В айета се повелява:

„Сполуката е за вярващите, които в своята молитва са смирени...“ (Сура ел-Му‘минун, 23:1-2)

И обратното Всевишният Аллах не желае от нас молитва (*намаз*), която е лишена от духовност:

„Горко на отслужващите молитва, които своята молитва [съзнателно] пренебрегват...“ (Сура ел-Маун, 107:4-5)

В айета за онези, които не извисяват духа си със споменаване на Аллах е повелено следното:

„... Горко на коравосърдечните за напомнянето на Аллах! Тези са в явна заблуда.“ (Сура ез-Зумер, 39:22)

Споменаването на Аллах (*зикир*) е необходимост предпазваща сърцето от „бедствията“ на душата нефс. Защото доближаването до „Всепроникващия“ (*Ал-Лятиф*) със сърце изпълнено с грехове е невъзможно.

❁

Хазрети Муса и Хазрети Харун се срещнали на брега на река Нил. След дългата раздяла двамата се прегърнали и Хазрети Муса казал на брат си:

„– Нека идем при Фараона, Всевишният Аллах ни повери тази мисия.“

След което двамата:

„Казаха: “Господи, страхуваме се да не избърза с наказанието или да не престъпи [още повече].” (Сура Та Ха, 20:45)

„Каза: “Не се страхувайте! Аз съм с вас. Чувам и виждам.“ (Сура Та Ха, 20:46)

„Идете при Фараона и кажете: “Ние сме пратени от Господа на световете. Пусни с нас синовете на Исраил!” (Сура еш-Шуара, 26:16-17)

Всевишният Аллах им известил важна особеност на подхода на призоваване на Фараона към вярата:

„И му говорете с благи слова, за да си припомни или да се побои!” (Сура Та Ха, 20:44)

Всевишният Аллах знаел, че Фараона няма да откликне на призива към единобожието и въпреки това повелил на Муса (а.с.) да му говори с благи слова. Тази повеля олицетворява в образа на Хазрети Муса всички вярващи, които повеляват одобряваното и възбраняват порицаваното.

В айета Всевишния Аллах похвалва благия нрав на Пророка (с.а.в.) и неговия метод за известяване:

„По милост от Аллах ти се смекчи спрямо тях. А ако беше груб, с жестоко сърце, щяха да се разотидат от теб. Извини ги и моли за опрощението им, и се съветвай с тях по делата! А решиш ли [нещо], уповавай се на Аллах! Аллах обича уповаващите се Нему.“ (Сура Ал-и Имран, 3:159)

Безразсъдният Фараон

В изпълнение на Аллаховата повеля Хазрети Муса и Хазрети Харун отишли заедно при Фараона. Когато ги видял той се обърнал към Муса (а.с.) и попитал:

– Кой си? А Муса отвърнал:

– Аз съм пратеник на Господа на световете!

Фараонът много се изненадал и натяквайки добрините, които направил за Хазрети Муса започнал да го обвинява:

– Ти израсна в моя дворец и уби моя хлебар. Как се осмеляваш на подобно нещо?

„Каза [Фараонът]: "Не те ли отгледахме сред нас от дете? И не прекара ли сред нас години от живота си? И направи, каквото направи. Ти си от неблагодарните." (Сура еш-Шуара, 26:18-19)

Муса (а.с.) отвърнал:

– Не убих египтянина с умисъл!

„Каза: "Направих го тогава, когато бях от заблудените. И избягах от вас, когато ме уплашихте, а моят Господ ме дари с мъдрост и ме стори от пратениците. И каква е тази благодат, за която ме упрекваш, щом ти си поробил синовете на Исраил?" (Сура еш-Шуара, 26:20-22)

След което продължил:

– Ето ти ме отдели от семейството ми и ме угнети, ала Всевишният Аллах ми даде познание, мъдрост и ме избра за свой пратеник.

„Каза [Фараонът]: "А кой е вашият Господ, о, Муса?" Каза: "Нашият Господ е Онзи, Който дава на всяко нещо облика му, после го напътва." (Сура Та Ха, 20:49-50)

„Каза: "Господът на небесата и на земята, и на всичко между тях, ако сте убедени." (Сура еш-Шуара, 26:24)

„Каза: "А какво е положението на предишните поколения?" (Сура Та Ха, 20:51)

„Каза: "Знанието за тях е в Книга при моя Господ. Нито пропуска моят Господ, нито забравя." (Сура Та Ха, 20:52)

„Рече [Фараонът] на онези около него: "Чувате ли?" (Сура еш-Шуара, 26:25)

„Каза [Муса]: “Вашият Господ и Господът на древните ви предци...” (Сура еш-Шуара, 26:26)

„Рече [Фараонът]: “Вашият пратеник, изпратен при вас, е луд.” (Сура еш-Шуара, 26:27)

„Каза [Муса]: “Господът на изтока и на запада, и на всичко между тях, ако проумявате.” (Сура еш-Шуара, 26:28)

След което Фараонът заплашил Муса и Харун алейхимесселям със затвор.

„Рече [Фараонът]: “Ако приемеш друг бог освен мен, ще те тикна при затворниците.” (Сура еш-Шуара, 26:29)

„Каза: “А ако ти донеса нещо очевидно?” (Сура еш-Шуара, 26:30)

„Рече [Фараонът]: “Дай го, ако казваш истината!” (Сура еш-Шуара, 26:31)

„И метна Муса тоягата си, и ето я – явна змия!“ (Сура еш-Шуара, 26:32)

Фараонът страшно се изплашил:

– Моля те махни я, ще освободя синовете на Исраил!

Муса (а.с.) взел тоягата в ръка и тя възвърнала първоначалния си образ.

Фараонът попитал:

– Има ли друго?

Тогава Муса алейхисселям:

„И извади ръката си, и ето я – сияйнобяла за гледащите!“ (Сура еш-Шуара, 26:33)

Фараонът отново се изплашил. След като станал свидетел на тези чудеса той почти щял да засвидетелства пророчеството на Муса (а.с.), ако не бил везирът му Хаман, който му попречил и го подстрекал:

– Ти си „бог“! Не ти приляга да служиш на други! А и всеки знае, че ти си „бог“, как ще се принизиш от „божество“ в раб! Ще намерим решение на това.

След което свикал съвет:

„Каза [Фараонът] на знатните около него: “Този е вещ магьосник. Иска да ви прогони с магията си от вашата земя. Какво ще посъветвате?” (Сура еш-Шуара, 26:34-35)

Съревнование между чудо и магия

Чудесата, които Хазрети Муса показал преобърнали чувството за надменност във Фараона, той оставил настрана твърдението си за „божество“ и бил принуден да търси съвет и опора в знатните край себе си.

„Казаха: “Дай отсрочка на него и брат му, и прати по градовете събирачи, да ти доведат всички вещи магьосници!” (Сура еш-Шуара, 26:36-37)

По онова време магьосничеството било в разцвета си. Фараонът веднага приел това предложение надявайки се да се появи магьосник, който да победи Хазрети Муса.

Всевишният Аллах повелява:

„Вече му показахме [на Фараона] всякакви Наши знамения, ала той ги взе за лъжа и се възпротиви. Каза: “Нима ти дойде при нас, за да ни прогониш с магията си от нашата земя, о, Муса?“ (Сура Та Ха, 20:56-57)

„Но ние ще направим магия, подобна на нея. Насрочи между нас и теб среща, която нито ние ще нарушим, нито ти – на справедливо място!” (Сура Та Ха, 20:58)

„Каза [Муса]: “Срещата с вас ще бъде в деня за разкрасяване и хората да се съберат сутринта!” (Сура Та Ха, 20:59)

„И се оттегли Фараонът, и подготви своята хитрина, после пак дойде.“ (Сура Та Ха, 20:60)

„И магьосниците бяха насъбрани в часа на определения ден. И се рече на хората: “Събрахте ли се?” (Сура еш-Шуара, 26:38-39)

В деня на съревнованието всички се събрали, хората с нетърпение очаквали да видят какво ще се случи.

„[Хората казаха:] “Ще последваме магьосниците, ако победят!” (Сура еш-Шуара, 26:40)

„И когато магьосниците дойдоха, рекоха на Фараона: “Ще има ли за нас награда, ако ние победим?” (Сура еш-Шуара, 26:41)

„Рече: “Да, и тогава ще бъдете от приближените.” (Сура еш-Шуара, 26:42)

Фараонът попитал:

– Добре, а ще успеете ли да победите Муса?

Главният магьосник отвърнал:

– Ние сме най-напредналите в магията! Никой не владее тези умения по-добре от нас! Дотолкова, че докато от небето не слезе унищожаваща сила, която да ни спре, ние непременно ще го победим. Със сигурност сме по силни и могъщи от него!

Муса (а.с.) предупредил магьосниците:

„Муса им каза: "Горко ви! Не измисляйте лъжа за Аллах, та да не ви изкорени с мъчение! Измислящият лъжа непременно пропада." (Сура Та Ха, 20:61)

За да вдъхне смелост на магьосниците Фараонът се опитвал да представи Хазрети Муса като магьосник.

„И спореха помежду си за своето дело, и скришом си шепнеха." (Сура Та Ха, 20:62)

„Казаха: "Тези двамата наистина са магьосници, искат да ви прогонят с магията си от вашата земя и да отнемат най-добрия ви път." (Сура Та Ха, 20:63)

В отговор на това Муса (а.с.) казал:

„Затова подгответе своята хитрина, после елате в редици! Днес ще сполучи онзи, който превъзхожда." (Сура Та Ха, 20:64)

Въпреки всичко магьосниците проявили уважение и любезност към Хазрети Муса и го оставили да избере:

„Казаха: "О, Муса, ти ли ще метнеш, или ние първи да метнем?" (Сура Та Ха, 20:65)

„Каза: "Вие метнете!.." (Сура Та Ха, 20:66)

„И метнаха те своите въжета и тояги, и рекоха: "С могъществото на Фараона ние ще победим." (Сура еш-Шуара, 26:44)

„... И ето – стори му се от магията им, че техните въжета и тояги запълзяват." (Сура Та Ха, 20:66)

„И страх усети Муса в себе си." (Сура Та Ха, 20:67)

„Казахме Ние: "Не се страхувай, ти си превъзхождащият!" (Сура Та Ха, 20:68)

„И метни това, което е в десницата ти, ще погълне то стореното от тях. Те направиха само една хитрина на магьосник. А магьосникът не ще сполучи, където и да отиде.” (Сура Та Ха, 20:69)

След това Муса алейхисселям се почувствал уверен, притеснението му изчезнало и:

„И когато метнаха, Муса каза: “Магията е това, което вие донесохте. Аллах ще я провали. Аллах никога не поправя делата на сеещите развала.“ (Сура Юнус, 10:81)

Както се разбира и от айета магьосничеството е само хитрина, измама, илюзия и сеене на развала.

„И Муса метна своята тояга, и ето я – поглъща онова, с което измамват!“ (Сура еш-Шуара, 26:45)

Магьосниците свели чела до земята в *суджуд*

Магьосниците хвърлили няколко тояги и въжета пред Фараона и народа на Египет. Предметите запълзели и привидно придобили вида на змии. Когато с Аллаховата повеля Муса (а.с.) метнал тоягата си тя се превърнала в огромен змей, който погълнал всички инструменти на магьосниците. Те веднага разбрали, че това не е плод на човешко умение и изкуство, а Божие чудо. Ако бе магия, хвърлените тояги и въжета щяха да останат на своите места, веднага щом магията се развали. Вместо това тяхната магия се развалила и предметите изчезнали.

„И се установи правдата, и се провали онова, което направиха.“ (Сура ел-Араф, 7:118)

„Тогава магьосниците паднаха, свеждайки чела до земята в суджуд. Рекоха: “Повярвахме в Господа на световете, Господа на Муса и Харун!” (Сура еш-Шуара, 26:46-48)

„Рече [Фараонът]: “Нима му повярвахте, преди аз да съм ви позволил? Той ви е старейшината, който ви е научил на магия. И ще разберете! Ще ви отсека ръцете и краката кръстом, и всички ви ще разпъна.” (Сура еш-Шуара, 26:49)

Единството и обединението, основани на изгодата траят до момента, в който ползата приключи. Ако магьосниците не бяха повярвали и бяха продължили да подкрепят Фараона, те щяха да станат негови приближени и да живеят в охолство и разкош. Когато вярата разтворила сърцата им и те получили напътствието предпочели вечните блага пред земните:

„Казаха: “Не ще те предпочетем пред ясните знаци, които ни се явиха, нито пред Онзи, Който ни сътвори. Отсъди, каквото ще отсъдиш! Ти отсъждаш само в този, в земния живот.“ (Сура Та Ха, 20:72)

„Рекоха: “Не е беда! Наистина при нашия Господ ще се завърнем.“ (Сура еш-Шуара, 26:50)

Това, с което Фараонът ги заплашвал било мъчение в земния живот. Качеството преходност е присъщо на тялото, а качеството вечност на духа (*рух*). Не може преходното да бъде предпочетено пред вечното. Затова, когато магьосниците видели ясните знаци, както се споменава и в айета, те проявили неочаквана за Фараона твърдост и казали:

„– Твоето мъчение не може да ни навреди! Твоята злина е само в земния живот. А щастието в отвъдния свят (*ахирет*) е вечно!“

„Ние наистина повярвахме в нашия Господ, за да ни опрости греховете и магията, на която ти ни принуди. Аллах е най-добър и най-дълговечен.” (Сура Та Ха, 20:73)

„Надяваме се да ни опрости нашият Господ прегрешенията, защото първи повярвахме.” (Сура еш-Шуара, 26:51)

Те потърсили убежище при Всевишния Аллах с думите:

„... Господи наш, изпълни ни с търпение и прибери ни отдадени на Теб!” (Сура ел-Араф, 7:126)

Накратко, сутринта магьосниците влезли в съревнованието като отричащи, ала не след дълго те се завърнали към Създателя като истински вярващи.

В творбата *Месневи*, Мевляна Джеляледдин Руми пояснява как, заради проявата на уважение към един от най-големите пратеници на Аллах, магьосниците били удостоени с вярата в единобожието; ала поради това, че дързнали да се съревновават с него били наказани.

И действително уважението, което магьосниците проявили към Хазрети Муса ги удостоило с вярата. Защото уважението и обичта към пророците и приближените раби на Аллах е важно средство, което извисява живота на хората.

Смъртта на Асия

След като Фараонът погубил една от помощниците в двореца за това, че приела вярата донесена от Муса, съпругата му Асия се разгневила и се

скарала с него. Фараонът разбрал, че Асия също е приела вярата в единобожието. Асия решила да не крие повече това и потвърдила:

„–Да, и аз повярвах в Господа на Муса!“

Според преданието Фараонът дни наред жестоко измъчвал Асия, след което заповядал да я убият.

Заради непреклонната си вяра тя е спомената с похвала в Свещения Коран:

„И даде Аллах пример на вярващите с жената на Фараона, която рече: “Господи мой, построй ми при Теб дом в Градината и спаси ме от Фараона и от неговите дела, и спаси ме от хората-угнетители!” (Сура ет-Тахрим, 66:11)

Според преданието Асия изрекла тази *дуа* по време на изтезанията на Фараона и тогава получила вдъхновение:

–Вдигни глава!

Когато вдигнала глава и погледнала нагоре, „завесата“ пред очите ѝ била повдигната. Бил ѝ показан двореца изработен от бели перли за нея в Рая. С усмивка тя се наслаждавала на двореца си и спряла да усеща болка.

Кулата

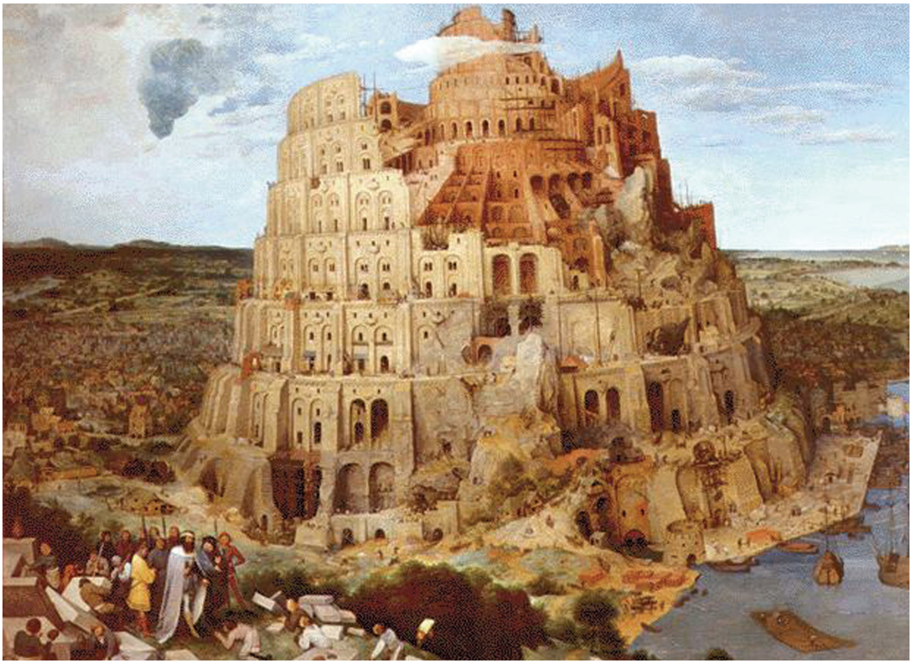
Колкото повече Муса алейхисселям разпространявал единобожието, толкова броя на вярващите се увеличавал, с това нараствала и омразата и тиранията на Фараона. Той положил големи усилия за построяването на грандиозна кула. Тя била изградена за седем години. Изкачването по нея ставало с ездитни животни.

Фараонът възнамерявал да се изкачи на тази кула, за да се „срещне“ с Господа на Муса. Тъй като не познавал основите на вярата в единобожието, в съзнанието му образа на Създателя се ограничавал с образите от човешкия свят. Това било вид антропоморфично разбиране. Точно както били приписвани човешки качества на „божествата“ в гръцката и римската митологии – бог на земята, на небесата, на войната, на любовта и т.н.

Фараонът щял да „погледне“ небесата от кулата и да разпространи сред народа, че не е срещнал Господа на Муса. Освен това целял да всее смут сред хората с аргумента: „Въпреки нашите усилия и технически възможности, ние не успяхме да намерим път към небесата и да ги достигнем. Как така Муса се извисил до тях, че на всичкото отгоре ни донесъл и вест?“

В айета е повелено:

„И рече Фараонът: “О, Хаман, построй ми кула, за да достигна пътищата – пътищата на небесата, дано зърна бога на Муса! Но аз мисля, че е лъжец.” Така бе разкрасено за Фараона лошото му деяние и бе отклонен от пътя. Коварството на Фараона винаги бе напразно.“ (Сура Гафир, 40:36-37)

Изображение на кулата на Фараона.

Според преданието Всевишният Аллах повелил на Джебраил алейхисселям да разруши кулата. Той я ударил с крило и тя се разделила на три парчета. Хиляди войници заедно с работниците в пекарните за тухли и керемиди останали затрупани под отломките.

След като Фараонът се провалил и в това дело, още повече се разгневил. Гнета на египтяните над вярващите достигнал краен предел:

„А знатните от народа на Фараона казаха: “Нима ще оставиш Муса и народа му да сеят развала по земята и да изоставят теб и тво-

ите богове?" Каза: "Ще избием синовете им и ще пощадим жените им. Ние сме техни господари." (Сура ел-Араф, 7:127)

Синовете на Исраил се оплакали от тежкото си положение на Муса (а.с.), който им заръчал да проявят търпение:

„Каза Муса на своя народ: "Зовете за подкрепа Аллах и търпете! Земята е на Аллах. Дава я Той в наследство на когото пожелае от Своите раби, а краят принадлежи на богобоязливите." (Сура ел-Араф, 7:128)

Ала сред народа се появило негодувание срещу Муса (а.с.). Проявили нетърпение и така увеличили тежестта и притесненията на своя пророк.

„Казаха: "Бяха ни причинени страдания и преди да дойдеш, и след като дойде при нас." Каза: "Може вашият Господ да погуби врага ви и да ви стори наследници на земята, за да види как ще постъпите." (Сура ел-Араф, 7:129)

Така Всевишният Аллах посочил, че бъдещето принадлежи на вярващите.

Гнета на египтяните към синовете на Исраил продължавал. Хазрети Муса помолил Всевишния Аллах да спре страданията им. В резултат от това признаците на наказанието се проявили един след друг и беди застигнали египтяните:

„И наказахме хората на Фараона с години [на суша] и с недоимък от плодове, за да се поучат." (Сура ел-Араф, 7:130)

„И когато добрината идваше при тях, казваха: "Наша е тя!", а сполетеше ли ги злина, приписваха я на Муса и на онези, които са с него. Ала злочестието им е от Аллах, но повечето от тях не знаят." (Сура ел-Араф, 7:131)

Очевидните знамения

„И казаха: "Каквото и знамение да ни донесеш, за да ни омагьосаш с него, не ще ти повярваме." (Сура ел-Араф, 7:132)

„И им изпратихме потопа и скакалците, и въшките, и жабите, и кръвта – очевидни знамения. Но се големееха и бяха престъпни хора." (Сура ел-Араф, 7:133)

Когато били сполетявани от бедствия, египтяните наричали Хазрети Муса с названието „Великият мъдрец". Когато бедствията отминавали, те

отново се връщали към отричането и казвали „така или иначе те щяха да отминат“.

Бедите настъпват когато гнета достигне краен предел. Както е известено и в айета, когато гнета на египтяните достигнал крайния предел, те били застигнати от редица беди.

1. Потопа

Всевишният Аллах изсипал проливни дъждове над тях. Водата покрила всичко, домовете на египтяните били наводнени. Нивото на водата било толкова високо, че достигало до шиите им, много от тях се удавили. За малко щели да бъдат погубени. Ала синовете на Исраил не били засегнати от потопа.

Виждайки това хората на Фараона изтичали при Муса (а.с.):

„О Муса! Помоли се на твоя Господ, ако премахне от нас това бедствие ще повярваме и ще позволим на теб и народа ти да правите каквото поискате.“

Муса алейхисселям се помолил и водата се оттеглила. След това настъпило голямо изобилие. Египтяните отново се противопоставили:

„Тази вода не е била наказание, а благо за нас! Потопът и сам щеше да спре и водата да се оттегли! Това не стана с молитвата (*дуа*) на Муса.“

2. Скакалците

След което Всевишният Аллах изпратил върху тях рояци скакалци, които нападнали насажденията и унищожили реколтата. Те не навредили на синовете на Исраил. Хората на Фараона отново дошли при Хазрети Муса и му казали:

– О мъдрецо! Помоли се за нас, и ние да приемем донесеното от теб и да ти повярваме.

– Муса алейхисселям се помолил и наказанието преминало.

Щом и това бедствие отминало и рояците от скакалци изчезнали, хората на Фараона се успокоили и не спазили обещанието си, продължили да тънат в невежество.

3. Въшките

Този път Всевишният Аллах ги наказал с бедствие от въшки, които се появили навсякъде дори във съдовете за храна. Това страшно наказание ги накарало отново да отидат при Муса (а.с.) с молба за помощ. Хазрети Муса

отново се помолил. Ала щом бедата отминала, те отново не спазили обещанието си.

4. Жабите

След като те не се осъзнали и след тази беда, Муса алейхисселям отишъл на брега на река Нил. Когато докоснал водата с тоягата си, всички жаби изскочили от водата и се пръснали в Египет. Всичко, включително съдовете с храна се изпълнило с жаби. Египтяните отишли при Муса (а.с.) и му казали:

„–О мъдрецо! Този път наистина се разкаяхме."

След като отново били спасени с молитвата на Муса (а.с.), те се върнали към старото си невежество и отричане.

5. Кръвта

Затова, че египтяните упорито отказвали да се вразумят, Всевишният Аллах превърнал водите на река Нил в кръв. Не можели да намерят дори питейна вода. Когато синовете на Исраил ползвали вода от Нил, тя запазвала бистротата си, но когато египтяните се приближавали тя се превръщала в кръв. За пореден път изтичали при Муса (а.с.) за да го молят за помощ. Отново били спасени от бедствието. Ала лъжливите и неблагодарни египтяни не изоставяли неверието и гнета.

Мевляна Джеляледдин Руми пресъздава образно случката с превръщането на водата от река Нил в кръв:

„Един египтянин изгарял от непоносимата жега, отишъл при човек от синовете на Исраил и дълго го умолявал:

Аз съм твой приятел и близък. Днес имам страшна нужда от помощта ти. Напълни съд с вода за себе си от река Нил, та старият ти приятел да отпие вода от твоята ръка!

Ако напълниш вода за себе си, тя няма да се превърне в кръв. Ще се освободи от магията и ще стане чиста и бистра.

За да накара египтянина да осъзнае мъдростта на знамението, човекът напълнил съд с вода от Нил, отпил половината и го подал на стария си приятел:

–Хайде пий!

Египтянинът се зарадвал и допрял съда до устните си. Ала водата се превърнала в аленочервена кръв. Когато човекът обърнал съда към себе си,

водата отново станала бистра. Египтянинът се ядосал. Когато гневът му преминал попитал:

Братко кажи ми, как да разплета тази загадка? Каква е тайната в това?

Вярващият човек отговорил: От сладката и бистра вода на река Нил могат да пият единствено онези, които искрено са приели вярата на Муса. Ако и ти се отдалечиш от пътя на Фараона и последваш Муса, ще бъдеш удостоен с бистротата и вкуса на тази вода!

Вярващият човек продължил своите наставления към египтянина:

Бъди в мир с луната, за да видиш лунната светлина!

/В този пример луната олицетворява – Муса (а.с.), а лунната светлина – Аллаховая истини./

Твоята омраза към праведните раби на Аллах ти е причинила слепота и глухота, разпънала е хиляди завеси /прегради/ между вас!

Луташ се на сляпо в „долината на отрицанието“ и оставаш незрящ за истината!

Стопи „планината на отричането“ с молба за опрощение (*истигфар*), за да намериш напътствие! Тогава и ти ще получиш своя дял от „блюдото“ на удостоените с познанието за Аллах.“

❁

Всеки път, когато Фараонът изпадал в безсилие пред знаменията:

„И рече Фараонът: “Оставете ме да убия Муса и нека зове своя Господ! Страхувам се да не промени вашата вяра или да не посее развала по земята.” (Сура Гафир, 40:26)

От думите на Фараонът се разбира, че той имал желание да убие Муса (а.с.), но бил възпиран от околните, които му казвали:

„–Муса не е човек, от когото трябва да се страхуваш. Ти си „божество“! Ако го убиеш, ще предизвикаш съмнение в сърцата на хората! Всеки ще си помисли, че си безсилен пред чудесата на Муса.“

Думите на Фараона показват невъобразимия му страх от Хазрети Муса. В действителност във вътрешния си мир Фараонът приемал пророчеството на Муса (а.с.). Ала високомерието, надменността и сляпата упоритост му пречели да повярва. В отговор Муса (а.с.) казал:

„И рече Муса: “Опазил ме моят Господ и вашият Господ от всеки горделивец, който не вярва в Деня на равносметката.” (Сура Гафир, 40:27)

Както става ясно от молитвата (*дуа*) на Муса алейхисселям две от най-важните неща, които възпират човек да повярва са възгордяването и неверието в Деня на равносметката.

Горделивецът презира останалите. Затова високомерието се споменава в хадисите като голям грях:

„*Презрението е достатъчен грях за вярващия*!“ (Муслим, Бирр, 32; Ебу Давуд, Едеб, 35; Тирмизи, Бирр, 18)

В друго предание се известява: „*Този, който в сърцето си има вяра колкото синапено зърно не ще попадне в Ада. Не ще влезе в Рая онзи, който носи в сърцето си високомерие колкото синапено зърно*.“ (Муслим, Иман, 147)

Да си припомним наставленията на Лукман (а.с.), който бе казал „О чедо:

„И не криви лице пред хората, и не върви по земята с високомерие! Аллах не обича никой горделивец, самохвалец.“ (Сура Лукман, 31:18)

В 37-и айет от Сура „ел-Исра“ е повелено:

„И не върви по земята с надменност! Ти нито ще пробиеш земята, нито ще се въздигнеш колкото планините.“

Всевишният Аллах известява мъдростта в наказанието на Фараона и знатните от народа му – потънали в „блатото“ на високомерието и възгордяването:

„И всяко знамение, което им показвахме, бе по-голямо от предишното. И ги сграбчвахме с мъчението, за да се завърнат [към правия път].“ (Сура ез-Зухруф, 43:48)

Този народ бил възпитаван чрез беди. В моментите на бедствия и страдания ставали смирени, но щом бедите отминавали, те нарушавали обещанието си и отново се връщали към злините. Всевишният Аллах описва в Свещения Коран променливото им поведение и неспазването на обещанието им по следния начин:

„Щом наказанието се стовареше върху тях, казваха: “О, Муса, призови ни твоя Господ с онова, което ти е обещал! Ако снемеш от нас наказанието, непременно ще ти повярваме и ще изпратим с теб синовете на Исраил.” (Сура ел-Араф, 7:134)

„И рекоха: “О, вълшебнико, позови за нас своя Господ за онова, което ти е обещал! И непременно ще се напътим.” (Сура ез-Зухруф, 43:49)

„И когато отмахнахме от тях мъчението, ето ги – нарушиха обещанието!“ (Сура ез-Зухруф, 43:50)

Жалките усилия на Фараона

Останал безсилен пред знаменията на Хазрети Муса и изплашен от това, че народа му може да последва призива към вярата в единобожието, Фараонът опънал голяма шатра на брега на река Нил. В продължение на две години упорито призовавал хората:

„–Не вярвайте на Муса! Аз също съм „божество“, подобно на онези, които почитате!“

„И призова Фараонът своя народ, и рече: “О, народе мой, нима не принадлежи на мен владението над Египет и над тези реки, течащи край мен? Нима не виждате?“ (Сура ез-Зухруф, 43:51)

„Нима не съм по-добър от този, който е слаб и едвам обяснява?“ (Сура ез-Зухруф, 43:52)

Фараонът искал да покаже владението, силата, богатството и величието си; след което наблягал на това, че Муса (а.с.) говори трудно, че е беден и слаб:

„И защо не му бяха дарени гривни от злато или защо не дойдоха ангелите с него за подкрепа?” (Сура ез-Зухруф, 43:53)

Така се опитвал да убеди народа си, че такъв човек не би могъл да бъде пророк.

„И така подведе той своя народ, и те му се покориха. Наистина бяха нечестиви хора.“ (Сура ез-Зухруф, 43:54)

Излизането от Египет

Фараонът и приближените му отказвали да повярват и продължавали да измъчват вярващите, възползвайки се от своето превъзходство на земята. Това принудило Муса алейхисселям да се помоли за тяхното наказание:

„И каза Муса: "Господи наш, Ти даде на Фараона и на знатните му хора украса и имоти в земния живот. Господи, те отклоняват от Твоя път. Господи, заличи имотите им и вкорави сърцата им, и да не повярват, докато не видят болезненото мъчение!" (Сура Юнус, 10:88)

„Каза: "Откликна се вече на вашия зов. Стойте на правия път и не следвайте пътя на онези, които не знаят!" (Сура Юнус, 10:89)

След това всяко египетско семейство било сполетявано от различна беда. Започнала суша. Египтяните били покосени от страшна кожна болест. Това принудило Фараона да позволи на синовете на Исраил да напуснат Египет. Ала както винаги със сигурност щял да се отвърне от думите си и да отмени своето позволение.

Всевишният Аллах повелява:

„И дадохме на Муса откровение: "Отпътувай с Моите раби нощем! Вас ще ви преследват." (Сура еш-Шуара, 26:52)

„И разкрихме на Муса: "Потегли нощем с Моите раби и просечи за тях път, сух в морето! Не се страхувай, че ще те застигне [Фараонът] и не се плаши!" (Сура Та Ха, 20:77)

В съответствие с повелята на Всевишния Аллах, през нощта Муса алейхисселям заедно със синовете на Исраил тръгнал към Суец. На сутринта всички момичета от семейството на Фараона починали от страшна и заразна болест. Смъртта на дъщерите му увеличила гнева на Фараона и той казал:

– Това е дело на Муса!

Грижите по погребението на дъщерите на Фараона го забавили и това осигурило достатъчно преднина на Муса. Когато Фараонът научил за поло-

жението вече било късно. Фараонът се разтревожил и започнал да окуражава войските си:

„И изпрати Фараонът събирачи в градовете: "Тези [синове на Исраил] са малко хора. Те ни разгневяват, но ние всички сме бдителни." (Сура еш-Шуара, 26:53-56)

„И тръгнаха да ги преследват по изгрев [хората на Фараона]." (Сура еш-Шуара, 26:60)

„И когато двете множества се съгледаха, спътниците на Муса рекоха: "Ние сме настигнати." (Сура еш-Шуара, 26:61)

„Рече: "Не! Моят Господ е с мен и Той ще ме напъти!" (Сура еш-Шуара, 26:62)

В онзи момент пред Муса алейхисселям се простирало Червено море, а зад него били войските на Фараона.

Червено море: Море на спасение и гибел

Всевишният Аллах повелява:

„И разкрихме на Муса: "Удари с тоягата си по морето!" И то се разцепи. И всеки къс бе като огромна планина." (Сура еш-Шуара, 26:63)

Синовете на Исраил тръгнали по пътеките, разкрили се между високите като планини стени от вода. Те казали на Муса (а.с.):

– О Муса! Разтвори между нас прозорци, за да се виждаме!

Муса (а.с.) отправил *дуа*. Между вълните се отворили „прозорци". Когато преминавали, синовете на Исраил се виждали помежду си.

Фараонът притежавал „истидрадж". /Истидрадж – необичайни състояния наблюдавани сред някои отричащи и грешници. Тези състояния ги заблуждават и ги повличат към гибел./ Той се обърнал към войската си с думите:

– Погледнете морето. Как се разцепи от моето величие и стана на пътеки, за да настигна избягалите си роби! Всичките ще ги унищожа! Вървете след мен!

Фараонът не осъзнавал, че разцепването на морето е чудо на Муса (а.с.) и предположил, че това се случва за него.

За миг се уплашил и изпитал колебание, помислил да се откаже. Тогава пред тях се появил Джебраил алейхисселям на бял кон и ги насърчил:

– Хайде вървете.

Микаил алейхисселям минал зад войската на Фараона и окуражил задните редици:

– Хайде, не изоставайте, вървете.

Така цялата войска се впуснала. Всевишният Аллах известява този момент по следния начин:

„И сторихме там другите да се приближат.“ (Сура еш-Шуара, 26:64)

Фараонът влязъл с войниците си в пътеките разтворили се сред морето по следите на Хазрети Муса и народа му. Ала били погубени в необятните води с проявлението на Аллаховото наказание.

„И спасихме Муса и всички, които бяха с него. После издавихме другите.“ (Сура еш-Шуара, 26:65-66)

„И им отмъстихме, и ги издавихме в морето за това, че взимаха за лъжа Нашите знамения и бяха нехайни към тях.“ (Сура ел-Араф, 7:136)

Изображение на бурните вълни,
в които Фараона и неговата войска били погубени.

„И ги сторихме поука и пример за идните.“ (Сура ез-Зухруф, 43:56)

„В това има знамение, но повечето от тях не вярват.“ (Сура еш-Шуара, 26:67)

С Аллаховата милост синовете на Исраил били спасени. Това се случило на 10-ия ден от месец *Мухаррем*. За благодарност спасилите се го прекарали в говеене (*оруч*). Всевишният Аллах припомня Своята милост към тях по следния начин:

„И [спомнете си] когато ви избавихме от хората на Фараона. Те ви причиняваха най-лошото мъчение, като избиваха синовете ви, а пощадяваха жените ви. Това бе велико изпитание за вас от вашия Господ.“ (Сура ел-Бакара,2:49)

„...И когато разделихме за вас морето на две и ви избавихме, и издавихме хората на Фараона пред очите ви...“ (Сура ел-Бакара,2:50)

Неприетата вяра (иман): Вярата на Фараона

„И преведохме синовете на Исраил през морето, а Фараонът и войските му ги преследваха с гнет и вражда. А когато ги настигна потопът, каза: “Вече повярвах, че няма друг бог освен Онзи, в Когото повярваха синовете на Исраил, и съм сред отдадените Нему!” (Сура Юнус, 10:90)

Миг преди да се удави във водовъртежите на Червено море, по принуда Фараонът поискал да се захване за „спасителното въже“ на вярата, ала Всевишният Аллах повелил:

„Сега ли? А се възпротиви ти преди и бе от сеещите развала.“ (Сура Юнус, 10:91)

„Днес спасяваме твоето тяло, за да бъдеш знамение за онези след теб. Ала мнозина от хората са нехайни към Нашите знамения.“ (Сура Юнус, 10:92)

Тълкувателят Земахшери пояснява този айет по следния начин:

„Ще те изхвърлим на брега на морето. Ще запазим тялото ти непокътнато, за да служи за поука на хората векове по късно.“

При направените в тази местност разкопки тялото на Фараона било намерено обърнато по очи (в *суджуд*) на брега на морето. Въпреки, че останало в морето векове наред, по волята на Аллах, тялото на Фараона

Поучителната гледка на съхраненото тяло на Фараона, изложено в „Британския музей“ в Лондон.

останало сравнително запазено. Както е известено в Свещения Коран, това е знамение, което ще продължи до Деня на възкресението.

След прекосяването на Червено море

Муса алейхисселям повел синовете на Исраил към земите на Кенан (Ханаан). По пътя си срещнали племе, почитащо идоли и телец. Някои от тях казали:

„–Муса! Направи ни нещо подобно, на което и ние да се кланяме!“

Хазрети Муса ги напътил:

„– Аллах ви спаси от голям гнет. Хората на Фараона избиваха синовете ви и поробваха дъщерите ви. Нима въпреки това ще се възпротивите на Аллах и ще съдружавате с Него?“

Всевишният Аллах повелява:

„И преведохме синовете на Исраил през морето, и минаха покрай хора, посветили се на своите идоли. Казаха: “О, Муса, направи ни божество, както те си имат божества!” Каза: “Наистина сте хора невежи.“ (Сура ел-Араф, 7:138)

„За тези е погубено онова, което имат и е напразно онова, което вършат.” (Сура ел-Араф, 7:139)

„Каза: “Нима друг, а не Аллах ще ви търся за бог, след като ви предпочете Той пред народите [тогава]**?”** (Сура ел-Араф, 7:140)

„И ви спасихме от хората на Фараона, които ви наложиха най-лошото наказание – избиваха синовете ви, а пощадяваха жените ви. В това имаше за вас велико изпитание от вашия Господ.“ (Сура ел-Араф, 7:141)

Муса алейхисселям подготвил две войски с обща численост дванадсет хиляди души и ги изпратил в Египет, където били останали единствено деца, болни и възрастни хора. Едната войска била предвождана от Юша бин Нун алейхисселям /*Исус Навин*/, а другата от Калиб бин Йокна, които победили хората на Фараона. Това се известява в Свещения Коран:

„И така Ние ги пропъдихме от градини и извори, и от съкровища, и от знатно място.“ (Сура еш-Шуара, 26:57-58)

„И оставихме в наследство на народа, който бе потъпкван, земите и на изток, и на запад, които Ние благословихме. Сбъдна се добрата дума на твоя Господ към синовете на Исраил, защото изтърпяха. И опустошихме онова, което са направили Фараонът и неговият народ, и онова, което са въздигнали.“ (Сура ел-Араф, 7:137)

„Така е. И оставихме това в наследство на синовете на Исраил.“ (Сура еш-Шуара, 26:59)

„Колко градини и извори оставиха те, и ниви, и прекрасни места, и блаженство, на което се наслаждаваха!“ (Сура ед-Духан, 44:25-27)

„И така оставихме това в наследство на друг народ.“ (Сура ед-Духан, 44:28)

„И не ги оплака нито небето, нито земята. И не им бе дадена отсрочка.“ (Сура ед-Духан, 44:29)

Айетите разказват за горчивия край на народите погубени от Аллаховото наказание:

„И колко поколения преди тях погубихме! Нима усещаш някого от тях или чуваш от тях дори шумолене?“ (Сура Мерйем, 19:98)

Низпославането на Теврат

След като Хазрети Муса напуснал Египет заедно със синовете на Исраил и се спасили от врага си, той им казал, че ще донесе Книгата. Оставил Харун алейхисселям като свой заместник и му заръчал:

„– Ти поправяй погрешните им дела! По Аллаховата повеля отивам в Планината Тур (Синайската планина). Ще се върна с нова Книга, която Аллах ще изпрати.“

Неблагодарните сред народа казали на Хазрети Муса:

– Искаме с теб да дойдат и свидетели от нас.

Избрали седемдесет души и заедно с Хазрети Муса отишли в Планината Тур.

Муса алейхисселям се помолил на Всевишния Аллах да му бъде низпослана обещаната Книга. Аллах му повелил да говее в продължение на трийсет дни. Това били трийсетте дни на месец *Зилкаде*. Говеенето продължило и в първите десет дни от месец З*илхидже* и така се изпълнило определеното време – общо 40 дни. Така била низпослана Книгата (Теврат) на Хазрети Муса и му била поверена мисията да въведе народа си в правия път.

Всевишният Аллах повелява:

„И определихме за Муса тридесет нощи, и ги допълнихме с още десет. И се изпълни времето, определено от неговия Господ, за четиридесет нощи...“ (Сура ел-Араф, 7:142)

За да придобие качествата необходими за изпълнението на тази задача, Хазрети Муса бил поканен в Планината Тур (Синайската планина), за да прекара 40 дни в оруч, молитва (*дуа*), размисъл (*тефеккюр*), муракабе (постоянното насочване на човека към вътрешния мир с цел преоценка и размисъл) и пречистване. През този етап Муса (а.с.) бил подготвен за общуването с Всевишния Аллах. Отдалечил се от хората, за да се откъсне от земните занимания, да потъне в небесната тишина и накрая в безграничната шир да достигне до Създателя. Защото той имал нужда от това усамотение, за да озари и проясни духа си.

От тук става ясно, че Муса алейхисселям се е пречистил чрез оруч, дуа, тефеккюр и ибадет на Аллах; и в следващите десет дни се е осъществило общуването с Аллах и низпославането на Теврат. Тоест за период от 40 дни Муса алейхисселям достигнал възвишеното духовно ниво да може да общува с Всевишния Аллах.

Причината в айета да се споменават 40 нощи, а не дни е следната: денят започва с нощта и изгряването на луната. Така думата „нощ“ съдържа в себе си и деня. Освен това в сравнение с деня нощта притежава по-различни особености. Свещеният Коран е низпослан от “Запазеният скрижал” (“*ел-Левх'ул-махфуз*”) на земята през нощта, възнесението на Пророка (с.а.в.) „Мирадж“ също се случило през нощта. Голяма част от откровенията (*вахий*) били получавани през нощта.

В престоя на Муса алейхисселям в Планината Тур (Синайската планина) продължил 40 нощи има следните послания:

Приближените раби на Аллах трябва да изпълнят часовете на страданието наподобяващи нощния мрак, за да достигнат до голямата „утрин на проявлението“. Поради това, че Аллаховата благодат слиза предимно през нощта, е казано, че всички „утрини на успеха“ следват нощите на страданието.

Това 40-дневно страдание понесено от Муса (а.с.) е като дълга нощ, продължила 30 дни, а следващите 10 дни са като утрото на тази нощ. Тази утрин напомняща ранните часове на деня са миговете, в които Муса алейхисселям бил удостоен с общуване с Всевишния Аллах.

В Планината Тур, Муса (а.с.) прекарал в говеене 30 поредни дни без прекъсване, ала не изпитал нито глад нито жажда! След време му било повелено да тръгне на път, за да се срещне с Хъзър. По време на това пътуване, още преди да е изтекъл и половин ден, не издържал на глада и казал на своя спътник:

– Донеси храната ни да се заситим.

Защото отиването му при Хъзър било с цел изпитание. Когато към това изпитание бил прибавен и гладът, при пътуването си към творението (какъвто е и Хъзър), той огладнял за половин ден. За разлика от това, пътуването, което осъществил в Планината Тур било насочено към Твореца, с цел общуване с Него и под въздействието на величието на мястото, на което се намирал той забравил за глада и жаждата, не изпитал нужда от нищо друго, освен Всевишния Аллах.

Муса алейхисселям бил удостоен с общуване с Всевишния Аллах, поради това е наричан „*Келимуллах*“ /*рабът, с когото Аллах разговарял*/. Всевишният Аллах говорил с Хазрети Муса чрез едно от качествата си „*Келям*“ /*Всемогъщият Аллах притежава качеството да говори*/ , без да има необходимост от изразно средство като езика. Трябва да знаем, че Нито едно от качествата на Аллах не прилича на качествата на творенията. Той

знае, но това знание не е като нашето. Притежава сила, ала и тя не е като нашата. Той говори, но не като нас. Ние говорим чрез орган в устата си наречен език, изговаряме звуци, които изобразяваме с букви и наричаме това слово. Всевишният Аллах е пречист от всичко това. Буквите са създадени отпосле (те са творения). Словото на Аллах не е сътворено, то е без букви и органи. Затова когато Всевишният говорил с Муса алейхисселям, останалите 70 души, които присъствали и Джебраил алейхисселям не усетили и не разбрали този разговор.

Следният айет изразява това:

„... Аллах говори пряко на Муса.“ (Сура ен-Ниса, 4:164)

Всевишният Аллах говорил на Муса, за да разведри душата и сърцето му, за да го успокои и насърчи. Защото Муса алейхисселям преживял много трудни моменти в своя живот, бил изпратен като пророк за да напъти и поправи упорит и непокорен народ, стремящ се към материалните блага.

Конфликтът с племето Амалика в град Йерихон и пустинята Тих

Хазрети Муса и народа му се отправили към земите на Кенан (Ханаан) с намерението да се заселят там. Муса (а.с.) избрал по един представител от всеки клон на войската и под командването на Юша бин Нун /Исус Навин/ и Калиб бин Йокна ги изпратил да съберат информация за племето населяващо местността. Групата, която отишла на оглед установила, че хората от племето Амалика били много силни. За да не изплашат и обезкуражат своя народ те се разбрали да не им разказват всичко, което са видели. Хазрети Муса ги предупредил да постъпят така, в случай че племето Амалика се окаже с по-внушителна сила от тяхната. Когато се върнали обаче, всички останали с изключение на Юша бин Нун и Калиб бин Йокна разказали на синовете на Исраил какво са видели и това ги възпряло да се сражават:

„О, народе мой, влезте в Свещената земя, която Аллах ви отреди, и не отстъпвайте назад, за да не се превърнете в губещи!..” (Сура ел-Маиде, 5:21)

„... – рекоха: “О, Муса, на нея има народ от исполини и не ще влезем, докато не излязат оттам. А излязат ли от нея, ще влезем.” (Сура ел-Маиде, 5:22)

„Двама мъже от богобоязливите, които Аллах бе дарил с благодат, рекоха: “Влезте срещу тях през вратата! И влезете ли през нея, вие сте

победители. Единствено на Аллах се уповавайте, ако сте вярващи!” (Сура ел-Маиде, 5:23)

„Рекоха: “О, Муса, никога не ще влезем в нея, докато са още там. Вървете ти и твоят Господ, и се сражавайте! А ние ще седим ето тук.” (Сура ел-Маиде, 5:24)

След като били спасени от гнета на Фараона, синовете на Исраил забравили дните, в които били подлагани на жестоки мъчения и привикнали на спокоен живот. Увеличили земните си желания. Поискали от Хазрети Муса манна и пъдпъдъци. Те получавали тези блага ежедневно. Освен това Муса (а.с.) ударил в земята с тоягата си и оттам бликнали дванайсет извора. Всевишният Аллах повелява:

„И ви заслонихме с облака, и спуснахме над вас манната и пъдпъдъците: “Яжте от благата, които ви дарихме!” Не Нас угнетиха, а себе си угнетиха.“ (Сура ел-Бакара, 2:57)

„И когато Муса помоли за вода за своя народ, рекохме: “Удари с тоягата си камъка!” И дванадесет извора избликнаха от него. Вече всички хора знаеха своето място за пиене. “Яжте и пийте от препитанието на Аллах! И не сейте развала по земята, рушейки!” (Сура ел-Бакара, 2:60)

Въпреки тази благодат народа на Муса продължавал да бъде в тежест на своя пророк, защото исканията им нямали край, те не проявявали благодарност и търпение. В следващия айет открито се описва тяхната неблагодарност:

„И когато рекохте: “О, Муса, не ще изтърпим на една и съща храна. Позови своя Господ заради нас, да ни даде от онова, което земята ражда – от нейните треви и краставици, и жито, и леща, и лук.” Каза: “Нима ще замените по-доброто с по-лошо? Слезте към някой град и ще намерите онова, което търсите!” И бяха белязани с унижението и бедността, и си навлякоха гнева на Аллах. То бе, защото не повярваха в знаменията на Аллах и убиваха пророците несправедливо. То бе, защото се противяха и престъпваха.“ (Сура ел-Бакара, 2:61)

❀

„Рече: “Господи, имам власт само над себе си и над брат си. Отдели ни от хората-нечестивци!” (Сура ел-Маиде, 5:25)

„Рече: “Под възбрана им е за четиридесет години – те ще скитат по земята. И не скърби за хората-нечестивци!“ (Сура ел-Маиде, 5:26)

„Аллах прие обета от синовете на Исраил и проводихме от тях дванадесет старейшини. И рече Аллах: "Аз съм с вас. Щом отслужвате молитвата, давате милостинята закат, вярвате в Моите пратеници, подкрепяте ги и заемате на Аллах добър заем, Аз ще отмахна от вас лошите ви постъпки и ще ви въведа в Градините, сред които реки текат. А който от вас след това е неверник, той се е отклонил от правия път." (Сура ел-Маиде, 5:12)

Синовете на Исраил проявявали неблагодарност към благата, които Аллах им дарил и продължавали да се държат оскърбително с Хазрети Муса, който бил третият от петте най-големи пратеника (*Улу*'*л-азм*). Стигнали до там да приписват човешки качества на Всевишния Аллах, осмелявайки се да кажат на своя пророк:

„–Вървете ти и твоят Господ, и се сражавайте! А ние ще седим ето тук."

Заради това Аллах ги обрекъл на участта да останат за четиридесет години в тясната и подтисната местност на пустинята Тих.

Въпреки усилията, които полагали, за да излязат от там, те се лутали в кръг без да могат да намерят изход. Това продължило до смяната на това поколение с ново. След време, силното и изпълнено с вяра, ново поколение успяло да изтласка и победи жестоките хора, населяващи областта и да се засели в Обетованата земя. Така обещанието на Муса алейхисселям се сбъднало. По това време починал Хазрети Харун.

Желанието на Муса (а.с.) да види Всевишния Аллах

Докато Муса алейхисселям разговарял с Всевишния Аллах извън времето и пространството, „завесите" (преградите) пред очите му били повдигнати и той достигнал много висока степен. Духовната наслада от разговора с Аллах била толкова голяма, че душата му закопняла да види Създателя. В него се породили непознати дотогава усещания и той настоял да види Аллах.

Всевишният Аллах повелил:

„–Не ще Ме видиш!"

Ала когато Муса алейхисселям отново настоял, Аллах повелил:

„– Погледни към Планината! И ако се задържи на мястото си, ще Ме видиш."

Според едно от преданията зад „покривала“ Всевишния Аллах показал на Муса (а.с.) сияние от светлина с големината на дирхем. Сиянието се проявило върху планината и тя се сринала. Пред тази поразяваща гледка на величие и могъщество Муса (а.с.) не издържал и припаднал:

„И когато Муса дойде за определеното от Нас време, и неговият Господ разговаря с него, рече: “Господи, покажи ми се, да Те погледна!” Рече: “Не ще Ме видиш, ала погледни към Планината. А когато неговият Господ се прояви на Планината, Той я срина на прах. И припадна Муса поразен. А когато се опомни, рече: “Пречист си Ти! Разкайвам се пред Теб. Аз съм първият вярващ.” (Сура ел-Араф, 7:143)

След разговора на Всевишния Аллах с Муса (а.с.) бил низпослан Теврат. Според преданията тя била изпратена под формата на седем или десет скрижала.

Разговор в Планината Тур (Синайската планина)

Муса алейхисселям попитал:

– Господи, кои са любимите Ти раби?

Всевишният Аллах повелил:

– Онези, които Ме споменават и не Ме забравят.

Муса (а.с.) отново попитал:

– Кои са най-знаещите и мъдрите сред Твоите раби?

Всевишният Аллах повелил:

– Онези, които предават своето знание на хората, показват правилното, вслушват се и прилагат наученото в своя живот и странят от злото.

Златният телец

След като синовете на Исраил прекосили Червено море предвождани от Муса (а.с.), по пътя си те срещнали племе, почитащо божество с формата на глава на телец. Някои от тях казали на Хазрети Муса:

„–Направи ни подобно божество, на което да служим!“

Муса (а.с.) ги напътил и ги предупредил, че това е голямо съдружаване (*ширк*). Те съжалили и извършили покаяние (*тевбе*).

Изображение на златния телец

Когато обаче Муса (а.с.) оставил Харун (а.с.) като свой заместник и отишъл в Планината Тур, мъж от народа на име Самири, който дотогава криел своето неверие, решил да се възползва от отсъствието на Хазрети Муса. Той събрал златните украшения на хората и направил от тях златна статуя с образ на телец. След това започнал да призовава хората да приемат телеца:

„– Това е „богът" на Муса, ала той забрави."

Самири бил изкусен майстор. Така умело изработил телеца, че когато вятъра прониквал през него се чували звуци наподобяващи мучене. Той постигнал този ефект чрез специални отвори, които направил в статуята. В зависимост от силата на вятъра, статуята възпроизвеждала и звуци подобни на кавал. Самири стоял зад статуята и казвал:

– Вижте, вашия „бог" говори с вас!

Самири внушавал на хората, че телеца е „божество" и така успял да отдалечи от правия път част от синовете на Исраил. Харун алейхисселям настойчиво предупреждавал хората и се опитвал да ги възпре от заблудата, ала те не го послушали:

„А Харун още преди бе им казал: “О, народе мой, това е само изпитание за вас. Всемилостивия е вашият Господ. Последвайте ме и се подчинете на моята повеля!” (Сура Та Ха, 20:90)

„Рекоха: “Не ще престанем да почитаме това, докато не се завърне Муса при нас.” (Сура Та Ха, 20:91)

„Рече: “Вече изпитахме Ние твоя народ след теб и ги заблуди ас-Самири.” (Сура Та Ха, 20:85)

„А после народът на Муса направи от украшенията си образ на телец, който мучи. Не видяха ли, че той не им говори и не ги води по правия път? Приеха го и станаха угнетители.“ (Сура ел-Араф, 7:148)

„И когато Муса се завърна разгневен, огорчен при своя народ, каза: “Колко лошо сте постъпили, след като ви оставих! Нима искахте да ускорите повелята на вашия Господ?” И хвърли скрижалите, и сграбчи брат си за главата, и го дръпна към себе си. [Брат му] каза: “О, сине на майка ми, народът ме взе за безсилен и едва не ме уби. Не предизвиквай у враговете злорадство към мен и не ме причислявай към угнетителите!” (Сура ел-Араф, 7:150)

„Рече [Муса]: “О, Харун, щом ги видя, че се заблуждават, какво ти попречи да ме последваш? Нима се възпротиви на моята заповед?” (Сура Та Ха, 20:92-93)

„Рече: “О, сине на майка ми, не ме дърпай нито за брадата, нито за главата! Страхувах се да не речеш: “Ти разедини синовете на Исраил и не удържа моето слово.” (Сура Та Ха, 20:94)

Хазрети Муса и Хазрети Харун били родни братя. Обръщението на Харун (а.с.) към Муса (а.с.) с думите „сине на майка ми“ е продиктувано от стремежа да го омилостиви. Защото майката е по-милостива и от бащата и от брата. Освен това майка им била праведна жена, повярвала в Аллах и спечелила обичта и уважението на синовете си.

„Рече [Муса]: “Господи, опрости мен и брат ми, и ни въведи в Твоето милосърдие! Ти си Най-милосърдният от милосърдните.” (Сура ел-Араф, 7:151)

„И се върна Муса разгневен, огорчен при своя народ. Рече: “О, народе мой, не ви ли даде вашият Господ хубаво обещание? Дали срокът бе дълъг за вас, или искахте да ви сполети гневът на вашия Господ, та нарушихте вашето обещание към мен?” (Сура Та Ха, 20:86)

„Рекоха: “Не нарушихме обещанието си към теб по собствена воля, а бяхме обременени с украшенията на народа, но ги захвърлихме. Така ги запрати и ас-Самири.” (Сура Та Ха, 20:87)

Подтиквани от Самири те хвърлили златните си украшения в огъня, за да бъдат разтопени и да послужат за направата на образа на телеца.

„И направи той за тях образ на телец, който мучеше. И рекоха [заблудените]: “Това е вашият бог и богът на Муса, ала той забрави.” (Сура Та Ха, 20:88)

Хазрети Муса им казал да се покаят от тази лоша постъпка. Известил ги, че опрощението им зависи от това да се разкаят от сърце и да се пречистят от злината на душата (*нефс*). А те отвърнали:

„–Ще търпим!“ и зачакали присъдата.

„И когато Муса рече на своя народ: “О, народе мой, ти угнети себе си, като прие телеца. Покайте се пред своя Създател ... Това е за ваше добро пред Създателя ви. Той ще приеме вашето покаяние. Наистина е Той Приемащия покаянието, Милосърдния.” (Сура ел-Бакара, 2:54)

„И когато съжалиха, и разбраха, че са се заблудили, казаха: “Ако нашият Господ не се смили над нас и не ни опрости, ще сме от губещите.” (Сура ел-Араф, 7:149)

Чувствата на милосърдие и състрадание у Хазрети Муса и Хазрети Харун прелели. Те заплакали и се помолили Всевишния Аллах да се смили и да опрости престъпилите. След което било известено, че Аллах е приел покаянията (*тевбе*):

„А за които вършат злини, после се покаят и повярват, твоят Господ след това е опрощаващ, милосърден.“ (Сура ел-Араф, 7:153)

„... после ви простихме, за да сте признателни!“ (Сура ел-Бакара, 2:52)

Муса алейхисселям се обърнал към Самири с думите:

„Рече [Муса]: “А какво ти бе намерението, о, ас-Самири?” (Сура Та Ха, 20:95)

„Рече: “Аз видях това, което те не видяха. Стиснах шепа [пръст] от следата на посланика [Джибрил] и я метнах. Така ми го разкраси душата ми.” (Сура Та Ха, 20:96)

Според тълкувателите посланика, когото Самири твърдял, че е видял и от чиято следа взел шепа пръст бил Джебраил, който дошъл при Хазрети Муса. Самири забелязал, че там където конят е стъпвал, пръстта се разделе-

нява. Взел шепа пръст от следите и я хвърлил в огъня. В преносен смисъл този айет може да се разбере и по следния начин: „Така използвах знанието, което Аллах ми вдъхна!“

„Рече [Муса]: “Върви! През целия си живот ще казваш: “Не ме докосвайте!” И за теб ще има непременно Ден, който ти не ще избегнеш. И погледни към твоя бог [- телеца], комуто продължаваш да служиш! Ще го изгорим, после ще го разпръснем всецяло в морето.” (Сура Та Ха, 20:97)

Според едно от преданията след проклятието на Муса алейхисселям, споменато в горния айет, Самири действително бил поразен от тежка и заразна болест и бил принуден да страни от хората до края на своя живот.

„Които приеха телеца, ги сполетя гняв от техния Господ и унижение в земния живот. Така наказваме набеждаващите.“ (Сура ел-Араф, 7:152)

❁

„И когато гневът стихна у Муса, той взе скрижалите. Вписано е в тях напътствие и милост за онези, които се страхуват от своя Господ.“ (Сура ел-Араф, 7:154)

Всевишният Аллах повелил на Муса алейхисселям да избере седемдесет души, представители на синовете на Исраил от разкаялите се заради приемането на телеца, които заедно да извършат покаяние (*тевбе*) пред Аллах.

Хазрети Муса заедно със седемдесетте души отишли в Планината Тур (Синайската планина), за да изпълнят Аллаховата повеля. Ала тези неблагодарни хора се осмелили да поискат да видят Аллах наяве. В следствие на това там станало силно земетресение и всеки един от тях припаднал на земята от страх. След като Муса алейхисселям отправил молитва (*дуа*) към Аллах, това бедствие отминало. В айетите е повелено:

„И когато изрекохте: “О, Муса, не ще ти повярваме, докато не видим Аллах наяве”, мълнията ви порази, както гледахте.“ (Сура ел-Бакара, 2:55)

„После ви възкресихме след вашата смърт, за да сте признателни!“ (Сура ел-Бакара, 2:56)

„И Муса избра от своя народ седемдесет мъже за определеното от Нас време. И когато ги обхвана сътресението, рече: “Господи мой, ако ти пожелаеше, би ги погубил заедно с мен преди. Нима ще ни погубиш

заради онова, което извършиха глупците сред нас? То е само Твоето изпитание. Оставяш с него Ти в заблуда когото пожелаеш и напътваш Ти когото пожелаеш. Ти си нашият Покровител, опрости ни, помилвай ни! Ти си Най-добрият от прощаващите.“ (Сура ел-Араф, 7:155)

Известно време синовете на Исраил живели в мир и спокойствие, спазвайки повелите, след което отново престъпили. Казали на Муса (а.с.), че повелите на Теврат били много тежки и им било трудно да ги изпълняват. Забравили обещанието, което дали когато се покаяли. Тогава Всевишният Аллах направил чудо и въздигнал Планината Тур над тях и тя останала за известно време във въздуха. Хората изпаднали в ужас и свели чела до земята в поклон *суджуд*, очаквайки всеки момент тя да се стовари върху тях.

„И когато приехме вашия обет, и въздигнахме над вас Планината [ви рекохме]: “Хванете здраво това, което ви дадохме, и помнете какво има в него, за да се побоите!” (Сура ел-Бакара, 2:63)

„После се отвърнахте и ако не бе над вас щедростта на Аллах и Неговата милост, щяхте да сте от губещите.“ (Сура ел-Бакара, 2:64)

Въпреки това част от синовете на Исраил не променили своето състояние, а престъпилите били застигнати от Аллаховото наказание:

„И узнахте онези от вас, които престъпиха в Съботата, и им рекохме: “Бъдете маймуни презрени!” (Сура ел-Бакара, 2:65)

„Сторихме го за назидание по тяхно време и след тях, и за поука на богобоязливите.“ (Сура ел-Бакара, 2:66)

Всевишният Аллах наказал онези сред тях, които съзнателно упорствали в престъпването, променяйки външния им образ, след което ги погубил. Това събитие няма нищо общо с „теорията, за произхода на човека от маймуната“. Важно е да отбележим, че злощастните хора, преобразени като маймуни, не са продължили рода си като животни, а след известно време са починали. Всевишният Аллах повелява:

„И защото нарушиха своя обет, Ние ги проклехме и сторихме сърцата им да закоравеят. Те преиначават словата, размествайки ги. И забравиха част от онова, което им бе напомнено. И не преставаш да откриваш тяхна измяна освен у малцина от тях. Но ги извини и прости! Аллах обича благодетелните.“ (Сура ел-Маиде, 5:13)

Принасянето в жертва на кравата

Един от най-богатите хора сред синовете на Исраил на име Амил бил намерен мъртъв. Убиецът бил синът на чичо му. Съществуват различни предания за причината на убийството. Според едно от тях братовчед му бил много беден и алчен човек, който от завист към богатството на Амил го убил. Според друго предание братовчед му извършил убийството, за да вземе съпругата на Амил, която много харесвал.

Убиецът поставил тялото на Амил между две съседни села, за да всее вражда между тях.

Хората отишли при Хазрети Муса с искането убиецът да бъде открит и наказан със същото, което е извършил. Муса (а.с.) изпаднал в двоумение и не могъл да намери убиеца. Той отправил молитва (*дуа*) към Всевишния Аллах, Който им повелил да принесат в жертва една крава. Синовете на Исраил казали на Муса (а.с.):

„Какво общо има намирането на убиеца и пренасянето в жертва на крава? На присмех ли ни взимаш?“

Муса (а.с.) отвърнал:

„Аз ви известявам повелята на Аллах!“

В Свещеният Коран е повелено:

„И когато Муса рече на своя народ: “Аллах ви повелява да заколите крава.” – рекоха: “На присмех ли ни взимаш?” Рече: “Опазил ме Аллах да съм от невежите!” (Сура ел-Бакара, 2:67)

„Рекоха: “Позови ни твоя Господ, да ни разкрие каква да бъде тя!” Рече: “Казва да е крава – нито стара, нито юница, а по средата на това. И направете, каквото ви се повелява!” (Сура ел-Бакара, 2:68)

„Рекоха: “Позови ни твоя Господ, да ни разкрие какъв да бъде цветът ѝ!” Рече: “Казва да е крава съвсем жълта на цвят, за радост на очите.” (Сура ел-Бакара, 2:69)

„Рекоха: “Позови ни твоя Господ, да ни разкрие каква да бъде – за нас кравите си приличат. И ако Аллах желае, ще сме напътени.” (Сура ел-Бакара, 2:70)

„Рече: “Казва да не бъде впрягана крава – нито да обръща земята, нито да напоява посева, здрава, без петна по нея.” Рекоха: “Сега ти посочи истината.” И я заклаха, но без малко да не го направят.“ (Сура ел-Бакара, 2:71)

Намерили крава с тези особености в дома на вдовица, която живеела сама с детето си. Кравата била източник на прехрана за жената и тя не искала да я продава. Затова определила цена надвишаваща реалната ѝ стойност – 1000 сребърника. Муса алейхисселям казал:

„Платете на жената, колкото е поискала и вземете кравата!" Синовете на Исраил се съгласили да заплатят 1000 сребърника, но този път жената обявила, че няма да продаде кравата си за по-малко от 2000 сребърника.

Сумата се сторила много голяма на синовете на Исраил и те почти се отказали да я купуват. Отново отишли при Муса (а.с.):

Без малко да се откажат, защото единствено кравата на вдовицата отговаряла на описанието. Всеки следващ път когато отивали при нея, тя вдигала цената, докато стойността й достигнала 10.000 сребърника. Накрая казала на дошлите:

„Ако ще взимате кравата, заколете я, от кожата ѝ направете мех, напълнете го със злато и ми го дайте. Само при тези условия ще ви я продам."

Синовете на Исраил дошли при Муса (а.с.) и му разказали за положението. Той казал:

„Купете кравата на всяка цена."

Народа казал:

„Тогава да я вземем сега, да изпълним повелята на Аллах, ако ли не цената ѝ постоянно ще се вдига, после няма да можем да я платим..." И така накрая взели кравата.

Всевишният Аллах повелява:

„И когато убихте един човек, спорехте за това. Но Аллах разкрива, каквото спотайвате." (Сура ел-Бакара, 2:72)

Синовете на Исраил не заплатили цената на кравата. Хазрети Муса им казал:

„Ако не платите цената ѝ, мъртвият няма да се съживи!"

Едва след това те направили мех от кожата на кравата, напълнили го със злато и го дали на вдовицата.

„И рекохме: "Ударете го с част от нея [и той ще се съживи]!" Така Аллах съживява мъртвците и ви показва Своите знамения, за да проумеете!" (Сура ел-Бакара, 2:73)

В айета се споменава: **„Ударете го с част от нея!“** за да бъде привлечено вниманието на хората. Забележително е, че съживяването на мъртвеца в този пример е обвързано с ред видими причини, тоест докосването на парче от заколеното животно е поставено като условие. В действителност Всевишният Аллах може да сътворява чудеса и без подобни нагледни церемонии и причини.

Когато изпълнили повелята, убитият човек се съживил и разказал пред всички как точно се случило всичко.

„Убиха ме еди кои си синове на чичо ми.“ След като посочил имената им човекът отново починал.

Двамата извършители на убийството били наказани.

Някои от поуките в тази случка са следните:

Ако синовете на Исраил веднага след повелята на Аллах бяха принесли в жертва каквато и да е крава, повелята щеше да бъде изпълнена. Ала с въпросите си те изпаднали в ситуация в, която сякаш се колебаели да изпълнят повелята. Така сами утежнили положението си, след всяко тяхно възражение, задачата им ставала все по-трудна. Заради тяхното възражение и непокорство Аллах увеличил неприятностите им. Всеки вярващ следва да изпълнява повелите на Аллах и Пророка (с.а.с.) без да отлага във времето. Защото отлагането и пренебрегването на повелите става причина, да бъде натоварен с по-тежки отговорности.

Не бива да се задават излишни въпроси. Защото всеки зададен въпрос носи по-голяма отговорност.

По-рано синовете на Исраил приели телеца, затова им било повелено да принесат в жертва крава за да се утвърди в тях разбирането, че кравата не притежава свещени (божествени) качества. В човешката същност е заложена нуждата да вярва, затова понякога човек се подлъгва и изпада в невежеството да търси своя Създател в човешкото си измерение и разбиране. Поради това човешкото същество е изправено пред опасността да съдружава с нещата, които цени и обича.

Някои от синовете на Исраил изпитвали съмнение относно „възкресяването след смъртта“. С тази случка техните съмнения се разсеяли.

Карун

Карун, бил чичо или чичов син на Хазрети Муса. Преди да повярва в Муса (а.с.) и донесеното от него, той бил представител на синовете на

Исраил пред Фараона. Угнетявал онези, които му били подчинени. След като приел вярата се отдал на усвояване на знание (*илим*) и служене на Аллах (*ибадет*). След Муса (а.с.) най-хубаво четящият Теврат бил той.

Шейтанът отишъл в човешки образ при Карун, който първоначално бил беден и се сприятелил с него. Веднъж изчакал удобен момент и с доброжелателен тон му казал:

„Виж Карун! Вместо да преживяваме с прехрана идваща от други, ела да работим по един ден в седмицата, а през останалите шест дни – да служим на Аллах."

Тази идея се сторила уместна на Карун. Заедно слизали в града и работели по един ден. Със спечелените пари се прехранвали през останалите шест дни от седмицата и служили на Аллах.

След като веднъж успял да го накара да направи отстъпка, шейтанът продължил:

„Видя ли Карун! Не се нуждаем от ничия помощ! Искаш ли от сега нататък да работим половината седмица и да печелим, а другата половина да служим на Аллах? Така спеченото в повече ще можем да раздаваме на бедните заради Аллах!"

Веднъж отстъпил пред шейтана, Карун приел със задоволство това предложение.

Шейтанът успял да измами Карун, постепенно увеличавал дните на работа, за сметка на дните отдадени на служене на Аллах.

„Да заделяме повече време за работа и да печелим повече. Ще продължим да служим на Аллах и ще зарадваме повече нуждаещи се!"

Постепенно сърцето на Карун започнало да се изпълва със стремеж и обич към земното. С дуата на Муса алейхисселям той бил дарен с познание от алхимията и за кратко време забогатял. Земните страсти и безкрайни амбиции така завладели сърцето му, че много скоро загубил своите достойни и благородни качества. Попаднал в плен на надменността и възгордяването. Забравил, че постигнал богатството си благодарение на дуата на Хазрети Муса.

В Свещения Коран е повелено:

„Карун бе от народа на Муса и ги потискаше. Но Ние му дадохме от съкровищата толкова, че група силни мъже едвам носеха ключовете му. Неговият народ му рече: "Не ликувай! Аллах не обича ликуващите [заради богатство]." (Сура ел-Касас, 28:76)

Карун, чието сърце било изпълнено със земни стремежи започнал да се отегчава от наставленията на Муса алейхисселям и не можел да търпи препоръките му. Когато на Харун алейхисселям била поверена отговорността за принасянето на жертвените животни, злите чувства изпълващи сърцето на Карун прелели и излезли на показ. Поддал се на завистта и високомерието си и с невъобразим гняв се втурнал при Муса (а.с.):

„– Муса! Ти възложи на брат си Харун да отговаря за курбана! На мен не ми е поверена такава отговорност! А аз чета много хубаво Теврат. Аз съм по-достоен от Харун, как да понеса тази несправедливост?!“

Муса алейхисселям му отговорил:

„Не аз, а Всевишният Аллах повери тази отговорност и пост на Харун!“

Въпреки това Карун упорито настоявал:

„Няма да приема това, докато не ми покажеш знамение!“

Муса (а.с.) събрал старейшините на синовете на Исраил и казал:

‚Донесете тоягите си! Нека ги съберем и оставим на определено място. Чиято тояга се раззелени, той е достоен да заеме поста на отговорник за жертвените животни!“

Всички тояги били донесени и оставени в храма, в който отслужвали молитвите си. Единствено тоягата на Харун алейхисселям се раззеленила и от нея поникнали листа.

При това явно чудо Муса алейхисселям се обърнал към Карун и попитал:

„Е Карун! Аз ли направих това?“

Карун бил объркан, въпреки че разбрал истината, последвал страстите на душата (*нефс*) и отрекъл:

„Това е явна магия!“ След което си тръгнал гневен.

Всевишният Аллах повелил на синовете на Исраил да поставят сини ленти на дрехите си. Карун се възпротивил и на това:

„Такива ленти носят само робите, за да се отличават от господарите!“

Гнева и омразата на Карун срещу Муса (а.с.) взели надмощие в душата му. „Огънят“ на завистта изгарял душата му. За да привлече хората на своя страна започнал да дава пищни угощения и да изнася беседи, описващи неговото превъзходство.

Веднъж в изпълнение на повелята на Всевишния Аллах, Муса (а.с.) изчислил задължителната милостиня (*зекят*), която се полагала на Карун и поискал да я изплати.

Карун отвърнал:

„Сега искаш да отнемеш моето богатство, така ли? Аз го спечелих!“

„И чрез онова, което Аллах ти е дал, се стреми към отвъдния дом, и не забравяй своя дял от земния живот, и върши добро, както Аллах ти е сторил добро! И не се стреми към развала по земята! Аллах не обича сеещите развала.” (Сура ел-Касас, 28:77)

„Рече: “Всичко това ми бе дадено само заради моето знание.” А не знаеше ли той, че Аллах погуби от поколенията преди него и по-силни, и по-богати? И не ще бъдат разпитвани престъпниците за греховете им.“ (Сура ел-Касас, 28:78)

„И се показваше той пред своя народ с разкоша си. Онези, които желаеха земния живот, казваха: “О, да имахме и ние същото, което е дадено на Карун! Той има щастлива съдба.” (Сура ел-Касас, 28:79)

„А дарените със знанието казваха: “Горко ви! Най-доброто е наградата на Аллах за онзи, който вярва и върши праведни дела. Но ще я получат само търпеливите.” (Сура ел-Касас, 28:80)

Грозната клевета

Един ден Карун събрал синовете на Исраил. Повикал там и Муса (а.с.):

„Сега о Муса! Извести ни за следните повели на Аллах! Какво е наказанието за крадеца и прелюбодееца? Какво ще стане, ако ти извършиш подобно нещо?“

Хазрети Муса отвърнал:

„На крадеца следва да се отреже ръката, а прелюбодееца да бъде убит с камъни!“

Карун отново попитал:

„А ако ти сториш подобен грях!“

Муса алейхисселям отвърнал:

„Наказанието е еднакво за всички!“

Карун, който предварително подготвил коварен план, след този отговор се провикнал към жена от тълпата:

„Ела жено. Разкажи за безчестието, което извърши с Муса!“

Пред тази страшна клевета Муса алейхисселям много се разгневил. В това време жената дошла при тях. Тя поискала да каже нещо, ала езикът ѝ се схванал и не могла да проговори. Хазрети Муса ядосано попитал:

„Жено! Заради Аллах, Който раздели морето и стори път през него, и Който низпосла Теврат кажи истината: Аз познавам ли те? Някога да сме имали нещо общо?“

Жената изпитала голямо съжаление и отговорила:

„О Муса! Карун ми плати много пари и ме подведе да те наклеветя!“ След това извършила покаяние (*тевбе*) от сърце.

След тази случка Муса алейхисселям свел чело до земята в *суджуд* и отправил дуа:

„О Аллах! Накажи ги!“

След тази молитва земята се разтворила. Карун и онези, които били на негова страна потънали в земята заедно с богатствата.

Всевишният Аллах повелява:

„И сторихме земята да погълне него и дома му. И нито имаше кой да го защити от Аллах, нито можеше сам да се защити.“ (Сура ел-Касас, 28:81)

Карун бил погубен заради копнежа по земните блага и завистта си към другите. Такъв е краят на завистливите. Те сами подготвят печалната си участ и вредят на околните. В Свещения Коран е известено, че трябва да се търси убежище при Аллах от злината на завистниците:

„Кажи [о, Мухаммед]: “Опазил ме Господът на разсъмването от злото на онова, което е сътворил, и от злото на тъмнината, когато настъпи, и от злото на духащи по възлите [магьосници], и от злото на завистник, когато завиди!” (Сура ел-Феляк, 113:1-5)

Когато хората видели как Карун и неговите последователи били погубени, съжалили, че завидели на положението му:

„А на сутринта онези, които довчера завиждаха на положението му, казаха: “Ах, наистина Аллах увеличава препитанието за когото пожелае от Своите раби и Той го стеснява. Ако Аллах не бе ни поща-

дил, би сторил [земята] и нас да погълне. Ах, неверниците никога не сполучват!" (Сура ел-Касас, 28:82)

„Ще отредим Отвъдния дом за онези, които нито искат да се възгордяват на земята, нито да рушат. Краят принадлежи на богобоязливите." (Сура ел-Касас, 28:83)

В разказа за Карун се съдържат мъдрости за човечеството, в него е показана печалната участ на високомерните, завистливите и онези, които забравят отвъдния свят (*ахирет*) и потъват в земното.

Муса и Хъзър алейхимесселям

След като Фараона бил погубен във водите на Червено море, Муса (а.с.) започнал да изнася много мъдри и пламенни беседи на своя народ. Хората били изпълнени с възхищение от познанието му за Аллах (*марифетуллах*). Някои от тях го питали:

„–О Пророче! Дали на земята съществува друг по-знаещ от теб?"

Хазрети Муса отговорил:

„– Не познавам такъв!"

В този миг получил вахий:

„На мястото, където двете морета се събират има Мой раб, когото дарих със знание. Заедно с един от избраниците от народа иди при него!"

Посоченият раб бил Хъзър алейхисселям.

Хазрети Муса попитал:

„–О Аллах! Как ще намеря този Твой раб?"

Всевишният Аллах известил на Хазрети Муса да сложи в торбата си осолена мъртва риба. Щял намери Хъзър там, където рибата се съживи и скочи в морето, тоест на мястото, където двете морете се събират.

Муса алейхисселям веднага тръгнал на път за да намери Хъзър. Взел със себе си и своя приятел Юша бин Нун.

Според едно от преданията, когато спрели да си починат Муса (а.с.) заспал. В това време Юша бин Нун видял как рибата изведнъж оживяла и скочила в морето. Когато Муса (а.с.) се събудил, Юша бин Нун казал:

„– Хайде, ставай да тръгваме. Дълъг път ни чака."

„И каза Муса на своя слуга: "Не ще спра, додето не стигна мястото, където се събират двете морета, дори да продължа с години." (Сура ел-Кехф, 18:60)

Мевляна (рахимехуллах) описва поучителната страна на този разказ изпълнен с мъдрости по следния начин:

„*О великодушни! Виж духовния копнеж на Хазрети Муса, с когото Аллах разговаря! Чуй какво казва той*:

Въпреки възвишените степени, които притежавам, не чувствам превъзходство в себе си. Търся Хъзър, който да озари духа ми за да достигна още по-далеч."

Когато Муса (а.с.) тръгнал да търси Хъзър, народът му казал:

„*Муса, оставяш народа си и тръгваш да търсиш човек, когото превъзхождаш! Колко още ще се луташ и докога ще го търсиш? Нима не виждаш, че това което търсиш е в теб. И ти го знаеш. О пророче, ти си извисен до небесата, докога ще се луташ в низините?*"

Муса алейхисселям се обърнал към народа си с думите: „*Не препречвайте пътя на слънцето и луната! Аз съм „луната" на пророчеството, а Хъзър е „слънцето" на приближените раби на Аллах. Както има по-възвишени пророци от мен, така и Хъзър е най-извисеният от приближените раби на Аллах.*"

Хазрети Муса продължил:

„*Отивам на мястото, където двете морета се събират, за да беседвам с приближен раб на Аллах, който е най-големият „владетел на съвремието". Чрез Хъзър ще достигна до истината и познанието за Аллах (марифетуллах). Ще пътувам доста дълго, за да се срещна с него.*

Муса (а.с.) и Юша бин Нун:

„И когато стигнаха мястото, където двете се събират, забравиха своята риба и тя пое пътя си, порейки морето." (Сура ел-Кехф, 18:61)

Всъщност Юша бин Нун видял рибата да се съживява и да скача в морето, ала забравил да каже това на Хазрети Муса. Двамата продължили пътя си. След като се отдалечили доста, седнали под едно дърво.

„И когато се отдалечиха, той рече на слугата си: "Дай ни [рибата] за нашия обед! Усетихме изтощение от това наше пътуване." (Сура ел-Кехф, 18:62)

Юша бин Нун изведнъж си спомнил:

„Аз забравих вещите ни там, където рибата скочи в морето!“

„Рече [слугата]: “Видя ли, когато се приютихме до скалата, забравих рибата. Само сатаната ме накара да забравя за това и да не се сетя. И по чудо тя пое пътя си в морето.” (Сура ел-Кехф, 18:63)

„Рече [Муса]: “Това е, към което се стремяхме.” И се върнаха обратно, следвайки своите дири.“ (Сура ел-Кехф, 18:64)

„И намериха един от Нашите раби, комуто бяхме оказали милост и го бяхме научили на знание от Нас.“ (Сура ел-Кехф, 18:65)

Споменатото знание (*илм-и ледюн – знанието на Аллах за неведомото*) се постига чрез духовно усъвършенстване в тасаввуфа, с което Всевишният Аллах дарява избрани хора. Това знание е свързано с духовния живот на сърцето и е постижимо единствено чрез пречистване на душата (*нефс*) и сърцето. Това знание не може да бъде усвоено чрез материалните науки, то се дарява на избрани приближени раби на Аллах, постигнали искреността във вярата (*ихсан*). Веднъж постигнато това знание носи на притежателя си и отговорност в зависимост от степента на неговите способности. За да се спаси рабът трябва да развива и усъвършенства тази своя способност. Всевишният Аллах повелява за Хъзър (а.с.):

„... и го бяхме научили на знание от Нас.“ (Сура ел-Кехф, 18:65)

В Сура „ел-Бакара“ Всевишният Аллах повелява:

„... И бойте се от Аллах! Аллах ви учи и Аллах всяко нещо знае.“ (Сура ел-Бакара, 2:282)

Накрая Муса (а.с.) намерил този, когото търсел върху една скала загърнат в наметалото си. Приближил се до него и го поздравил:

„–Аз съм Муса!“

Хъзър отвърнал:

„– Значи ти си Муса – пророка на синовете на Исраил!“

Муса (а.с.) попитал:

„– Ти ли си най-знаещият от хората, за когото Аллах ми извести?“

Хъзър отвърнал:

„–О Муса! Аллах ме е дарил със знание, което ти не притежаваш. Теб е дарил със знание, което аз не притежавам.“ (Виж Бухари, Тефсир,18/2,3, 4; Енбия, 27; Муслим, Федаил, 170)

Муса (а.с.) казал на Хъзър (а.с.), че желае да придобие това знание. Така той щял да узнае мъдростта на някои странни и неразбираеми за човешкия разум събития.

„Муса му рече: “Може ли да те последвам, за да ме научиш на онова, на което си научен за верния път?” (Сура ел-Кехф, 18:66)

Хъзър алейхисселям:

„Рече: “Ти не ще можеш да търпиш заедно с мен.“ (Сура ел-Кехф, 18:67)

„И как ще изтърпиш онова, за което нямаш знание?” (Сура ел-Кехф, 18:68)

С тези думи Хъзър (а.с.) разкрил на Хазрети Муса първото нещо, което установил относно психологическото му състояние, което по-късно щяло да се прояви. Поуката за Хазрети Муса от тези събития била да познава границите си и да бъде търпелив. С други думи това, което Хъзър казал било:

„Ти не ще можеш да търпиш заедно с мен. Извинен си, защото все още не ти е дарено цялото познание.“

Муса (а.с.):

„Рече [Муса]: “Ще откриеш, ако Аллах желае, че съм търпелив и не ще ти се противопоставя в нищо.” (Сура ел-Кехф, 18:69)

Хъзър предупредил Муса:

„Рече: “Ако ме последваш, не ме питай за нищо, докато аз сам не ти спомена за него!” (Сура ел-Кехф, 18:70) След като се разбрали по този въпрос двамата тръгнали на път.

В Свещения Коран се разказват мъдростите и поуките от това пътуване по следния начин:

„И тогава тръгнаха. Когато се качиха на кораба, [ал-Хидр] го проби. Рече [Муса]: “Нима го проби, за да издавиш пътниците му? Ти извърши нещо недопустимо.” (Сура ел-Кехф, 18:71)

„Рече: “Нали ти казах, че не ще можеш да търпиш заедно с мен?” (Сура ел-Кехф, 18:72)

„Рече: “Не ме упреквай за това, че забравих, и не ме натоварвай с нещо непосилно за мен!” (Сура ел-Кехф, 18:73)

„И пак тръгнаха, додето срещнаха едно момче, и той го уби. Рече [Муса]: “Нима ти уби една чиста душа не за възмездие? Ти извърши нещо скверно.” (Сура ел-Кехф, 18:74)

„Рече: “Нали ти казах, че не ще можеш да търпиш заедно с мен?” (Сура ел-Кехф, 18:75)

„Рече [Муса]: “Ако после те попитам за [още] нещо, тогава повече не ме води с теб! Ти вече ще имаш извинение от мен.” (Сура ел-Кехф, 18:76)

С тези думи Хазрети Муса искал да обясни, че се срамува повече да иска извинение:

„И пак тръгнаха, додето стигнаха при жителите на едно селище. Поискаха от жителите му да ги нахранят, а те отказаха да ги нагостят. И намериха там стена, готова да рухне. Той я изправи. [Муса] рече: “Ако пожелаеше, ти би взел отплата за това.” (Сура ел-Кехф, 18:77)

„Рече: “Това е раздялата между мен и теб. Ще ти съобщя тълкуването на това, за което не можа да изтърпиш.“ (Сура ел-Кехф, 18:78)

„Относно кораба – той бе на бедняци, работещи в морето, и исках да го повредя, защото зад тях имаше цар, който отнема насила всеки кораб.“ (Сура ел-Кехф, 18:79)

„А относно момчето – родителите му бяха вярващи и се опасявахме то да не ги въвлече в произвол и неверие.“ (Сура ел-Кехф, 18:80)

„И искахме техният Господ да ги дари в замяна с по-добро по чистота и по- милосърдно.“ (Сура ел-Кехф, 18:81)

„А колкото до стената – тя бе на две момчета-сирачета от града и имаше под нея съкровище за тях. И баща им беше праведник. И твоят Господ поиска да стигнат зрелост и да извадят съкровището си като милост от твоя Господ. А не по своя воля го направих. Такова е тълкуването на това, за което ти не можа да изтърпиш.” (Сура ел-Кехф, 18:82)

❁

Следователно метода на задаване на въпроси, с цел разясняване на темите, използван в науките, усвоени по-късно чрез умствен труд, не е приложим за знанието на Аллах за неведомото (*илм-и ледюн*). Защото това знание се състои от мъдрости, придобити чрез вдъхновение в сърцето. То се постига и осъществява според степента на личните способности и умения на ученика. Затова наред с умствените дейности на ученика от съществено значение е възпитанието на душата (*нефс*). Чрез възпитанието на душата

(*нефс*) трябва да се развиват уменията на сърцето (духовните способности) на ученика.

Забележително е, че един от най-големите пратеници (*Улу‘л азм*) – Хазрети Муса бил изпратен при Хъзър, за да получи знанието присъщо на Аллах. Това не бива да се възприема като слабост или недостатък на Муса (а.с.).

Това ни показва, че Хазрети Муса не е бил пророк, който притежавал абсолютно познание и, че част от знанията присъщи на Аллах не са му били разкрити. Това знание му било дарено по-късно чрез Хъзър, който бил на по-ниско ниво от Муса (а.с.). Това показва, че дори пророците са немощни пред Аллаховото знание. В същото време общото знание, което притежавали Хазрети Муса и Хъзър показва възвишеното ниво на Хазрети Мухаммед Мустафа (с.а.в.), който притежавал познания присъщи на земния и отвъдния свят (*ахирет*).

Една от мъдростите съдържащи се в разказа с Хъзър алейхисселям е това, че хората могат да осъзнават събитията само когато знаят причините за тях. Когато причините и външните фактори останат скрити, човешкият разум изпада в безсилие и не може да схване мъдростта и дълбочината на случващото се.

Това, че разумът не може да разбере много събития без да знае причините за тях прилича на това, че окото не може да вижда предмети отвъд определена далечина, на това че ухото не може да долавя трептения с много ниска честота. Така и разума има граница на възприятие на събитията. Когато премине този предел способността на разума да осъзнава тези събития намалява и той остава безсилен.

Вследствие на богатия си личен опит Имам Газали стигнал до извода, че достигането до божествените тайни чрез разума е невъзможно. Той посочил, че за да бъдат разбрани божествените тайни отвъд материалния свят е необходимо с познанията на сърцето да се премине отвъд разума и така да се осъществи приближаване към Всевишния Аллах.

Ученият Газали описва нивата, през които преминал в своето търсене на истинското познание и резултата, който постигнал така:

„Разтегнах разума си до такава степен, че без малко да се скъса. След определен предел видях как той изпада в абсолютно безсилие. Проумях, че за осъзнаване на божествените тайни няма друг начин, освен удостояване с духовната благодат на Пратеника на Аллах (с.а.в.)!

Отправях молитви (*дуа*) към Аллах и търсех убежище при Него. В резултат от духовно възпитание чрез размисъл (*тефеккюр*), контрол над желанията на душата (*нефс*), споменаване на Аллах (*зикир*) бях удостоен с духовността на Пророка (с.а.в.) и бях спасен от удавяне във водовъртежите на разума.“

Ако събитията от разказа с Хъзър (а.с.) се анализират със средствата на разума, пробиването на кораба изглежда като несправедливост и угнетяване срещу собствениците му. А в действителност това е предотвратяване на присвояването на единственото средство за препитание на бедните хора от царя-угнетител.

Противно на логиката е и поправянето на стената в селището на негостоприемните жители. С тази постъпка, обаче било опазено наследството на две невръстни сирачета. Ако онази стена бе рухнала, съкровището щеше да премине в ръцете на безмилостните хора от селището, преди момчетата да са достигнали своята зрялост.

Тайнствените обстоятелства в тези събития се разкриват единствено чрез познанието в сърцето. Защото тайнството на съдбата не може да бъде разбрано с разума. Проумяването на съдбата е извън човешкия разум.

Във връзка с този разказ Имам Бухари предава следния хадис:

„*Аллах да се смили над сина на Имран – Муса*! *Ако можеше да изтърпи*, *Хъзър щеше да го извести за още много странни и необикновени събития*.“ (Бухари, Енбия, 27; Ахмед бин Ханбел, V, 118)

ДОПЪЛНИТЕЛНО ЧЕТИВО -1-

Трима праведни мъже

Сред синовете на Исраил имало много праведни хора. В следния хадис Пратеника на Аллах (с.а.в.) известява за някои от тях:

„*Трима души от хората живели преди вас тръгнали на път. Настанала вечер и те се насочили към една пещера*, *за да пренощуват в нея. Щом влезли вътре един огромен каменен къс се търколил и затворил изхода на пещерата*.

Тримата другари се спогледали уплашено и казали: *Единственият начин да се спасим оттук е да се помолим с праведните дела*, *които сме сторили*!

Единият от тях казал:

О Аллах! Аз имах много възрастни родители. Никога не съм хранил децата или добитъка си преди да нахраня тях. Веднъж отидох далеч, за да събера дърва. Не успях да се върна на време. Когато приготвих храната и отидох при тях, те вече спяха. Сърце не ми даде да ги събудя. Не посмях да седна да вечерям със семейството си преди да съм ги нахранил. Стоях с купа мляко до тях и чаках да се събудят. Започна да се развиделява. Децата плачеха край мен от глад. В това време родителите ми се събудиха и изпиха млякото си.

О Аллах! Ако съм сторил това, за да спечеля Твоето доволство (ръза), спаси ни от тази беда, изведи ни оттук!

След тази дуа камъкът леко се отместил, ала това не било достатъчно за да излязат.

Вторият човек се помолил:

О Аллах! Имаше една девойка, която много обичах. Ала тя не пожела да се омъжи за мен. След няколко години настъпи недоимък и тя дойде при мен за помощ. Дадох ѝ 100 сребърника при условие, че приеме близостта ми. Тя прие, ала не защото искаше, а от отчаяние. Когато протегнах ръка към нея, тя каза:

„– Бой се от Аллах и не вършѝ безчестие!“

Тогава от страх от Аллах се отказах от нея въпреки, че много я обичах. Тръгнах си и ѝ оставих сребърниците.

О Аллах! Ако съм сторил това, за да спечеля Твоето доволство (ръза), спаси ни от тази беда, изведи ни оттук!

След тази дуа входа на пещерата се отворил още малко, но все още недостатъчно, за да излязат оттам.

Третият човек казал:

О Аллах! Наех няколко работника и дадох възнагражденията им. Единият от тях си тръгна без да вземе своята надница. Вложих неговия дял в търговия за негова сметка и увеличих печалбата му. След време онзи работник дойде при мен и каза:

– Плати възнаграждението ми!

А аз отвърнах:

– Твоето възнаграждение се увеличи, тези стада от камили, телета и овце са твои. Вземи ги всичките!

Човекът ме погледна изненадано:

– *О човече*, *шегуваш ли се*!

– *Не се шегувам*, *казвам истината*.

Човекът взе цялата стока и замина, *не остави нищо*.

О Аллах! *Ако съм сторил това*, *за да спечеля Твоето доволство* (*ръза*), *спаси ни от тази беда*!

Накрая камъкът се плъзнал от входа на пещерата. *Тримата спътници излезли невредими и продължили пътя си*." (Бухари, Буйу 98; Иджаре, 12; Муслим, Зикир, 100)

Този хадис е доказателство за това, че човек може да търси помощ от Аллах с праведните дела, които е извършил. От друга страна е пример за това, че онези които поставят доволството на Аллах на преден план в своя живот ще бъдат удостоени с Неговото милост.

Затова човек не бива да остава под влиянието на личните си желания и стремежи, а да спазва повелите и забраните на Всевишния Аллах, тоест да прояви смирение пред доволството на своя Създател. Защото за раба проявяването на смирение е най-сладкият „плод" на обичта към Всевишния Аллах.

Най възвишената степен, която човек може да достигне по пътя на Аллах е да спечели Неговото доволство (*ръза*).

Степента на праведниците е описана в следващия айет:

„... Аллах ще е доволен от тях и те ще бъдат доволни от Него..." (Сура ел-Бейийне, 98:8)

ДОПЪЛНИТЕЛНО ЧЕТИВО -2-

Съседът на Муса (а.с.) в Рая

Веднъж Муса алейхисселям се обърнал към Аллах:

„–О Аллах! Кой ще е моят съсед в Рая?"

В отговор му било казано:

„–Еди къде си живее Мой приближен раб, който работи като касапин. Ала той има друга по-важна работа. Затова и да го поканиш при себе си, не може да дойде! О Муса, той ще бъде твой съсед в Рая!"

Хазрети Муса веднага отишъл да посети онзи касапин. Без да се представи, Муса казал:

„–Дойдох ти на гости."

Касапинът се отнесъл с уважение и внимание към този толкова различен гост със сияйно лице и го поканил в дома си. Настанил го на най-хубавото място и го нагостил. Сам изпекъл месо и го поднесъл. Казал на Муса (а.с.) да не го чака, а да се нахрани, защото той имал важна работа. Надробил част от месото на малки късове, след което внимателно свалил големия плетен кош, който висял на стената. В него седяла много възрастна и немощна старица. Човекът с нежност я нахранил залък по залък. След като я нахранил, почистил край нея, помилвал я, поговорил ѝ гальовно и отново грижливо я върнал на мястото ѝ. Докато той се грижел за жената, тя непрекъснато го благославяла.

Хазрети Муса видял коша и в магазина на касапина, ала нищо не казал. Изчакал с учудване.

След като касапинът свършил с грижите се върнал при Хазрети Муса. Когато видял, че той не е докоснал храната си попитал:

„– О лъчезарни, защо не се храниш?"

Муса (а.с.) отговорил:

„– Не мога да ям преди да си ми разказал тайната на плетения кош!"

Човекът се усмихнал и казал:

„– Немощната старица в коша е моята майка! Изнемощя от старост. Няма кой друг да се грижи за нея. Когато я оставям сама се страхувам, да не я нападне някое животно, затова я слагам в този кош и го закачам нависоко. Понякога я взимам със себе си на работа. Покоят на моята душата са грижите, които полагам за нея. Храня я по два пъти на ден, изпълнявам всичките си задължения към нея с голямо желание."

Хазрети Муса попитал:

„– Докато се грижеше за нея тя ти шепнеше нещо, какво казваше?"

Човекът отвърнал:

„– Всеки път, когато се грижа за майка ми, тя ме благославя с молитвите: 'Аллах да те възнагради, нека бъдеш съсед на Муса в Рая!' А аз отговарям с „Амин" на тази прекрасна благословия. Ала не съм извършвал толкова праведни дела, та да стана съсед на онзи велик пророк в Рая! Къде е той, къде съм аз!

Муса алейхисселям, който до този момент не разкрил самоличността си, се усмихнал и казал:

„– Блага вест за теб праведни човече! Аз съм Муса. Аллах ме изпрати при теб. Повели ми: Затова, че се грижи прекрасно за майка си и е спечелил нейното задоволство и благословия, отредих на този Мой приближен раб да бъде твой съсед в Рая!“

Бъди признателен, да ти е честита Аллаховата милост!

Очите на човека се изпълнили със сълзи на радост, с обич целунал ръката на Муса (а.с.). Нахранили се и благодарили на Всевишния Аллах.

❁

Съществуват различни предания относно смъртта на Муса (а.с.). Най-разпространеното е това, че починал на 120 годишна възраст и бил погребан в околностите на Йерусалим.

Алейхисселям!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. Кои са най-големите пратеници (*Улу‘л азм*)?
2. Защо Фараонът заповядал да бъдат убивани всички новородени момчета на синовете на Исраил?
3. Как е описан в Свещения Коран Фараонът, който погубвал новородените момчета и обезсилил синовете на Исраил?
4. Как Муса (а.с.) влязъл в двореца на Фараона и израснал там, когато Фараонът избивал всички новородени момчета на синовете на Исраил?
5. Когато Муса (а.с.) дошъл в долината Туа, от него било поискано да свали сандалите си. Разяснете мъдростта в това.
6. Обяснете причината, поради която Муса (а.с.) поискал за помощник своя брат Харун (а.с.)?
7. Всевишният Аллах знаел, че Фараона няма да приеме вярата, защо въпреки това повелил на Хазрети Муса и Хазрети Харун: **“И му говорете с благи слова, за да си припомни или да се побои!”** (Сура Та Ха, 20:44) ?
8. Разкажете за духовното състояние на магьосниците, които през целия си живот живели в нехайство, но след чудото на Муса (а.с.) приели вярата и изтръгнали от сърцата си всички земни страхове и тревоги.
9. Фараонът казал, че приема вярата, когато видял, че всички пътища в морето се затварят. Ала неговата вяра не била приета. Защо?
10. Към какви мисли ни навежда съхраненото тяло на Фараона в позата на поклон *суджуд*, изложено в Британския музей?
11. Каква е мъдростта в това, че в Планината Тур (Синайската планина) в продължение на 40 дни и 40 нощи Хазрети Муса (а.с.) не изпитал глад по време на своя пост; но когато тръгнал на път, за да се срещне с Хъзър търпението му се изчерпало за половин ден и той огладнял.

12. Поради какви причини Муса (а.с.) пожелал да види Всевишния Аллах, ала не могъл?
13. Каква била реакцията на Карун, когато от него било поискано да даде задължителната милостиня (*зекят*)?
14. Карун считал себе си за по-достоен от всички останали, защото четял Теврат по-добре. Какво ни подсказва неговата участ?
15. Муса (а.с.) бил един от най-големите пратеници. Въпреки това тръгнал на път следвайки непознат човек, за да увеличи своите познания. Какви мъдрости се съдържат в това за онези, които желаят да увеличат своите познания?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Муса (а.с.) бил изпратен като пратеник на ....
2. ..... (а.с.) бил определен за помощник на своя брат Муса (а.с.).
3. Муса (а.с.) бил наречен „..........“, защото бил удостоен да разговаря с Всевишния Аллах.

В. Моля, отбележете верния отговор

1. В коя от следните подточки не се споменава една от причините, принудили синовете на Исраил да се преселят от Египет?

а) Били подложени на тормоз и гнет от страна на Фараона и египтяните.

б) Загубили достойнството и социалните си права в Египет.

в) Египтяните увеличили гнета си върху синовете на Исраил, защото се опасявали от нарастване на тяхното поколение.

г) Фараонът бил против тяхното присъствие в Египет и ги изгонил.

2. В това, че Фараонът не пощадил нито едно новородено момче, а отгледал Муса (а.с.) в собствения си дворец се съдържат много поуки. Кой от изброените отговори не е една от тях?

а) Всевишният Аллах подлага на тежки изпитания всички пророци още от тяхното детство.

б) Ако Всевишният Аллах е предопределил нещо, волята на хората не може да промени това. Затова истинските вярващи не изпитват страх от злината на сътворените.

в) Когато Всевишният Аллах поиска да опази Свой раб, никой не е в състояние да му навреди.

г) Единственият, при Когото може да се потърси убежище във всяка ситуация е Всевишният Аллах. Той непременно спасява онези, които търсят убежище при Него.

3. Въпреки, че Хазрети Муса израснал в двореца на Фараона, бил отгледан и възпитан във вярата в единобожието, а не според ценностната система на Фараона. Коя особеност на човешкото възпитание е изразена в това?

а) Дали родителите ще отгледат добро поколение, зависи изцяло от тяхното желание.

б) Всевишният Аллах осъществява нравственото възпитание на всички пророци посредством нехаещите.

в) Всевишният Аллах подлага на Божествено възпитание рабите, които е избрал за пророци и ги опазва по своеобразен начин.

г) Образците на благия нрав не оказват влияние върху възпитанието на децата.

4. Когато разсъждаваме върху смисъла на повелята „Свали сандалите си!“ в айета: „Аз съм твоят Господ. Свали сандалите си! Ти си в свещената долина Туа.“ (Сура Та Ха, 20:12), **кой от изброените отговори <u>не е верен</u>?**

а) Пречисти сърцето си от грижите за земния и отвъдния свят (ахирет).

б) Придържай се към откровението (вахий), изцяло се отърси от човешките си качества и се извиси в духовния свят.

в) Остави всичко присъщо на душата (нефс) и така ела!

г) „Сандалите“ символизират земния и отвъдния свят (*ахирет*).

5. В коя от следните подточки са изброени правилно особеностите на двете групи хора:

1. Които са предпочели богатството на земния свят и са забравили за отвъдния свят (ахирет);

2. Които са предпочели благата на отвъдния свят пред земното богатство?

а) Надменност – своенравност.

б) Всеотдайност – търпеливост.

в) Алчност – доволство.

г) Обич към богатите – презиране на бедните.

6. **В айета:** „И му говорете с благи слова, за да си припомни или да се побои!” (Сура Та Ха, 20:44) **Всевишния Аллах повелява да се говори с благи слова на престъпилия Фараон. Коя от изброените поуки е <u>погрешна</u>?**

    а) За да предпази Своите пророци от злината на Фараона, Всевишният Аллах повелил да му говорят с благи слова.

    б) Трябва да се обръщаме с благи слова към своите събеседници, независимо от тяхното мнение относно вяра и нравственост.

    в) Използването на благи слова в речта оказва влияние на събеседника.

    г) Твърдия тон би увеличил отричането и гнета на Фараона.

7. **Магьосниците не изпитали страх и тревога за своя живот, въпреки че току-що приели вярата. Коя от изброените подточки е <u>погрешно</u> описание на психологическото им състояние?**

    а) Привързали се с непоколебима вяра към Всевишния Аллах и затова в сърцата им не останала и капчица съмнение.

    б) Вкусили от насладата на вярата и осъзнали Божественото тайнство в нея.

    в) Смятали, че Фараонът няма да посмее да им навреди.

    г) Страхът и тревогата, които изпълвали сърцата им по-рано, сега били заместени със страх от Аллах и надежда за Неговата милост.

8. **От кое качество <u>най-много</u> се нуждаел Муса (а.с.), докато усвоявал познание от Хъзър?**

    а) Възприемчивост.

    б) Трудолюбие.

    в) Живот в странство.

    г) Търпение (*сабър*).

9. В айета: „И не върви по земята с надменност! Ти нито ще пробиеш земята, нито ще се въздигнеш колкото планините.“ (Сура ел-Исра, 17:37) **Всевишният Аллах насочва вниманието ни към истина, с която цели да разберем, че надменността не подобава на човешкото същество. Отбележете в кой от следните отговори се споменава тя?**

а) Човешкото тяло, състоящо се от месо и кости е слабо в сравнение с обикновена пръст или парче скала.

б) Земята и планините притежават по-голяма стойност от човека.

в) Силата на човешкия дух (рух) е по-голяма от физическата му сила.

г) Човекът не е способен да преодолее планините и да пробие земята.

10. В кой от изброените отговори <u>не</u> е споменато едно от бедствията изпратени на египтяните?

а) Били нападнати от рояци скакалци и жаби.

б) Заедно с пороите ги настигнал и потоп.

в) Водата в река Нил се превърнала в аленочервена кръв.

г) Лицата им потъмнели и почернели заради греховете, които извършвали.

11. Мигове преди да се удави Фараонът казал, че приема вярата в Аллах, но това не било достатъчно за да го спаси, така че и до днес тялото му останало съхранено. Коя от изброените поуки е <u>погрешна</u>?

а) Фараонът приел вярата, но тя не го спасила, защото той не служил на Аллах (ибадет).

б) Фараонът приел вярата в мигове на невъобразим страх и паника, затова неговата вяра не била приета.

в) И по-рано, когато Фараонът бил застиган от бедствия казвал, че ще приеме вярата, но се отказвал веднага щом те преминели. Това може да бъде разгледано като признак за това, че той щял да си отиде без вяра.

г) Чрез съхраненото тяло на Фараона, Всевишният Аллах показва на човешкото възприятие поучителен пример, който ще продължи до Деня на възкресението.

12. По време на пътуването на Муса (а.с.) и Хъзър, се случили събития, които на пръв поглед нямат причинно-следствена връзка, но отвъд тях се крият тайнствени мъдрости. Проумяването им по пътя на разума и науката е невъзможно. Те стават разбираеми единствено чрез вдъхновение и усещане в сърцето. Затова онези, които желаят да постигнат това знание, трябва да притежават някои особености. В кой от изброените отговори <u>не</u> се споменава една от тях?

а) Пречистване на сърцето и душата (*нефс*).

б) Достигане на определено ниво в материалните науки.

в) Притежаване на богобоязливост (*таква*) и прилагане на знанията.

г) Изпълняване на повелите на Всевишния Аллах и привързване на сърцето към Него.

ОТГОВОРИ

Б. Попълнете празните полета в текста

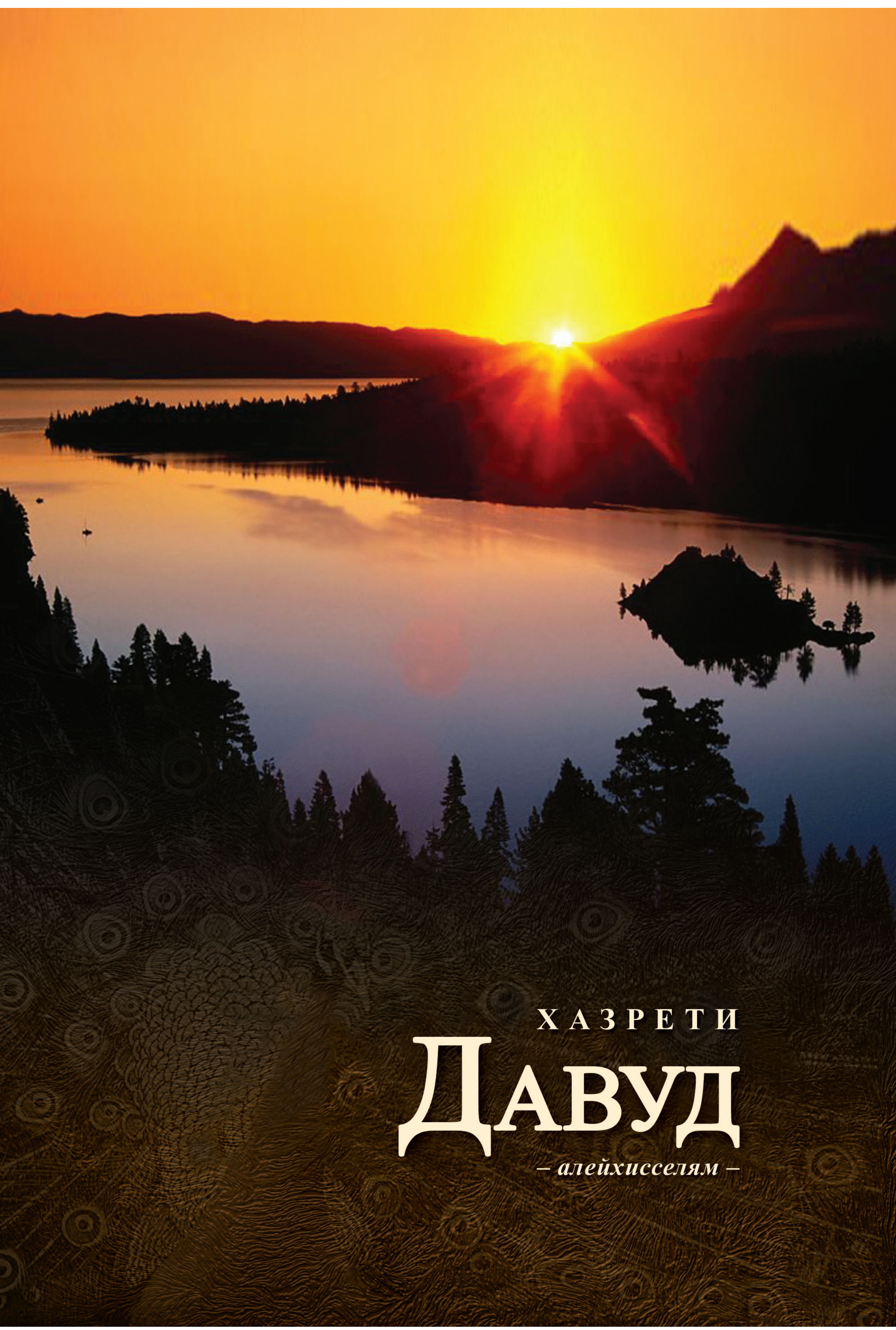
1- синовете на Исраил

2- Харун

3- „*Келимуллах*“

В. Верни отговори на теста

1-г	2-а	3-в	4-б	5-в	6-а
7-в	8-г	9-а	10-г	11-а	12-б

ХАЗРЕТИ

Давуд

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ДАВУД

-алейхисселям-

**възхитил планини, камъни и диви зверове
със споменаването си (*зикир*)**

Хазрети Давуд алейхисселям

Достойното потекло на Давуд алейхисселям води началото си от Йехуда (един от синовете на Хазрети Якуб). Според преданията, Давуд (а.с.) е роден в Йерусалим и е живял около сто години. Заедно с пророчеството му било отредено и царуване. Историците предполагат, че е управлявал в периода между 1015 и 975 г. преди Новата ера.

Името на Давуд алейхисселям се споменава на 16 места в Свещения Коран. Книгата, която е низпослана на Давуд (а.с.) е „*Зебур*“ (Псалмите) на иврит.

Талут, Джалут и „Саркофага“

Пророците изпращани на синовете на Исраил след Муса алейхисселям спазвали законите на Теврат. Синовете на Исраил почитали пратеника, който им бил изпращан, но след неговата смърт до идването на нов пророк отново се отклонявали от правия път, изкривявали Аллаховите повели и ги тълкували според своите желания. Така те се поправяли, когато идвал нов пророк, а след неговата смърт отново изпадали в заблуда.

По онова време в земите между Египет и Дамаск (*Шам*) живеело племето Амалика. Техният владетел бил много силен и влиятелен човек на име Джалут. Всевишният Аллах го изпратил като изпитание за синовете на Исраил. Джалут победил синовете на Исраил и пленил жените и децата им.

В сандък оставен от рода на Муса (а.с.) се съхранявали запазени реликви, поради това той притежавал висока духовна стойност. В Свещения Коран този сандък е наречен „саркофаг“. След като победил синовете на

Исраил, Джалут отнел от тях саркофага и за да ги унижи го захвърлил на нечисто място. Загубата на „саркофага“ хвърлила в смут синовете на Исраил. Единствената им мисъл и цел била да си го върнат обратно.

По онова време сред тях живеел пророк на име Ишмоил /*Самуил*/. Синовете на Исраил се обърнали към него да намери владетел, който да ги спаси. Ишмоил (а.с.) отправил дуа към Аллах. Всевишният Аллах му разкрил чрез вахий да изберат за владетел човек на име Талут. Някои от синовете на Исраил се възпротивили на повелята, изтъквайки следната причина:

„Талут не е от потекло на владетели!“

Дотогава всички пратеници на синовете на Исраил идвали от рода на Леви – един от синовете на Якуб (а.с.); а владетелите били потомци на Йехуда - другият син на Якуб (а.с.). Талут не принадлежал към тези два рода. Това се известява в айетите по следния начин:

„Нима не видя ти знатните измежду синовете на Исраил след Муса, когато рекоха на един техен пророк: “Проводи ни владетел, за да се сражаваме по пътя на Аллах!” Рече: “Възможно ли е, ако ви е писано сражение, да не се сражавате?” Рекоха: “А защо да не се сражаваме по пътя на Аллах, след като бяхме прокудени от нашите домове и синове?” А когато им бе писано да се сражават, те се отметнаха, освен неколцина измежду тях. Аллах знае угнетителите.“ (Сура ел-Бакара, 2:246)

„И им рече техният пророк: “Ето, Аллах ви проводи Талут за владетел.” Казаха: “Как ще ни е владетел, когато ние сме по-достойни от него да властваме, а и не му е дадено обилно богатство!” Рече: “Аллах го избра над вас и му надбави нашироко в знанието и в снагата. Аллах дарява Своето владение комуто пожелае.” Аллах е всеобхватен, всезнаещ.“ (Сура ел-Бакара, 2:247)

Онези, които се противопоставили на управлението на Талут казали:

„Ако той наистина е определен за владетел, нека ни донесе довод за това!“ След което:

„И им рече техният пророк: “Знамението, че той ще стане владетел, е идването на Саркофага при вас. В него има успокоение от вашия Господ и запазени реликви, оставени от рода на Муса и рода на Харун. Носят го ангелите. На-истина в това има знамение за вас, ако сте вярващи.” (Сура ел-Бакара, 2:248)

Съществуват предания, според които „саркофага“ бил изпратен първо на Адем (а.с.), след това поверен на Шит (а.с.), от него - на Ибрахим (а.с.), после на Якуб (а.с.), и така достигнал до Муса (а.с.). Муса (а.с.) положил в него и страниците на Теврат и други ценни реликви. С повелята на Всевишният Аллах ангелите положили „саркофага“ пред дома на Талут. Когато синовете на Исраил видели това се успокоили и признали Талут за свой владетел.

Изпитанието

След като Талут поел властта, стегнал войската и организирал поход срещу цар Джалут. Времето било много горещо и войниците изпитвали силна жажда за вода. Но Всевишният Аллах пожелал да ги изпита с това и изпратил откровение (*вахий*) на Ишмоил (а.с.). След като Талут получил тази вест се обърнал към войската с думите:

„Всевишният Аллах ще ви изпита с водата. Който пие от нея до насита, не е мой воин!..“

Съгласно повелята на воините било разрешено да пият само по една шепа вода. Според Ибн-и Аббас (р.а.) това била вода от реката Йордан. (Ибн-и Кесир, Късасу'л-Енбия, стр. 511)

Талут заедно със своята войска дошъл на брега на реката. Войската се състояла от 80 хиляди души. 76 хиляди души от нея не се подчинили на повелята и пили вода до насита. Само 4 хиляди души спазили повелята. След това повечето от тях се върнали назад, смятайки, че са малцина. Останали 313 души.

Онези, които изпили повече от една шепа вода, зажаднели повече, гърлата им пресъхнали, останали без сила и били повалени от изтощение. Вярата в сърцата на спазилите повелята укрепнала, увеличила се смелостта и силата им.

В айета е повелено:

„И когато Талут потегли с войските, рече: “Аллах ви изпитва с една река. Който пие от нея, той не е с мен, а с мен е онзи, който не я вкуси, също и онзи, който загребе с ръка само една шепа.” Но пиха оттам, освен малцина измежду тях. А щом я прегазиха – той и повярвалите с него, - рекоха: “Днес сме безсилни пред Джалут и войските му.” А онези, които се надяваха на срещата с Аллах, рекоха: “Колко малки дружини са надвивали многобройни с позволението на Аллах! Аллах е с търпеливите.” (Сура ел-Бакара, 2:249)

Хазрети Давуд и победата

Сред войската на Талут бил и 18 годишен младеж на име Давуд. Според Муфессир Бейдави, Давуд (а.с.) се присъединил към войската на Талут заедно с баща си и тринайсетте си братя.

Давуд алейхисселям бил пастир на стада. Притежавал изключителна смелост и храброст. Той разказвал на баща си:

„–Татко знаеш ли, когато споменавам Всевишния (*т.е. когато правя тесбих*) и планините и камъните прославят заедно с мен!“

А баща му отговарял:

„–О Давуд, благовествам те!“

Давуд алейхисселям имал силен и хубав глас. Затова го довели пред Талут, който го взел при себе си като приятел за беседи. Така Давуд (а.с.) се присъединил към войската, която Талут подготвял срещу племето Амалика. Талут прогласил:

„Ще дам дъщеря си на онзи, който убие Джалут!“

„И щом се изправиха пред Джалут и войските му, рекоха: “Господи, излей търпение над нас и стъпките ни затвърди, и ни подкрепи срещу неверниците!” (Сура ел-Бакара, 2:250)

Всевишният Аллах разкрил на пророка Ишмоил (а.с.), че Давуд ще погуби Джалут. Затова тръгвайки на поход той взел със себе си и Давуд.

Когато двете войски се срещнали, Джалут поискал един храбрец, който да се осмели да излезе пред него. След отправеното предизвикателство Давуд (а.с.) излязъл напред. Всички останали изумени, защото в сравнение с Давуд, Джалут бил много по-снажен и силен на вид. Джалут се отнесъл с пренебрежение към Давуд и попитал:

„–Ти ли се реши да излезеш срещу мен? Защо дойде?“ Давуд отговорил:

„–За да се сражавам с теб!“

Давуд (а.с.) извадил прашката си и хвърлил камък към Джалут. Камъка изхвърчал с огромна сила и улучил челото на Джалут, той паднал от коня и починал. Въпреки, че Джалут бил снажен на вид и прочут със силата и издръжливостта си боец, паднал победен от Давуд алейхисселям.

С това Всевишният Аллах ни показва, че нищо не зависи само и единствено от външните фактори. В действителност всичко се случва по Неговата воля. Дал пример на хората как силният на външен вид може да се окаже слаб, а слабият може да придобие сила с Негова помощ. Онези които отричат Всевишния Аллах колкото и силни да са, когато Аллаховата воля се прояви стават по-безсилни и от малко дете. В тази случка има и други мъдрости, които Всевишният Аллах е пожелал да се осъществят. Волята на Аллах е била Хазрети Давуд да поеме властта след Талут и да бъде наследен от своя син – Сюлейман (а.с.).

„И ги сразиха с позволението на Аллах, и Давуд уби Джалут, и Аллах му даде владението и мъдростта, и го научи на каквото Той пожела. Ако Аллах не отблъскваше едни хора чрез други, земята щеше да се провали. Но Аллах е владетел на благодат за световете.“ (Сура ел-Бакара, 2:251)

В айета се разкриват мъдростите на Аллаховия порядък, които продължават да съществуват на земята. Всевишният Аллах е обвързал осъществяването на социалния баланс сред хората с някои причини. Затова едни хора са богати, други - бедни. Едни са силни, други - слаби. Някои са здрави – други болни. Едни са приели вярата, а други я отричат. Така чрез техните взаимоотношения се осигурява порядъка и продължителността на земния живот. Подобно на преноса на енергия между положителните и отрицателните полюси, взаимоотношенията между хората са причина за продължаването на социалния ред в обществото.

След победата Талут се завърнал в Кудус *(Йерусалим)* и разказал случилото се на Ишмоил (а.с.), който му казал:

„–Трябва да изпълниш своето обещание!“

Така Талут оженил дъщеря си за Давуд (а.с.).

След смъртта на Талут, Давуд (а.с.) станал владетел. След време получил и пророчеството. Така той станал първият пророк и владетел (цар). Притежавал нравствени добродетели и духовни способности. Низпослана му била една от четирите големи книги – Псалмите:

„Твоят Господ най-добре знае всички на небесата и на земята. И предпочетохме едни пророци пред други. И дадохме на Давуд псалми.“ (Сура ел-Исра, 17:55)

Давуд (а.с.) бил справедлив владетел. Често се преобличал, така че да не бъде разпознат и се смесвал с хората, за да разбере от тях дали са доволни от делата на владетеля и какво е положението им. Ала не се намерил и един недоволен, който да се оплаче. (Куртуби, Тефсир, XIV, 266)

Това, че Давуд (а.с.) се уповавал на Аллах и затова бил удостоен с Аллахова помощ се разказва в айета по следния начин:

„[О, Мухаммед] търпи онова, което изричат! И си спомни за нашия раб Давуд – притежателя на силата! Той винаги се обръщаше към Нас.“ (Сура Сад, 38:17)

Според преданията Давуд (а.с.) служил на Аллах (*ибадет*) с голяма всеотдайност. Говеел (*оруч*) през ден. Спял само една трета от нощта, а

останалата част прекарвал в ибадет и дуа. Давуд алейхисселям искал да разбере кое е най-благодатното време за служене на Аллах. Един ден попитал Джебраил алейхисселям:

„–О Джебраил, кое време е най-благодатно за ибадет?“ Джебраил (а.с.) отговорил:

–О Давуд! Не ми е известно по-благодатно време от това в сехер (преди имсак), когато дори небесата треперят от Аллаховата милост.“ (Ахмед бин Ханбел, Зюхд, стр. 70)

„Накарахме Ние планините да прославят с него вечер и в зори. И птиците насъбрани – всички му се подчиниха.“ (Сура Сад, 38:18-19)

Всевишният Аллах дарил Давуд (а.с.) с прекрасен глас. Когато той четял Зебур, всички диви зверове се събирали край него и слушали.

„И отдадохме на Давуд предпочитание от Нас: “О, планини, и вие, птици, възславяйте заедно с него [Аллах]!” И размекнахме за него желязото.“ (Сура Себе, 34:10)

„И го научихме да изработва доспехи за вас, да ви пазят в битка...“ (Сура ел-Енбия, 21:80)

Давуд (а.с.) изработвал доспехи, като по този начин предпазвал хората си и печелел препитанието си сам. Въпреки, че бил пророк с голяма власт и богатство, той избрал да се препитава от собствения си труд. Това е много поучително. Неговото поведение е било пример както за подчинените му, така и за бъдещите поколения. Пратеника на Аллах (с.а.в.) е известил:

„*Никой не може да се препитава с по-добро препитание от собствената си печалба. И пророка на Аллах – Давуд (*а.с.) *се препитаваше със собствения си труд*.“ (Бухари, Бую’ 15; Енбия 37)

В айета е повелено:

„[И му рекохме]: “Направи широки ризници и ги оразмери! И вършете праведни дела! Зрящ съм Аз за вашите дела.” (Сура Себе, 34:11)

„О, Давуд, Ние наистина те сторихме наместник на земята, затова отсъждай между хората с истината и не следвай страстта, та да не те отклони от пътя на Аллах! За онези, които се отклоняват от пътя на Аллах, има сурово мъчение, защото са забравили Деня на равносметката.“ (Сура Сад, 38:26)

Хазрети Давуд имал подкрепата на Аллах и предвождал големи войски. Имал многобройна стража. Наред с пророчеството и Зебур, бил дарен с голямо познание. Вършел праведни дела и отсъждал справедливо.

В айета се известяват възвишените блага, с които бил дарен:

„И укрепихме неговото царство, и му дадохме мъдростта, и точното отсъждане.“ (Сура Сад, 38:20)

Пророкът – владетел Давуд (а.с.), използвал пълноценно времето си, разделяйки го на четири части:

Първата част от времето заделял за служене на Аллах (*ибадет*).

Втората част – за решаване на спорове между хората.

Третата част – за наставляване и напътствие на хората.

Четвъртата част отделял за личните си дела.

Изпитанието на Давуд алейхисселям

Както всички пророци, така и Давуд (а.с.) бил подложен на изпитания. Чрез тях му били посочени човешките му слабости и грешките, които може да допусне. Така Аллах го известил за опасностите по пътя към вечността. Той веднага се отдал на покаяние и Всевишният Аллах го опростил.

Когато Давуд (а.с.) се оттеглял в храма, за да служи и споменава Аллах, той се усамотявал и никой не влизал при него за да не го безпокои. Веднъж, когато отново се оттеглил, за да служи на Аллах, при него дошли двама души. Когато ги видял Хазрети Давуд се разтревожил, защото знаел, че никой не може да влезе в храма, когато вратите са затворени. Той казал на дошлите, че е време за служене, а те отвърнали:

„Служенето няма определен ден!“, след което разказали за какво са дошли:

–Не се страхувай! Ние сме двама спорещи, единият от които ощети другия. Отсъди между нас със справедливост! Давуд (а.с.) отговорил:

–Заповядайте тогава!

Единият от тях рекъл:

–Това е моят брат. Той има деветдесет и девет овце, а аз имам само една овца. Въпреки това поиска да я вземе и ме надви в спора.

Давуд (а.с.) намерил това за несправедливост, не се сдържал и без да разпита другия спорещ, отговорил:

–Угнетил те е, като е взел твоята овца. Така угнетяват невярващите в Създателя. Малцина са онези, които вярват и вършат праведни дела.

Те се засмели и си тръгнали.

Давуд (а.с.) постъпил прибързано и отсъдил без да чуе другата страна в спора. За да се отсъди справедливо в един спор, трябва да се изслушат и двете страни в него. След като се чуе отсрещната страна, случаят или част от него може да се промени; считаният за прав може да се окаже виновен и обратното. След като двамата спорещи си тръгнали, Давуд (а.с.) разбрал своята грешка, осъзнал, че това е Аллахово изпитание и помолил за опрощение, като свел чело до земята в *суджуд* и се разкаял. И Всевишният Аллах го опростил. (Виж Сура Сад, 38:21-25)

Случките, които са били изпитание за пророците, са имали за цел да ги накарат да осъзнаят човешката си слабост. Това в никакъв случай не накърнява тяхната нравствена чистота и невинност, защото те са под Божията закрила (притежават пророческото качество *исмет*). Тоест постъпките на пророците, които изглеждат като грешки са се случвали, за да ни покажат какво трябва да бъде нашето поведение, когато ние самите сгрешим или изпаднем в подобно положение.

Така и в случката сполетяла Давуд (а.с.) се съдържат важни поуки за нас. Онези, които са в позицията да отсъждат между хората, трябва да бъдат изключително внимателни и прецизни и да се отнасят към хората със справедливост.

В един хадис се известява: „*Онези, които са отсъждали със справедливост ще са на почетни места пред Всемилостивия Аллах обградени от сияние… те са се отнесли справедливо в решенията си, за семействата и в подвластните им дела*.“ (Ахмед бин Ханбел, Мюснед, II, 160)

Отново Пратеника на Аллах (с.а.в.) е известил: „*В Съдния ден най-близо до Аллах и най-приятен за Него ще е справедливият управник. В този ден най-противният и най-далеч от Аллах ще е несправедливия управник*.“ (Тирмизи, Ахкям, 4; Несаи, Зекят, 77)

Случката с „хората на Съботата“ (*Асхаб-ъ Себт*)

Между Египет и Медина, на брега на Червено море в град Ейле живеела общност от хора, наричани „хората на Съботата“ и наброявали около

седемдесет хиляди души. Съботните дни те прекарвали само в служене на Аллах (*ибадет*), всичко останало им било забранено (*харам*) в този ден. Те дали обет на Давуд (а.с.), че няма да ловуват в събота. Ала шейтанът ги подмамил:

„На вас ви бе забранено да ядете от улова, а не да ловувате през този ден!“

С Божията мъдрост и с цел изпитание рибата се увеличавала в съботните дни, а в останалите – намалявала. Затова нашепванията на шейтана се сторили привлекателни за някои. Сред жителите се обособили три групи:

Първата група не последвала повелята на Аллах и продължила да лови риба. Хората се хранели с улова и го продавали. Те хвърляли своите мрежи в събота и ги прибирали в неделя.

Втората група не ловувала в събота, но и не се възпротивила на престъпването на първата; запазила мълчание спрямо онези, които не спазвали Аллаховата повеля. Хората от тази група не наставлявали и не се опитвали да спрат престъпващите.

Третата група спазила повелята на Всевишния Аллах. Наставлявала и предупреждавала онези, които нарушили повелята и тези, които не възразявали на това. Те повелявали одобряваното и възбранявали порицаваното.

Запазилите мълчание казвали на онези, които ги предупреждавали:

„Защо увещавате народ, който Аллах ще погуби? Усилията ви са напразни!..“

А наставляващите отговаряли:

„Правим това, защото искаме да изпълним своя дълг пред Аллах и да не носим отговорност по-късно за престъпващите! Полагаме усилия колкото ни е по силите“

По-късно запазилите мълчание издигнали стена между себе си и грешниците, за да не бъдат засегнати от тяхното наказание. Минало време и гласовете зад стената секнали, когато надникнали да разберат какво се случва, пред очите им изникнала потресаваща гледка – грешниците били преобразени в маймуни!.. Тъжни и безпомощни, те отчаяно обикаляли около своите близки. След три дни всички преобразени починали.

В своето тълкуване „*Меалиму*‘*т-Тензил*“ ислямският учен Бегави разкрива, че втората група също била наказана затова, че не предупредила престъпващите повелята.

В Свещения Коран това се известява по следния начин:

„И ги питай [о, Мухаммед] за селището, което бе край морето – как престъпваха в Съботата, как в деня на тяхната Събота рибите им идваха по повърхността, а в ден, когато не празнуват Съботата, не идваха при тях. Така ги изпитахме, защото бяха нечестивци.“ (Сура ел-Араф, 7:163)

„И когато една група от тях рече: “Защо увещавате народ, който Аллах ще погуби и ще мъчи с тежко мъчение?”, рекоха: “За извинение пред вашия Господ и за да се побоят!” (Сура ел-Араф, 7:164)

„И когато забравиха какво им бе припомнено, спасихме онези, които възбраняват злото, и сграбчихме със сурово мъчение онези, които угнетяваха, защото бяха нечестивци.“ (Сура ел-Араф, 7:165)

„И щом пренебрегнаха онова, което им бе възбранено, им рекохме: “Бъдете маймуни презрени!” (Сура ел-Араф, 7:166)

Всевишният Аллах известява, че тази случка е поука и наставление за хората:

„Сторихме го за назидание по тяхно време и след тях, и за поука на богобоязливите.“ (Сура ел-Бакара, 2:66)

Както се посочва и в айета Всевишният Аллах превърнал невежите, които съзнателно се възпротивили на Неговата повеля първо в маймуни, а после ги погубил.

Следва да подчертаем, че тази случка няма нищо общо с „теорията за произхода на човека от маймуната“ и в никакъв случай не е доказателство за това твърдение. Преобразените хора били наказани по този начин и няколко дни по-късно били погубени. Те не са оставили поколение след тях в образ на маймуни.

Съхраненият спомен от Хазрети Давуд: „*Оручът на Давуд*“

За уммета на Пророка Мухаммед (с.а.в.) оруч през ден наречено „*Савм-ъ Давуд*“ е спомен от Давуд (а.с.) за служене на Аллах. Това бил обичай присъщ на Хазрети Давуд и затова този вид оруч се нарича „*Савм-ъ Давуд*“.

Според преданията Абдуллах бин Амр бин ел-Ас (р.а.) е разказал следното:

Бях дал обет, че ще говея всеки ден от моя живот и по цели нощи ще отслужвам намаз... Приятелите ми известили това на Пророка (с.а.в.) и той ме попита:

–*Ти ли си казал това*?

Аз отговорих:

–Да, Пратенико на Аллах.

Пророка повели:

–*Това не е по силите ти*! *В определени дни говей*, *в други яж*; *някои от нощите прекарвай в сън*, *в други ставай на среднощен намаз* (*техеджуд*)! *Говей три дни от всеки месец*! *Отплатата за една добрина е в десетократен размер*. *Това е равностойно на това да говееш през цялата година*.

Аз казах:

–Способен съм на повече от това!

–*Тогава говей един ден и два дни се храни*!

–Мога повече от това!

–*Тогава говей през ден*! *Това е оручът на Давуд (*а.с.) *и е най*-*умереният от всички оручи*!

Аз казах:

–Способен съм на повече!

Отговорът на Пратеника на Аллах (с.а.в.) бе категоричен:

– *Не прави по*-*вече от това*!" (Бухари, Савм, 55, 56, 57; Техеджуд 7, Муслим, Съйам, 181-193)

Краят на земния път на Давуд алейхисселям

Пратеника на Аллах (с.а.в.) е известил следното: „*Давуд алейхисселям бил много прецизен във вярата и изключително целомъдрен човек с висока нравственост*. *Когато излизал от дома си*, *затварял вратата плътно*. *Никой не влизал там до неговото завръщане*. *Веднъж Давуд (*а.с.) *отново излязъл от своя дом и затворил плътно вратата*... *Когато се върнал видял един мъж да стои в средата на дома му*. *Попитал го кой е*, *а мъжът отвърнал*: '*Аз съм този*, *който не се страхува от царе и за когото завесите*/*преградите не са пречка*.' *Давуд (*а.с.) *отговорил*: '*Тогава кълна се*

в Аллах, че ти си ангела на смъртта. Добре дошъл с повелята на Аллах. След което предал дух...“ (Ахмед бин Ханбел, Мюснед, II, 419)

Управлението на Хазрети Давуд продължило четиридесет години. Това бил най-великолепният период за синовете на Исраил. Давуд (а.с.) бил дарен с благото да бъде пророк и владетел. След него мястото му заел синът му Хазрети Сюлейман, който също бил дарен с пророчество.

Добродетелите на Давуд алейхисселям

* Във всяко свое дело Давуд (а.с.) се обръщал към Всевишния Аллах.

* Всевишният Аллах низпослал Зебур (една от четирите големи книги) на него.

* Когато той споменавал Аллах (*извършвал зикир*), планините и птиците споменавали заедно с него.

* Притежавал способността да разбира говора на птиците.

* Имал прекрасен глас. Когато четял Зебур, планини, камъни и всички птици го слушали.

* Въпреки, че бил много богат владетел, той се прехранвал със собствен труд. В ръцете му желязото омеквало като восък и той изработвал доспехи и ризници.

* Имал способността да различава истината от заблудата и притежавал прозрение и мъдрост.

* Държавата, която управлявал била най-могъщата за времето си.

* Давуд (а.с.) бил много признателен раб на Аллах.

* Накратко, той бил избран пророк, удостоен с Аллаховото обръщение **„И отдадохме на Давуд предпочитание от Нас...“** (Сура Себе, 34:10)

Зебур и тяхното съдържание

Думите „*Зебур*“ и „*Зубур*“ се споменават на различни места в Свещения Коран. „*Зебур*“ означава книга, а „*Зубур*“ – книги (мн.ч.).

В Свещения Коран във връзка с Хазрети Давуд думата „*Зебур*“ се споменава на три места.

Думата „*Зубур*“ няма връзка с Хазрети Давуд и се тълкува като Аллаховите книги, низпослани на пророците. Например както в следния айет:

„Той е [споменат] в писанията на предците.“ (Сура еш-Шуара, 26:196)

В същото време този айет припомня, че Пратеника на Аллах (с.а.в.) е споменат в книгите низпослани на отминалите пророци, благовестявайки Вселената и всички пророци с неговото идване.

Относно Зебур, низпослан на Хазрети Давуд в Свещения Коран се известява следното:

„Написахме Ние в Зебур подир Напомнянето, че Моите праведни раби ще наследят земята.“ (Сура ел-Енбия, 21:105)

В Свещения Коран няма друга информация за Зебур. Когато се споменава Давуд (а.с.) в достоверните източници се казва, че низпосланите Псалми (Зебур) са част от неговите възвишени особености.

Давуд (а.с.) бил изпратен като пророк след Муса (а.с.), затова той се е придържал към религиозните норми съдържащи се в Теврат. Зебур, които му бил низпослан не съдържал Аллахови повели и забрани, а молитви (*дуи*) към Всевишния Аллах под формата на стихове, които изразявали обичта към Аллах и за търсене на убежище в милостта на Създателя.

КРАСИВОТО ЧЕТЕНЕ НА СЛОВОТО НА АЛЛАХ

В историята наред с останалите си достойни качества, Давуд алейхисселям се споменава и с прекрасния си глас. От известията на Свещения Коран разбираме, че Аллаховото слово, което той четял с прелестния си глас възхищавало дори птиците и планините. Към възхваляването (тесбихат), което правел с удивителния си глас се присъединявали всички създания.

Звукът е едно от най-големите блага дарени от Всевишния Аллах. Каква голяма празнота щеше да съществува във Вселената, ако нямаше звуци. Звуците създават положителни и отрицателни емоции както в хората, така и в животните.

Известно е, че когато Хазрети Билял четял езана с възхитителния си глас, Пратеника на Аллах (с.а.в.) се успокоявал и разведрявал. (Ебу Давуд, Едеб, 78)

Когато призивът на езана изпълва небесата, всички останали гласове във висините замлъкват. Във въздуха се създава неповторима атмосфера на тишина и спокойствие. Въздействието на този звук върху хората зависи от чувствителността на сърцата им.

В действителност всички създания прославят Всевишния Аллах (*тесбих*). Това се известява в айета по следния начин:

„Прославят Го седемте небеса и земята, и всичко по тях. И няма нищо, което да не прославя Неговата възхвала. Ала вие не разбирате прославата им. Той е всеблаг, опрощаващ.“ (Сура ел-Исра, 17:44) Това е осезаемо само за притежателите на чувствителни сърца, които изпадат във възхищение от прославянето във Вселената.

Прославящите гласове на създанията са безмълвни Аллахови думи, които не всяко ухо може да чуе и разбере. Тези тайнствени слова могат да бъдат възприети само от възвишените души. Подобно въодушевената „беседа“ на Юнус Емре с жълтото цвете...

Онези, чиито сърца се намират в постоянно състояние на споменаване (*зикир*), възприемат всеки доловим звук като „мелодия" на споменаването на Аллах. Накратко независимо дали се излива в писмено слово или не, най-прекрасният звук (глас) при Аллах е този от Неговото споменаване.

Думата споменаване (*зикир*) има много богато съдържание. С нея са назовани и Аллаховите книги. В айетите и Свещения Коран и Теврат са наричани още и „Споменаване" (*зикир*).

В този смисъл, звуците и диханията придобиват възвишеност и святост, покорявайки се на първата Аллахова повеля **„Чети в името на твоя Господ!"**

В един свой хадис Пратеника на Аллах (с.а.в.) пояснява, че красивият глас украсява и засилва въздействието на Свещения Коран:

„*Украсявайте Свещения Коран с гласовете си* (*четете го правилно*, *с хубав глас*, *по хубав начин*)." (Ибн Мадже, Икамет, 176)

Свещеният Коран е най-прекрасното слово, затова красотата и изяществото на човешкия глас се проявява с неговия звук. Мелодията на Свещения Коран е извор на утеха и спасение за разкайващите се и страдащите. Той очарова духа и е „райската реч".

Ала нехайните, които не „отварят" сърцето си за неговия звук, познават само външната страна на живота и са лишени от духовната. Те не могат да доловят Аллаховите мъдрости, защото следват земните страсти и наслади. Ненаситно се възползват от „земната трапеза", ала не са познали нейният Притежател – Даряващия препитанието („*ер-Раззак*"). Погребват близките си, ала живеят в неведение за случващото се под пръстта. Колко учудващо е, че живеят в Аллаховото владение, а таят вражда към истинския Владетел.

Вярващите, чиито сърца са изпълнени със сиянието на Свещения Коран размишляват върху възвишените мъдрости и истини. Аллаховото слово, което четат внушава на сърцата им:

„Аллах е твоят Създател! Ти живееш в Неговите владения! Препитаваш се с препитанието, което Той ти дарява! „Гмурни" се в размисъл за мъдростта и тайнството на Свещения Коран и поеми път към своя Създател с пречистено сърце!"

Сърцата, които са изпълнени със Свещения Коран, живеят със съзнанието за служене на Аллах. Те са признателни за благата, с които са дарени и превръщат преходното си съществуване в „капитал" за отвъдния живот.

За получилите дял от благодатта на Пратеника на Аллах (с.а.в.), Свещения Коран се превръща в „езика" на земята и небето, в съкровищницата на духовността и благодатта. Защото Пророка и Свещения Коран са два „извора" на сияние, дарени на човечеството от Всевишния Аллах.

Трите места на проявление на качествата на Всевишния Аллах са Вселената, Свещеният Коран и човека. Вселената е проявление в действие; Свещеният Коран е проявление в слово; а човекът е същността, в която се фокусират всички проявления. Както земния свят би избледнял без хората, така и човекът „избледнява" без Свещения Коран. Пратеника на Аллах (с.а.в.) е известил:

„*Онзи, в чието сърце няма частица от Свещения Коран е като разрушен дом*." (Тирмизи, Фазаилу'л-Коран 18; Дарими, Фазаилу'л-Коран 1)

Вселената е безмълвен Коран, а Коранът е „вселена" от звуци. Човекът е „произведение" на проявлението на Аллаховото тайнство и мъдрост, и същността на всичко това.

Животът изживян в съответствие с мъдростта на Свещения Коран е „райски" живот.

Пейгамбера (с.а.в.) е известил:

„*–Сърцата се покриват с ръжда, така както ръждясва желязото*." Сахабетата попитали:

„–С какво се почиства сърцето, кое придава „блясък" на сърцето, о Пратенико на Аллах?

Пейгамбера отговорил:

„*– С много четене на книгата на Аллах и често споменаване на Аллах* (*зикир*)." (Али ел-Муттаки, Кензу'л-уммал, II, 241)

Отново Пейгамбера (с.а.в.) е казал:

–Служете на Аллах и с очите си.. Сахабетата попитали:

–Как става служенето на Аллах с очи, о Пратенико на Аллах?

Пейгамбера отговорил:

„*–Гледайте Свещения Коран, размишлявайте върху казаното в него и си вземете поука от мъдростите му*." (Суюти, Джамиу'с-сагир, I, 39)

Четенето на Свещения Коран е от съществено значение и заема важна част в живота на вярващия. Затова Всевишният Аллах изброява онези, които го четат на първо място сред удостоените с вечна полза и награда:

„Онези, които четат Книгата на Аллах и отслужват молитвата, и дават скрито и явно от онова, което им дарихме, наистина се надяват на търговия, която не ще пропадне, защото Той ще им изплати напълно техните награди и ще им надбави от Своята благодат. Той е опрощаващ, признателен.“ (Сура Фатир, 35:29-30)

„Вярващите са онези, които щом бъде споменат Аллах, сърцата им тръпнат, и щом им бъдат четени Неговите знамения, те усилват вярата им, и на своя Господ се уповават...“ (Сура ел-Енфал, 8:2)

❁

Четенето на словото на Аллах безспорно е сред най-благодатните форми на служене на Аллах. Затова трябва да бъде четен по най-хубавия начин. Всевишният Аллах повелява:

„... и чети Корана отмерено!“ (Сура ел-Муземмил, 73:4)

Наред с четенето на Свещения Коран, мълчаливото слушане на Корана също е много важно. Защото четенето на Коран е Сюннет на Пророка, а слушането е задължение (*фарз*). В айета е повелено:

„Когато се чете Коранът, слушайте го и мълчете, за да бъдете помилвани!” (Сура ел-Араф, 7:204)

Независимо дали Свещеният Коран се чете по време на намаз или по друг повод, неговото значение трябва да бъде разбирано. За да се възползваме от неговите напътствия и да коригираме поведението си според тях, трябва да запазим мълчание и да съсредоточим цялото си внимание върху него.

Мълчанието ни дава възможност да възприемаме добре; доброто възприемане увеличава прозорливостта; прозорливостта насочва човек към вярата и праведните дела; а те удостояват човек с Аллаховата милост и блага.

Пратеника на Аллах (с.а.в.) обичал да слуша как други четат Свещения Коран. Понякога искал от Ибн-и Месуд да прочете и го слушал с духовна наслада. Веднъж докато слушал четенето на Свещения Коран от Ибн-и Месуд очите му се изпълнили със сълзи.

Тази случка се разказва от Абдуллах ибн-и Месуд (р.а.) по следния начин:

Веднъж Пратеника на Аллах (салляллаху алейхи ве селлем) се обърна към мен и каза:

„*–О Ибн-и Месуд*! *Почети ми Коран*!“

Аз се изненадах:

–О Пратенико на Аллах! Как аз ще Ви чета Свещения Коран, като той бе низпослан на Вас?

Пророка (с.а.в.) отговори:

„–*Аз обичам да слушам Корана и от други*.“

След това започнах да чета Сура Ниса. Когато стигнах до 41-я айет, Пратеника на Аллах (с.а.в.) каза:

„–*Достатъчно*!“

Погледнах го и видях от очите му да се стичат сълзи.“ /Значението на 41 айет от Сура Ниса е следното: **“И как ще бъдат, щом доведем от всяка общност свидетел, и теб доведем [о, Мухаммед] да свидетелстваш за тях?“/** (Бухари, Тефсир, 4/9; Муслим, Мусафирин, 247)

Една нощ Сподвижникът Усайд бин Худайр (р.а.) четял отмерено Сура „ел-Бакара“ (или „ел-Кехф“) с красивия си глас. Конят му бил завързан до него. Както четял Свещения Коран, конят изведнъж се изплашил и започнал да буйства. Когато Усайд спрял да чете, конят се успокоил. Отново започнал да чете. Конят отново станал неспокоен. Усайд отново замълчал и конят пак се успокоил. Усайд започнал да чете и конят отново се уплашил. Усайд прекъснал четенето на Коран. Синът му Яхя спял наблизо. Той преместил детето на по-отдалечено място, за да не го нарани конят. Вдигнал глава и погледнал към небето, видял небесни тела, наподобяващи блестящи кандила. На сутринта разказал случилото се на Пророка (с.а.в.), който му казал:

„–*Чети сине на Худайр*, *чети*!“

„–*Знаеш ли какво е това*, *което си видял в небето*?“

Усайд отговорил:

–Не!

Пратеника на Аллах (с.а.в.) пояснил:

„–*О Усайд*! *Това са били теляикета*; *те са се приближили след като чули гласа ти. Ако бе продължил да четеш Свещения Коран*, *те щяха да те слушат до сутринта. Така и хората щяха да ги видят*...“ (Бухари, Фезаилу’л-Коран, 15; Муслим, Мусафирин, 240-243)

От този хадис разбираме, че звукът от четенето на Свещения Коран възхищава теляикетата и всички останали създания. Кой знае как Коранът разкрива своите тайни на сърцето, избавено от мъглявината и обгърнало се в сияние?

Думите на Хазрети Юмер са много поучителни: „Прочетох Сура „ел-Бакара“ за дванайсет години и за благодарност принесох в жертва една камила.“ (Куртуби, Тефсир, I, 40) Неговото четене на Свещения Коран не се е състояло само от произнасяне на думите в него. Той вникнал в мъдростта и тайнството му, и приложил в живота си това, което е прочел. Защото възползването от Свещения Коран в истинския му смисъл е възможно само по този начин.

Хазрети Мевляна (рахметуллахи алейх) е казал:

„*Видимата част на Свещения Коран можем да изпишем с няколко мастилници. За изписването на тайнството в него обаче, не ще стигнат морета и океани*!“

❁

Пейгамберът (с.а.в.) е известил:

„*Най-добрият сред вас е онзи, който изучава Свещения Коран и учи другите на това знание*.“ (Бухари, Фезаилу'л-Коран, 21)

Свещеният Коран е възвишено слово и неповторим дар, изпратен от Всевишния Аллах на човечеството. Затова Аллаховото слово трябва да бъде четено с „будно“ сърце. Четящият взима дял от това слово в зависимост от степента на усъвършенстване и чувствителност на своето сърце. Защото „завесите“ на Аллаховото тайнство в Корана, се „повдигат“ единствено пред сърцата достигнали до онази степен на съвършенство и мъдрост, която е необходима, за да бъде разбрано това тайнство.

Както Пророка (с.а.в.) е казал:

„*Те четат Свещения Коран* (*ала прочетеното*), *не слиза по-надолу от гърлата им*!“ (Бухари, Фезаилу'л-Коран, 36) в смисъл, че остава само произнесен звук, не стига до сърцата им. Четенето на Свещения Коран без размисъл (*тефеккюр*) не носи благодат. За четящите с нехайство, Всевишният Аллах повелява:

„И нима не размишляват над Корана или сърцата им са под ключ?“ (Сура Мухаммед, 47:24)

Прозорливите си взимат поука от това предупреждение. В нощта когато айетът **“...Господи наш, Ти не си сътворил това напразно. Пречист си Ти! Опази ни от мъчението на Огъня!“** (Сура Ал-и Имран, 3:191) бил низпослан, Пророка (с.а.в.) плакал до сутринта.

Ата (рахметуллахи алейх) разказва следното: „Помолих достойната съпруга на Пророка (с.а.в.), Хазрети Айше (р.а.):

–Разкажи ни най-изумителното състояние на Пейгамбера на Аллах.

Хз. Айше (р.а.) описала следната случка, започвайки с думите:

–Кое негово състояние не бе достойно за изумление! Една нощ дойде при мен и каза:

„*–Ако позволиш, бих искал да служа на своя Създател*.“ Аз отговорих:

–Вашето присъствие ми е приятно, но това което Ви радва е още по-приятно за мен. Той стана, взе абдест, застана на намаз и започна да плаче. Плака толкова много, че сълзите се стичаха по дрехите му. Това състояние продължи докато Билял дойде, за да прочете езан за сабах намаз. Когато Билял (р.а.) видя Пейгамбера (с.а.в.) да плаче го попита:

–О Пратенико на Аллах, защо плачеш толкова, като всички твои грехове бяха опростени? Пророка отговори:

„*–Да не бъда ли признателен раб на Аллах*? *Кълна се в Аллах*, *тази нощ ми бяха низпослани такива айети*, *че ако онези*, *които ги четат не размишляват върху казаното*, *ще бъдат погубени*!..“ и прочете следните айети от Свещения Коран:

„В сътворяването на небесата и на земята, и в промяната на нощта и деня има знамения за разумните, които споменават Аллах и прави, и седнали, и легнали на хълбок, и размишляват за сътворяването на небесата и на земята: "Господи наш, Ти не си сътворил това напразно. Пречист си Ти! Опази ни от мъчението на Огъня!" (Сура Ал-и Имран, 3:190-191); (Ибн-и Хиббан, II, 386)“

Затова сълзите на вярващите, пролети от страхопочитание и богобоязън към Аллах са „скъпоценните украшения“ на преходните нощи, „звездите“ в гробния мрак, „росата“ с благоухание на рози в райските градини. Нека Всевишният Аллах ни опази от сърце, което не тръпне пред мъдростта и тайнството на Свещения Коран и от очи, които не се насълзяват!

Хазрети Мевляна (рахметуллахи алейх) казва следното:

„*Свещеният Коран е духовното състояние и отличителните белези на пророците*. *Ако го четеш със страхопочитание и изпълняваш неговите повели*, *считай че си се срещнал с пратениците и приближените раби на Аллах*!“

О Аллах! Не отделяй сърцата ни от сиянието на Свещения Коран и обичта към Пророка! Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. Известно е, че Давуд (а.с.) разделял своето време на четири части: за служене на Аллах, за решаване на спорове между хората, за напътствие и за личните си дела. Ако вие разделите своето време на четири части, как бихте го оползотворили?
2. Как Всевишният Аллах изпитал Давуд (а.с.)?
3. Как шейтанът подмамил „хората на Съботата“?
4. Според едно предание заедно с „хората на Съботата“ били погубени и онези, които не възразявали на техните постъпки. Кои биха могли да бъдат причините за това?
5. Каква според вас е мъдростта в това, че четенето на Свещения Коран е Суннет, а слушането – задължение (*фарз*)?
6. Дискутирайте върху това какво е въздействието на четенето на Аллаховото слово с прочувствен и мелодичен глас върху слушателите.
7. Как трябва да бъде четен Свещеният Коран, за да се получи максимална полза от него?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. .... бил низпослани на Давуд (а.с.).
2. Първият човек, на когото било дарено царуване и пророчество бил .... (а.с.).
3. Въпреки, че Давуд (а.с.) бил владетел, той изработвал .... и се прехранвал със собствен труд.
4. За общността на Пророка Мухаммед (с.а.в.) оручът през ден наречено .... е спомен за служене на Аллах останал от Давуд (а.с.).

В. Моля, отбележете верния отговор

1. От какво <u>не се</u> нуждае човек, за да споменава Всевишният Аллах?

а) Придобиване на чувствително сърце чрез пречистване на душата.

б) Четене на словото на Всевишния Аллах на висок глас.

в) Изпълване на сърцето с постоянното споменаване на Аллах (*зикир*).

г) Обгръщане на сърцето със сиянието на Свещения Коран.

2. Какво <u>не е</u> присъщо за човек, който често чете Свещения Коран и изпълва сърцето си с него?

а) Чете Свещения Коран с мисълта, че никой не би могъл да го чете по-хубаво от него.

б) Постоянно живее със съзнанието за служене на Всевишния Аллах.

в) Приема благата, с които е дарен като „капитал“ за спечелването на отвъдния живот.

г) Размишлява върху явленията във Вселената и ги наблюдава през „прозореца“ на мъдростта и поучението.

3. Каква особеност <u>не</u> трябва да притежава един управник в светлината на айета:

„И им рече техният пророк: “Ето, Аллах ви проводи Талут за владетел.” Казаха: “Как ще ни е владетел, когато ние сме по-достойни от него да властваме, а и не му е дадено обилно богатство!” Рече: “Аллах го избра над вас и му надбави нашироко в знанието и в снагата. Аллах дарява Своето владение комуто пожелае.” Аллах е всеобхватен, всезнаещ.“ (Сура ел-Бакара, 2:247)

а) Принадлежност към род, който е познат и приет от всички.

б) Добро образование, компетентност и проницателност.

в) Физическо и психическо здраве.

г) Сила на духа.

4. **Какво <u>не</u> е характерно за ежедневието на Давуд (а.с.)?**

а) Служене на Аллах (*ибадет*).

б) Водене на занятия в училищата.

в) Разрешаване на спорове между хората.

г) Напътствие и поучение на хората.

5. **В кой от посочените отговори <u>не</u> се споменава едно от благата, които Всевишният Аллах е дарил на Давуд (а.с.)?**

а) В дланта му желязото се превръщало в злато.

б) Планините и птиците споменавали Аллах заедно с него.

в) Всевишният Аллах укрепил царството му и го научил да говори с красива и мъдра реч.

г) Всевишният Аллах го научил да изработва доспехи.

6. **Кой от следните отговори <u>не</u> е поука от хадиса на Пророка:** „*Никой не може да се препитава с по-добро препитание от собствената си печалба. И пророка на Аллах – Давуд (*а.с.) *се препитаваше със собствения си труд*.“ (Бухари, Бую’ 15; Енбия 37) **?**

а) Най-хубавата позволена (*хелял*) печалба е тази, която човек печели със собствен труд.

б) Не е прието да се печелят средства за сметка на другите.

в) Дори човек да е дарен с блага, по-достойното е да се препитава със собствен труд.

г) Печалбата от физически труд е по-благородна от печалбата с умствен труд.

7. Кой от посочените отговори <u>не</u> е извод от хадиса: „*Те четат Свещения Коран* (*ала прочетеното*), *не слиза по-надолу от гърлата им*!“ (Бухари, Фезаилу‘л-Коран, 36)

а) Четящият трябва най-малкото да чува сам своя глас, докато чете Свещения Коран. Това е задължително (*фарз*).

б) Когато чете Свещения Коран, четящият трябва да размишлява върху неговото значение.

в) След прочитане на Свещения Коран, наученото трябва да се прилага.

г) Четенето на Свещения Коран не е достатъчно, необходимо е прочетеното да ни трогва.

8. След като шейтанът заблудил „хората на Съботата“, те се разделили на три различни групи. Коя от изброените по-долу <u>не</u> е една от тях?

а) Не изпълнили повелята на Всевишния Аллах и продължили да ловят риба.

б) Не ловели риба, но и не предупреждавали ловуващите.

в) Не ловели риба и наставлявали ловуващите.

г) Напуснали града, защото там не се спазвала повелята на Всевишния Аллах.

9. **Всяка частица от вселената е подвластна на закона за равновесието. В човешкото тяло и дух също са заложени Аллахова мярка и баланс. Всеки, който желае да ги запази, трябва да се възползва от благодатта на Свещения Коран, защото в него е съсредоточена същността, съответстваща на характерната особеност на човешката природа.**

Кой от посочените отговори <u>не</u> може да бъде извод от горния параграф?

а) Свещеният Коран напътства човек относно начина, по който трябва да изживее своя земен живот.

б) Отговорност за служене на Аллах (ибадет) и спазване на повелите на Свещения Коран имат само тези, които могат да го четат. Останалите хора не носят отговорност.

в) Онзи, който не съумява да внесе ред в своя живот според повелите на Свещения Коран, не намира покой.

г) Както изобретателят на една електронна вещ знае най-добре как се ползва тя, така и Всевишния Аллах, Който е създал човекът, е известил начина, по който той може да живее най-пълноценно.

10. „Вярващите са онези, които щом бъде споменат Аллах, сърцата им тръпнат, и щом им бъдат четени Неговите знамения, те усилват вярата им, и на своя Господ се уповават...“ (Сура ел-Енфал, 8:2)

В горепосоченият айет са известени качествата, които един искрен вярващ трябва да притежава. Според това, отбележете кой от посочените отговори е погрешен:

а) Когато вярващият слуша четенето на Свещения Коран, трябва да усеща трепет в сърцето си от вълнение.

б) Вярващият, който размишлява върху Свещения Коран, трябва да осъзнава качествата на Всевишния Аллах и да укрепи вярата си.

в) За да бъде отличен вярващият е достатъчно да се види дали сърцето му потреперва от четенето на Свещения Коран или не.

г) Човек, който чете, слуша и размишлява над Свещения Коран, опознава подобаващо своя Създател и за всичко се уповава на Него.

ОТГОВОРИ

Б. Попълнете празните полета в текста

1- Зебур

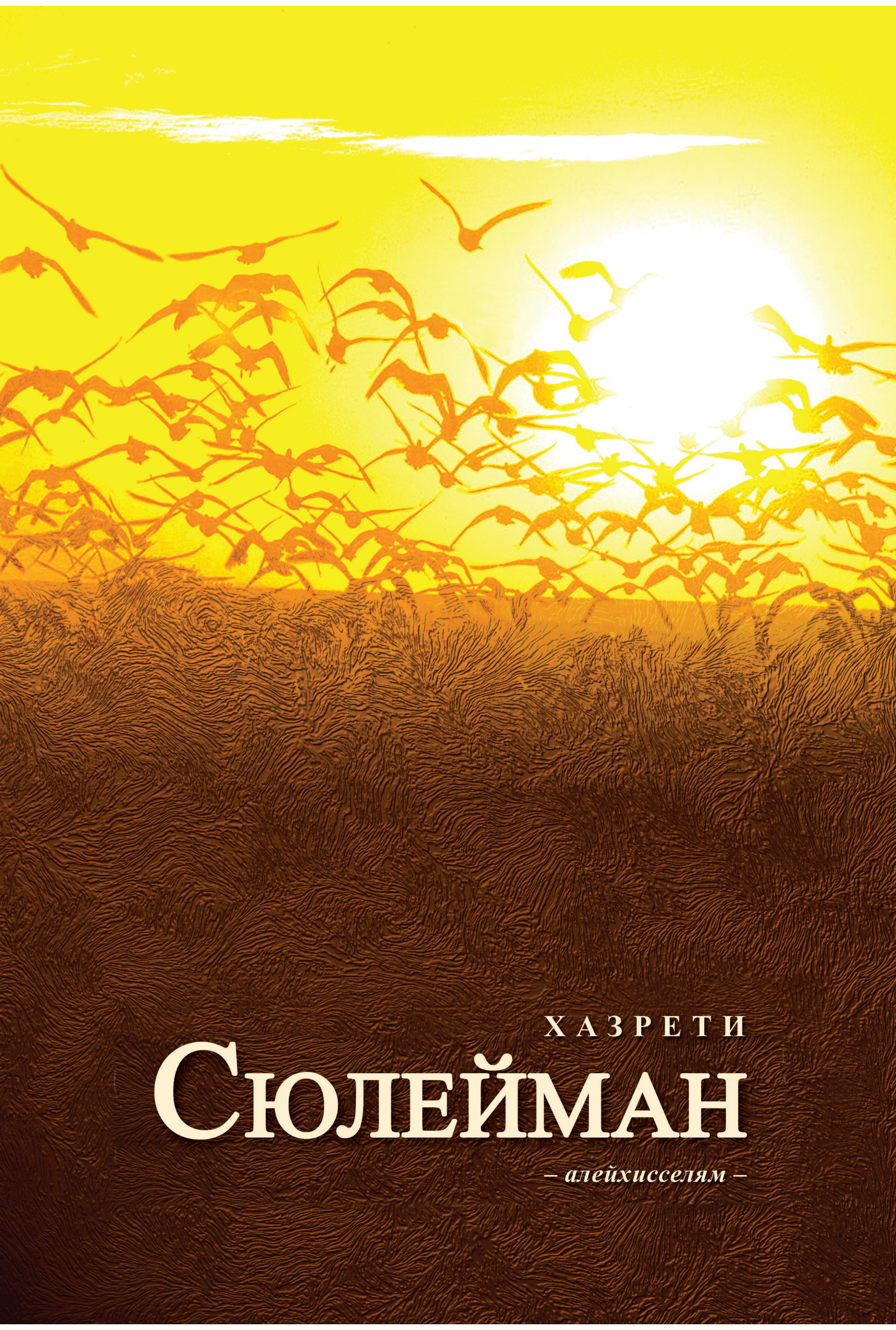
2- Давуд

3- доспехи

4- „*Савм-ъ Давуд*“

В. Верни отговори на теста

1-б	2-а	3-а	4-б	5-а
6-г	7-а	8-г	9-б	10-в

ХАЗРЕТИ

Сюлейман

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ СЮЛЕЙМАН

-алейхисселям-

Носил огромното си земно богатство и власт извън сърцето си

Сюлейман –алейхисселям е роден в земите на днешна Газа –Палестина. Когато баща му Давуд алейхисселям починал, той бил едва на 12-13 години.

Още от дете Сюлейман алейхисселям се отличавал с ум и проницателност. Пратеника на Аллах (с.а.в.) разказва следната случка:

„…*Навремето живели две жени заедно със своите невръстни синове. Докато вървели по пътя си, ги нападнал вълк, който грабнал и отнесъл сина на по-възрастната жена. Тя казала на по-младата*:

– *Вълкът взе твоето дете.*

Младата жена (основателно) отвърнала:

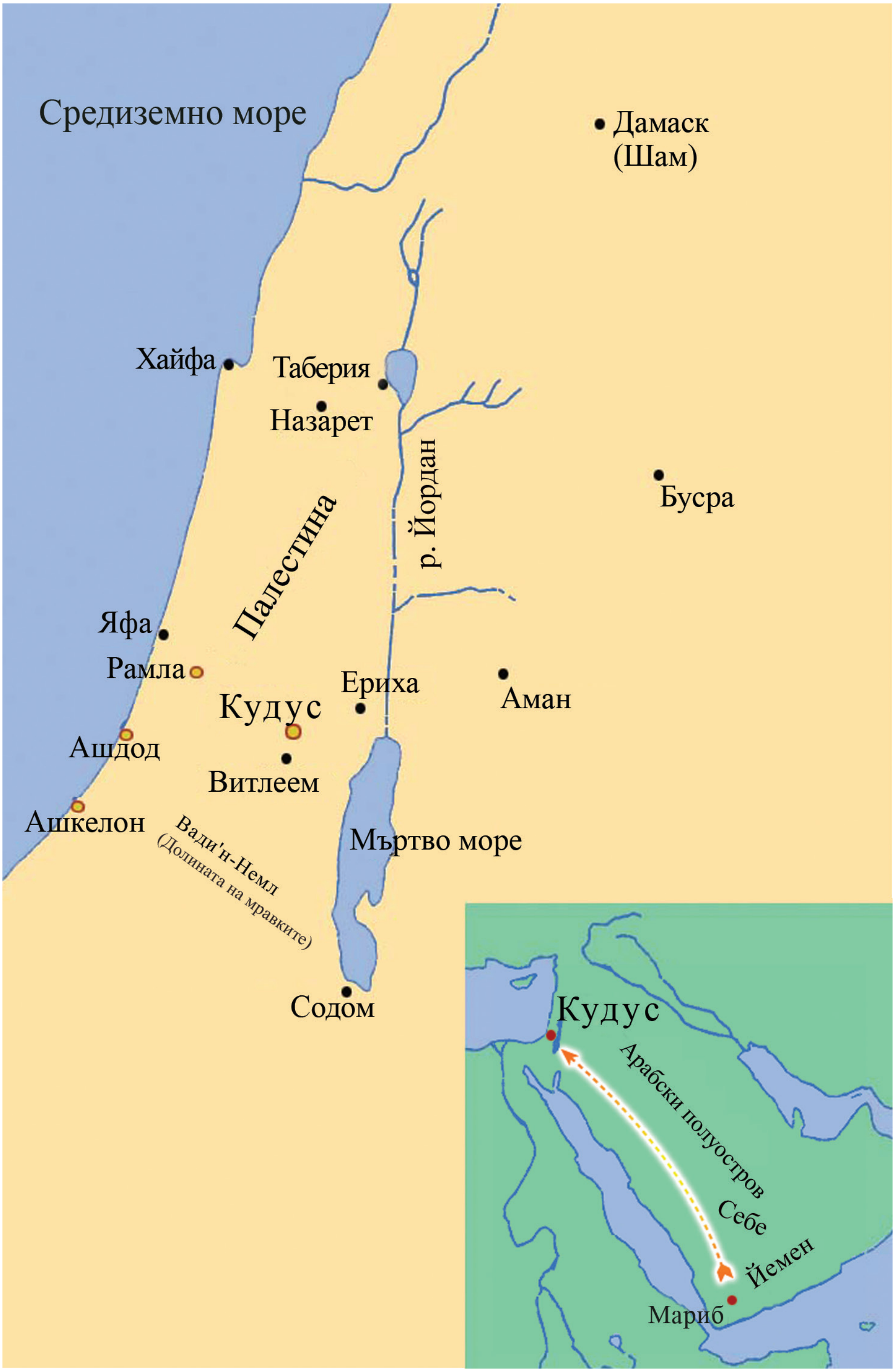
–Не, вълкът отнесе твоето дете.

*Двете жени изпаднали в спор и отишли при Давуд (*а.с.) *за да отсъди между тях. Давуд (*а.с.) *отсъдил в полза на по-възрастната жена. По-младата жена не била съгласна с това решение и отишли при сина на Давуд (*а.с.) *– Сюлейман (а.с.). Разказали му за решението, което отсъдил Давуд (*а.с.). *Сюлейман (а.с.) казал*:

– *Донесете ми един нож да разделя детето на две, и да го поделя помежду ви*!

При това младата жена се разплакала и казала:

– *Аллах да се смили над вас, не правете това*! *Детето е на тази жена*!

Средиземно море
Дамаск
(Шам)
Хайфа
Таберия
Назарет
р. Йордан
Бусра
Палестина
Яфа
Рамла
Кудус
Ериха
Аман
Ашдод
Витлеем
Ашкелон
Вади'н-Немл
(Долината на мравките)
Мъртво море
Содом
Кудус
Арабски полуостров
Себе
Йемен
Мариб

След този отговор, Сюлейман алейхисселям разбрал, че детето е на по-младата жена и отсъдил в нейна полза.“ (Бухари, Енбия, 40)

Защото майчината обич не би допуснала смъртта на своята рожба, дори с цената на това да го загуби.

❁

Друга случка също свидетелства за проницателността на Сюлейман алейхисселям:

Една вечер стадо овце влезли в чужда нива и я опустошили. Собствениците на нивата дошли при Давуд алейхисселям и се оплакали. От материална гледна точка стойността на опустошената нива се равнявала на стойността на стадото. Поради това Давуд алейхисселям отсъдил стадото да се даде на стопаните на нивата. Тогава въпреки младата си възраст Сюлейман алейхисселям предложил друго решение на спора:

„– Татко има и друго решение. Да дадем овцете на собственика на нивата в заем, нека се възползва от млякото и вълната им. През това време да покрие щетата и да възстанови нивата си. Дотогава стадото да остане при него. Когато всичко се оправи да върне стадото на собственика му!“

Давуд алейхисселям одобрил това предложение и отсъдил по този начин. Тази случка е предадена в айетите по следния начин:

„И [спомени] Давуд, и Сюлейман, които отсъдиха за нивата, в която се разпръснаха през нощта овцете на хората. И свидетелствахме Ние за присъдата им.“ (Сура ел-Енбия, 21:78)

„Ние сторихме Сюлейман да проумее това. И на двамата дадохме мъдрост и знание...“ (Сура ел-Енбия, 21:79)

Давуд алейхисселям избрал Сюлейман за свой наследник между деветнайсетте си сина, именно заради забележителната му проницателност и привързаността му към Аллах. Синовете на Исраил се противопоставили на този избор:

–Сюлейман е още дете; сред нас има по-зрели и достойни от него!

В съответствие с повелята, която Аллах му разкрил Давуд (а.с.) изпитал сина си Сюлейман в присъствието на мъдреците, като му задал следният въпрос:

– Кое е това, чиято праведност влияе на останалите органи, и чиято поквара се отразява на другите органи?

Сюлейман алейхисселям отговорил:

– Сърцето.

Присъстващите много харесали този отговор.

След което Давуд алейхисселям събрал и надписал тоягите на всички кандидати, желаещи да поемат властта и ги заключил в една стая. След известно време отишли да проверят и видели, че единствено тоягата на Сюлейман алейхисселям се раззеленила и по нея поникнали листа. Това бил Аллаховия знак. Давуд алейхисселям благодарил на Всевишния Аллах за Неговата милост. Така синовете на Исраил с радост приели Хазрети Сюлейман за свой управник.

Давуд алейхисселям завещал следните напътствия на своя син Сюлейман алейхисселям:

* Сине! Избягвай да се шегуваш, защото ползата от нея е малка и поражда съжаление.

* Не се гневи, защото гневът принизява човека. Когато се ядосаш, напусни мястото, на което се намираш (отдалечи се оттам)!

* Не се сближавай с невъзпитания и глупеца!

* Не чакай нищо от хората. Да копнееш по блага, които Аллах не е отредил на теб, а на други, е бедност за теб!

* Свикни езика и душата си на истина и праведност!

* Старай се днешният ти ден да е по-достоен от вчерашния!

* Не се отделяй от богобоязънта, защото тя извисява човека!

* Не губи надежда за милостта на Аллах! Защото Неговата милост обгръща всичко.

След смъртта на Давуд (а.с.), Сюлейман (а.с.) станал владетел:

„И на Давуд дарихме Сюлейман. Прекрасен раб! Той винаги се обръщаше към Нас.“ (Сура Сад, 38:30)

Сюлейман алейхисселям бил дарен с власт и много блага:

„И дадохме на Давуд и Сюлейман знание, и рекоха: “Слава на Аллах, Който ни предпочете пред мнозина от Своите вярващи раби!” (Сура ен-Немл, 27:15)

Хазрети Сюлейман разбирал говора и прославянето (*тесбихат*) на птиците.

„И Сюлейман наследи [пророчеството от] Давуд, и рече: “О, хора, бяхме научени на говора на птиците и ни се даде от всяко нещо. Това е явната благодат.” (Сура ен-Немл, 27:16)

На негово подчинение били хора, джинове, животни и вятъра. Те се подчинявали на повелята му:

„И подчинихме на Сюлейман бурния вятър, който духаше по волята му към земята, която Ние благословихме. Ние всяко нещо знаем.“ (Сура ел-Енбия , 21:81)

„... Утринният му ход бе колкото месец [ход на другите], и вечерният колкото месец. И разтопихме за него медта като извор. И джиновете [подчинихме] да работят пред него с позволението на неговия Господ. А който сред тях се отлъчеше от Нашата повеля, го карахме да вкуси от мъчението на Пламъците.“ (Сура Себе, 34:12)

„Правеха за него те каквото пожелае светилища и изваяния, и блюда, колкото басейни, и закрепени котли. О, роде на Давуд, служете [на Аллах] с признателност! Малцина от Моите раби са признателни.“ (Сура Себе, 34:13)

Думата „изваяния“ (статуи), спомената в айета, се тълкува като изобразяване на живи и неживи образи от мед, глина, стъкло и др. материали. Оттук разбираме, че религиозните норми по времето на Хазрети Сюлейман са позволявали изобразяването на форми на живи и неживи създания. Щом е било позволено, следователно по онова време, не е съществувала опасност, хората да ги приемат за божества.

Любовта на Сюлейман алейхисселям към конете

„Един следобед му бяха показани бързоноги коне, чаткащи с копита. И рече: “Заради любовта към благата пренебрегнах споменаването на моя Господ, докато [слънцето] се скри зад покривалото [на нощта]. Върнете ги при мен!” И започна да сече краката и шиите им.“ (Сура Сад, 38:31-33)

Хазрети Сюлейман отдавал специално значение на отглеждането на коне (използвани както за превозно средство, така и по време на военни походи). Веднъж Хазрети Сюлейман отишъл да ги нагледа. При вида на конете подредени в редици, стъпили с трите си копита на земята, а четвъртото грациозно опряно, изрекъл:

„Аз обикнах земните блага единствено, за да споменавам името на Аллах, да спечеля Неговото доволство (*ръза*) и да разпространявам Неговото име; не съм ги искал за себе си!“

След което заповядал да пуснат конете на воля. Сюлейман (а.с.) се наслаждавал на тяхното препускане, докато се изгубили от погледа му. Той казал на конярите: „Доведете ги при мен!“, след което ги погалил и им се порадвал.

Както се разбира от айета, в красотата и изяществото в стойката и походката на конете се наблюдава проявление на Аллаховото величие. Сюлейман алейхисселям съзерцавал в тях именно това проявление на величието на Аллах и останал възхитен.

Конете от край време били предвестник на героизъм, победа, достойнство и благородство. Конят е едно от редките създания, в които Аллах се кълне в Свещения Коран:

“Кълна се в [конете] препускащите с пръхтене и мятащите искри с чаткане, и връхлитащите сутрин, и вдигащи с това прахоляк, и врязващи се в множество [от врагове]...“ (Сура ел-Адиат, 100:1-5)

От духовна гледна точка най-близките животни до хората са конете. Рицарят, тръгващ на поход избирал коня, който в най-голяма степен отго-

варял на неговият характер и емоционалност. Защото конят и ездачът споделят едно и също емоционално състояние. Физиката на коня в най-голяма степен отговаря на разбирането на човека за грация и красота и така свидетелства за съвършенството на Аллаховото сътворение.

Изпитанието на Сюлейман алейхисселям

Един ден Всевишният Аллах изпитал Хазрети Сюлейман. За миг отнел цялата му материална и духовна сила:

„Вече изпитахме Сюлейман. И на неговия престол сложихме [чуждо] тяло. После той се разкая.“ (Сура Сад, 38:34)

Изразите „изпитахме“ и „сложихме чуждо тяло“ използвани в айета се тълкуват по различен начин:

1. Сюлейман (а.с.) бил изпитан с тежка болест, която го довела до състояние, в което той останал на престола си подобно на безжизнено тяло.

2. Всевишният Аллах всял такъв страх в сърцето на Сюлейман (а.с.), че опасявайки се за живота си останал неподвижен.

3. При време на строежа на Свещения Храм, част от занаятчиите, които довел организирали бунт. Вследствие на това Сюлейман (а.с.) изгубил властта си за определено време, или останал далеч от престола си.

4. Сюлейман (а.с.) много искал да има синове, които да се борят по пътя на Аллах. Ала когато изразявал това свое желание, забравил да спомене името на Всевишния Аллах и да каже „Само ако Аллах пожелае“ (*иншаллах*). Затова само една от съпругите му родила син, и той се родил с недостатък. (Виж Бухари, Енбия, 40)

Така и когато Пратеника на Аллах (салляллаху алейхи ве селлем) бил попитан за духа (*рух*), Младежите от пещерата (*Асхаб*-ъ К*ехф*) и за Зу-л Карнайн (а.с.), той отговорил:

„*–Елате утре да ви известя*!“ забравяйки да изкаже „Само ако Аллах пожелае“. Заради това известно време Пророка (с.а.с.) не получавал откровения (*вахий*). Всевишният Аллах повелява:

„И за нищо не казвай: “Ще свърша това утре.”, [без да добавиш]: “Само ако Аллах пожелае.” И спомни си твоя Господ, ако забравиш, и кажи: “Дано моят Господ ме насочи още по-близо до правия път!” (Сура ел-Кехф, 18:23-24)

След известно време с Аллаховата милост било възвърнато предишното положение на Сюлейман (а.с.) Той извършил молба за опрощение (*истигфар*) по следния начин:

„Рече: "Господи мой, опрости ме и ми дай власт, с която да не бъде удостоен никой след мен! Наистина Ти си Даряващия." (Сура Сад, 38:35)

Сюлейман алейхисселям поискал власт и сила, каквито не притежавал никой друг, не за да се величае или възхвалява, а за да обезсили тираните владетели живели по неговото време. По онова време надменността и чувството за величие превръщало владетелите в безмилостни тирани.

Един от муфессирите дава следното значение на тези думи:

„Отреди ми да се сдобия с такова славно богатство, че когато почина след мен да се каже:

'Ако земното богатство бе вечно, щеше да остане при Сюлейман!' и така никой никога да не изпита амбиция и копнеж към земните богатства!"

Оттук разбираме, че истинският стремеж на Сюлейман алейхисселям не било земното богатство, а благоденствието в отвъдния свят (*ахирет*). В айета е повелено:

„Този, който желае да жъне в отвъдния живот, на него ще увеличим жътвата му, а който желае да жъне в земния живот, ще му дадем от него, ала той не ще има дял в отвъдния." (Сура еш-Шура, 42:20)

Всевишният Аллах приел молитвата (*дуа*) на Хазрети Сюлейман:

„И му подчинихме вятъра леко да духа според неговата повеля, където поиска. И сатаните едни да строят, други да се гмуркат, а трети вързани в окови..." (Сура Сад, 38:36-38)

От тези айети се разбира, че Всевишният Аллах подчинил на Хазрети Сюлейман (а.с.) сатаните (джиновете), за да строят и да се гмуркат. Част от тях изграждали храмове, дворци, водоеми, депа и други постройки, които били непосилни за хората. Други се гмуркали и вадели от морето най-различни блага – украшения и други красиви предмети.

Всевишният Аллах дарил Хазрети Сюлейман не само с могъщество и величие, но и с широки права:

„Това е Нашият дар [за теб, о, Сюлейман], облагодетелствай, или се въздържай безмерно! И той при Нас е от приближените, и има прекрасна обител." (Сура Сад, 38:39-40)

Изграждането на Свещения Храм

В съответствие с повелята на Всевишния Аллах Давуд (а.с.) започнал строежа на Свещения Храм (*Бейт-и Макдис*), ала починал преди да го завърши. След това Сюлейман (а.с.) събрал джиновете и продължил строежа на Храма. Край него изградил град с дванайсет махали.

Векове по-късно „*Бейт-и Макдис*" бил наречен „Месджид-и Акса". Той е един от трите храма с най-голямо значение в историята и културата на Исляма. Първият от тях е Месджид-и Харам (*Кябе*), вторият е Месджид-и Небеви (джамията на Пророка в Медина) и третият е Месджид-и Акса.

В Свещения Храм се намирал и „саркофага", в който от времето на Муса алейхисселям били пазени свещени реликви и скрижалите на Теврат. Когато един от вавилонските царе нападнал Йерусалим, той изгорил и сринал града. Отнесъл скъпоценностите от Храма във Вавилон. Така дълго време Свещеният Храм („*Бейт-и Макдис*") останал в руини. По-късно през 123 г. пр. хр. византийците възстановили храма. След тях шестият халиф на Омеядите Велид възобновил храма във вида, в който е и днес.

Първоначално мюсюлманите отслужвали намаза, в посока към Меджид ал-Акса. Това продължило до шестнайсетия месец след преселението по пътя на Аллах (*хиджрет*). От друга страна Месджид-и Акса е крайната точка на „Нощното пътешествие" и началото на възнесението на Пророка „*Мирадж*".

Според преданието на Ебу Саид ел-Худри (р.а.), Пратеника на Аллах (с.а.в.) е известил:

„Пътува се за посещение на три месджида (цел ибадет): Месджид-и Харам, Месджид-и Расулюллах и Месджид-и Акса.“ (Бухари, Фезаилу’с-Салят, 6; Муслим, Хадж, 288/827)

В друг хадис на Пратеника (с.а.в.) се разказва:

„Когато Сюлейман изграждал Свещения Храм поискал от Аллах три изключителни привилегии и те му били отредени:

** Способност да правораздава (да отсъжда) в съответствие с Аллаховото правосъдие.*

** Власт, с която да не бъде удостоен никой след него.*

** Когато Храмът бъде изграден, посетителите, които идват в него само, за да служат на Аллах, да си тръгват пречистени и опростени от греховете така, както в деня на своето раждане.*“ (Несаи, Месаджид, 6; Ибн-и Мадже, Икамету’с-Салят, 196/1408)

Сюлейман алейхисселям и мравките

„И бяха събрани за Сюлейман воините му от джинове, хора и птици под строй. Когато пристигнаха в Долината на мравките, една мравка рече: “О, мравки, влезте в жилищата си, за да не ви премажат Сюлейман и воините му, без да усетят!” (Сура ен-Немл, 27:17-18)

Мравката казала: „Властта на Хазрети Сюлейман е огромна, ще ви премаже! Влезте в жилищата си.“

Сюлейман алейхисселям чул това и отвърнал:

„Не, моята власт е преходна! И земният ми живот има край. Духовното щастие, което човек може да постигне изричайки келиме-и тевхид е вечно.

„Той се засмя на словата й, рече: “Господи мой, отреди ми да бъда признателен за дара, който Ти дари на мен и на родителите ми, и да върша праведни дела, които Ти одобряваш, и ме въведи с Твоята милост сред праведните Си раби!” (Сура ен-Немл, 27:19)

Сюлейман алейхисселям, папуняка и царицата на Себе – Белкис

След като завършил строежа на Свещения храм, Сюлейман (а.с.) се отправил на път към Мекка заедно със своята войска от ветрове, хора, джинове, птици и други диви животни. Той ги известил за това, че Мекка ще бъде удостоена с присъствието на Пророка Мухаммед (с.а.в.). Оттам се

отправил към Сана (днешен Йемен). Видял красива долина и поискал да отслужи молитва там. През това време папунякът се отделил от войската с намерението да поразгледа наоколо, докато другите са на молитва. Там се смесил с други папуняци, които срещнал. Останал изумен пред гледките, които се разкрили пред него. Другите папуняци му показали прекрасните градини в двореца на царицата на Себе – Белкис.

През това време Сюлейман алейхисселям потърсил папуняка, за да им покаже къде могат да намерят вода за измиване. Задачата на папуняка била да известява на Сюлейман алейхисселям къде има вода за абдест. Когато не го видял наоколо, първоначално попитал нежно:

“...Защо не виждам папуняка, или го няма?“ (Сура ен-Немл, 27:20)

Сюлейман (а.с.) отдавал голямо значение на дисциплината сред войската и когато разбрал, че птицата се е отдалечила без негово разрешение, казал следното:

„Ще го мъча със сурово мъчение или ще го заколя, ако не ми донесе явен довод.” (Сура ен-Немл, 27:21)

„Но [папунякът] не се забави дълго и рече: “Узнах нещо, което ти не си узнал. Донесох ти от Себе сигурна вест.“ (Сура ен-Немл, 27:22)

Саба е името на племе живяло в земите на Йемен. Градът Себе бил столица на държавата управлявана от Белкис. В айета е повелено:

„За народа на Себе имаше знамение в неговата земя две градини, отдясно и отляво: “Яжте от препитанието на вашия Господ и Му бъдете признателни! Имате прекрасно място и опрощаващ Господ!” (Сура Себе, 34:15)

Папуняка продължил да разказва видяното на Сюлейман алейхисселям:

„Намерих една жена, която ги управлява. Всичко ѝ е дадено и има велик трон.“ (Сура ен-Немл, 27:23)

„Заварих нея и народа ѝ да се покланят на слънцето, а не на Аллах, и сатаната е разкрасил за тях делата им, и така ги е заблудил, и те не са напътени...“ (Сура ен-Немл, 27:24)

„... да се покланят на Аллах, Който изважда скритото на небесата и на земята, и знае какво спотайвате и какво разкривате. Аллах! Няма друг бог освен Него Господа на великия Трон!” (Сура ен-Немл, 27:25-26)

„Рече [Сюлейман]: “Ще видим истина ли говориш или си лъжец.“ (Сура ен-Немл, 27:27)

Хазрети Сюлейман написал писмо, което започвало с „В името на Аллах“, положил известния си печат и го дал на папуняка:

„Върви с това мое послание и им го спусни, после се отдръпни от тях и виж какво ще отговорят!” (Сура ен-Немл, 27:28)

Папунякът взел писмото, оставил го на трона на царицата и зачакал да види какво ще се случи. Когато на сутринта Белкис се събудила, намерила писмото върху трона си и се учудила как е внесено, когато вратите били затворени. Попитала пазачите:

„Кой донесе това писмо?“

А те отвърнали:

„Ние пазим пред вратите, никой не е влизал.“

Учудена царицата отворила писмото, прочела го и останала изумена. След което събрала знатните на своя народ и:

„Рече тя: “О, знатни, спуснато ми бе достопочтено послание. То е от Сюлейман и е: “В името на Аллах, Всемилостивия, Милосърдния!“ (Сура ен-Немл, 27:29-30)

Някои тълкуватели посочват, че заради уважителния начин, по който царицата се изказала относно писмото била удостоена с напътствие.

Както и магьосниците се отнесли с уважение към Муса (а.с.) и му казали:

„О, Муса, ти ли ще метнеш, или ние първи да метнем?” Затова били удостоени с напътствие.

За разлика от това, когато Персийският цар (*Кисра*) получил писмо от Пратеника на Аллах (с.а.в.) с призив към правия път, го скъсал и хвърлил на земята в знак на неуважение. Поради това властта и царството му били унищожени, а той загубил живота си лишен от вярата.

Пример е и случката с един от приближените раби на Аллах – Бишр-и Хафи. Той вдигнал от земята хартиен лист, на който било написано името на Всевишния Аллах, почистил го, поръсил благоухание върху него и го закачил на най-красивото място в дома си. Заради проявеното уважение Всевишният Аллах го удостоил с големи награди и го причислил към праведните раби.

Белкис продължила да чете писмото:

„Не се възгордявайте и елате при мен отдадени на Аллах!” (Сура ен-Немл, 27:31)

Започвайки писмото си с *„В името на Аллах***“** Сюлейман алейхисселям разказал на Белкис, че човек следва да служи само и единствено на Аллах. След като известил праведната вяра, чрез думите *„Не се възгордявайте и елате при мен отдадени на Аллах*“, той ги призовал към вътрешна равносметка. С думите *„елате отдадени на Аллах*“ изразил, че истинското щастие е във вярата в Аллах.

„Рече тя: “О, знатни, посъветвайте ме в делото ми! Не съм решила никое дело без ваше присъствие.” Рекоха: “Ние имаме сила и огромна мощ. А повелята е твоя, ти реши какво ще повелиш!” (Сура ен-Немл, 27:32-33)

„Рече тя: “Царете, когато нахлуят в някое селище, го разрушават и унизяват най- благородните му обитатели. И те така ще постъпят. Ще им изпратя подарък и ще видя с какво ще се върнат пратениците.” (Сура ен-Немл, 27:34-35)

Белкис разчела правилно посланието, което се съдържало в писмото, след като се посъветвала със знатните от народа си, решила да изпрати пратеници при Сюлейман алейхисселям, които да му поднесат скъпи дарове. Тя смятала, че по този начин ще го омилостиви и ще гарантира сигурността на царството.

От този жест Сюлейман алейхисселям разбрал, че те разчитат на скъпите си дарове. Приел това като опит да му въздействат и веднага наредил да върнат всички дарове.

„И когато дойдоха при Сюлейман, той рече: “Нима ще ми помогнете с имот? Не, онова, което Аллах ми е дал, е по-добро от онова, което на вас е дал. А вие с вашия подарък ликувате.“ (Сура ен-Немл, 27:36)

„Върни се [водачо] при тях! И ще отидем там с войски, за които нямат сили, и ще ги прогоним оттам унизени и жалки.” (Сура ен-Немл, 27:37)

Пратениците се върнали при царицата и предали думите на Сюлейман алейхисселям. След като ги изслушала тя казала:

„Значи е прозрял намеренията ни! Кълна се той не е само цар; ние не бихме могли да се изправим срещу него!“ , след което отново изпратила

пратеник, който да извести, че тя възнамерява да се яви пред него със знатните на своя народ и да опознае вярата, към която е призована.

Белкис наредила да приберат прочутият ѝ трон в най-строго охраняваното място на двореца и го заключила там. След това с голяма свита се отправила към Сюлейман алейхисселям.

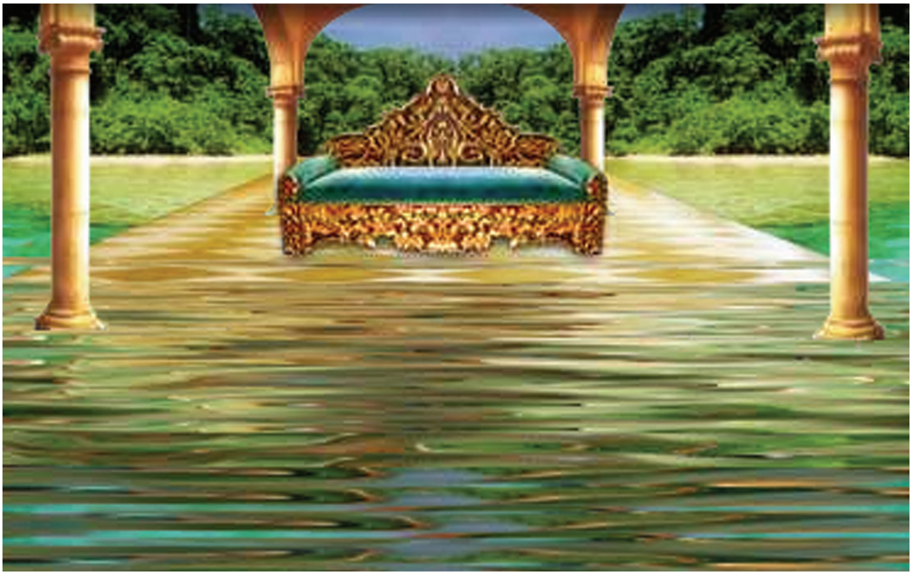
През това време Сюлейман (а.с.) поискал от присъстващите да донесат прочутият трон на Белкис от Себе в Йерусалим. Тълкувателите разясняват неговата цел по няколко начина:

1. Поискал да се случи чудо с могъществото на Аллах, което да бъде явен знак за неговото пророчество, като доказателство наред с предишните доводи показани на Белкис.

2. Искал да изпита умствените способности на царицата. Дали след преобразяването на трона ѝ тя ще го познае, или не.

3. Тронът е символ на величието на едно царство, Сюлейман алейхисселям искал да разбере колко силно е нейното царство, преди тя е да е дошла.

„И рече: “О, знатни, кой от вас ще ми донесе нейния трон, преди да дойдат при мен отдадени на Аллах?” Исполин от джиновете рече: “Аз ще ти го донеса, преди да станеш от мястото си. Имам сила за това и съм достоен за доверие.” (Сура ен-Немл, 27:38-39)

Изображение на трона на Белкис.

Сюлейман алейхисселям сутрин сядал на трона си и се занимавал със земни дела свързани с управлението на държавата. По обяд ставал от своя трон. Според това джинът казал, че би могъл да го донесе в промеждутъка след сутринта и преди обяд (тоест „преди да е станал от мястото си“).

„Един, който имаше знание от Писанието, рече: “Аз ще ти го донеса, преди да мигнеш с око.” И когато [Сюлейман] видя трона при себе си, рече: “Това е от благодатта на моя Господ, за да ме изпита дали съм признателен, или неблагодарен. Който е признателен, той е признателен за себе си. А който е неблагодарен, моят Господ е над всяка нужда, прещедър.” (Сура ен-Немл, 27:40)

Според учените притежаващият знание от Писанието, за когото се споменава в айета бил везирът на Сюлейман (а.с.) – Асаф бин Берхия. А преместването на трона в един миг е проявление на свръхестественото явление – керамѐт.

Керамѐт (свръхестествени явления)

Свръхестествените явления (*керамѐт*) се делят на два вида:

1. Знанията свързани със Същността, качествата и действията на Всевишния Аллах. Те биват наричани още прозрение (*кешф*). Тези знания са непостижими с мисъл или размисъл. Аллах дарява това познание на праведните раби, които е избрал.

2. Вторият вид са свръхестествените явления в материалния свят, които се осъществяват от приближените раби на Аллах с Неговата помощ. Аллах дарява тези способности на Своите избрани раби.

Вторият вид явления се случват пред очите на хората и поради това привличат тяхното внимание. Те въздействат на хората. В действителност първият вид е по-ценният. Защото в тези знания се съдържат мъдрости и дълбоки значения, които са насочени към човешките мисли и чувства.

В живота на приближените раби на Аллах, следващи пътя на Пророка (с.а.в.) и неговите Сподвижници са се случвали много свръхестествени явления (*керамѐт*).

Пренасянето на трона на Белкис се осъществило не чрез чудо извършено от Сюлейман алейхисселям, а с керамѐт на Асаф бин Берхия. Мъдростта в това е да бъде разбрано духовното величие на Сюлейман (а.с.). Защото ако неговият везир може да проявява такива способности, то това свидетелства за могъществото на Сюлейман алейхисселям.

Преди царицата да пристигне: **„Рече: “Преобразете за нея трона ѝ, да видим дали тя ще го познае, или не!”** (Сура ен-Немл, 27:41)

„И когато тя дойде, бе казано: “Такъв ли е твоят трон?” Рече тя: “Прилича на него.” [Сюлейман си каза:] “Знанието ни бе дарено преди нея и бяхме отдадени на Аллах.” А тя бе отклонена от онова, на което служеше вместо на Аллах. Тя наистина бе от хора-неверници.“ (Сура ен-Немл, 27:42-43)

„Рече ѝ се: “Влез в двореца!” И когато го видя, помисли го за вир, и оголи глезените си. Рече [Сюлейман]: “Това е гладък дворец от кристал.” Рече тя: “Господи мой, бях угнетила себе си, но заедно със Сюлейман се отдавам на Аллах, Господа на световете.” (Сура ен-Немл, 27:44)

Според преданието, Хазрети Сюлейман наредил да построят дворец преди царицата на Себе Белкис да дойде. Дворът бил покрит с прозрачен кристал, под който течала вода, а в нея плували риби. Белкис не забелязала, че пода бил направен от прозрачен кристал и помислила, че ще трябва да премине през водата, затова прибрала полите на дрехата си. Цялата подготовка по посрещането ѝ, ситуацията с трона и кристалния под, всичко това било с цел да се разклати увереността в собствените ѝ знания и умствени способности и сърцето ѝ да бъде подготвено да приеме Аллаховите повели. Така Белкис разбрала, че това не са човешки дела, прозряла Аллаховото могъщество и величие, и приела правата вяра.

Смъртта на Сюлейман алейхисселям

Сюлейман (а.с.) починал облегнат на своята тояга. Първоначално никой не разбрал това, до мига в който той паднал на земята. В айета се повелява:

„И когато отсъдихме да умре [Сюлейман], нищо не им посочи, че е мъртъв, освен една земна твар, която гризеше тоягата му. И когато падна той, на джиновете се изясни, че ако са знаели неведомото, не биха търпели такова унизително мъчение.“ (Сура Себе, 34:14)

Тълкувайки айета разбираме, че дълго време след смъртта на Сюлейман алейхисселям тялото му остава изправено облегнато на тоягата. Изразът „унизително мъчение“ ни показва, че джиновете са извършвали тежка и трудна работа. Дълго време те продължили да работят без да разберат, че Сюлейман (а.с.) е починал. Това означава, че джиновете нямат знание за неведомото.

Смъртта на Сюлейман алейхисселям е изключително поучително събитие, което следва да ни накара да се замислим. Притежавал неповторима власт и владение той умира на крак. В словата, живота и случките с пророците се съдържат безброй мъдрости за поколенията, които ще се родят след тях.

Владение и скромност

Сюлейман алейхисселям бил изключително скромен. След като се събуди сутрин, отивал при бедните и самотните и сядал при тях с думите:

„На бедния му прилича да е с бедните!“

Известна е следната случка с Сюлейман алейхисселям и едно врабче:

Веднъж Сюлейман (а.с.) укорил врабчето. В отговор на това то заплашило:

„– Ще разруша и властта и двореца ти!“

Сюлейман (а.с.) отговорил:

„– Колко сила имаш, та да разрушиш двореца ми!“

Малката птичка отвърнала:

„– Ще намокря крилата си и ще ги отъркам с пръст от вакъфски имот. След това ще изтръскам пръстта от крилата си на покрива на двореца ти. Праха на вакъфската пръст е достатъчна да разруши двореца ти!“

Мъдростта в тази случка се крие в значението, което се отдава на вакъфските имоти; на голямата отговорност, която носят хората, които ги управляват и ползват. Този разказ показва с каква грижа и внимание трябва да се отнасят хората към всичко, което е част от имотите отредени за ползване по пътя на Аллах.

След Хазрети Сюлейман

След смъртта на Сюлейман алейхисселям синовете на Исраил (състоящи се от дванайсет рода) се разделили и основали две нови държави. По късно тези държави били разрушени от асирийците и вавилонците.

Вавилонският цар Навуходоносор опожарил Йерусалим, избил голяма част от населението и поробил останалите, отвеждайки ги във Вавилон. След Немруд този тиранин бил вторият владетел, който отказал да при-

еме вярата и установил владение над света. Той престроил Вавилон и го превърнал в свой център. Нито на изток, нито на запад имало кой да му се противопостави. От това се възгордял дотолкова, че се провъзгласил за „божество“. Накрая загубил разсъдъка си и започнал да вярва, че е вол. В продължение на седем години бродил из горите. През това време на престола се възкачила съпругата му и продължила управлението. Според преданието преди смъртта си той отново възвърнал разсъдъка си.

Навуходоносор многократно опустошавал и ограбвал Йерусалим, изгорил Теврат и Зебур. Така някои части от Теврат били забравени. Когато хората започнали да записват онова, което помнят се появили различни версии на Свещената Книга. По-късно Узейр събрал всички версии на Теврат.

Когато персийският цар Кир II победил вавилонците, позволил на синовете на Исраил отново да се върнат в Йерусалим. След като се заселили те възстановили Свещеният Храм и живели първо в рамките на персийската, а след това на македонската държава. Когато през 63 г. римляните завладели Йерусалим, изгонили вярващите и отново разрушили Свещения Храм.

Харут и Марут

В онова време магията била много разпространена. Поради това много от хората казвали и вярвали в това, че Хазрети Сюлейман бил велик магьосник, че придобил властта и владението си с магия и поставил в подчинение животни и джинове. Когато Свещеният Коран бил низпослан на Пророка (с.а.с.) в него ясно се известило, че Хазрети Сюлейман е бил пророк. Тогава някои от синовете на Исраил казали: „Мухаммед смята Сюлейман за пророк, а той бе магьосник!“ В отговор на техните твърдения бил низпослан следният айет:

„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сюлейман. И не бе Сюлейман неверник, ала сатаните бяха учеха хората на магия и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут. Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: "Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!" И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му, ала с това не вредяха никому, освен с позволението на Аллах. И се учеха на онова, което им вреди, а не им е от полза. И знаеха, че който го избере, не ще има дял за него в отвъдния живот. Колко лошо е онова, за което продадоха душите си, ако знаеха!“ (Сура ел-Бакара, 2:102)

Муфессирите (Тълкувателите) разясняват по следния начин причината за изпращането на ангелите Харут и Марут на земята:

Безспорно по онова време имало много магьосници. Те извадили наяве много незнайни дотогава неща за магиите. Стигнали до там, че се провъзгласили за пророци и започнали да вредят на хората. Тогава Всевишният Аллах изпратил споменатите в айета ангели Харут и Марут при хората, за да ги научат на магии, чрез които да разпознават лъжливите пророци и да се защитават от злините им. Безспорно Аллах знае истинската същност на всяко нещо.

Достойнствата и добродетелите на Хазрети Сюлейман:

1. Вятърът бил подчинен на повелята на Сюлейман алейхисселям, така както всички ангели били подчинени на повелята на Пророка (с.а.в.).

2. Както е известно Пророка (салляллаху алейхи ве селлем) в нощта на възнесението „Мирадж“ за миг се вздигнал до Най-високото небе. Като проявление на Аллаховата милост Сюлейман алейхисселям изминавал двумесечен път само за един ден.

3. Както над главата на Пророка (с.а.в.) винаги се движел облак, който пазел сянка, така ята от птици пазели сянка над Сюлейман (а.с.).

4. Както в Деня на възкресението всички пророци, приближени раби на Аллах и праведниците ще се съберат под „знамето на признателността“ (*лива-юл хамд*) на Пратеника на Аллах (с.а.в.), така се събирали всички създания подчинени на повелята на Сюлейман (а.с.).

5. Както всички земни и отвъдни блага са дадени на повелята на Пророка (с.а.с.), така цялото земно владение и богатство било дадено на Сюлейман (а.с.).

РАЗДАВАНЕ ПО ПЪТЯ НА АЛЛАХ (ИНФАК)

Сюлейман алейхисселям е пророк, който винаги държал земното богатство, с което бил дарен извън сърцето си. Всевишният Аллах ни дава пример чрез пророка Сюлейман (а.с.) който е притежавал несметни богатства. Дори всички хора на света да обединят богатствата си, не биха могли да достигнат богатствата на Сюлейман (а.с.). Защото ветровете, животните, сатаните, вързани в окови са били подчинени на неговата повеля. Въпреки огромната власт и несметно богатство Сюлейман (а.с.) сядал при бедните със съзнанието:

„Аз не притежавам нищо. На бедния му прилича да е с бедните!“

Колко хубаво Хазрети Мевляна (рахметуллахи алейх) описва духовната полза от съпричастността към болката на бедните и страдащите:

„*Душите давещи се в бедност и нужда приличат на дом изпълнен с дим. Отвори прозорец в задимения дом, изслушвайки тяхната мъка и стани лек за бедата им, та димът да се разсея и твоето сърце да придобие чувствителност и духа ти да бъде удостоен с проницателност*.“

Отварянето на „прозорец“ в такъв дом е възможно чрез раздаване по пътя на Аллах (*инфак*). Раздаването е израз на благодарност за благата и богатствата, които човек притежава. Всевишният Аллах е обещал на Своите раби, че благата, за които те проявяват признателност, ще бъдат увеличени.

„И прогласи вашият Господ: “Ако сте признателни, Аз непременно ще ви надбавя. А ако сте неблагодарни, мъчението Ми е сурово.” (Сура Ибрахим, 14:7)

Пратеникът на Аллах - Мухаммед (с.а.в.) е един от най-прекрасните образци за раздаване по пътя на Аллах (*инфак*). В един хадис се споменава, че Аллах е повелил:

„*О човеко, раздавай, за да ти бъде дадено*...“ (Бухари, Тефсир, 11/2; Муслим, Зекят, 36, 37)

Пейгамбера (с.а.в.) полагал усилия да превърне щедростта в характерна черта на вярващите и повелявал:

„*Може да се изпитва благородна завист само към двама души: Единият е човек, на когото Аллах е дал богатства и той успява ги изразходва по пътя на Аллах; а другият – на когото Аллах е дал знание и той го прилага в своя живот и го преподава на други (раздава /инфак/ своето знание)*.“ (Бухари, Илим, 15; Муслим, Мусафирин, 266-268)

Истинският Владетел на владението е Всевишният Аллах. В Свещеният Коран се споменава:

„Кажи: “О, Аллах, Владетелю на владението, Ти даряваш владението на когото пожелаеш и отнемаш владението от когото пожелаеш, и въздигаш когото пожелаеш, и унизяваш когото пожелаеш. Доброто е в Твоята Ръка. Ти за всяко нещо имаш сила. Ти въвеждаш нощта в деня и Ти въвеждаш деня в нощта, и изваждаш живото от мъртвото, и изваждаш мъртвото от живото, и безмерно даваш препитание комуто пожелаеш.” (Сура Ал-и Имран, 3:26-27)

Както става ясно владението не принадлежи нито на хората, нито на обществата. Владението е притежание на Всевишния Аллах. Ние живеем в Неговото владение, препитаваме се с благата, които Той ни дарява. Това, което притежава човек е временно право на ползване върху владенията. Това право на ползване е за определен срок.

Владенията, имотите, притежанията и позициите са най-голямото средство за изпитание за хората. Владението на Сюлейман алейхисселям било отнето в миг и той загубил всичко. Едва след като извършил молба за опрощение (*истигфар*), всичко което притежавал му било възвърнато. Като поука от тази случка един от приближените раби на Аллах е оставил следния завет:

„Не върви подир препитанието, върви подир Даващия препитанието (Ар-Раззак)!“

Защото и владението и мощта принадлежат на Аллах. В айетите се повелява:

„Който търси мощта на Аллах принадлежи цялата мощ...“ (Сура Фатир, 35:10)

„На Аллах принадлежи владението на небесата и на земята. Аллах над всяко нещо има сила.“ (Сура Ал-и Имран, 3:189)

Както е видно и от тези айети, за нас хората истинското владение е да споменаваме Аллах (*зикир*), да не Го забравяме, да служим (да сме полезни) на неговите създания и да раздаваме, да споделяме това което притежаваме с други, за да спечелим Неговото одобрение.

В Свещеният Коран думата „*инфак*“ се споменава много често. Когато анализираме в дълбочина смисъла на айетите виждаме, че „*инфак*“ означава посвещаване на душите и имотите на техният истински Притежател. Това ни призовава да изразходваме благата дарени от Аллах в съответствие с Неговото задоволство.

Първият плод на вярата (*иман*) е милосърдието. Раздаването по пътя на Аллах засилва и укрепва милосърдието в сърцето на човек. Сърце, което не изпитва милост и състрадание е „мъртво“ сърце. С всяко споменаване на „бесмеле“, с което започваме делата си, с четенето на всяка Сура *ел-Фатиха* ние споменаваме качествата на Аллах, съдържащи се в имената „ер-Рахман“ (*Всемилостивия*) и „ер-Рахим“ (*Милосърдния*). Това ни показва значението на милосърдието и състраданието. Животът на пророците и праведните раби на Аллах е изпълнен с предания за милост и състрадание. Те са пример за нас и ни учат каква значима добродетел е състраданието.

Пратеника на Аллах (с.а.в.) е известил, че състраданието се проявява сред всички творения във Вселената:

„*Всевишният Аллах е милостив към тези, които проявяват милост. Бъдете състрадателни на земята, за да получите състрадание на небесата …*“ (Тирмизи, Бирр, 16; Ебу Давуд, Едеб, 58)

Най-хубавото проявление на състраданието и същевременно дълг на всеки човек към Създателя е раздаването по пътя на Аллах (*инфак*). Всеки трябва да помни, че и той можеше да е един от страдащите и нуждаещите се. Затова раздаването (*инфак*) е наш дълг на признателност и благодарност към Създателя.

Всевишният Аллах описва по следния начин качествата на праведните:

„... и раздават от онова, което сме им дали за препитание...“ (Сура ел-Бакара, 2:3)

Общото наименование на раздаването заради Аллах е милостинята „садака“ и „инфак“. Те се раздават от това, което човек притежава. За

онзи, който не притежава нищо и споделен залък хляб или половин фурма е „инфак“. Дори това може да опази човек от огъня на Ада. В хадисите Пророкът (с.а.с.) е насърчавал да се правят добрини, да се помага на хората в нужда, да се подкрепят и успокояват страдащите, да се посещават болните, да се правят полезни неща за хората и обществото. Всичко това и дори нещо, което изглежда незначително на пръв поглед като премахването на пречка от пътя, е милостиня „садака“ за един искрен вярващ.

Всъщност, истинското богатство е богатството на душата. Аллах приема дори усмивката, с която човек разведрява душите на онеправданите като милостиня „садака“. За разлика от това, нищо не може да обогати душевно бедните.

Истинското богатство не се постига с имоти, а с душевност. Раздаването „инфак“ е една от характерните черти на вярващите. Всевишният Аллах описва това по следния начин:

„... които раздават и в радост, и в беда, и за сдържащите гнева си, и за извиняващите хората, - Аллах обича благодетелните...“ (Сура Ал-и Имран, 3:134)

Вярващият трябва да бъде чувствителен, деликатен, съзнателен, изпълнен със съчувствие и състрадателност, щедър и раздаващ и в радост и в беда.

В Свещения Коран, Всевишният Аллах известява, че за да се доближим до Него трябва да можем да раздаваме от това, което обичаме. Да раздаваш, когато ти самият си в нужда (*исар*) и да раздаваш от онова, което обичаш са добродетели, които не всеки може да притежава. Затова са необходими истинска вяра и праведност.

„Не ще се сдобиете с праведността, додето не раздадете от онова, което обичате. А каквото и да раздадете, Аллах го знае.“ (Сура Ал-и Имран, 3:92)

❀

Вакъфите са най-добре развитата институция за раздаване по пътя на Аллах (*инфак*). Те са институции възникнали за реализирането на обичта, милостта и състраданието към създанията заради Създателя. Децата, имотите, владението и здравето са блага поверени на човека. Той е натоварен с отговорността да пази тези поверени блага с внимание и прецизност, и да ги ползва по предназначение.

Тези блага са израз на милост, благодат и опрощение, дадени на човек да ги ползва по предназначение, а когато дойде определеното време да ги върне на истинския им Притежател.

Истинската цел на богатството е да се постигне мъдростта на хадиса: „*Най-достойният сред хората е онзи, които е най-полезен на хората*.“ (Суюти, ел-Джамиу’с-Сагир, II, 8)

Трябва да се знае, че молитвите и благословиите на бедните и страдащите са източник на спокойствие и духовна подкрепа за силните и богатите. Бедността и нуждата не са унижение и срам, а проявление на Аллаховата милост и мъдрост, което може да озари отвъдния свят (*ахирет*).

Според преданието на Ебу’д-Дерда (р.а.), Пратеника на Аллах (с.а.в.) е казвал на Сахабетата си:

„*Извикайте слабите. Защото чрез тях* (*с благодатта на техните молитви*) *вие получавате препитание и помощ*.“ (Ибн-и Ханбел, V, 198)

Според преданието на Умеййе бин Халид (р.а.), когато Пророка (с.а.с.) се е молел за подкрепа на вярващите е казвал „заради бедните мухаджири по Твоя път“. (Таберани, Му‘джему‘л-кебир, I, 292)

Вярващите са задължени да дават милостинята „зекят“ и да споделят с други (да раздават) от това което притежават (*инфак*) поради следните причини:

- Да се предпазят заможните хора да не изпаднат в плен на богатствата и копнежите на душата (*нефс*);

- Да се предотврати омразата и ненавистта на нуждаещите се към заможните;

- Да се запази социалния ред и да се осигури баланс между бедните и богатите.

Богатият носи отговорност и ще бъде питан при Аллах за това как е спечелил богатството си, къде го е изразходвал, за какво го е използвал, дали печалбата му е позволена (*халал*) или забранена (*харам*), дали е раздавал задължителната за него милостиня „зекят“ и милостиня садака и дали е вършил добрини. Всеки, който притежава повече отколкото има нужда се счита богат и е длъжен да дава определена част от имуществото, което притежава на бедните и нуждаещите се. Това е голямо изпитание за тях. Ако наред с другите изпитания, богатият премине успешно и изпитанието да раздава (*инфак*), той ще е спечелил задоволството на Аллах и благата на Дженната.

Бедните от своя страна са отговорни и ще бъдат питани при Аллах за това дали са проявили нужното търпение (*сабър*), без да се оплакват от положението си; дали са търсели изход без да бъдат в тежест на другите, дали са хранели завист и омраза спрямо богатите, дали са опазили морала и нравствеността си, въпреки тежкото си положение. Ако във всички тези ситуации те са спечелили одобрението на Аллах, тогава страданието на земята ще бъде увенчано с вечно щастие в отвъдния живот.

Щедрият заможен човек, проявил признателност и достойният в нужда, проявил търпение са равни по степен от гледна точка на човешкото достойнство и спечелване на Аллаховото одобрение. И обратното Islямът порицава богатите, които се възгордяват и бедните, които непрестанно се оплакват. Пророкът (с.а.с.) е казвал следната дуа:

„*О Аллах*! *На теб се уповавам от бедствията на бедността и богатството*." (Бухари, Деават 45)

Накратко човек е създаден със склонност към земното. Земните богатства са привлекателни за човешката душа (*нефс*). Който се подлъже по земното няма насита. Колкото по-вече трупа, алчността му се увеличава. Когато очите на човек виждат само парите и богатството, чувствата на милост и състрадание намаляват. Все по-трудно е за него да споделя притежанията си с другите, да раздава (*инфак*). Душата нефс му нашепва: „Ставай по-богат; друг път ще раздаваш, ако си по-богат, ще можеш да правиш повече добрини, да раздаваш повече!" Такъв човек страда от духовна и физическа болест.

Всевишният Аллах ни известява как в мига на смъртта човек сякаш събуден от сън се осъзнава и се разкайва за пропуснатото време:

„И раздавайте от онова, което ви дарихме за препитание, преди да е дошла при някого от вас смъртта и той да каже: "Господи, да би ми дал малко време, щях да раздавам милостиня и да бъда от праведните!" (Сура ел-Мунафикун, 63:10)

В този момент обаче всички възможности са пропуснати. Затова преди да е настъпил този миг Всевишният Аллах повелява на човека да раздава от благата, с които е дарен. Ако не стори това, човек ще се разкайва горчиво и това е известено в поучителните айети:

„В Деня, когато го видят, те сякаш ще са пребивавали само една привечер или утрин." (Сура ен-Назиат, 79:46)

„Деня, в който ще се покажат и нищо от тях не ще бъде скрито от Аллах. На кого е Днес владението? На Аллах, Единосъщия, Покоряващия.“ (Сура Гафир, 40:16)

„Ако видиш как престъпниците свеждат глави пред своя Господ: “Господи наш, видяхме и чухме! Върни ни, за да сторим праведни дела!..” (Сура ес-Седжде, 32:12)

Благовъзпитание в раздаването (*инфак*)

Спазването на границите на благовъзпитанието, когато се раздава (*инфак*) е много важно. Даващият трябва да е благодарен на взимащия, защото взимайки той освобождава даващия от един дълг (*фарз*) и му помага да са спаси в отвъдния свят. Раздадената милостиня „садака“ предпазва даващия от болест и беди. За да се подчертае значението на този ибадет, приемането на покаянието е отправено директно към Всевишния Аллах:

„Не знаеха ли, че Той, Аллах, приема покаянието от Своите раби и взима подаянията, и че Той, Аллах, е Приемащия покаянието, Милосърдния?“ (Сура ет-Тевбе, 9:104)

Благовъзпитанието и начина на раздаване е ясно посочен в Свещения Коран: **„О, вярващи, не проваляйте своята милостиня с натякване и обида, както онзи, който раздава своя имот за пред хората на показ, а не вярва в Аллах и в Сетния ден!..“** (Сура ел-Бакара, 2:264)

В тези айети от една страна се насърчават добрите дела, а от друга - ясно се посочва благоприличието, което трябва да се спазва. Добрина направена с натякване и обида, с накърняване на човешкото достойнство и чест няма никаква стойност при Аллах. Напротив „добрината“ извършена по този начин е тежък грях, който води към наказание. Защото всяко сърце е център на Аллаховия взор. Мевляна казва:

„*Раздавай с достойнство богатството си, за да спечелиш едно сърце*! *Благословията на това сърце да се превърне в светлина за теб и да озари гроба ти в онази тъмна нощ*!..“

Отново Мевляна (рахметуллахи алейх) разяснява, че бедните и нуждаещите са благодат, защото чрез тях може да се изпълни дълга за благодарност към Аллах. Щедростта е осъществима само чрез тях и затова техните сърца не бива да се нараняват:

„*Бедният е огледало на щедрия*. *В никакъв случай не изричай обидни слова, за да не го замъглиш*! (*Тоест бъди нежен към сърцата на бедните*!)

О ти, който не искаш да изпаднеш в това разкаяние! *Обгърни създанията с щедростта си, та да бъдеш удостоен с прозрение*."

Раздаването (*инфак*) на бедните трябва да става както е известено в хадиса: „*Лявата ръка не трябва да знае какво дава дясната*". Който спазва тази тънка граница на благовъзпитанието при раздаването (*инфак*) и милостинята „садака" в къяметския ден ще бъде под сянката на Небесата. (Бухари, Езан, 36) За да се спази това благоприличие в добрите дела, са създадени вакъфите. Помощите и инфака направен чрез тях са анонимни (не се знае от кого са направени) и затова са предпазени от показност и възгордяване. Този, който ги получава макар и да не знае името на даващия (на дарителя) се моли за него (благославя го).

…..

От друга страна раздаването на онези, които от благовъзпитание не могат да изкажат своята нужда е много важно. Всевишният Аллах повелява:

„[Да се дарява] на бедните, които са се посветили по пътя на Аллах и не могат да обикалят [за препитание] по земята. Невежият ги смята за богати, поради въздържанието [им]. Ще ги познаеш по техния белег те не просят настойчиво от хората. И каквото и добро да раздадете, Аллах го знае. Онези, които раздават своите имоти и нощем, и денем, и скрито, и явно, имат наградата си при своя Господ и не ще има страх за тях, и не ще скърбят." (Сура ел-Бакара, 2:273-274)

Целта на религията е след като утвърди единството на Аллах, да възпитава нравствени и достойни хора и така да създаде спокойна обществена среда. Това се постига чрез проявления в сърцето като милост и състрадание и техните материални проекции – „зекят" и „инфак". Сърцето на вярващия трябва да може да обгърне с милост и състрадание всички създания.

Живеем във владението на нашия Създател. Препитаваме се с Неговите блага. Онези, които пренебрегват финансовите си задължения (зекят, милостиня садака и инфак) нима не се замислят: от Чие имущество кого лишават?!

О Аллах! Ти си истинският Владетел на владението! Превърни проявленията на милостта, нежността и раздаването (*инфак*) по Твоя път в неизчерпаема съкровищница на нашите сърца!

Амин!

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. Разкажете за изпитанието на Сюлейман (а.с.), споменато в Свещения Коран?
2. До кои изводи достигнала Белкис, когато Сюлейман (а.с.) отказал да приеме нейните дарове?
3. Защо Сюлейман (а.с.) поискал да му донесат трона на Белкис?
4. Пояснете разликите между чудо и керамѐт?
5. Посочете видовете керамѐт.
6. Притежават ли джиновете знание за неведомото? Откъде разбираме това?
7. Разкажете за Харут и Марут.
8. Какво е значението на богатството в Исляма?
9. Анализирайте психическото състояние на човек, който в последния си дъх изрича думите, споменати в айета: **„... преди да е дошла при някого от вас смъртта и той да каже: "Господи, да би ми дал малко време, щях да раздавам милостиня и да бъда от праведните!"** (Сура ел-Мунафикун, 63:10)
10. Какво е значението на раздаването по пътя на Аллах (*инфак*)? Само богатите ли имат задължението да раздават?
11. На какво трябва да обръщаме внимание, когато даваме милостиня „садака"?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Вследствие Свещения Храм „*Бейт-и Макдис*“ бил наречен ....

2. В историята и културата на Исляма съществуват три храма с най-голямо значение. Това са ...., ... и ....

3. Необикновените дела извършени от пророците се наричат ......

4. Свръхестествените явления, с които са удостоени приближените раби на Аллах се наричат ....

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Когато преминавал през долината на мравките Сюлейман (а.с.) разговарял с една от тях. Спомнете си техния разговор и посочете <u>погрешния</u> извод.

а) Размера и стойността на земното богатство е различно за всеки.

б) Истинското богатство не е възгордяване с владенията, а уповаване в техния истински Владетел.

в) Няма полза от богатствата в земния свят.

г) Ползата и вредата на богатството се променя според онзи, който го изразходва. Похвалено е богатството, което стимулира човек да прояви признателност и да върши праведни дела.

2. Кое качество на Сюлейман (а.с.) разкрива предложението, което направил още като дете за справедливото разрешение на спора между собствениците на стадото и нивата?

а) Притежавал най-правилна преценка (точно отсъждане) във всяко отношение.

б) Имал широки познания за земеделието.

в) Познавал добре законите.

г) Бил подкрепен с Божието откровение (*вахий*) и вдъхновение.

3. **Посочете <u>погрешното</u> значение на израза „И на неговия престол сложихме [чуждо] тяло...“ споменат в айета:** „Вече изпитахме Сюлейман. И на неговия престол сложихме [чуждо] тяло. После той се разкая.“ (Сура Сад, 38:34)

   а) За известно време Сюлейман (а.с.) останал далеч от своя престол заради бунт организиран срещу него.

   б) Когато Сюлейман (а.с.) отсъствал, той оставял чуждо тяло на своя престол, за да не усетят джиновете.

   в) Сюлейман (а.с.) бил изпитан с тежка болест, която го довела до състояние, в което той останал на престола си почти с безжизнено тяло.

   г) Всевишният Аллах всял такъв страх в сърцето на Сюлейман (а.с.), че опасявайки се за живота си останал неподвижен.

4. **На много места в Свещения Коран се споменава думата „инфак“. Кое от изброените понятия <u>няма</u> връзка с тази дума?**

   а) Всеотдайност

   б) Милосърдие

   в) Щедрост

   г) Утеха

5. **Царицата на Себе Белкис останала изключително впечатлена от пода на двореца изработен от прозрачен кристал, водата, която течала под него и плуващите в него риби, както и от случката с трона. В кой от изброените отговори мъдростта на подготовката по нейното посрещане е посочена <u>погрешно</u>?**

   а) Видяното разклатило увереността в знанията и умствените ѝ способности и я накарало да осъзнае своето безсилие.

   б) Разбрала, че това не са човешки дела.

   в) Прозряла Аллаховото могъщество и величие и приела правата вяра.

   г) Когато видяла трона, който много приличал на нейния, Белкис се досетила, че това е работа на джиновете.

6. Какво иска да каже Мевляна чрез своите думи: „Душите давещи се в бедност и нужда приличат на дом изпълнен с дим. Отвори прозорец в онзи задимен дом изслушвайки тяхната мъка и стани лек за бедата им та и димът да се разсея и твоето сърце да придобие чувствителност и духа ти да бъде удостоен с проницателност."

а) Бедността е тежко положение, което прилича на това да се живее в задимен дом.

б) Посрещането на нуждите на бедните хора осигурява душевно спокойствие и духовна проницателност.

в) Споделянето на мъката на бедните психически успокоява човека.

г) Онзи, който не е близо до бедните, не може да достигне до духовна проницателност.

7. В кой от изброените отговори <u>не</u> се споменава ползата на вакъфите?

а) Осигуряване на анонимност и опазване на даряващите от изпитване на чувства на превъзходство.

б) Предпазване от накърняване на достойнството на получаващите милостиня.

в) Стимулиране на хората да раздават милостиня (*садака*) и да помагат на бедните.

г) Учредяване на вакъфи с цел усвояване на приходи за лична изгода.

8. Като част от благовъзпитанието на вярата, раздаващият трябва да е изпълнен с чувства на благодарност към взимащият. В кой от изброените отговори <u>не</u> се споменава една от причините за това?

а) Раздаващият изпълнява своя дълг за служене на Аллах и печели награда (*севап*) благодарение на взимащия.

б) Раздаващият се предпазва от болести и беди благодарение на приетия инфак.

в) За да не бъде погубено праведното дело, раздаващия не бива на накърнява сърцата на бедните.

г) Раздаващият придобива качеството щедрост благодарение на взимащия.

9. Кой от изброените отговори <u>не</u> е сред причините, поради които Месджид-и Акса е Свещен Храм?

а) Месджид-и Акса е крайната точка на нощното пътешествие и началото на възнесението на Пророка „Мирадж“.

б) Давуд и Сюлейман алейхимесселям били погребани там.

в) Вярващите отслужвали своите молитви намаз обърнати в посоката на Месджид-и Акса до шестата година след преселението (*хиджрет*).

г) Там се съхранявали пазени реликви от времето на Муса (а.с.) и скрижалите на Теврат.

10. В кой от изброените отговори <u>не</u> се споменава една от причините Сюлейман (а.с.) да поиска да му бъде донесен трона на Белкис?

а) За да потвърди Белкис пророчеството на Сюлейман (а.с.).

б) За да провери дали подчинените му ще изпълнят неговите повели.

в) Променил нейния трон за да изпита умствените способности на царицата. Дали след преобразяването на трона ѝ тя ще го познае, или не.

г) Тронът е символ на величието на едно царство, затова искал да й докаже, че той е по-могъщият.

11. В кой от изброените отговори <u>не</u> се споменава ползата на човек от задължителната милостиня (зекят)?

а) Раздаващият се грижи отблизо за бедните и разбира по-добре тяхното затруднение.

б) Бедният, който взима милостинята изпитва топли чувства към богатите, а не омраза и ненавист към тях.

в) В общества, в които зекята се раздава със справедливост, цари благоденствие и се наблюдава икономическо развитие и възход.

г) Раздаващият задължителната милостиня (*зекят*) се предпазва да не изпадане на плен на земните блага. В него надделява щедростта.

ОТГОВОРИ

Б. Попълнете празните полета в текста

1- Месджид-и Акса

2- Месджид ал-Харам- Месджид-и Небеви - Месджид-и Акса

3- чудеса

4- керамѐт

В. Верни отговори на теста

1-в	2-г	3-б	4-г	5-г	6-б
7-г	8-в	9-б	10-б	11-в	

ХАЗРЕТИ
УЗЕЙР
– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ УЗЕЙР

-алейхисселям-

Превърнал се в доказателство за повторното съживяване в Деня на възкресението

Хазрети Узейр е потомък на Харун алейхисселям. Сред синовете на Исраил е известен с името „Езра“. Той е бил един от малцината наизустили Теврат в онази епоха.

В Свещения Коран не се споменава изрично дали Хазрети Узейр е бил пророк. Според преданието, Пратеника на Аллах (с.а.в.) е казал за него следното: „*Не зная дали Узейр е пророк*, *или не*!..“ (Али ел-Муттаки, XII, 81/34087)

Узейр алейхисселям се споменава на едно място в Свещения Коран, където се известява за това, че съгласно Аллаховата мъдрост, Всевишния Аллах отнел духа му и отново го съживил след сто години.

Във времето, в което Хазрети Узейр живял, синовете на Исраил отново се възпротивили на Аллах. Всевишният Аллах им изпратил като изпитание владетеля Навуходоносор, който превзел земите на областите Дамаск (*Шам*) и Йордания. Сринал из основи Свещения Храм, разрушил домове, изкоренил градини и лозя, оставяйки след себе си руини. Варварски погубил беззащитното население. Пленил и отвел със себе си по-младите и здравите. Сред тях бил и Хазрети Узейр.

Според преданието Узейр алейхисселям успял да избяга и да се спаси едва на петдесет годишна възраст. Отпътувал на магаре към Йерусалим. Когато наближил града останал потресен от гледката на разрушените домове и градини. Дългото пътуване го изтощило, завързал магарето си за едно дърво, събрал смокини и се нахранил с тях, изцедил пресен гроздов сок и го изпил. Седнал под едно дърво и се загледал в рухналото селище и разпилените кости. Размишлявайки за могъществото на Аллах, се замислил за това как всичко ще бъде съживено отново и се унесъл в дрямка.

Всевишният Аллах повелява:

„Или като онзи, който минал през едно селище, рухнало под своите покриви, и рекъл: “Как Аллах ще съживи това след смъртта му?” И Аллах го умъртвил за сто години, после го възкресил. Рекъл: “Колко се забави?” Казал: “Забавих се ден или част от деня.” Рекъл: “Не, забави се сто години. Виж какво имаш за ядене и пиене! То не се е развалило. И виж магарето си! И за да те сторим знамение за хората, виж костите, как ги подреждаме, после ги обличаме в плът!” И когато му се изяснило, рекъл: “Вече знам, че Аллах над всяко нещо има сила.” (Сура ел-Бакара, 2:259)

Когато Узейр алейхисселям заспал било сутрин. Когато се събудил слънцето все още не било залязло. Сторило му се, че е спал няколко часа. Ала в действителност били изминали цели сто години! Междувременно тиранинът Навуходоносор бил починал, всички пленници били освободени и се завърнали в Йерусалим. Свещения Храм, както и целият град били възстановени наново.

След изумителните чудеса, които се случили с Узейр (а.с.), той потеглил с магарето си към Йерусалим. Когато влязъл в града, го намерил преобразен. Хората и сградите били непознати за него. Той започнал да търси своя дом измежду променените улици. Предположенията му го отвели до една къща. Той се спрял пред нея и попитал една сляпа и немощна жена, която седяла на вратата:

„–Къде е домът на Узейр?“

Жената отговорила с тъга:

„–Това е домът на Узейр, но той се изгуби преди сто години. Аз бях тяхна помощница.“

Хазрети Узейр се представил и казал:

„–Аз съм Узейр!“ Разказал всичко, което му се случило. Жената много се зарадвала и го помолила да отправи молитва (*дуа*) за нея, за да възвърне стария си облик. Хазрети Узейр (а.с.), който винаги изпитвал признателност към Всевишния Аллах за дарените блага се помолил за жената. В отговор на неговата молитва, тя възвърнала предишния си облик и здраве.

По времето, когато Хазрети Узейр заспал и починал, синът му бил на 18 години. Когато се срещнали синът бил белобрад старец на 118 години, а бащата на 50 години. След толкова години синът не могъл да познае баща си и казал:

„–На гърба на моя баща имаше белег под формата на полумесец.“

Когато Узейр (а.с.) показал гърба си, те разпознали белега. Вече никой не се съмнявал в това, че именно той е Хазрети Узейр.

Когато владетеля Навуходоносор превзел и разграбил Йерусалим, той заповядал да бъдат изгорени всички копия на Теврат. Затова Узейр (а.с.) който знаел свещената книга наизуст, подредил Аллаховите разпоредби и отново съживил вярата.

Според преданието на Ибн-и Аббас, когато Всевишният Аллах видял, че синовете на Исраил изоставили Теврат и последвали желанията на душата (*нефс*), Той отнел от тях Книгата и сторил така, че да я забравят. Това огорчило синовете на Исраил и особено Узейр (а.с.), който след това много се молил и служил (*ибадет*) на Аллах. Сияние от Аллах слязло и проникнало в неговото сърце. Той си спомнил Теврат, която по-рано бил забравил. След това той отново научил синовете на Исраил на Теврат. По-късно, когато саркофага, в който се пазела Книгата бил намерен, синовете на Исраил видели, че Теврат на която Узейр (а.с.) ги научил, била в пълно съответствие с оригинала. Въпреки великите проявления, с които били дарени, синовете на Исраил се подвели, изкривили своята вяра и престъпили твърдейки, че Узейр (а.с.) е „синът на Аллах“. (Табери, Джамиу’л-Бейан, X, 143)

Това се разказва в Свещения Коран по следния начин:

„И рекоха юдеите: “Узейр е синът на Аллах.” И рекоха християните: “Месията е синът на Аллах.” Това те го изричат, приличат в думите на онези, които преди не повярваха...“ (Сура ет-Тевбе, 9:30)

„Те взеха за господари не Аллах, а своите правници и своите монаси, и Месията, сина на Мерйем. А им бе повелено да служат само на единствения Бог. Няма друг Бог освен Него. Пречист е Той от онова, което съдружават с Него!“ (Сура ет-Тевбе, 9:31)

СЪЖИВЯВАНЕТО СЛЕД СМЪРТТА

Повторното съживяване след смъртта в Деня на възкресението („*ба‘су ба‘дел мевт*“) е пътешествието на духа (*рух*) към вечността, където не съществува друга смърт, освен първата.

Аллах е известил божествени и чудни примери с цел да събуди Своите раби от „съня на невежеството“ и да им помогне да получат дял от света на истината и да не допускат слабост в служенето на Аллах. От тези примери поука си взимат само виждащите очи и усещащите сърца. Свещеният Коран ни известява за случилото се с Узейр (а.с.) и Младежите от пещерата (*Асхаб-ъ Кехф*) като пример и поука за мъдростта на съживяването след смъртта.

Младежите от пещерата (*Асхаб-ъ Кехф*)

Асхаб-ъ Кехф били праведни младежи, отдали себе си на вярата в единобожието. Според преданието са живели в земите на Тарсус (днешна Турция) по времето на император Деций, който бил идолопоклонник.

В Свещения Коран не се посочва ясно колко души са били. В айета са използвани думите „бяха младежи“, което показва, че същественото в този поучителен разказ е не броят на хората и мястото, което населявали, а чистотата на сърцата им пред Аллах. Тоест важното е, че са били праведни раби, които достигнали до искреността във вярата (ихсан). В този разказ Всевишният Аллах разкрива примера за усилията за опазване на вярата в единобожието пред натиска, упражняван от идолопоклонниците.

Асхаб-ъ Кехф била група младежи от близкото обкръжение на император Деций. Те приели вярата в единобожието. Облени в сълзи отправяли молитви към Всевишния Аллах за преустановяването на гнета на жестокия владетел. Ала той бил подвластен на своето високомерие и с всеки изминал ден неговото отричане и гнет се увеличавали, накрая той престъпил

и дръзнал да се обяви за „божество“. Заповядал да бъдат събрани всички хора, които изповядвали единобожието и ги подложил на жестоки мъчения. Останките на онези, които не се отвърнали от вярата си, оставил на показ за страх, ужас и назидание.

Когато император Деций узнал, че група младежи от неговото близко обкръжение са приели вярата в единобожието, се разгневил и ги извикал при себе си. Заплашил, че ще ги погуби с мъчения, ако не се отвърнат от вярата си. Ала младежите били вкусили от вечната наслада на вярата. Те не се разколебали от заплахите, противопоставили се на жестокия владетел и потвърдили пред него истината. Всевишният Аллах известява това по следния начин:

„Разказваме ти Ние [о, Мухаммед] вестта за тях с истината. Бяха младежи, вярващи в своя Господ, и още повече ги напътихме. И укрепихме сърцата им, когато се възправиха и казаха: “Нашият Господ е Господът на небесата и на земята. Ние не ще зовем друг Бог освен Него. Иначе ще сме изрекли голяма лъжа. Тези хора от нашия народ приеха други богове освен Него. Защо не донесат явен довод за тях? И кой е по-голям угнетител от онзи, който измисля лъжа за Аллах?” (Сура ел-Кехф, 18:13-15)

Деций продължил да заплашва младежите, за да сломи волята им и да ги върне към идолопоклонничеството, а те казвали:

– Ние имаме един Бог и няма да приемем друг, вместо Него. Не ще изоставим Господа на земята и небесата, за да служим на каменни парчета, изваяни от хората. Не приемаме твоето предложение! Каквото и да направиш не ще ни навредиш ! Защото нашето завръщане е при Аллах! Прави каквото желаеш!

Твърдостта и поведението на младежите към Деций напомняли на твърдостта на магьосниците срещу Фараона, които първо се съревновавали с Муса (а.с.), а след това приели вярата.

За да пречупи тяхната непреклонност, Деций се разпоредил да им бъдат отнети всички титли, с които по-рано сам ги дарил. След това решил да им даде последен шанс:

–Млади сте, не се погубвайте, давам ви три дни отсрочка, за да се откажете от твърденията си и да ме последвате! Добре си помислете, какво предпочитате – да се спасите, или да бъдете погубени? След което ги оставил и заминал за Ниневия.

Тази отсрочка била израз на Аллаховата милост за Младежите от пещерата. Това им помогнало да спечелят време и да се спасят от жестокия владетел. Младежите, които потърсили убежище в милостта на Аллах и се надявали на Неговата помощ, напуснали града и се скрили в пещера, придружавани от едно куче. В пещерата се хранели с храната, която донесли от домовете си и денонощно служели (*ибадет*) на Аллах, молейки се: О Аллах! Удостои ни с милост от Теб и приготви за нас път към спасението!

Заради праведните им дела, искреността им и тази молитва (*дуа*), Аллаховата помощ изпълнена с милост обгърнала Младежите от пещерата. Междувременно жестокият Деций се завърнал от Ниневия и разбрал за тяхното бягство от града. Веднага тръгнал по следите им и намерил пещерата, в която се криели. Подвластен на своята ярост, започнал да обмисля как да ги накаже. Тогава Всевишният Аллах му внушил да закрие входа на пещерата. Без да се замисля той заповядал на своите войници:

–Бързо, закрийте входа на пещерата! Нека останат гладни и жадни, нека умрат в агония, нека пещерата им се превърне в техен гроб!

Така той целял да ги зарови живи. Ала не знаел, че Всевишния Аллах, Който отгледал Хазрети Муса в двореца на Фараона и го опазил от злините му, е способен да опази и Младежите от пещерата от злината на Деций.

Така Всевишният Аллах, Който е „Най-добрият закрилник" обгърнал Младежите от пещерата с нестихващата си милост и ги запазил в пещерата живи в спящо състояние в продължение на 309 години.

Казано с думите на Хазрети Мевляна (рахметуллахи алейх): „*По добре е да заспиш, отколкото да останеш сред невежите и да бъдеш подложен на негативните отражения на духовните им състояния. Отдалечавайки Асхаб-ъ Кехф от отричащите, Всевишният Аллах опазил сърцата им от невежеството.*"

В айета е повелено:

„И виждаш слънцето, когато изгрява, да се отклонява отдясно на пещерата им, и когато залязва, да ги отминава отляво, както са насред нея. Това е от знаменията на Аллах. Когото Аллах напътва, той е напътеният, а когото оставя в заблуда, не ще намериш за него покровител да го води. И ги смяташ за будни, а те са в дрямка и Ние ги обръщаме надясно и наляво. И кучето им е проснало лапи на входа. Съзреш ли ги, ще се отвърнеш от тях в бяг и ще се изпълниш с ужас." (Сура ел-Кехф, 18:17-18)

Когато Всевишният Аллах събудил Младежите от пещерата, те решили, че са останали за малко в пещерата. В айета е повелено:

„И така ги събудихме, за да се питат помежду си. Един от тях рече: "Колко време прекарахте [в пещерата]?" Рекоха: "Прекарахме ден или част от деня." Рекоха: "Вашият Господ най-добре знае колко прекарахте. Сега изпратете някого от вас с тези ваши монети до града и нека види там коя храна е най-чиста, и да ви донесе от нея за препитание! И да е внимателен, и да не ви издаде на никого! Ако се натъкнат на вас, ще ви пребият с камъни или ще ви върнат към тяхната вяра, и тогава никога не ще сполучите." (Сура ел-Кехф, 18:19-20)

Единият от тях слязъл до града, за да вземе храна и се опитал да плати с парите, които имал. Когато хората видели старинните монети в ръката му помислили, че е намерил съкровище и известили владетеля.

Новият владетел бил праведен и вярващ човек. Наставлявал хората около себе си, призовавал ги към вярата в единобожието и беседвал с тях за тайните на съживяването в Деня на възкресението. Ала невежите хора от народа му приемали с недоверие думите му за съживяването след смъртта. Той много се огорчавал от това и се молел на Всевишния Аллах:

–О Аллах! Покажи им ясен довод за истината, която отричат!

Когато младежът от пещерата дошъл при него и му разказал случилото се, владетелят разбрал, че това е довода, който търсел, за да разясни на своя народ вярата в единобожието и много се зарадвал. Благодарил на Аллах за това. Тази случка била неопровержимо доказателство за съществуването на отвъдния живот и повторно съживяване, и затова била от голямо значение за призоваването на народа към вярата. Без да губи време владетелят разпространил случилото се в околността. След това дошъл и лично посетил Младежите от пещерата. Така Аллаховата мъдрост и поучение, които владетелят очаквал се проявили. След време Всевишният Аллах прибрал душите на Младежите от пещерата.

Като благодат от това, че Младежите от пещерата проявили постоянство във вярата и търпение срещу гнета, затова че не се отделили от правия път и се преселили в името на Аллах (*хиджрет*) били споменати и похвалени в Свещения Коран. За да се подчертае значението на тяхното дело, една от главите в Свещения Коран носи името олицетворяващо мястото, където младежите се приютили, а именно „Кахф“ (пещерата).

Пратеника на Аллах (с.а.в.) е известил, че с Аллаховата милост четенето на Сура „ел-Кехф“ в петъчните дни ще се превърне в средство за

изкупление на извършените грехове до следващият петък. (Виж Суюти, Джамиу'с-сагир, I, 98) В тази Сура са засегнати важни теми и поуки като усилията за опазване на вярата, разказа за Муса (а.с.) и Хъзър, вярата в отвъдния свят, възкресението след смъртта и видимите проявления на величието на Аллах, които не трябва да се забравят. Затова Пророка (с.а.в.) е препоръчал на своята общност да чете тази Сура всяка седмица.

Друг важен момент е поуката, свързана с кучето Кътмир, което било заедно с „Асхаб-ъ Кехф“ и така получило дял от Аллаховата благодат, с която били удостоени Младежите от пещерата. Според муфессирите въпреки, че е куче Кътмир ще бъде сред обитателите на Рая с благодатта на това, че е било в обкръжението на праведните и с вярност пазело входа на пещерата. (Виж Исмаил Хаккъ Бурсеви, Руху'л-Беян, V, 226)

❀

От една страна Всевишният Аллах разказва за мъдростта, скрита в запазването на младежите в спящо състояние в пещерата в продължение на 309 години без храна и вода, а от друга страна известява, че това е много лесно за Него:

„Нима смяташ, че [историята на] **хората от пещерата и ар-Раким е някакво чудо сред Нашите знамения?“** (Сура ел-Кехф, 18:9)

За да осъзнае човек своето съществуване и смърт, както и съживяването след смъртта, Всевишният Аллах подсеща за Своето величие и могъщество, повелявайки:

„Не вижда ли човекът, че Ние го сътворихме от частица сперма? А ето го – явен противник! И дава той пример на Нас, а своето сътворяване забравя. И казва: “Кой ще съживи костите, след като станат на пръст?” Кажи: “Ще ги съживи Онзи, Който ги сътвори първия път. Той знае всичко как се сътворява.“ (Сура Йа Син, 36:77-79)

„Нима човек смята, че Ние не ще съберем костите му? Наистина Ние можем да възстановим и върховете на пръстите му.“ (Сура ел-Късйаме, 75:3-4)

„Нима Той не е способен да съживи мъртвите?“ (Сура ел-Късйаме, 75:40)

За да покаже колко е лесно за Него съживяването на мъртвите, Всевишният Аллах дава и примери от земния порядък:

„Неверниците твърдят, че не ще бъдат възкресени. Кажи: “Не, кълна се в моя Господ, ще бъдете възкресени, после ще бъдете известени за вашите дела. За Аллах това е лесно.” (Сура ет-Тегабун3, 64:7)

„И ви създаде [от пръст] **от земята да израснете. После ще ви върне в нея и отново ще ви извади [в Съдния ден].“** (Сура Нух, 71:17-18)

„Той е Онзи, Който праща ветровете като благовестие пред Своята милост. Когато понесат тежък облак, Ние го насочваме към мъртва земя и изливаме там водата, и изваждаме с нея всякакви плодове. Така изваждаме и мъртвите, за да се поучите.“ (Сура ел-Араф, 7:57)

„Нашето Слово към нещо, когато го пожелаем, е само да му кажем: “Бъди!”. И то става.“ (Сура ен-Нахл, 16:40)

В следващия айет Всевишният Аллах разказва, че дори заспиването през нощта и събуждането на сутринта са пример за смъртта и съживяването:

„Той е, Който ви прибира [душите] **през нощта и знае какво сте придобили през деня, после ви възкресява през него, докато се приключи определен срок. После при Него ще се завърнете и Той ще ви извести какво сте извършили.“** (Сура ел-Енам, 6:60)

Всевишният Аллах ни известява за ужаса на къяметския ден и учудването на хората, които в онзи ден ще се събудят от смъртта:

„Деня, в който ще излязат забързани от гробовете, сякаш се устремяват към идолите, със сведен поглед, покрити с унижение. Това е Денят, който им е обещан.“ (Сура ел-Мearидж /Небесните стъпала/, 70:43-44)

„В този Ден не ще помогне на угнетителите тяхното извинение и не ще им бъде позволено покаяние.“ (Сура ер-Рум, 30:57)

„... в Деня, когато мъжът избяга от брат си и от майка си, и от баща си, и от жена си, и от децата си – всеки от тях в този Ден ще е зает с дело, което ще го поглъща. Едни лица в този Ден ще бъдат сияещи, засмени, възрадвани, а по други в този Ден ще има прах, ще ги покрива чернилка. Тези са неверниците, нечестивците.“ (Сура Абесе, 80:34-42)

„... в Деня, когато лица ще побелеят и лица ще почернеят. А онези, чиито лица почернеят, [ще чуят]**: “Нима станахте неверници, след като повярвахте? Вкусете мъчението заради своето неверие!” А онези, чиито лица побелеят, те са в милостта на Аллах, в нея ще пребивават вечно.“** (Сура Ал-и Имран, 3:106-107)

❀

Когато човек размишлява безпристрастно, осъзнава че с разпукването на едно ядро всичко във Вселената се съживява като пролетна феерия; всяка частица - от ядрата на атомите до планетите, всяко събитие - от

раждането до смъртта продължава да съществува в порядък и хармония до безкрайността. Нима Създателя на този порядък – Всевишният Аллах е създал човека напразно сред величието на Аллаховото изкуство, оставящо немощно човешкото разбиране?

В айета е повелено:

„Нима човек смята, че ще бъде оставен без надзор?“ (Сура ел-Късйаме, 75:36)

„Нима смятахте, че ви сътворихме напразно и че при Нас не ще бъдете върнати?” (Сура ел-Му‘минун, 23:115)

За онези, които са изоставили преходните занимания на земния свят и са навлезли в духовната атмосферата на сърцето и душата, смъртта не е край, а началото на истинския живот. За тези хора смъртта е само преход от „света на сенките“ към „света на истината“.

Положението на човек, изживял своя преходен земен живот без да изпита тревога за отвъдния свят прилича на положението на онзи, който живее през деня, ала не забелязва, че след известно време ще настъпи нощта.

Всевишният Аллах повелява:

„О, хора, обещанието на Аллах е истинно. Никога да не ви подмамва земният живот и никога най-измамният да не ви подмами за Аллах!“ (Сура Фатир, 35:5)

В един от своите хадиси Пратеника на Аллах (с.а.в.) е описал земния свят по следния начин:

„*За какво ми е земният свят*? *Моето положение на земята прилича на пътник*, *седнал под сянката на едно дърво и след това продължил по пътя си*, *изоставяйки мястото*, *на което е седял*.“ (Ибн-и Мадже, Зюхд, 3; Ибн-и Ханбел, I, 391)

❁

Вселената е сътворена в съвършен порядък. Всичко намиращо се в нея е подчинено на прецизни изчисления и закони.

Със своите явления небесата и земята са несравним пример за порядък. Слънцето и луната изгряват и залязват в определено време, нощта следва деня, облаците плуват, дъждът вали върху почвата, и пролетта и есента настъпват според точни изчисления. Препитанието (*ръзък*) на творенията се подготвя поотделно, съобразно вида и по мярка. Докато във

Вселената цари такъв изключителен порядък, нима може да бъде допусната и най-малката вероятност, че човекът – най-възвишеното същество на света, украшението и чудото на сътворението, може да живее и действа без мяра, безчувствено и посредствено?

Човекът, който е създаден, за да премине успешно изпитанието на живота е длъжен да опази мярата в разума, чувствата и действията си.

Равновесието на човешкия разум може да бъде опазено, ако бъде подчинено на познанията за действителността (отвъдния свят), равновесието на чувствата може да бъде опазено с придобиване на възвишен нрав и пречистено сърце, равновесието в поведението може да бъде опазено чрез привързаност към повелите на Свещения Коран и Сунна на Пророка (с.а.в.).

Накратко човекът, който е „най-достойното създание“ трябва да се „настрои“ според мярата зададена от вярата и праведните дела и да навлезе в тяхната хармония.

В следващия айет се засяга съвършения и възвишен порядък на триъгълника установен между човека, Свещения Коран и Вселената:

„Всемилостивия научи на Корана, сътвори човека, научи го да говори. Слънцето и луната – [се движат] по изчисление, и звездите, и дърветата се прекланят. И въздигна Той небето, и положи везните, за да не престъпвате мярката. И отмервайте справедливо, и не ощетявайте в мярката! И положи Той земята за тварите.“ (Сура ер-Рахман, 55:1-10)

О Аллах! Отреди ни в този свят да сме заедно с рабите, за които си разкрил „съкровищниците“ на мъдростта и тайнството! Съживи ни заедно с тях в утрото на Възкресението!..

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. Кой айет известява това, че синовете на Исраил нарекли Узейр (а.с.) „синът на Аллах“?
2. Посочете три от айетите низпослани като доказателство за съживяването след смъртта.
3. Разкажете за Младежите от пещерата (*Асхаб*-ъ К*ехф*).
4. Защо кучето на Младежите от пещерата ще бъде сред обитателите на Рая?
5. Защо Пратеника на Аллах (с.а.в.) е сравнил земния си живот с отсядане за кратко под сянката на дърво ?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Узейр (а.с.) е потомък на ..... алейхисселям. Той е известен сред синовете на Исраил с името „....“.
2. В Свещения Коран се споменава, че духът на Узейр (а.с.) е отнет от Аллах и е възкресен отново след ... години.
3. Пратеника на Аллах (с.а.в.) е известил, че с Аллаховата милост четенето на Сура „.. ....“ в петъчните дни се превръща в средство за изкупление на греховете, извършени до следващия петък.
4. .... завладял и ограбил Йерусалим и заповядал да бъдат изгорени всички копия на ....

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Кой от изброените отговори <u>не</u> може да бъде поука от събуждането на Узейр (а.с.) след стогодишен сън?

а) Възкресяването след смъртта е лесно за Всевишния Аллах.

б) Всевишният Аллах притежава могъществото и силата да възкреси дори изгнилите кости.

в) С повелята на Аллах, заспивайки един раб може да се спаси от враговете си.

г) В известна степен всеки човек изживява смъртта и съживяването, заспивайки през нощта и събуждайки се на сутринта.

2. Кое от сведенията за Младежите от пещерата, изброени по-долу, <u>не</u> отговаря на истината?

а) Храбрите младежи предпочели да заспят за стотици години, за да опазят своята вяра.

б) Младежите повярвали от сърце във Всевишния Аллах и много Го обичали.

в) Те намерили правия път сред общество, в което били разпространени безверието и невежеството.

г) Те били достатъчно съвестни и смели да защитят ценностите, в които повярвали срещу угнетителите.

3. **Какво значение придобива изразът „*няма да бъдете оставени без надзор*“, когато размишляваме върху смисъла в двата айета взети заедно:** „Нима човек смята, че ще бъде оставен без надзор?“ (Сура ел-Къйаме, 75:36) „Нима смятахте, че ви сътворихме напразно и че при Нас не ще бъдете върнати?” (Сура ел-Му‘минун, 23:115)

   а) Човекът не може да бъде независим в съдбата, която Аллах е предопределил.

   б) Човекът няма свободна воля.

   в) Всевишният Аллах ще опази хората от всякакви опасности.

   г) Човек ще отговаря за своите постъпки на земята и ще му бъде потърсена равносметка за тях.

4. **Какво означава „*ба‘су ба‘дел мевт*“ ?**

   а) Безсмъртието на духовете.

   б) Наградата, която ще получим в гроба след смъртта.

   в) Изгниването на тялото след смъртта.

   г) Съживяването след смъртта и това, че няма друга смърт освен първата.

5. **Как трябва да се разбира изразът „*да не ви подмами за Аллах*“, споменат в айета**: „О, хора, обещанието на Аллах е истинно. Никога да не ви подмамва земният живот и никога най-измамният да не ви подмами за Аллах!“ (Сура Фатир, 35:5)

   а) Казвайки „Аллах е милостив, ще опрости“, сатаната непрекъснато подтиква човек към грях.

   б) Сатаната обещава на хората милостта на Аллах и вечното щастие в замяна на това да го последват.

   в) Сатаната подмамва човека, да иска гнева на Аллах, вместо Неговата милост.

   г) Земният живот е като сатаната, подвежда човек с милостта на Аллах.

6. **Коя от изброените теми <u>не</u> е засегната в Сура „ел-Кехф“?**

   а) Усилията за опазване на вярата.

   б) Съживяването след смъртта.

   в) Разказа за Муса и Хъзър.

   г) Възнесението „*Мирадж*“.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1- Харун – „Езра“

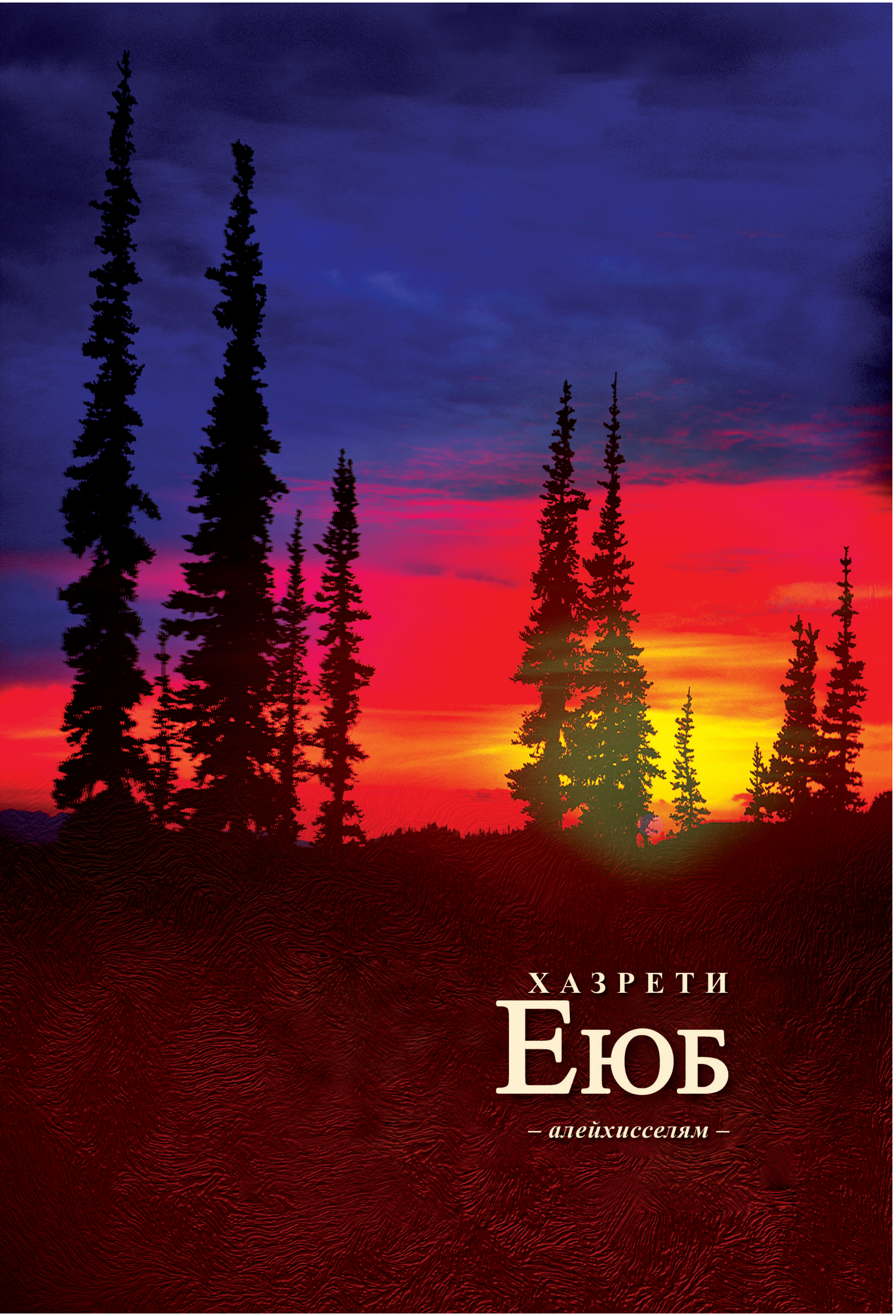
2- Сто

3- ел-Кехф

4- Навуходоносор – Теврат

В. Верни отговори на теста

1-в 2-а 3-г 4-г 5-а 6-г

ХАЗРЕТИ
Еюб
– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ЕЮБ

-алейхисселям-

Превърнал се в олицетворение на търпението (сабър)

Еюб алейхисселям е потомък на брата на Якуб алейхисселям – Ийс. Живял е в околностите на Дамаск (*Шам*) и малцина от хората му повярвали.

Като благодат от молитвата на дядо му Исхак (а.с.), Всевишният Аллах дарил Еюб (а.с.) с много богатства и деца. Притежавал обширни земи, добитък и слуги. Помагал на хората в нужда, сираците и вдовиците. Не сядал да се храни, ако на трапезата му не присъствал поне един беден човек, много обичал да посреща гости и да ги нагостява с благата, с които Аллах го е дарил.

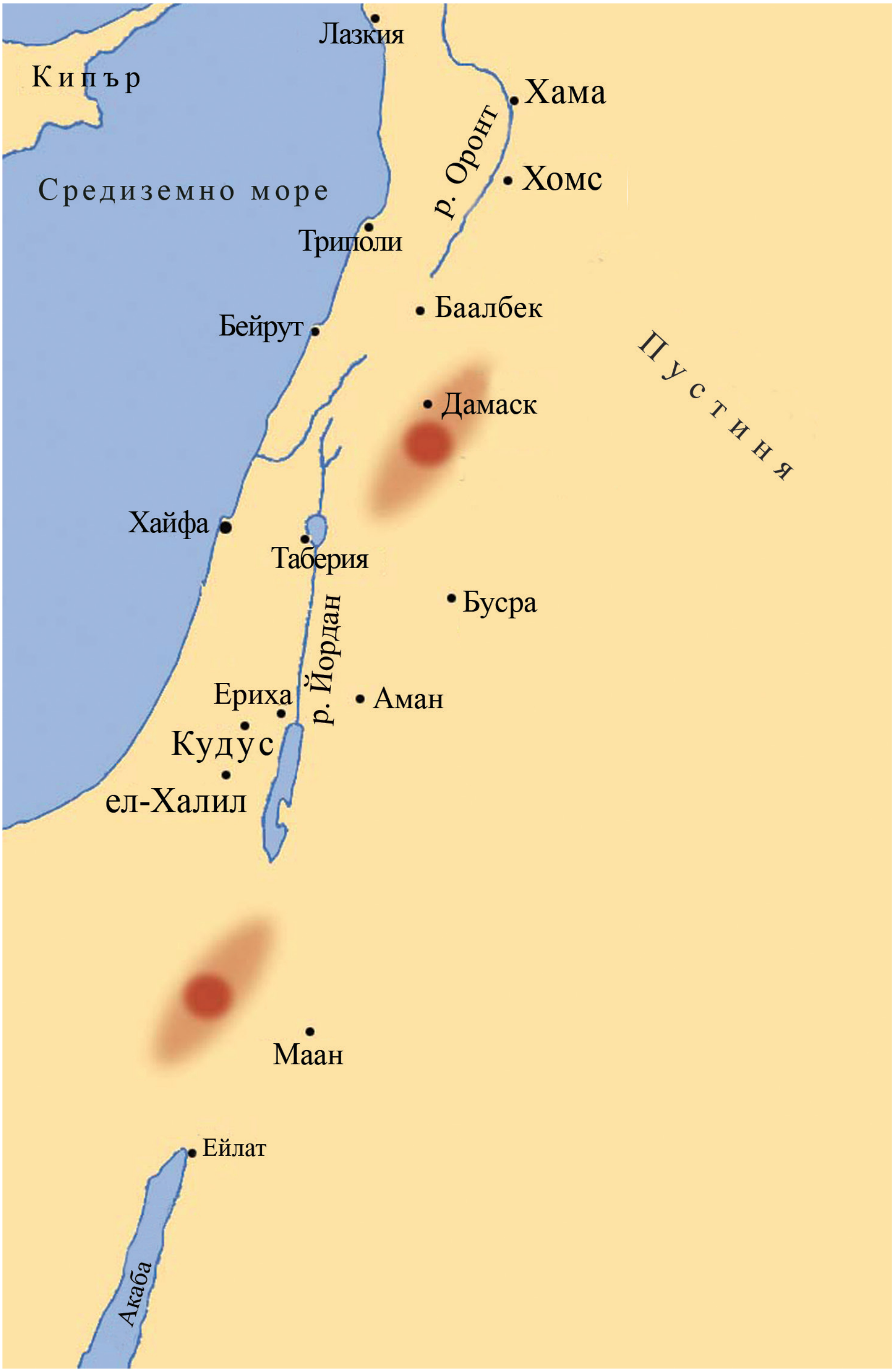
В началото на своя живот Еюб (а.с.) живял богато, по средата – бедно и самотно. В края на живота си, заради своята признателност и търпение, отново бил удостоен с Аллаховата благодат. Неговото търпение е похвалено в Свещения Коран по следния начин:

„... И наистина го намерихме търпелив. Прекрасен раб! Той винаги се обръщаше към Нас.“ (Сура Сад, 38:44)

Еюб алейхисселям бил изпратен като пророк на хората, населяващи земите на областта Дамаск. В Свещения Коран се известява това, че е бил пророк, удостоен с Аллаховото откровение по следния начин:

„Ние ти дадохме откровение, както дадохме на Нух и на пророците след него, и дадохме откровение на Ибрахим и Исмаил, и Исхак, и Якуб, и родовете, и Иса, и Еюб, и Юнус, и Харун, и Сюлейман, и на Давуд дарихме Псалмите ...“ (Сура ен-Ниса, 4:163)

„... Напътихме и Нух преди, а от неговите потомци – Давуд и Сюлейман, и Еюб, и Юсуф, и Муса, и Харун. Така възнаграждаваме благодетелните.“ (Сура ел-Енам, 6:84)

Лазкия
Кипър
Хама
р. Оронт
Хомс
Средиземно море
Триполи
Баалбек
Бейрут
Пустиня
Дамаск
Хайфа
Таберия
Бусра
р. Йордан
Ериха
Аман
Кудус
ел-Халил
Маан
Ейлат
Акаба

Изпитание, Търпение и Награда

Еюб (а.с.) също бил подложен на Аллахово изпитание. Имотите, децата му, всички блага, с които бил удостоен били отнети от него едно по едно. След което се разболял от тежка и мъчителна болест. Ала той проявил доволство от Аллаховото предопределение. С търпение и изключително упование и смирение посрещал бедите, които засегнали тялото, децата и богатството му. С поведението си Еюб (а.с.) се превърнал в пример за търпение и упование.

Еюб (а.с.) бил подложен на тежки изпитания в периода на своето пророчество. Като причина за бедите, които го сполетели се посочва прокудения сатана, който не можел да понесе неговата добродетелност. Сатаната влязъл в човешки облик, промъкнал се сред хората и се опитал да го злепостави пред тях, казвайки:

„Лесно е да служиш на Аллах сред толкова изобилие и блага. Дали Еюб ще е същия и в моменти на трудност и беда!..“

За да покаже упованието и привързаността на Еюб (а.с.) към Себе си, Всевишният Аллах изпратил различни беди на обичания си пророк.

Когато Всевишният Аллах пожелал да изпита Еюб алейхисселям, първо отнел от него всички богатства. С наводнение погубил овцете му и с вятър унищожил посевите му. Възползвайки се от това положение, сатаната влязъл в образа на пастир и изтичал при Еюб (а.с.). Плачейки го известил за случилото се:

„–О Еюб! Случи се голямо нещастие. Цялото ти богатство бе унищожено.“

Чувайки това Хазрети Еюб не трепнал, изпълнен със спокойствие той благодарил на Всевишния Аллах и отвърнал на сатаната, който бил дошъл в човешки образ:

„–Всевишният Аллах ме дари с богатство. Сега го отне от мен. Той е Единствения Притежател на всичко. Ако пожелае дарява, ако пожелае отнема!“ Тези слова и това поведение били достатъчни, за да изпълнят с печал сатаната.

След време всички деца на Еюб (а.с.) загинали в разрушително земетресение. Сатаната отново дошъл при Еюб (а.с.) ридаейки и оплаквайки. За да го накара да се възпротиви на Аллах, облян в сълзи казал:

„–О Еюб! Всевишният Аллах срина дома ви със земетресение. Отне децата ти. Техните викове бяха много мъчителни.“ Така сърцераздирател-

но описал случилото се, че сърцето на Еюб (а.с.) се изпълнило с бащина болка, от очите му бликнали сълзи. Въпреки това проявил изключителна твърдост и в това изпитание, и за миг не се отдалечил от смирението срещу Аллаховата съдба.

Сатаната, който отново не постигнал целта си се разгневил. Опитал се да продължи да въздейства на Еюб, ала той го прекъснал с решителност:

„–О прокудени! Ти си сатаната Иблис и искаш да ме подтикнеш да се възпротивя на Аллах! Трябва да знаеш, че децата ми бяха поверени (*еманет*) от Аллах. Техният Създател ги взе обратно! Той е Даряващия, и Той е Отнемащия. Защо да страдам? Във всяко състояние аз съм признателен и благодарен раб на Аллах!“

Колко хубаво Азиз Махмуд Хюдаи изразява упованието на праведния раб:

Ти си Този, Който отнема, Ти си Този, Който дава, Ти си Този, Който осъществява;

Каквото си дал – това е; Нима имаме друго!..

Като последно изпитание Всевишният Аллах изпратил тежка болест на Еюб (а.с.). /В Свещения Коран не се споменава каква, защото в разказа за пророка Еюб, акцента е насочен към неговото търпение и упование, а не върху вида на заболяването./ Болестта му се влошила дотолкова, че само всеотдайната му съпруга Рахиме продължила да се грижи за него с неповторима нежност, превръщайки се в олицетворение на предаността и верността. Тя се опитвала да печели прехраната на двамата с ръкоделие. Грижела се за Еюб (а.с.) с желание и обич.

Дори в това тежко състояние, Еюб (а.с.) не се оплаквал. Търсейки убежище при Аллах търпял, продължавал да благодари на Създателя и да Го възхвалява. Проявявайки пророческо благовъзпитание, той виждал причината за болестта и страданията си в сатаната и казал:

„И спомни си Нашия раб Еюб. Той позова своя Господ: “Сатаната ми причини беда и мъчение.” (Сура Сад, 38:41)

Сатаната завидял на благородството на Еюб (а.с.) и поискал да го обезпокои, но Еюб алейхисселям осъзнавал, че всичко е от Аллах, уповавал се на своя Създател и проявявал смирение.

Всички усилия на сатаната да всее съмнения в Еюб (а.с.) се оказали напразни. Затова той започнал да внушава съмнения на хората от града:

„–В никакъв случай не се срещайте с Рахиме и не й помагайте! Иначе и вие ще се заразите от болестта на Еюб! Изгонете ги от града!“

Хората от града се поддали на внушенията на сатаната и заплашили Рахиме:

„–Напуснете града заедно с Еюб! Или ще ви пребием с камъни!“

Нямали друг избор, Рахиме взела Хазрети Еюб на гърба си и напуснали града. Намерили подходящо място извън града, където да се подслонят. Рахиме направила легло от пясък за Еюб и положила главата му върху „възглавница“ от камък. След това построила малка колиба и продължила да се грижи за Еюб с нежност, преданост и всеотдайност.

Дори в това положение търпеливият пророк на Аллах, Хазрети Еюб изпълнявал своето пророческо задължение да повелява одобряваното и да възбранява порицаваното („*емр-и би'л-ма'руф ве нехй-и ани'л-мюнкер*“), наставлявайки минаващите пътници и кервани.

Рахиме усуквала прежда за жените от града, която продавала и така осигурявала прехраната на двамата. Веднъж тя казала на своя съпруг:

„–Ти си пророк! Можеш да поискаш здраве от Всевишния Аллах та да премахне тези беди от теб!“ Еюб (а.с.) я попитал:

„–Колко години прекарахме в здраве и благоденствие?“ Рахиме отговорила:

„–Осемдесет години.“

Еюб алейхисселям казал:

„–О Рахиме! Срам ме е да се оплача на Аллах от положението си, докато времето на трудности и беди не се изравни с това на здраве и благоденствие. Аллах ни дарява с неизброими блага, как да не проявим търпение към бедите идващи от Него?!“

Изключителното търпение на Еюб (а.с.) е похвалено както в Свещения Коран, така и в следния хадис на Пратеника на Аллах (с.а.в.):

„*Хазрети Еюб бе човекът с най-благ нрав, най-търпеливият и най-много сдържащият гнева си*.“ (Ибн-и Шейбе, III, 201)

Доволството му от Аллах бе съвършено. Следният стих е израз на неговото недостижимо търпение и смирение:

Мило е всичко, което идва от Теб,

И кафтан на честта, и покров,

И уханна роза, и бодли,

Мили са и Твоята милост и Твоят гняв!

След като не успял да разколебае Еюб алейхисселям, сатаната започнал да притеснява Рахиме. Явявал пред нея и се опитвал да я отклони и подмами. Когато Рахиме споделила това с Хазрети Еюб, той я предупредил:

„–Този, който излиза на пътя ти е сатаната (*Иблис*)! Бъди внимателна, иска да всее съмнение в теб и да ни раздели.“

Съпругата на Хазрети Еюб, Рахиме била потомка на пророка Юсуф (а.с.) и притежавала дял от неговата красота. В околността нямало по-красива жена от нея. Затова веднъж сатаната се явил пред нея като привлекателен мъж и й казал:

„–Не съм виждал по-красива от теб. Живея в съседното село. Притежавам неизмеримо богатство.“

Рахиме веднага потърсила убежище при Аллах:

„–Аз съм съпругата на достойния пророк Еюб, който е болен. Грижа се за него...“ След като изрекла тези думи бързо се отдалечила.

Когато Рахиме се върнала при Хазрети Еюб му разказала за случилото се. Хазрети Еюб се разтревожил, ядосал се и се скарал на съпругата си:

„–Не те ли предупредих да бъдеш внимателна, да се пазиш и да стоиш далеч от него?!“

Измъчен от болестта и безсилието той изрекъл следната клетва:

„Ако оздравея, ще ти ударя сто снопа!“

Болестта на Еюб (а.с.) се усложнявала с всеки изминал ден. За да оздравее той вдигнал ръце и се помолил на Аллах:

„... “Засегна ме беда, а Ти си Най-милосърдният от милосърдните.” (Сура ел-Енбия, 21:83) За да се прояви милостта на Аллах върху него, се насочил към Аллах със сърцето си.

Един ден човек влязъл в месджида на Пратеника на Аллах (салляллаху алейхи ве селлем) и му задал няколко въпроса за Хазрети Еюб. Пророкът заплакал и казал:

„*Кълна се в Аллах, Еюб не се оплака от бедата. Но бе подложен на онова изпитание в продължение на седем години, седем месеца, седем дни и седем нощи. Поиска да служи (ибадет) на Аллах, не можа да се задържи прав и падна. Когато видя, че изостава от служенето по пътя на Аллах, каза*: „*Наистина ме засегна беда*.“ (Виж Куртуби, Тефсир XI, 323)

Думите на Хазрети Еюб не са оплакване, а молитва (*дуа*). Защото оплакването е изказване на недоволство пред хората. Насочването към Аллах не е оплакване. Така, когато Якуб (а.с.) останал разделен от сина си Юсуф (а.с.) с неповторима тъга и скръб казал:

„Рече: “Изплаквам своята скръб и тъга само пред Аллах и знам от Аллах, каквото вие не знаете.“ (Сура Юсуф, 12:86)

Изцелението

Един ден Рахиме излязла, за да потърси храна. В това време Джебраил алейхисселям дошъл при Еюб алейхисселям и му казал:

„–О Еюб! Сполетя те беда, ти изтърпя. Сега ще бъдеш дарен даря със здраве и блага!“ Заедно с тази новина му донесъл и следната повеля:

„[Аллах рече:] “Тропни с крак! И ще имаш [вода] за миене, студена за пиене.” (Сура Сад, 38:42)

Еюб (а.с.) изпълнил Аллаховата повеля и тропнал с крак на земята. Мигновено от земята бликнал извор. Той се измил с водата и се спасил от всички вътрешни и външни болести. Според друго предание, когато Еюб (а.с.) тропнал с крак на земята, бликнали два извора, единият с топла, а другият със студена вода. Той се измил с водата от топлия извор и пил от студения.

Следва да отбележим, че за да се осъществи чудото се изискват усилия и старание от човека, повелята в айета гласи **"Тропни с крак!".** Тоест в едно дело първата инициатива винаги трябва да дойде от човека. Той трябва да се възползва от причините и не бива да се задоволява само с молитва (*дуа*). Необходимо е да изпълни изискванията и условията на молитвата, която е направил.

Еюб алейхисселям се насочил към Аллах с благовъзпитание и молитвата му била приета, вратите на лечението, милостта и благодатта се отворили за него:

„И му откликнахме Ние, и премахнахме бедата му, и възстановихме семейството му, и го удвоихме милост от Нас и напомняне за покланящите се.“ (Сура ел-Енбия, 21:84)

Джебраил алейхисселям дошъл при Еюб алейхисселям, чието здраве било възстановено и с повелята на Аллах сложил корона на главата му и го пременил в красиви одежди. След това Аллах изпратил „облак на благодатта“ и върху него се посипал златен прашец.

Пратеника на Аллах (с.а.в.) е известил:

„Докато Еюб се измивал (с чудотворната вода), пред него се посипали множество златни скакалци. Еюб веднага започнал да ги събира и да ги пълни в одеждите си. Тогава Всевишният Аллах повелил:

О Еюб! Не възвърнах ли богатството ти и не те ли сторих отново заможен? Хазрети Еюб отговорил:

О Аллах! Да, Ти отново ме стори богат. Ала пред Твоите съкровищници на благодат не мога да се държа така, сякаш нямам нужда от тях. Затова приемам всичко, което идва от Теб. (Защото Ти си Даряващият! Как бих могъл да откажа нещо, което Ти си дарил?)“ (Бухари, Гусл, 20; Енбия, 20; Несаи, Гусл, 7)

В това време Рахиме се върнала от града. Знаейки в какво състояние го е оставила, не могла да познае Хазрети Еюб. Помислила, че се е загубил и започнала да тича тревожно и да плаче. Еюб (а.с.) я попитал:

–Кого търсиш, жено?

–Имах болен съпруг. С радост полагах грижи за него. Сега изгубих извора на душевното си спокойствие.

–Какъв бе той?

–Той бе много търпелив човек. Когато бе здрав приличаше на вас.

–О Рахиме! Аз съм онзи, когото търсиш. Всевишният Аллах ме дари със здраве.

Двамата заплакали от радост и благодарили на Всевишния Аллах.

Еюб (а.с.) се сдобил с предишното си здраве и младост. Всевишният Аллах го дарил с много повече богатство и деца отпреди. Разпръснатите членове на семейството отново се събрали и били удостоени с още по-голяма Аллахова благодат.

В първата нощ преди изгрев слънце (*сехер*) след като Хазрети Еюб оздравял от болестта, от дълбините на душата му се изтръгнал тъжен плач. Когато го попитали за причината, той отговорил:

Докато бях болен всяка нощ преди изгрев слънце чувах глас, който ме питаше: „Как се чувства нашият болен?" Сега отново настъпи онзи час, ала аз не чух гласът да ме пита: „Как се чувства нашия здрав раб?" Затова плача.

Наградата за грижите на Рахиме

Според преданието заради грешка, която допуснала съпругата на Еюб алейхисселям, той дал клетва, че когато оздравее ще й удари сто снопа. Но грижите и всеотдайността й към него били несравними. Поради това Всевишният Аллах се смилил над тях и повелил, че за да изпълни клетвата си е достатъчно снопче от сто сламки:

"И вземи в длан снопче сламки, и удари с него, и не нарушавай клетвата си!" И наистина го намерихме търпелив. Прекрасен раб! Той винаги се обръщаше към Нас." (Сура Сад, 38:44)

ДОВОЛСТВО (*РЪЗА*)

Всички същества с изключение на Всевишният Аллах са създадени във възходяща градация, от най-низшите към най-висшите. На върха на тази система се намира човекът, защото той носи дял от качествата на Всевишния Аллах.

Човекът притежава склонност към противоположности като добро и зло, награда и грях. Така той се приближава до Аллах в степента, в която успее да използва своята воля да развие положителните си качества, пречиствайки сърцето си да накара в личността му да надделее доброто. Сърцата, вкусили насладата от приближаването към Аллах, изживяват радостта и вълнението на пътник в странство, пристигнал в крайната точка на своето пътешествие, завръщайки се при онзи, когото най-много обичат.

Така разстоянието между човек и Аллах се стопява, изживяването на живота като мъка в странство намира своя край. Страданието от това, че човек е далеч от Аллах всъщност не намалява. Ала успокоените сърца, изпълнени с доволство от своя Създател не усещат тези страдания. Всяка тъга е неосезаема в атмосферата на спокойствието и радостта, породени от чувството на заедност с Аллах. В това състояние рабът възприема страданията като „похвала“ от своя Създател и те се превръщат в „духовна наслада“.

Когато Пратеника на Аллах (с.а.в.) се разболял, Ебу Саид ел-Худри (р.а.) го посетил. Станал свидетел на страданията на Пророка, той разказва:

„Положих ръка върху Сиянието на съществуването и усетих високата температура дори през завивката. Позволих си да кажа:

–О Пратенико, температурата Ви е много висока! А той отговори:

–Ние (*пророците*) *сме така. Бедите ни сполетяват в многократна степен, в замяна на това наградата ни също се дава в многократна степен.*

Попитах:

–О Пратенико на Аллах! Кои от хората са претърпели най-много беди?

–*Пророците*! Отговори той.

–След тях кои? Отново попитах аз.

–*След тях праведниците*! *И добави*: *Един от тях изпадна в такава нужда*, *че не намери друго*, *освен една аба*, *за да се покрие*. *Ала те се радват на бедите така*, *както вие се радвате на изобилието*!" (Ибн-и Мадже, Фитен, 23)

Скръбта и страданието изглеждат като пречка за постигане на щастие в живота, ала всъщност не са. За онези, които умеят да проявяват търпение и доволство към всичко, което идва от Аллах, тази тъга и страдание са средство за достигане на още по-голяма радост и щастие.

Хазрети Мевляна описва това състояние в следната мъдрост:

„*Ръката*" *на скръбта обрулва пожълтелите листа от* „*клона*" *на душата*. *На тяхно място идват нови*, *по-свежи листа на щастието*."

Както в най-тежките дни от болестта Рахиме казала на Еюб (а.с.):

–„Ти си пророк! Можеш да поискаш здраве от Всевишния Аллах та да премахне тези беди от теб!"

А Еюб (а.с.) въпреки всички беди, болки и страдания не искал да изпадне в положение да се оплаква. За да покаже подобаващо търпение и доволство спрямо предопределеното, той се посвенил дори да изкаже болестта си пред Аллах и да поиска здраве и така се превърнал в най-хубавия пример за доволство. По-късно с настояването на съпругата си се помолил на Аллах, задоволявайки се да каже само:

„Ти си Най-милосърдният от милосърдните!"

След тази молитва (*дуа*), Всевишният Аллах го дарил със здраве и премахнал бедата от него, оставяйки жив спомена за Аллаховата милост за онези, които ще Му служат с преданост до Деня на възкресението. Всевишният Аллах е известил, че намерил Хазрети Еюб в състояние на доволство (*ръза*) и търпение (*сабър*) в това изпитание. Неговото състояние е хубав пример за всички, които вървят по пътя на Аллах.

След бедата и страданието, които изтърпял в Таиф, Пратеника на Аллах (с.а.в.) бил удостоен с наградата „*Мирадж*" /Възнесението/, с каквато никой раб не бил удостояван. Така страданията, които изтърпял отворили врата за възвишена награда.

Пример за доволство и смирение е и Ибрахим (а.с.) в мига, когато го хвърлят в огъня.

Джебраил (а.с.) дошъл и го попитал:

–Имаш ли нужда от нещо? Желаеш ли нещо от мен?

Той отговорил:

–Имам нужда, но не от теб!

След което попитал Джебраил (а.с.):

–Кой дава на огъня способността да изгаря?

Проявлението на обичта на Ибрахим (а.с.) към Аллах, за миг неутрализирало земния огън.

❁

Най-възвишената степен, до която може да достигне човек по пътя на Аллах е тази, до която се стига чрез доволството и одобрението на Всевишният Аллах. Това е наградата за доволството на човек от Всевишния Аллах и упованието в Него. В айета се посочва състоянието на праведниците:

„... Аллах ще е доволен от тях и те ще бъдат доволни от Него ...“ (Сура ел-Бейййине, 98:8)

Тези праведници са вярващите, които отправят молитви (*дуа*) като Сюлейман (а.с.):

„... “Господи мой, отреди ми да бъда признателен за дара, който Ти дари на мен и на родителите ми, и да върша праведни дела, които Ти одобряваш, и ме въведи с Твоята милост сред праведните Си раби!” (Сура ен-Немл, 27:19)

Много са достойните раби, които свеждат глава пред повелята на Аллах и са доволни от Него. В айета се известява наградата, която те ще получат в отвъдния свят:

„Рече Аллах: “Това е Денят, когато за искрените ще е от полза искреността им.” Техни ще са Градините, сред които реки текат, там ще пребивават вечно и завинаги. Аллах ще е доволен от тях и те ще са доволни от Него. Това е великото спасение.“ (Сура ел-Маиде, 5:119)

Според преданието Всевишният Аллах ще попита обитателите на Рая:

„Доволни ли сте? Удовлетворени ли сте?“ А те ще отговорят:

О Аллах, как да не сме доволни?! Ти ни дари с благо, с което не е дарен никой раб. След това Всевишният Аллах ще повели:

„Ще ви даря с още по-голямо благо.“

Какво може да е по-голямо от това, о Аллах? Тогава Аллах ще повели:

„Ще ви удостоя с Моето доволство и за вас никога вече не ще има наказание.“ (Бухари, Рикак, 51; Муслим, Дженнет, 9)

❁

Състоянието на доволство е най-ценния „плод“, който човек може да получи чрез обичта си към Аллах. Човек, чието сърце е изпълнено с обич, приема това, което идва от Аллах. Шакик-и Белхи (рахметуллахи алейх) казва:

„Онзи, който знае наградата за изтърпените притеснения, не се стреми да се спаси от тях!“

Това състояние прилича на състоянието на болните, които за да оздравеят изпиват лекарствата, без да обръщат внимание на горчивината им, или се подлагат на тежки и рискови операции. Защото болният, търпи и понася това, за да се излекува, с мисълта, че когато оздравее ще настъпят дни на спокойствие и блаженство.

Желанието на обичащия да зарадва обичания е степен по-висока от доволството. Доволството на Аллах от Неговия раб е по-възвишено от райските блага. Постигналите тази степен, не усещат страдание заради обичта си. Онези, които не са достигнали до насладата на обичта не познават това състояние. Но „изгубените“ в морето на обичта, изживяват чудни състояния, за които ние дори не предполагаме.

Важно е да отбележим, че въпреки голямата награда за доволството проявено срещу бедите, не бива сами да желаем изпитания с беди и нещастия от Аллах. Защото рабът може да не успее да определи добре степента на тежестта, която може да понесе и да остане сломен под нея. Трябва да знаем, че когато една беда идва от Всевишният Аллах, Той никога не товари рабите с нещо, което не биха понесли!

Да се съгласяваме с греховете и нещата, които подтикват към тях не е състояние на доволство (*ръза*). Примирението към греховете е най-голямото невежество. Мълчанието спрямо лошите постъпки също не е доволство.

❁

Пътя за приближаване към Аллах е обичта. Обичащите приемат всичко, което идва от обичаните. Истински обичащите споменават с езика и сърцето си онези, които обичат. Хората, които искат да живеят достойно и щастливо, продължават споменаването (*зикир*) в сърцата си. Докато са прави, седнали, легнали, те се намират в състояние на споменаване, навлизайки в съвършената мъдрост на сътворението на небесата и земята казват:

„... “Господи наш, Ти не си сътворил това напразно. Пречист си Ти! Опази ни от мъчението на Огъня!“ (Сура Ал-и Имран, 3:191)

Всевишният Аллах, Който е доволен от тези Свои раби повелява:

„О, душа успокоена, завърни се при твоя Господ доволстваща, заслужила благосклонност! Влез сред Моите раби, влез в Моя Рай!“ (Сура ел-Феджр, 89:27-30)

Тяхната награда са вечните блага и Неговият Лик.

О Аллах! Отреди ни да бъдем раби, притежаващи упование и смирение, и удостоени с Твоето доволство!

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. Посочете три от добродетелите на Еюб (а.с.), споменати в айети от Свещения Коран.
2. Какви чувства стоят зад думите на Еюб : **„Срам ме е да се оплача на Аллах от положението си, докато времето на трудности и беди не се изравни с това на здраве и благоденствие.“**
3. Каква била причината Еюб (а.с.) да бъде подложен на изпитания чрез богатството, децата и здравето си?
4. Какво било поведението на Еюб (а.с.), когато изгубил благата, с които бил дарен?
5. Какви методи използвал сатаната, за да накара Еюб (а.с.) да се противопостави на Аллах? Каква била реакцията на Еюб (а.с.)?
6. Кой полагал грижи за Еюб (а.с.), когато той се разболял и загубил богатството си? Кой осигурявал прехраната му?
7. Защо хората не бива да искат беди от Аллах, щом проявяването на търпение спрямо тях носи вечна награда?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. По време на болестта на Еюб (а.с.), за него се грижела с нежност и всеотдайност неговата съпруга ......
2. .... е най-ценният „плод“, който човек може да получи чрез обич към Аллах.
3. Еюб (а.с.) живял в околностите на ......
4. Еюб (а.с.) бил подложен на изпитания чрез отнемане на децата, богатството и здравето му след като бил дарен с ....

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Кой от изброените отговори <u>не</u> е източникът на обич, всеотдайност и взаимно уважение между Еюб (а.с.) и съпругата му Рахиме?

а) Опитите им да устоят пред съмненията на сатаната.

б) Заедно проявявали търпение във време на трудност и притеснение.

в) Те се посветили един на друг с вярност и всеотдайност.

г) Упованието в Аллах и смирението, което проявили заедно.

2. Кое от изброените <u>не</u> е пример за доволството, което пророците проявявали срещу бедите?

а) Пророка (с.а.в.) не проклел жителите на Таиф, въпреки че хвърляли камъни по него.

б) Преди Ибрахим (а.с.) да бъде хвърлен в огъня, Джебраил (а.с.) дошъл и го попитал „Имаш ли желание?“, той отговорил „Аллах ме вижда.“

в) Младежите от пещерата избягали от гнета на жестокия император и се приютили в пещерата.

г) Търпението на Еюб (а.с.) срещу страданията.

3. Когато цялото богатство на Еюб (а.с.) било отнето, той казал: „Всевишният Аллах ме дари с богатство. Сега го отне от мен. Той е Единствения Притежател на всичко. Ако пожелае дарява, ако пожелае отнема!“ **Кой от изброените отговори <u>не</u> е признак на неговата добродетел?**

а) Той бил задоволен и смирен човек, за когото земните богатства нямали стойност.

б) Бил щедър човек, който можел да раздаде всички блага, дарени от Аллах.

в) Той знаел, че само Аллах може да отнеме благата така, както ги е дарил и бил в състояние на доволство.

г) Той притежавал смирение и проявявал търпение към всяко изпитание, идващо от Аллах.

4. **На коя съществена особеност се набляга в думите на Азиз Махмуд Хюдаи:** „Ти си Този, Който отнема, Ти си Този, Който дава, Ти си Този, Който осъществява; Каквото си дал – това е; Нима имаме друго!..“

а) Раздаването по пътя на Аллах (*инфак*) и всеотдайност (*исар*).

б) Изтощение.

в) Осъзнаване на човешкото безсилие и проява на доволство (*ръза*).

г) Невежество и забравяне.

5. **Когато страданията станали нетърпими, Еюб (а.с.) казал:** "Сатаната ми причини беда и мъчение." (Сад, 38:41)

Кое от изброеното <u>не</u> е извод от тези думи?

а) Истински обичал Аллах и приемал всяко изпитание от Него, а неспособността да изтърпи – от своята душа (*нефс*).

б) Според него причината за тежките изпитания бил сатаната.

в) Изпитвал радост, от това че проявява търпение.

г) Достигнал границата на търпението и се опасявал, че няма да може да изтърпи повече.

6. **Кое от изброеното <u>не</u> е особеност на човек, който е доволен от Аллах?**

а) Знае, че бедите и трудностите, както и изобилието и благоденствието идват от Аллах.

б) В добро и зло, във всяка ситуация винаги привързва сърцето си към Аллах.

в) Знае, че доволството на Аллах се крие единствено в извършването на трудни и тежки дела и ги осъществява.

г) В ежедневните си дела желае на спечели задоволството на Аллах.

7. **В кой от изброените отговори <u>не</u> се посочва изпитание, на което е бил подложен Еюб (а.с.)?**

а) Разболял се от тежка болест.

б) Съпругата му го измъчвала и след това го напуснала.

в) Децата му загинали едно по едно.

г) Били му отнети всички блага, които притежавал.

8. Човек се приближава до Аллах в степента, в която успее да използва своята воля да развие положителните си качества, пречиствайки сърцето си да накара в личността му да надделее доброто. Сърцата, вкусили насладата от приближаването към Аллах, изживяват радостта и вълнението на пътник в странство, пристигнал в крайната точка на своето пътешествие, завръщайки се при онзи, когото най-много обичат.

Кой от изброените отговори <u>не</u> може да бъде извод от горния параграф?

а) Щастието и спокойствието на човек зависят от степента на смирение и обич към Аллах.

б) Както всичко останало, така и човешката обич има своя край. Когато човек е в странство, неговата обич нараства.

в) Всеки човек притежава воля, чрез която да усъвършенства и украси своя нрав.

г) Един от начините за приближаване на човек към Всевишният Аллах е разкрасяването на нрава.

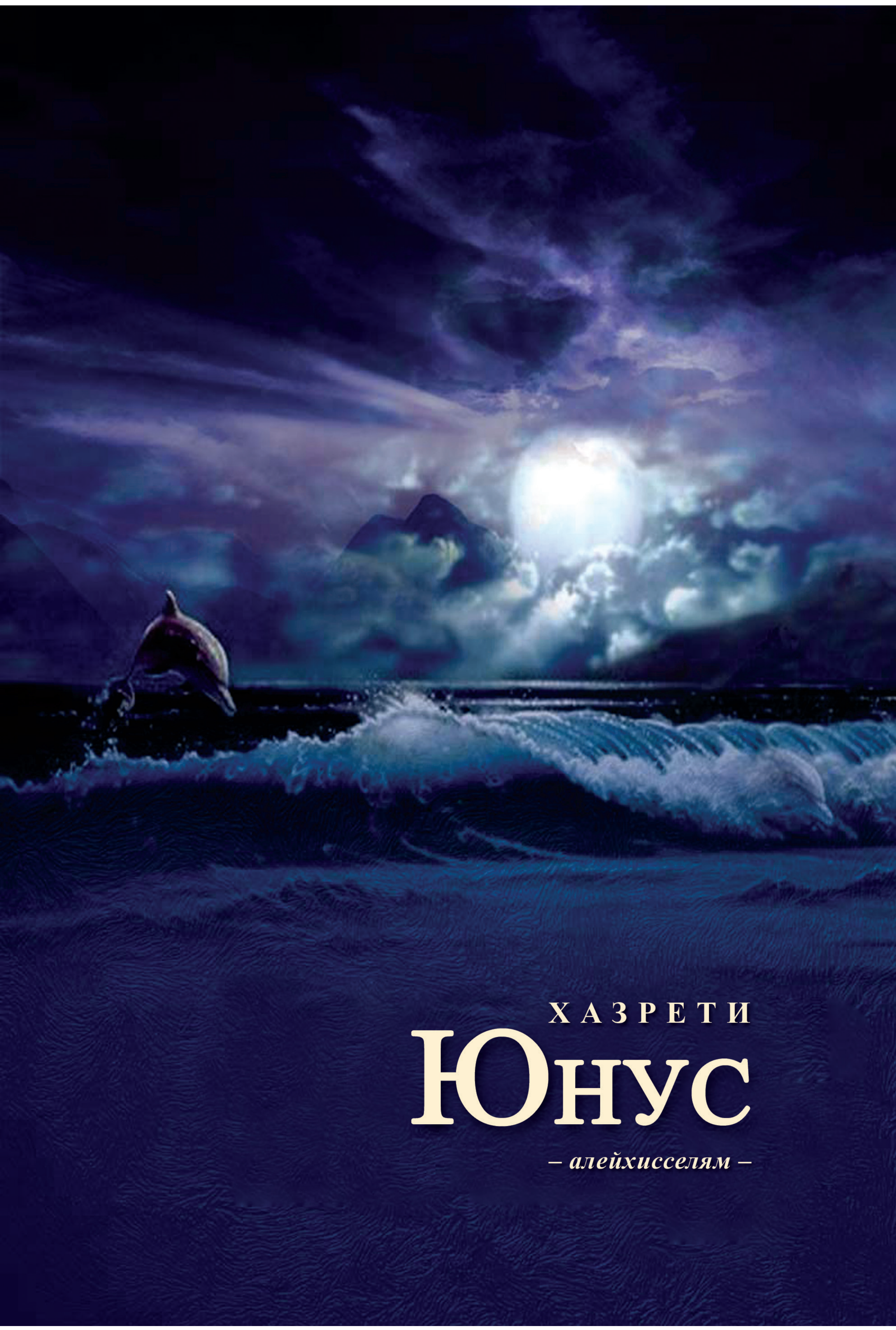
ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1- Рахиме
2- Доволството
3- Дамаск
4- пророчеството

В. Верни отговори на теста

1-а	2-в	3-б	4-в
5-в	6-в	7-б	8-б

ХАЗРЕТИ
Юнус
– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ЮНУС

-алейхисселям-

Преодолял тъмнините с искреността на молитвата (*дуа*) и споменаването на Аллах (*зикир*)

Хазрети Юнус алейхисселям

Юнус алейхисселям бил изпратен като пророк на жителите на столицата на Асирия – Ниневия. Предполага се, че е живял през VIII век преди Новата ера. Баща му бил праведен човек на име Метта. Юнус алейхисселям се ражда и израства в Ниневия. Когато навършва трийсет години, Всевишният Аллах го дарява с пророчество. В Свещения Коран е низпослана сура носеща неговото име.

Хазрети Али (р.а.) е казал следното за него:

„Юнус алейхисселям е станал пророк на трийсет годишна възраст и в продължение на години призовавал своя народ към вярата.“

Относно неговото пророчество в Свещения Коран се известява:

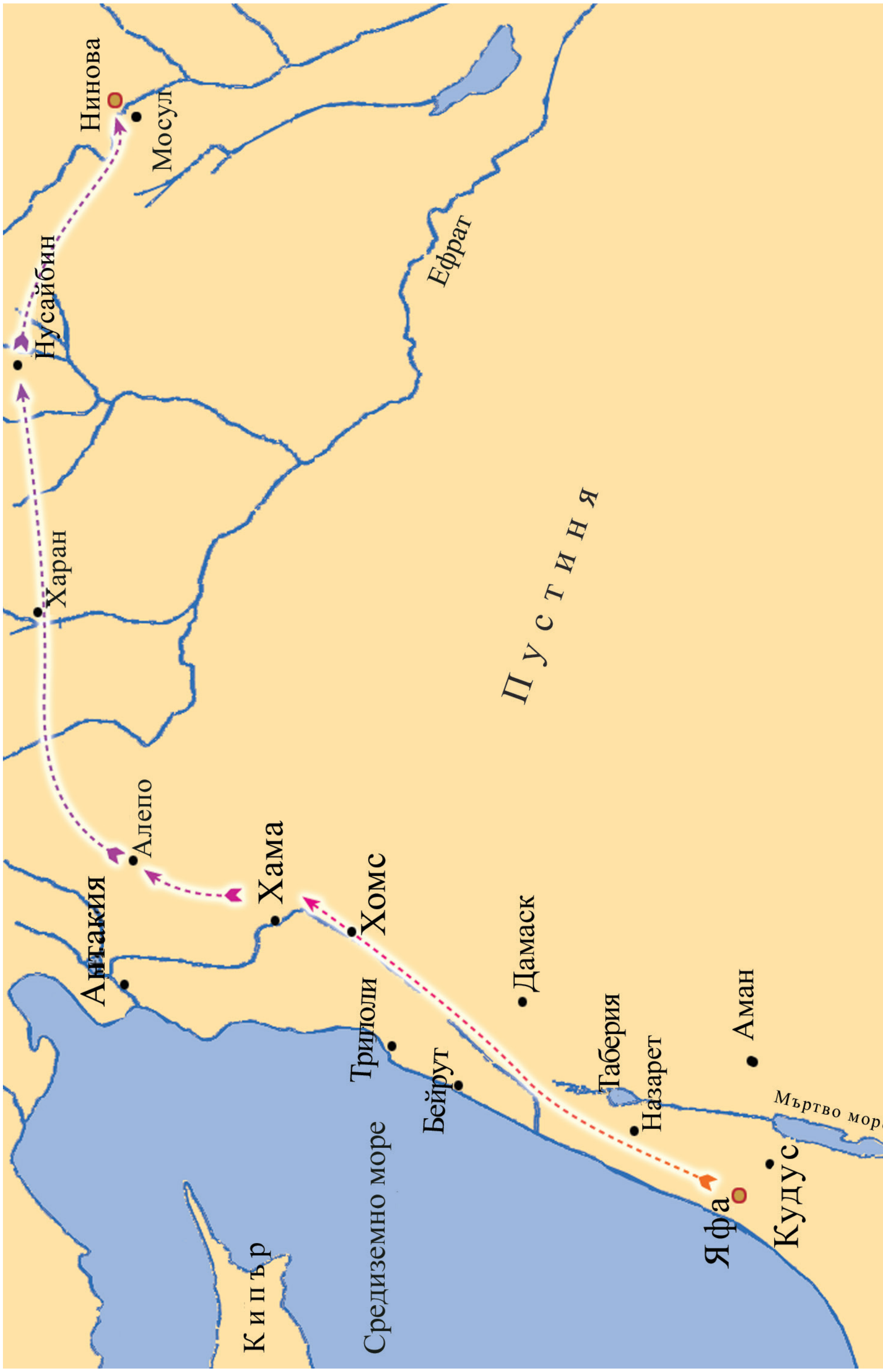
„И Юнус бе от пратениците.“ (Сура ес-Саффат, 37:139)

„И го изпратихме при сто хиляди души, дори повече.“ (Сура ес-Саффат, 37:147)

„Ние ти дадохме откровение, както дадохме на Нух и на пророците след него, и дадохме откровение на Ибрахим и Исмаил, и Исхак, и Якуб, и родовете, и Иса, и Еюб, и Юнус, и Харун, и Сюлейман, и на Давуд дарихме Псалмите...“ (Сура ен-Ниса, 4:163)

Жителите на Ниневия

Жителите на Ниневия били идолопоклонници и много жестоки хора. Когато Юнус (а.с.) започнал да ги призовава към вярата в единобожието,

Нинова
Мосул
Ефрат
Нусайбин
Харан
Пустиня
Алепо
Хама
Хомс
Антакия
Дамаск
Триполи
Бейрут
Таберия
Назарет
Аман
Мъртво море
Кудус
Яфа
Средиземно море
Кипър

само двама души му повярвали. Единият от тях бил мъдрец, а другият водел усамотен живот в служене на Аллах. Онези, които не повярвали казали на Хазрети Юнус:

„Докато сред нас има толкова много гадатели, учени и изкусни художници, ти единствен се появяваш и започваш да твърдиш, че нашите деди не били на прав път! Отричаш нашите божества! Искаш да ни подведеш с непознати за нас повели?!"

Хората не само отричали и обиждали с думи Юнус (а.с.), но дръзнали да го подложат и на физически мъчения. Хазрети Юнус проявявал търпение срещу техните дела, изпитвал съжаление към тях и продължавал да ги призовава към вярата в единобожието. Непрекъснато им напомнял, че наказанието на Аллах е сурово. Ала те се присмивали на тези предупреждения с думите:

„Ако наказанието ще дойде и ще унищожи всички само заради теб, нека дойде с твое позволение!"

Юнус (а.с.) бил много огорчен от упорството, с което неговия народ отричал вярата в единобожието. Не издържал това положение и без да изчака позволение от Аллах, напуснал своя народ. По пътя Всевишният Аллах му повелил:

„О Юнус! Върни се обратно и призовавай своя народ към вярата още четирийсет дни!"

След тази повеля, Юнус (а.с.) се върнал обратно при своя народ. Известил ги за отсрочката, която Аллах им дал, за да повярват и за Аллаховото наказание, което ще последва ако не се поправят, ала те отново не го послушали.

Изминали трийсет и седем дни от отсрочката, а все още никой не бил приел вярата. Хазрети Юнус им казал:

„Тогава очаквайте наказанието, което ще ви сполети до три дни! Като предвестник за него, първо ще видите как лицата ви пожълтяват и пребледняват!"

След като изрекъл тези думи, той отново не изчакал позволение от Аллах и ги напуснал със сърце изпълнено с огорчение.

Това напускане не било бягство от пророческото задължение или възпротивяване срещу Аллах. Това било отдалечаване от упорстващия в престъпването народ, който отказвал да приеме възвишения призив.

Вяра, Покаяние и Опрощение

Настъпил денят, за който Юнус (а.с.) предупреждавал народа си. Като знак за наближаващото наказание, лицата на всички жители на Ниневия пожълтели и пребледнели. Тогава им се изяснило всичко, изпълнени със страх от предстоящото наказание те казали:

–Ето, знака на настъпващото бедствие, за който Юнус ни извести! До днес не сме чули той да изрича лъжа.“

Небето започнало да притъмнява. Хората отчаяно търсели „врата“ към спасението. Плачели и казвали:

–Ако Юнус е сред нас, ще се спасим! Ала ако ни е напуснал, наказанието непременно ще ни погуби!

Всички били много изплашени, сърцата им изгаряли от съжаление заради сторените злини. Усещали, че Аллаховото наказание е близо. Не знаели какво да направят. Водени от силното желание да се покаят час по-скоро, изтичали при един мъдрец, който им казал:

–Има още два дни до настъпването на наказанието. Покачете се на онзи висок хълм (хълма на покаянието)! Върнете дължимото на всички, които сте угнетявали! След това принесете жертвени животни за Господа на Юнус и нека всички – малки и големи, бедни и богати да се нахранят с месото им! След това се помолете на Господа на Юнус, така както се моли безпомощен човек в нужда:

„О Господи! Ние се покаяхме. Повярвахме в Теб. И приехме пророчеството на Юнус. Щом намерим Юнус, ще научим от него Твоите повели и забрани и ще ги спазваме!“

Облени в сълзи, жителите на Ниневия изпълнили всичко, което им било казано. С проявлението на качеството „Всемилостив“ (*Рахман*), Всевишният Аллах приел тяхното покаяние (*тевбе*) и Аллаховото наказание било отменено. Това се разказва по следния начин в Свещения Коран:

„Нима имаше друго селище, което да е повярвало и да му е донесла полза неговата вяра, освен народа на Юнус? Щом повярваха, снехме от тях позорното мъчение в земния живот и им дадохме да се наслаждават до време.“ (Сура Юнус, 10:98)

Единственият народ, който бил обречен на погубване заради своето отричане и спасен след покаяние, бил народа на Юнус (а.с.). Това спасяване е различно проявление на Аллаховата милост и благодат. В тази връзка

много от айетите в Сура Юнус разкриват, че милостта на Аллах е по-голяма от Неговият гняв.

Излизането на Хазрети Юнус от Ниневия

„И [спомени Юнус] човека в кита, който отиде разгневен ...“ (Сура ел-Енбия, 21:87)

„*Зуннун*“ е прякорът на Хазрети Юнус, който означава „Притежателя на рибата“. Той получил този прякор, защото бил погълнат от кита.

След като Юнус алейхисселям се отдалечил от града, той се качил на един кораб. В Свещения Коран е повелено:

„Избяга той на натоварен кораб.“ (Сура ес-Саффат, 37:140)

Глаголът „избяга“ /*е-бе-ка*/ използван в айета означава слуга, който бяга от своя господар. Следва да подчертаем, че думата е използвана в преносен смисъл, за да се наблегне на това, че Юнус (а.с.) се разгневил на народа си и се отдалечил от тях, без да е получил позволение за това от Аллах.

Юнус (а.с.) се качил на кораба и той потеглил. Ала след известно време, спрял насред водната шир и не помръдвал въпреки усилията на екипажа да го задвижи отново. Хората на кораба се разтревожили, че той може да потъне. Решили, че това нещастие им се случва заради някой провинен, който се намира на кораба и поискали да го разкрият чрез жребий. Жребият посочил Хазрети Юнус, който осъзнал, че случващото се е изпитание, затова че напуснал своя народ без да изчака Аллаховата повеля. Изпълнен с упование в Аллах казал:

–Да, аз съм този непокорен слуга.

Съдейки по неговото поведение, хората на кораба разбрали, че той е праведен човек и затова повторили жребия няколко пъти, ала всеки път той посочвал Юнус (а.с.). Накрая казали: „Навярно това е заради негово провинение!“ и оставили Хазрети Юнус сред вълните. В Свещения Коран е повелено:

„И жребий хвърлиха, и той бе от губещите.“ (Сура ес-Саффат, 37:141)

„... и мислеше, че Ние не ще го притесним...“ (Сура ел-Енбия, 21:87)

„И го глътна китът, и заслужи порицание.“ (Сура ес-Саффат, 37:142)

Хазрети Юнус бил в корема на кита, на тъмно и тясно място, но жив и невредим. Всевишният Аллах повелил на кита да не наранява Юнус (а.с.), който проявявайки смирение срещу Аллаховото предопределение, се уповал на своя Създател. Оставайки в пълен мрак в корема на кита, изпълнен с тъга и разкаяние, споделил пред Аллах болката си с думите:

“Няма друг бог освен Теб! Пречист си Ти! Наистина бях несправедлив.” (Сура ел-Енбия, 21:87)

В това време чул гласове, които събудили неговото любопитство. Чрез откровение (*вахий*) Всевишният Аллах му разкрил, че се намира в корема на кита и повелил:

„О Юнус! Тези гласове са на морските създания, които Ме прославят (*зикир*).“

Въпреки тежкото положение, в което се намирал, Хазрети Юнус не изоставил прославянето и възхваляването на Всевишния Аллах. Отдал се на молитва (*дуа*) и молба за опрощение (*истигфар*). Когато ангелите разбрали за неговото положение, те се помолили на Аллах да го опрости. Заради прославянето и молбата за опрощение, които Хазрети Юнус отправил, Всевишният Аллах опростил неговата неволна грешка:

„И му откликнахме Ние, и го спасихме от скръбта. Така спасяваме вярващите.“ (Сура ел-Енбия, 21:88)

В Свещения Коран ясно се посочва, че единствената причина за опрощението било това, че Юнус (а.с.) възхвалявал Аллах:

„И ако не бе от възхваляващите, щеше да прекара в корема му до Деня, когато ще бъдат те възкресени.“ (Сура ес-Саффат, 37:143-144)

Юнус (а.с.) бил спасен от трудното положение, в което изпаднал защото осъзнал грешката си, уповавал се на Аллах и Го споменавал (*зикир*). Това се превърнало в изключителна милост и благодат за него.

Важна особеност е, че Юнус (а.с.) изтърпял 37 дни от четирийсетдневната отсрочка дадена на народа му, ала не могъл да изтърпи още три дни. Всевишният Аллах подложил Юнус (а.с.) на голямо изпитание, възпитавайки го на търпение в корема на кита.

Накрая с повелята на Аллах кита, който грижливо пазел в себе си Хазрети Юнус, го оставил на брега:

„Но го изхвърлихме изтощен на голия бряг. И сторихме над него да израсте дърво [с широки листа] като тиква.“ (Сура ес-Саффат, 37:145-146)

Когато кита оставил Юнус (а.с.) на брега, тялото му било отслабнало, болно, изтощено и имал нужда от грижи. Времето било много горещо. Всевишният Аллах създал до него дърво с широки листа, което да го опази от горещите лъчи на слънцето. Под неговата сянка нямало вредни насекоми, които да му навредят. Всевишният Аллах хранел Хазрети Юнус с млякото от плодовете на това растение.

След като Хазрети Юнус се съвзел и укрепнал, се отправил към Ниневия. Когато наближил града срещнал един пастир и го попитал за положението на своя народ. Пастирът разказал, че народа приел вярата и се покаял и Всевишният Аллах ги опростил. И добавил, че сега всички с нетърпение очаквали Юнус (а.с.) да се завърне, за да им извести Аллаховите повели.

Веднага щом хората научили, че Хазрети Юнус се е завърнал, се насъбрали край него. В това време той служел на Аллах (*ибадет*). Когато завършил, те го прегърнали с тъга и поискали прошка за своите предишни постъпки. Хазрети Юнус се отнесъл към тях със снизхождение и ги известил за повелите и забраните на Всевишния Аллах. След това животът на неговия народ протекъл в щастие и благоденствие, и в послушание пред Аллах и Неговия пророк.

„И повярваха те, и ги оставихме да се наслаждават до време.“ (Сура ес-Саффат, 37:148)

Повярвалите в Аллах трябва да проявяват търпение, благоразумие и достойнство в своите действия и поведение. Юнус (а.с.) бил много огорчен от своя народ и затова се отдалечил от тях без да изчака Аллаховото откровение. Това в известна степен било проява на нетърпение и прибързаност. Въпреки тежките условия, в които бил поставен, това поведение било провинение за него.

Както е известно Пратеника на Аллах (с.а.в.) изтърпял гнета на отричащите в Мекка и изчакал Божията повеля за преселение по пътя на Аллах (*хиджрет*). Всевишният Аллах дал разрешение низпославайки 80-ти айет от Сура „ел-Исра“, който в същото време е и своеобразна молитва (*дуа*):

„Кажи: “Господи мой, въведи ме с достойнство и ме изведи с достойнство! И дай ми за подкрепа власт от Теб !”

Всевишният Аллах посочил като пример напускането на Юнус (а.с.) без разрешение и поискал от Пророка (с.а.в.) да прояви търпение срещу трудностите при изпълнение на пророческия си дълг:

„Изтърпи до присъдата на твоя Господ и не бъди като човека в кита, който зовеше, изпълнен със скръб! Ако не бе го достигнала милост от неговия Господ, щеше да е изхвърлен на голия бряг с упрек. Но неговият Господ го пречисти и го стори праведник.“ (Сура ел-Калем, 68:48-50)

Поуки от разказа за Юнус алейхисселям

* Значението на проявата на взискателност, постоянство, непоколебимост и търпение в известяването на Аллаховите повели на хората.

* Необходимостта от възхваляване на Аллах във всяка ситуация и извършване на молба за опрощение (*истигфар*), веднага щом грешките и греховете бъдат осъзнати.

* Искреното покаяние (*тевбе*) се приема, затова човек трябва да търси убежище при Аллах без да губи надежда за Неговата милост.

* Извършеното покаяние в смъртния час е прието единствено от народа на Юнус (а.с.).

Важно е да се отбележи, че народа на Юнус (а.с.) извършил покаяние преди да е настъпило наказанието, проявени били единствено знаците за него. Имайки предвид, че Хазрети Юнус никога не е изричал лъжа, хората размислили и осъзнали, че наказанието, за което той ги предупреждавал непременно ще се случи и веднага се покаяли.

Положението на погубените народи е много различно. Например Фараона се разкаял и повярвал едва след като наказанието започнало да се проявява. Покаянието и вярата му в Аллах не били приети, защото били продиктувани от обзелото го чувство на страх, паника и безнадеждност.

О Аллах! Нека Твоята възхвала винаги изпълва сърцата ни. Отреди ни да се насочваме и търсим убежище единствено при Теб и в трудност и в благоденствие!

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. Покаянията извършени в миг на страх, паника и безнадеждност не са приети. Защо тогава, покаянието на народа на Юнус (а.с.) било прието?
2. Какви поуки могат да бъдат извлечени от поведението на Юнус (а.с.), който не загубил надежда дори в корема на кита и продължил да моли за опрощение и да възхвалява Аллах?
3. Какъв път за спасение от наказанието посочил мъдреца на жителите на Ниневия ?
4. Защо Юнус (а.с.) не се възпротивил, когато поискали да го изхвърлят от кораба, а напротив казал: „Аз съм непокорният слуга, когото търсите“?
5. Разкажете как Юнус (а.с.) се спасил след като бил хвърлен от кораба?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Юнус алейхисселям бил изпратен като пророк на ....
2. Юнус алейхисселям напуснал своя народ .... дни, преди да се изпълни срокът, който Всевишният Аллах им дал.
3. Юнус алейхисселям бил наричан още „......“.
4. Причината за спасението на Юнус алейхисселям, който бил хвърлен в морето и погълнат от кита било това, че той много .... и прославял Всевишния Аллах.
5. През своя престой в корема на кита, Юнус (а.с.) чувал гласовете на ...., ...

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Кой от изброените отговори <u>не</u> е поука от живота на Юнус (а.с.)?

а) Дори да бъде допусната грешка, човек не бива да губи надежда, а да търси убежище при Аллах.

б) Покаянията извършени в смъртния час непременно се приемат.

в) При известяването на Аллаховите повели на хората, трябва да се проявява търпение.

г) Веднага, щом грешките бъдат осъзнати, трябва да се извърши молба за опрощение (*истигфар*).

2. Коя е причината Юнус (а.с.) да напусне своя народ, който упорствал в отричането?

а) Хората от народа почти склонили да се откажат от отричането.

б) Народа принудил Юнус (а.с.) да напусне града.

в) Всевишният Аллах позволил на Юнус (а.с.) да напусне града.

г) Въпреки усилията и търпението на Юнус (а.с.) хората от народа упорствали в отричането.

3. В кой от изброените отговори <u>не</u> е посочена една от причините, Юнус (а.с.) да бъде помилван в корема на кита?

а) Той постоянно молел за опрощение.

б) Осъзнал, че е постъпил несправедливо спрямо своя народ и бил изпълнен с разкаяние.

в) Той много възхвалявал и прославял Всевишния Аллах.

г) Той непрекъснато бил в състояние на молитва (*дуа*).

4. В следващите подточки са изброени делата, с които народа на Юнус (а.с.) потърсил спасение от Аллаховото наказание. Коя от тях е невярна?

а) Възстановили всичко, което по-рано било отнето от хората по нечестен начин.

б) Принесли жертвени животни и раздали тяхното месо с цел да се приближат към Аллах.

в) Поискали помощ за своето спасение от различни хора.

г) С разкаяние дали обещание, че ще се следват повелите на Аллах.

5. **Кой от изброените по-долу отговори <u>не</u> може да бъде поука от спасението на народа на Юнус (а.с.) от Аллаховото наказание?**

   а) Народа на Юнус (а.с.) е единственият, чието наказание било отложено, ако отново допуснат същата грешка те ще бъдат наказани.

   б) Обществата, които не се подчиняват на своите пророци и не ги приемат, биват повлечени към гибел.

   в) Дори в най-лошата ситуация не бива да се губи надежда за опрощението и милостта на Аллах.

   г) Присъствието на праведни хора в едно общество е от изключителна важност, защото това може да промени тяхната съдба.

6. **В какъв смисъл е използван глаголът „избяга" в айета:** „Избяга той на натоварен кораб." (Сура ес-Саффат, 37:140)

   а) Бягство.

   б) Отказ за изпълняване на задълженията.

   в) Отдалечаване без разрешение.

   г) Преселение.

7. **Хората от народа отговорили на Юнус (а.с.), който ги призовавал към вярата в единобожието: „Сред нас има толкова много гадатели, учени и изкусни художници, ти единствен се появяваш и твърдиш, че нашите деди не били на прав път! Отричаш нашите божества! Искаш да ни подведеш с непознати за нас повели?!"**

   Според това, кое от изброеното <u>не</u> е фактор за приемане на вярата в едно общество?

   а) Мнението на учените и мислителите в обществото.

   б) Вярата и обичаите, които хората възприели по-рано.

   в) Приелите вярата в единобожието имат по-голямо въображение.

   г) За тях обичайните вярвания били по-лесни за изпълнение.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1- жителите на Ниневия

2- три

3- „Зуннун“

4- възхваляване

5- морските създанията, които възхвалявали

В. Верни отговори на теста

1-б 2-г 3-б 4-в 5-а 6-в 7-в)

ХАЗРЕТИ

Иляс

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ИЛЯС
-алейхисселям-

Оставил след себе си славата на Аллаховата благословия „Мир за рода на Иляс!“

Хазрети Иляс/Иляс алейхисселям

Иляс (а.с.) е потомък на Харун алейхисселям и един от пратениците на синовете на Исраил.

Всевишният Аллах повелява: **„И Иляс бе от пратениците.“** (Сура ес-Саффат, 37:123)

Един от родовете на синовете на Исраил се заселил в град Баалбак. Начело на този род стоял жесток владетел. Според преданието той заповядал да бъде изваян идол, когото нарекъл „Баал“ и принудил хората да го почитат като божество. Първоначално градът носел името Бак. Впоследствие към него прибавили и името на идола – така градът бил наречен Баалбак. Иляс алейхисселям бил изпратен като пророк, за да върне в правия път жителите на това населено място, които се отдалечили от вярата в единобожието и изпаднали в съдружаване с Аллах (*ширк*).

Идолът, пред който хората били заставени да се покланят бил изработен от злато и висок около десет метра. Иляс (а.с.) се обърнал към своя народ с думите:

„Откажете се да служите на идола Баал! Вярвайте в Аллах – Твореца на всяко нещо! Служете единствено на Него!“

В Свещения Коран е повелено:

„Рече той на своя народ: “Не се ли боите? Нима призовавате Баал, а изоставяте Най-прекрасния Творец – Аллах, вашия Господ и Господа на древните ви предци?” (Сура ес-Саффат, 37:124-126)

Баалбек
Дамаск
Бусра
Таберия
Аман
Бейрут
Маан
Кудус
Хайфа
Ейлат
Синайска
планина
Средиземно море
Нил
Египет
Александрия

Синовете на Исраил не послушали наставленията на Иляс (а.с.). Изгонили го от града, след което ги сполетели беди и нещастия. Не след дълго те осъзнали истината. Намерили Иляс (а.с.) и засвидетелствали вярата си. Така се спасили от сполетелите ги бедствия.

Ала хората от народа на Иляс (а.с.) упорствали в престъпването. След време нарушили обещанието си, отрекли се от вярата, отдалечили се от правия път и отново се повлекли към отричането. Въпреки усилията си Хазрети Иляс не успял да ги промени. След като получил Аллаховата повеля Иляс (а.с.) се отдалечил от тях и напуснал града. Те отново останали лишени от Аллаховата милост и опрощение, и обречени на наказанието на Аллах. Получили възмездието, което заслужавали и в земния и в отвъдния свят.

„Но го взеха за лъжец и затова те ще бъдат доведени [в Ада], но не и предаваните раби на Аллах.“ (Сура ес-Саффат, 37:127-128)

След като Иляс (а.с.) напуснал Баалбак, спрял в едно селище. Започнал да призовава хората, живеещи там да повярват в Аллах. Те откликнали на Аллаховия призив и настояли Иляс (а.с.) да остане при тях. Той приел тяхната покана и отседнал в дома на една възрастна жена. Тя имала болен син. Иляс (а.с.) отслужил два рекята намаз и се помолил на Аллах да дари здраве на болното дете. Момчето оздравяло и не се отделило от Иляс (а.с.). Така научило Теврат. Името на това дете било Елйеса.

Иляс (а.с.) продължил да известява вярата в Аллах, да призовава хората към добрини и да ги възпира от злините.

Според преданието един ден, когато Иляс (а.с.) видял ангела на смъртта Азраил (а.с.) сърцето му изтръпнало. Азраил алейхисселям го попитал за причината:

„–О пророче! От смъртта ли се уплаши?“

Иляс алейхисселям отговорил:

„– Обзе ме страх, не защото се боя от смъртта, а заради това, че ще се сбогувам със земния живот...“

И продължил:

„–През целия си живот се стараех да служа на Аллах, да повелявам одобряваното и да възбранявам порицаваното. Дните ми преминаваха в служене на Аллах (*ибадет*) и праведни дела. Полагах усилия да живея с хубав нрав. Това бе моят извор на благоденствие. Сърцето ми се изпълваше

със спокойствие и духовна наслада. Тъжно ми е, че след като почина няма да имам тази наслада и ще остана затворен в гроба до къяметския ден!“

Така Иляс алейхисселям се завърнал при Всевишния Аллах, оставяйки „благ спомен в небосклона“ след себе си. И бил удостоен с Аллаховата благословия:

„И оставихме за него спомен сред сетните. Мир за рода на Иляс! Така награждаваме Ние благодетелните. Той бе от Нашите вярващи раби.“ (Сура ес-Саффат, 37:129-132)

Нека Всевишният Аллах ни отреди сили да устоим на преходните наслади в земния живот и да бъдем винаги на правия път. Нека ни дари с щастие в отвъдния свят (*ахирет*) и нека ни приеме за Негови приближени раби!

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. В айета се повелява: **„И оставихме за него спомен сред сетните. Мир за рода на Иляс! Така награждаваме Ние благодетелните. Той бе от Нашите вярващи раби.“** (Сура ес-Саффат, 37:129-132)

   Как следва да разбираме израза „оставихме за него спомен“?
2. Разкажете за живота на общността, в която Иляс (а.с.) бил изпратен като пророк.
3. Какъв бил отговора на народа на Иляс (а.с.), когато той ги призовал към правия път?
4. Как реагирал Иляс (а.с.) при вида на ангела на смъртта?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Иляс (а.с.) бил потомък на ..... алейхисселям.
2. Иляс (а.с.) бил изпратен да призове към вярата в Аллах хората живеещи в град ....

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Идола, който народа на Иляс (а.с.) почитал бил изработен от злато; Самири отклонил народа на Хазрети Муса с телец, който също бил направен от злато.

Разглеждайки примери подобни на изброените по-горе, до кой извод можем да достигнем?

а) Златото е злокобен метал, станал причина за спорове в миналото.

б) Златото е метал, който въздейства на хората с външния си вид и ценността си.

в) Това, че идолите са изработени от злато е признак на духовната им сила.

г) Хората в миналото са вярвали, че златото притежава тайнствена сила.

2. В кой от изброените отговори <u>не</u> се споменава една от характерните особености на народа на Иляс (а.с.)?

а) Народа на Иляс (а.с.) живеел в град Баалбак.

б) Когато хората от народа осъзнали, че Иляс (а.с.) е пророк му повярвали и никога не му се противопоставили.

в) Почитали идол на име „Баал“, който бил изработен от злато.

г) Народа бил управляван от жесток владетел-идолопоклонник.

3. Каква била причината за тревогата на Иляс (а.с.), когато при него дошъл ангела на смъртта Азраил (а.с.)?

а) Страхът от смъртта и отвъдния свят.

б) Мисълта, че народа му ще бъде погубен.

в) Предположението, че ще слезе наказание от Аллах.

г) Мисълта, че след като почине ще бъде лишен от благодатта да върши праведни дела.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1- Харун

2- Баалбак

В. Верни отговори на теста

1-б 2-б 3-г)

ХАЗРЕТИ

Елйеса

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ЕЛЙЕСА

-алейхисселям-

Предпочетеният сред народите

Хазрети Елйеса алейхисселям

Хазрети Елйеса е един от пророците изпратени на синовете на Исраил. В детството си страдал от тежка болест и с благодатта на молитвата (*дуа*) на Иляс (а.с.) оздравял. След това не се отделил от Хазрети Иляс и научил от него Теврат.

Подобно на останалите пратеници, Елйеса алейхисселям положил големи усилия, за да напъти синовете на Исраил, които понякога го следвали, а друг път му се противопоставяли.

Той е споменат в два от айетите на Свещения Коран:

„И спомни си Исмаил и Елйеса, и Зул-Кифл! И те са сред добрите.“ (Сура Сад, 38:48)

Повелята в айета „спомни си“ е за да извести, че и тези пророци наред с останалите са положили достойни за похвала усилия за известяване на вярата в Аллах.

Другият айет свързан с Елйеса (а.с.) е следният:

„И Исмаил, и Елйеса, и Юнус, и Лут, и предпочетохме всички пред народите.“ (Сура ел-Енам, 6:86)

По време на пророчеството на Елйеса (а.с.) сред родовете на синовете на Исраил започнала борба за власт и надмощие. Нито един от родовете не се вслушвал в напътствията на Елйеса (а.с.), споровете и раздорът нямали край. Всевишният Аллах изпратил срещу тях асирийците, които победили синовете на Исраил. Заради лошите си постъпки те останали далеч от милостта на Аллах.

Според преданията някои от чудесата извършени от Елйеса алейхисселям с помощта на Аллах са следните:

По онова време питейната вода в град Йерихон станала много горчива. Хората отишли при Елйеса и поискали помощ. Той хвърлил парче сол в горчивата вода и изрекъл „Стани сладка!“ По волята на Аллах водата станала по сладка и приятна отпреди.

Според друго предание, задлъжняла вдовица дошла при Елйеса (а.с.) и му разказала за своето тежко положение. Хазрети Елйеса я попитал:

„–Какво има в дома ти?“

Жената отговорила:

„–Имам около една шепа зехтин!“

Ал-Ясаа алейхисселям казал на жената:

„–Сега отиди и отсипи от зехтина във всички съдове, които намериш в дома си!“

Жената се върнала в дома си и изпълнила казаното. По волята на Аллах след известно време забелязала, че всички съдове били препълнени със зехтин. С това чудо, тя изплатила всичките си дългове, продавайки от зехтина. Въпреки това той не намалявал, останал и за нея.

Когато усетил, че смъртта наближава, Елйеса (а.с.) извикал при себе си Зул-Кифл (а.с.). В съответствие с повелята на Всевишният Аллах, Елйеса (а.с.) посочил Зул-Кифл (а.с.), който да продължи пророческата мисия след него.

О Аллах! Както предпочете пророците над народите, така ни отреди да достигнем възвишени степени в служенето си към Теб!“

Амин!

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. Разкажете при какви обстоятелства се срещнали Елйеса и Иляс алейхимусселям?
2. При кой пророк е израснал Елйеса (а.с.) и от кого е научил Теврат?
3. Кого извикал при себе си Елйеса (а.с.), когато смъртта му наближила?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Ал-Ясаа (а.с.) оздравял благодарение на благодатта на молитвата на .... алейхисселям.

2. Всевишният Аллах изпратил .... като изпитание за синовете на Исраил, защото те не се вслушвали в напътствията на Елйеса (а.с.).

В. Моля, отбележете верния отговор

1. **В айета е повелено:** „И спомни си Исмаил и Елйеса, и Зул-Кифл! И те са сред добрите.“ (Сура Сад, 38:48)

   В кой от следните отговори не се съдържа едно от значенията на повелята „спомни си!“ в горния айет?

   а) Исмаил, Елйеса и Зул-Кифл алейхимусселям са пратеници, живели по едно и също време.

   б) Споменатите пратеници са повелявали одобряваното и възбранявали порицаваното, също като останалите пратеници.

   в) И те както останалите пратеници преодолели трудностите и известявали вярата в единобожието.

   г) Споменатите пророци са праведни раби, които Всевишният Аллах обича.

2. **Всевишният Аллах е подкрепил много от Своите пророци с чудеса, в това число и Елйеса (а.с.). Кой от следните отговори не съдържа вярна информация за чудесата?**

   а) Чудесата помагат на изпитващите съмнение да повярват по-лесно в това, което не виждат.

   б) След като се случат, чудесата стават причина за мигновеното погубване на отричащите.

   в) Чудесата укрепват вярата и вдъхват смирение на вярващите.

   г) Чудесата са свръхестествени явления, на които са способни единствено пророците с помощта на Аллах.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1- Иляс

2- асирийците

В. Верни отговори на теста

1-а 2-б

ХАЗРЕТИ

Зул-кифл

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ЗУЛ-КИФЛ

-алейхисселям-

Праведният пратеник обгърнат от Аллаховата милост (*рахмет*)

Хазрети Зул-Кифл алейхисселям

Хазрети Зул-Кифл е пророк изпратен на синовете на Исраил. В преданията се споменава, че е син на Еюб алейхисселям. (Виж Хаким, Мустедрек, II, 636)

Според преданията истинското му име било Бишр, наречен е Зул-Кифл поради няколко причини:

1. Поел отговорността да продължи да известява вярата на синовете на Исраил след Елйеса (а.с.);

2. Извършвал праведните дела присъщи за останалите пратеници и затова бил удостоен с награда в многократна степен.

В превод от арабски „Зу" означава „владетел", а „Кифл" – отговорност, натрупване. Наречен е така не заради земна власт и богатства, а заради възвишените добродетели, които притежавал и високата му степен в отвъдния свят (*ахирет*).

В преданието на Ибн-и Аббас (р.а.) се разказва следното:

„Всевишният Аллах дарил един от пратениците на синовете на Исраил (Елйеса) наред с пророчеството и с много богатство и власт. Когато наближила смъртта на този пратеник, Всевишният Аллах го известил с откровение (*вахий*), че ще прибере неговата душа и повелил:

„Повери Моето богатство на онзи от синовете на Исраил, който Ми служи (*ибадет*) по цяла нощ, говее през деня и ще отсъжда между хората без да се поддава на гнева си."

Този пратеник известил синовете на Исраил за повелята, която получил. Един младеж се изправил и казал:

–Аз мога да поема отговорността за изпълнението на това задължение!“

Ал-Ясаа (а.с.) отговорил на младежа:

–Можеш да седнеш на мястото си, тук има по-възрастни от теб!

След това за втори път предложил на хората да поемат тази отговорност. Отново същият младеж станал и повторил: „Аз поемам тази отговорност!“ Единственият, който отговорил и на третия призив бил младежът. Тогава пратеника му поверил отговорността за известяването на вярата в Аллах и цялото си богатство. Този младеж бил Бишр.“

Ала сатаната (*шейтан*) завидял на този млад човек. Чрез различни прийоми се опитвал да го подмами и да му попречи да извърши успешно задължението, което поел. Младежът не се поддал на нито една от заблудите и изпълнил подобаващо поверената му пророческа мисия. Усилията, които полагал наистина били големи. Затова бил наречен Зул-Кифл.

Зул-Кифл алейхисселям е споменат в два от айетите на Свещения Коран:

„И спомни си Исмаил и Елйеса, и Зул-Кифл! И те са сред добрите.“ (Сура Сад, 38:48)

„И [спомени] Исмаил, и Идрис, и Зул-Кифл. Всички бяха от търпеливите. И ги въведохме в Нашата милост. Те бяха от праведниците.“ (Сура ел-Енбия, 21:85-86)

Зул-Кифл (а.с.) също като останалите пратеници на синовете на Исраил се придържал към законите на Муса алейхисселям, известявал повелите и забраните на Теврат. Според преданието починал в едно от населените места в областта Дамаск (*Шам*).

О Аллах! Дари ни с воля и постоянство да изпълняваме подобаващо Твоите повели и да притежаваме добродетелите, които си похвалил!..

Амин!

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. На кой от народите е изпратен Зул-Кифл (а.с.), за да известява повелите на Аллах?
2. Посочете истинското име на Зул-Кифл (а.с.).
3. Защо този пророк бил наречен с друго име и какво е неговото значение?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Зул-Кифл (а.с.) е син на .... (а.с.).
2. Истинското име на Зул-Кифл (а.с.) е ....
3. Зул-Кифл (а.с.) отсъждал между хората според законите на .... (а.с.).

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Ал-Ясаа (а.с.) търсел определени качества в човека, на когото щял да повери своето богатство и власт. В кой от изброените отговори <u>не</u> е посочено едно от търсените качества?

а) Прекарване на нощите в служене на Аллах (*ибадет*).

б) Говеене през деня.

в) Изплащане на обезщетение на ощетените.

г) Отсъждане между хората без гняв.

2. В кой отговор <u>не</u> е посочена причина пратеника да бъде наречен Зул-Кифл (а.с.)?

а) Притежавал възвишени добродетели на земята и високи степени в отвъдния свят.

б) Поел отговорността да известява повелите на Аллах на синовете на Исраил.

в) Имал късмета за кратко време да се сдобие с огромни земни блага.

г) Извършвал праведни дела като останалите пратеници и бил удостоен с награда в многократна степен.

3. В кой от следните отговори е посочена причината Зул-Кифл (а.с.) да поеме отговорността за известяване на вярата в Аллах?

а) Желанието да бъде възкресен заедно с пратениците и да влезе пръв в Рая.

б) Приемал известяването на вярата в Аллах за свой дълг.

в) Искал хората да изпитват почит и уважение към него.

г) Смятал, че няма да срещне трудност в призоваването на хората към правия път.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1- Еюб

2- Бишр

3- Муса

В. Верни отговори на теста

1-в 2-в 3-б

ХАЗРЕТИ

Лукман

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ЛУКМАН

-алейхисселям-

Учителят на физическите и духовни лечители

Хазрети Лукман алейхисселям

Според преданията Лукман е роднина на пророка Еюб (а.с.). Според едно от преданията е син на сестрата на Еюб (а.с.), а според друго - син на лелята на Еюб (а.с.). (Виж Са‘леби, Араис, стр. 391)

Лукман алейхисселям бил пратеник или приближен раб на Аллах (*вели*). Счита се за учител на лечителите. Повечето учени са на мнение, че той не е бил пророк, а човек дарен с мъдрост. Тук значението на думата „мъдрост“ следва да се разбира по следния начин: След усвояване на естествените науки и усъвършенстване на духа чрез духовно извисяване, човек развива способността винаги да говори и върши най-правилното.

Това, че е бил дарен с мъдрост се известява по следния начин в сурата от Свещения Коран, носеща неговото име:

„И дадохме на Лукман мъдростта: “Бъди признателен на Аллах! Който е признателен, за себе си е признателен. А който е неблагодарен – Аллах е над всяка нужда, всеславен.” (Сура Лукман, 31:12)

Всевишният Аллах съобщава, че дарените с мъдростта ще бъдат удостоени с големи добрини:

„Той дарява мъдростта комуто пожелае, а който е дарен с мъдростта, е дарен с голямо добро. Но само разумните се поучават.“ (Сура ел-Бакара, 2:269)

Мъдростта е осъзнаване на същността и тайнството на материята. Това е възможно чрез проявление на Аллаховото сияние (*нур*) в сърцето. Ученият Земахшери дава пример за мъдростта на Лукман със следната случка:

Средиземно море
Александрия
Кудус
Кайро
Ейлат
Египет
Асют
Червено море
Пустинята Сахара
Нил
Нубийска пустиня
Судан

Веднъж от Лукман било поискано да заколи една овца и да донесе две парчета от най-доброто място. Лукман донесъл езика и сърцето. Няколко дни по-късно отново от него било поискано да заколи овца, но този път трябвало да занесе две парчета от най-лошото място. Лукман отново донесъл езика и сърцето. Когато го попитали за причината, Лукман отговорил:

Ако тези два органа са добри, няма други по-добри от тях. Ако са лоши, няма други по-лоши от тях! (Земахшери, *Кешшаф*, V, 18)

В книгата на Имам Малик „*Муватта*" е поместено следното предание:

Попитали Лукман: Как се сдоби с тези добродетели?

Той отговорил:

„С честност, отговорност към повереното (*еманет*), изоставяне на това, което не ме засяга и спазване на обещанието. (Муватта, Келям 17)

❁

Мъдрите слова и напътствията на Лукман към сина му са известени в Свещения Коран по следния начин:

„И рече Лукман на сина си, поучавайки го: "О, синко мой, не съдружавай с Аллах! Съдружаването е огромен гнет." (Сура Лукман, 31:13)

Гнета е противоположност на справедливостта. Справедливостта е отдаване на дължимото уважение към всяко създание. Съдружаването (*ширк*) със Създателя на световете и единственият Владетел на всичко – Всевишният Аллах, означава да не Му се отдава дължимото уважение. Затова последицата от съдружаването с Аллах е вечното пребиваване в Ада.

Лукман (а.с.) продължил своето напътствие:

"О, синко мой, всяко твое дело, дори и да е с тежест на синапено зърно, и то да е в скала, или да е на небесата, или на земята, Аллах ще го покаже. Аллах е всепроникващ, сведущ." (Сура Лукман, 31:16)

„О, синко мой, отслужвай молитвата и повелявай одобряваното, и възбранявай порицаваното, и бъди търпелив към онова, което те сполети! Това е от решителните дела." (Сура Лукман, 31:17)

Молитвата (*намаз*) е възнесението (*мирадж*) на вярващия и едно от най-важните му задължения, които не могат да бъдат изоставени. Всевишният Аллах благовества извършващите поклон (*суджуд*) пред Него: **„...Техният белег е по лицата им – от следите на поклоните..."** (Сура

ел-Фетх, 48:29) **„...И свеждай чело до земята в *суджуд*, и [към Аллах] се приближавай!“** (Сура ел-Аляк, 96:19)

Достойната Хазрети Айше (р.а.) разказва:

„Когато Пратеника на Аллах (с.а.в.) заставаше за молитва (*намаз*), от сърцето му можеше да се чуе звук, подобен на този от врящ котел.“ (Ебу Давуд, Салят, 157; Несаи, Сехв, 18)

И „повеляване на одобряваното и възбраняване на порицаваното“ е сред важните задължения на вярващия. Споделянето на духовните знания дарени от Всевишния Аллах с останалите е своеобразно изпълнение на дълга за признателност (*шукюр*). Всевишният Аллах посочва на всички вярващи този метод за известяване чрез личността на Пророка (с.а.в.):

„По милост от Аллах ти се смекчи спрямо тях. А ако беше груб, с жестоко сърце, щяха да се разотидат от теб. Извини ги и моли за опрощението им, и се съветвай с тях по делата! А решиш ли [нещо], уповавай се на Аллах! Аллах обича уповаващите се Нему.“ (Сура Ал Имран, 3:159)

В друг айет Всевишният Аллах повелява какъв следва да бъде метода за призив към доброто:

„Призовавай към пътя на твоя Господ с мъдрост и хубаво поучение...“ (Сура ен-Нахл, 16:125)

Що се касае за търпението (*сабър*), това е най-често споменаваната дума в Свещения Коран. Земната страна на търпението може да е горчива, но наградата в отвъдния живот ще бъде много приятна. Защото всички пророци са преминали през „ситото“ на търпението. Затова Всевишният Аллах повелява:

„... И благовествай търпеливите...“ (Сура ел-Бакара, 2:155)

Абдуллах бин Мугаффел (р.а.) разказва:

„Един човек дойде при Пророка (с.а.в.) и каза:

–О Пратенико на Аллах! Много те обичам. Пророка му отвърна:

–*Внимавай, какво казваш*! Човекът три пъти повтори:

–Кълна се в Аллах, че те обичам! Тогава Пророкът (с.а.в.) повели:

–Ако ме обичаш, приготви си „броня“ срещу бедността. Защото бедността идва при онзи, който ме обича с по-голяма скорост от нахлуващата при порой вода.“ (*Тирмизи, Зюхд*, 36)

Чрез своите думи Пратеника на Аллах (с.а.в.) казва следното:

Щом като ме обичаш заради Аллах, бъди готов да заплатиш цената на тази обич, проявявайки смирение и доволство срещу изпитанията с беди, нещастия и трудности!..

❁

Лукман продължил своето напътствие:

„И не криви лице пред хората, и не върви по земята с високомерие! Аллах не обича никой горделивец, самохвалец.“ (Сура Лукман, 31:18)

Високомерието, надменността, възгордяването и самохвалството са като клоните на дърво, чиито корени се простират до Ада. Величието и могъществото са качества присъщи единствено на Всевишния Аллах. Причината Иблис (*сатаната*) да бъде изгонен от Рая и да започне да отклонява хората от правия път е високомерието, което проявил срещу Хазрети Адем и възпротивяването му на повелята на Аллах. Подобен е и примера с Карун, който въпреки, че бил дарен с духовни знания, завидял на Хазрети Харун и заради ненавистта, която изпитвал към него бил погубен.

Отново Хазрети Лукман е казал на сина си:

„И бъди умерен в своята походка, и снижавай своя глас! Най-противният от гласовете е магарешкият глас.” (Сура Лукман, 31:19)

Тези айети определят мярката за благоприличие в поведението на вярващия. От тук разбираме, че на земята учтивостта и благовъзпитанието може да изглеждат маловажни, но в Деня на равносметката те ще бъдат от голямо значение.

В един от своите съвети Лукман (а.с.) е казал:

В осем изречения събрах същността на словата на пророците, които познавах. Ако придобиеш тези добродетели, ще бъдеш от спасените!

1. Опази сърцето си по време на молитвата (*намаз*),

2. Опази езика си сред хората,

3. Опази ръцете си на трапезата,

4. Опази погледа си, когато си в чужд дом!

5. По всяко време споменавай Всевишния Аллах, не Го забравяй дори за миг!

6. Помни смъртта, никога не я забравяй!

7. Забрави добрините, които си сторил на другите!

8. Забрави злините, които са ти сторили!..

Някои от съветите на Лукман, предадени от достоверни източници са следните:

Чедо! Превърни богобоязливостта (*таква*) в свой „капитал“ за отвъдното! Защото богобоязливостта е „търговия“, която не се извършва с пари и имот!

Чедо! Присъствай на погребения! Защото погребението напомня за отвъдния свят (*ахирет*). А забранените неща и греховете, увеличават склонността към земния свят.

Чедо! Сиянието на онзи, който изрича лъжа изчезва. Увеличава се мъката и тъгата на притежателя на зъл нрав.

Чедо! Не изпращай глупеца като свой представител! Ако не намериш разумен и мъдър пратеник, отиди сам!

Чедо! Земният свят е като бурно море. Мнозина са се удавили в него. Нека богобоязливостта (*таква*) е лодката, с която плаваш в това море; товарът, който носиш да е твоята вяра (*иман*); състоянието, в което се намираш да е упование в Аллах; прехраната ти да са праведните ти дела! Ако се спасиш, то ще е с милостта на Аллах, удавиш ли се, то ще е заради греха ти.

Чедо! Не бъди по-глупав от петела! Той всяка сутрин споменава и прославя Всевишния Аллах, а ти спиш!

Чедо! Избирай приятелите си така, че когато се разделите, нито ти да ги одумваш, нито те да те одумват!

Чедо! Пази приятелите си! Посещавай близките си!

Чедо! Три неща се проявяват на три места: Благият нрав се проявява в момент на гняв; смелостта - на бойното поле; а приятелството - в нужда!

ВЪЗХВАЛА И БЛАГОДАРНОСТ

Най-важните елементи на служенето на Аллах са възхвалата (*хамд*) и благодарността (*шукюр*) към Него. Затова и първият айет от Свещения Коран е низпослан в следния стил: **„Хвала на Аллах – Господа на световете...“**

Прославянето и признаването на величието в проявленията на божествените качества на Всевишният Аллах е „възхваляване“ /хамд/; а признателността пред Неговата нестихваща милост и благодат, изказана чрез словата, делата и сърцето е „благодарност“ /шукюр/. От гледна точка на значенията си тези две думи са много близки една до друга.

В действителност човек се намира на върха на йерархична структура, съставена от низши към по-висши творения. Поради факта, че човекът е най-достойното творение, той трябва да изпълнява своя дълг за възхвала и благодарност към Всевишния Аллах в най-висша степен.

Човекът съхранил благородството на сътворението, изпитва чувства на благодарност дори към онзи, който му подава чаша вода. Тогава, не е ли безумие пренебрежението и противопоставянето на човека на Създателя, Който го е дарил с всички блага?

Тази Вселена, създадена с неповторимо изящество и старание отвъд човешкото разбиране за красота, е украсена с безброй проявления на Аллаховото могъщество. Цветята с разнообразието на багрите и аромата, плодовете с различна форма и вкус; животните от най-миловидните, до най-дивите... Накратко всяка частица от живата и нежива материя е „програмирана“ по уникален за нея начин, съответстващ на специфичните ѝ особености. Всичко това е за да накара човек да осъзнае и изпълни своя дълг за служене на Всевишния Аллах.

Истинският вярващ е онзи нравствен човек, който се старае да живее според разума, съвестта и съзнанието за служене на Аллах. За онези, които искат да бъдат благодарни раби не е достатъчно да опознаят благата. След

опознаването на истинския Владетел на благата, се поражда необходимостта от изпълнение на задълженията към Него. Когато човек опознае истинският Владетел на благата, в сърцето му „изникват“ кълновете на познанието за Аллах (*марифетуллах*), обичта към Него (*мухаббетуллах*) и бива удостоен с Аллаховата благодат.

Основен дълг на всеки човек е да опознае истинския Владетел на благата и да Му благодари за тях. Благата, за които поради нехайство не сме изказали благодарност са напразно изживени притеснения. Това, което ни остава от тях е тежест и грях. Подобно е положението на онзи, който не раздава по пътя на Аллах (*инфак*). Единственото, което ще отнесе в отвъдния свят от финансовото си благосъстояние, чиято тежест е носил цял живот, са греховете за това, че не е раздавал от него по пътя на Аллах.

Осъзнаването на мъдростта във Вселената и същността на човека е възможно чрез изразяване на благодарност (*шукюр*). В Свещения Коран Всевишният Аллах повелява:

„И дадохме на Лукман мъдростта: “Бъди признателен на Аллах!..“ (Сура Лукман, 31:12)

В айета се известява, че на признателните раби се дава знание за мъдростта и света на тайнството. Това се прави с цел раба да продължи да бъде признателен.

❁

Истинският Владетел, Който дарява благата е Създателя на Вселената. Затова трябва да сме по-признателни към Онзи, Който изпраща благото (Всевишният Аллах), отколкото към този, който го е донесъл (определен човек). Привързването към причините или хората, които са само преносители на благата и пренебрегването на истинския Владетел е несъвместимо с човешкото достойнство.

От друга страна изказването на благодарност на хората, станали причина за достигането на благата до нас е въпрос на възвишена нравственост и благовъзпитание. В хадиса се известява:

„*Онзи, който се отплати на човек за сторена добрина с благословията (дуа): Аллах да ти въздаде добрини!; ще е изпълнил своя дълг за признателност (към човека) по най-хубавия начин.*“ (Тирмизи, Бирр, 87)

Човек изпълнява своя дълг за благодарност към Всевишния Аллах по три начина:

1. Изказване на словесна благодарност:

Това е най-ниската степен на благодарност. Тя е словесното изказване на признателност на хората към своя Създател: „О Аллах! Изказваме безкрайна благодарност към Теб!“

В Свещения Коран се известява:

„И за благодатта на твоя Господ възвестявай!“ (Сура ед-Духа, 93:11) Колко тъжно е това, че нехайните сърца се възползват от благата на Аллах, без да споменават Неговото име.

2. Изразяване на благодарност чрез дела:

Този вид благодарност се изразява чрез изразходване на благата дарени от Всевишния Аллах по Неговия път и в съответствие с Неговата повеля. Благодарността за материалните блага е раздаване по пътя на Аллах (*инфак*); благодарността за дарените познания е тяхното прилагане и предаването им на други; благодарността за физическото здраве е използването на всеки орган в съответствие с целта на неговото сътворение, по пътя на Аллах.

3. Изразяване на благодарност чрез сърцето:

Тази благодарност се осъществява чрез опознаването на Всевишния Аллах, привързването с обич към Него и проявата на доволство към всичко, което идва от Него.

В действителност не е възможно да бъде изразена пълна благодарност за благата дарени от Аллах. Това не е по силите на човек. Дори пророците са били в постоянно състояние на молба за опрощение (*истигфар*), затова, че не са успявали да благодарят подобаващо на Аллах. В тази връзка Пратеника на Аллах (с.а.в.) казва следното:

„*Аз извършвам молба за опрощение* (*истигфар*) *по сто пъти на ден...*“ (Муслим, Зикир, 42)

От друга страна изпълнението на дълга за възхвала и благодарност е голяма благодат дарена от Аллах. Тоест това, че човек може да благодари за благата, с които разполага е благо, за което отделно трябва да се благодари. Когато продължим до безкрайност тази верига на благодарност виждаме, че всяка изказана благодарност поражда нов дълг за благодарност. Затова е невъзможно да бъде изплатен подобаващо дълга за признателност към Всевишния Аллах.

Затова ние хората следва да осъзнаем, че сме безсилни да разберем подобаващо благата на Аллах и да се стараем според силите си да изпълняваме своя дълг за признателност.

В хадиса се известява:

„*Който познава душата* (*нефс*) /*тоест осъзнава своята нищожност пред проявленията на Божественото изкуство и блага върху нея*/, *той е опознал и своя Създател*.“ (Аджлуни, Кешфу'л-Хафа, II, 361) Следователно благата са безкрайни, думите са безсилни, а телата – слаби...

Едно от най-големите блага е способността да осъзнаем истинският Владетел. Благодарността за благата е повод те да се увеличават за признателните, а неблагодарността е причина за тяхното намаляване при непризнателните. Неблагодарността е голямо невежество. Например, когато не се дава задължителната милостиня (*зекят*) за едно имущество, то се превръща от благо в беда за своя собственик. Всевишният Аллах повелява: **„... – извести ги за болезнено мъчение...“** (Сура ет-Тевбе, 9:34)

„После ще бъдете питани в този Ден за насладите [на земята].“ (Сура ет-Текясур, 102:8)

„И прогласи вашият Господ: “Ако сте признателни, Аз непременно ще ви надбавя. А ако сте неблагодарни, мъчението Ми е сурово.” (Сура Ибрахим, 14:7)

„И споменавайте Ме, за да ви споменавам и Аз, и благодарете Ми, и не Ме отхвърляйте!“ (Сура ел-Бакара, 2:152)

Съзнателният човек трябва да изпитва възхищение към праведните притежатели на духовни добродетели и да се старае да бъде като тях. От друга страна следва да вижда хората в по-лошо материално положение от своето и да изпитва благодарност за онова, което притежава.

Пратениците на първо място, а след тях приближените раби на Аллах и учените са били в постоянно състояние на благодарност към Всевишния Аллах.

В Свещения Коран за Нух алейхисселям се повелява:

„... Той бе признателен раб.“ (Сура ел-Исра, 17:3)

За Ибрахим алейхисселям се споменава:

„... признателен бе за Неговите блага...“ (Сура ен-Нахл, 16:121)

Нозете на Пратеника на Аллах (с.а.в.) оттичали от дългите мощни молитви (*намаз*). Достойната Хазрети Айше (р.а.) казвала:

„О Пратенико на Аллах! Всевишния Аллах опрости Вашите грехове. Защо причинявате страдание на тялото, удостоено с опрощението на Аллах? Пророка (с.а.в.) отговарял:

„*О Айше*! *Да не бъда ли благодарен раб на Аллах*?“ (Бухари, Тефсир, 48/2)

Благодарността е „капитал“ за Дженнета, а непризнателността – „удостоверение“ за Джехеннем. Затова всеки трябва да се старае да бъде признателен за благата, с които е удостоен.

Благодарността (*шукюр*) на ислямските учени е да разпространяват познанието, дарено им от Всевишния Аллах и да прилагат своите знания на практика.

Благодарността на богатите е да прилагат в живота си мъдростта на айета **„... и върши добро, както Аллах ти е сторил добро!..“** (Сура ел-Касас, 28:77) като раздават от своето богатство на нуждаещите се по пътя на Аллах. Да осъзнават, че истинският Владетел на богатството е Аллах и да не се възгордяват с него, да не го прахосват с разточителство. Накратко, да се стараят да бъдат от признателните заможни хора.

Благодарността на бедните хора е да се обгърнат с „украсата“ на търпението. Трябва да се знае, че от гледна точка спечелване на Аллаховото задоволство, бедните проявяващи търпение са наравно с признателните заможни. Разговорът провел се между Ибрахим бин Етхем и Шакик-и Белхи ни помага да разберем правилно искрената благодарност проявена в бедността:

Шакик-и Белхи попитал Ибрахим бин Етхем:

–Какво правиш? Как си?

Ибрахим бин Етхем отговорил:

–Когато намеря съм благодарен, а когато не намеря търпя!..

Шакик-и Белхи отговорил, че това не е достатъчно и Ибрахим бин Етхем го попитал:

–А вие какво правите?

Шакик-и Белхи отговорил:

–Когато намерим сме благодарни и раздаваме по пътя на Аллах (*инфак*), а когато не намираме благодарим, чрез търпение (*сабър*).

Хората с благороден нрав проявяват благодарност чрез съзнанието за това, че всички добродетели са благодат, дарена от Всевишния Аллах; не презират никого, проявяват скромност и така се превръщат в пример за останалите.

Благодарността за удостояване с благото на суфизма (*тасаввуф*) е привързване от сърце към духовния учител, стриктно спазване на позволеното и забраненото, полагане на усилия и други хора да се възползват от това благо и насочване на живота според повелята в 112-ти айет от Сура Худ, за която Пратеника на Аллах (с.а.в.) е казал „*Тя ме състари*!..“:

„И бъди на правия път, както ти бе повелено, ти и всеки покаял се с теб...“

Накратко човек трябва да се стреми да се „украси“ с нравствеността на Свещения Коран и Сунната на Пророка, да полага усилия да опознае своя Създател и да живее със съзнанието да бъде полезен на всички създания.

Благодарността на здравите и болните е осъзнаване на това, че това състояние им е отредено по волята на Всевишния Аллах като преходно изпитание в земния свят, проява на смирение пред Неговото предопределение и доволство от Неговата повеля. Здравият човек трябва да знае, че здравето му е дарено за да върши праведни дела по пътя на Аллах и да живее според това. Болният трябва да приема своето състояние като несравнимо благо и да живее с мисълта: „О Аллах! Благодаря Ти за всяко свое състояние!“ Трябва да се знае, че незрящият, който не е докоснал взор до забраненото (*харам*), лишеният от слух, останал далеч от злословенето са в по-изгодно положение от зрящият, който наблюдава забраненото и чуващият, изпаднал в плен на изкушенията. Тази истина ще се прояви в Деня на възкресението.

О Аллах! Отреди ни чрез признателност да придобием мъдрост като Лукман! Нека със словата, делата и духовността си да бъдем полезни на хората!

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. Кой от съветите на Лукман (а.с.) ви впечатли най-много? Защо?
2. Избройте пет от осемте напътствия на Лукман.
3. Когато поискали от Лукман да донесе най-добрите, а след това най-лошите части от месото на овцата, и двата пъти той занесъл езика и сърцето. Обяснете причината за това.
4. Какво е съдържанието и наградата за търпението, което Всевишният Аллах изисква от Своите раби.
5. Кои са качествата, чиито корени се простират до Ада или Рая? Защо?
6. Как трябва да благодарим за благата, дарени от Аллах? Избройте видовете благодарност.
7. Как се извършва благодарност чрез делата?
8. Защо Пратеника на Аллах (с.а.в.) извършвал молба за опрощение (*истигфар*) по сто пъти на ден въпреки, че греховете му били опростени?
9. Възможно ли е да бъде изплатен подобаващо дълга за благодарност към Всевишният Аллах? Защо?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. .... е осъзнаване на същността и тайнството на материята чрез проявление на Аллаховото сияние (*нур*) в сърцето.
2. Един от съветите на Лукман е: Чедо! Превърни .... в свой „капитал“ за отвъдното!
3. Прославянето и признаването на величието в проявленията на божествените качества на Всевишният Аллах е „............“; а признателността

пред Неговата нестихваща милост и благодат, изказана чрез словата, делата и сърцето е „...........“.

4. Опознаването на Всевишния Аллах, привързването с обич към Него и проявяването на доволство към всичко, което идва от Него е ....

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Кой от изброените отговори <u>не</u> съдържа напътствие на Лукман към неговия син за опазването на човека?

а) Опазване на погледа в чужд дом.

б) Опазване на стоката на пазара.

в) Опазване на ръцете на трапезата.

г) Опазване на езика сред хората.

2. Кой от изброените отговори <u>не</u> съдържа съвет на Лукман към неговия син, за това какво трябва да се помни и какво трябва да се забрави?

а) По всяко време споменавай Всевишния Аллах, дори за миг не Го забравяй!

б) Забрави добрините, които си сторил на другите!

в) Винаги си спомняй за смъртта, никога не я забравяй!

г) Никога не забравяй злините, които са ти сторили.

3. Кой от изброените отговори съдържа правилния извод от думите на Пророка (с.а.в.): *Ако ме обичаш, приготви си „броня“ срещу бедността. Защото бедността идва при онзи, който ме обича с по-голяма скорост от нахлуващата при порой вода.*“ (*Тирмизи, Зюхд,* 36)

а) Хората, които обичат Пророка (с.а.в.) непременно стават бедни.

б) Единствено бедните хора обичат Пророка (с.а.в.).

в) Условието за постигане на обич към Пророка (с.а.в.) е устояване на изпитанието на бедността.

г) Хората, които обичат Пророка (с.а.в.) биват подлагани на изпитания чрез беди, нещастия и бедност.

4. **Според думите на Лукман три неща се проявяват на три места. В коя подточка <u>не</u> е споменато едно от тях?**

а) Благият нрав – в миг на гняв.

б) Смелостта – на бойното поле.

в) Разумът – в търговията.

г) Приятелството – в нужда.

5. **В кой от изброените отговори <u>не</u> е посочено качество на мъдрия човек?**

а) Усъвършенствал се духовно след усвояване на естествените науки.

б) В религиозните спорове, винаги се приема неговото мнение.

в) Пречистил и усъвършенствал душата (*нефс*), в сърцето му се проявява Аллаховото сияние (*нур*).

г) Честен във взаимоотношенията си с хората и прецизен в делата си.

6. **Лукман е придобил възвишени добродетели, чрез своите постъпки. В кой от изброените отговори <u>не</u> е спомената една от тях?**

а) Спазване на обещанието.

б) Изоставяне на това, което не го засяга.

в) Лечение на всички болни.

г) Честност и отговорност към повереното (*еманет*).

7. **Коя благодарност изпълнява човек, който проявява търпение и смирение пред бедността, болестта и трудностите, изричайки:** „Аллах ме изпитва с тези беди, по волята на Аллах това е за мое добро!“

а) Благодарност чрез сърцето.

б) Вродена благодарност.

в) Благодарност чрез дела.

г) Словесна благодарност.

8. „И не криви лице пред хората, и не върви по земята с високомерие! Аллах не обича никой горделивец, самохвалец.“ (Сура Лукман, 31:18)

В коя от следните подточки <u>не</u> е посочена забранена в айета постъпка?

а) Пренебрежение към хората в по-трудно финансово положение и по-низко образование.

б) Самохвалство с постигнатото и поддържане на възгледа, че никой не е способен на по-големи постижения.

в) Осъзнаване, че вярата (*иман*) е благодат дарена от Всевишния Аллах и смирение пред онези, които не са дарени с нея.

г) Показност с познанията и служенето на Аллах (*ибадет*).

9. **В кой от изброените отговори <u>не</u> е споменат начин за изразяване на благодарност към Всевишният Аллах за дарените блага?**

а) Духовна благодарност.

б) Благодарност чрез делата.

в) Благодарност чрез сърцето.

г) Словесна благодарност.

10. **Кой от изброените отговори не съдържа извод от думите на Лукман:**

„Чедо! Земният свят е като бурно море. Мнозина са се удавили в него. Нека богобоязливостта (*таква*) е лодката, с която плаваш в това море; товарът, който носиш да е твоята вяра (*иман*); състоянието, в което се намираш да е уповавание в Аллах; прехраната ти да са праведните ти дела! Ако се спасиш, то ще е с милостта на Аллах, удавиш ли се, то ще е заради греха ти.“

а) Страхът от Аллах и уповаването в Него, спасяват човек от погубване във „водовъртежа“ на греха.

б) Преди да започнем дадено начинание, трябва да постигнем пълно упование и да изчакаме Аллаховото предопределение да се прояви.

в) Човек трябва да приема успехите, които постига като благодат от Всевишният Аллах, а неуспехите си като резултат от своите недостатъци.

г) Това, което човек може да отнесе в отвъдния свят (*ахирет*) е хубавият нрав и силната вяра подкрепена с праведни дела.

11. Човек се чувства признателен дори за най-малката добрина, която някой му е сторил. Отбележете какво <u>не</u> може да бъде поведението му към безкрайните блага, идващи от Всевишния Аллах?

а) Трябва да размишлява над проявленията на качествата на Всевишния Аллах, Който му изпраща тези блага и да бъде в непрекъснато състояние на възхвала.

б) Да осъзнава стойността на Вселената, създадена с неповторима изящност като „произведение“ на Аллаховото изкуство и да се старае да придобие всички блага.

в) Трябва да бъде в постоянно състояние на благодарност за благата, с които е удостоен чрез думите, делата и сърцето си.

г) Трябва да опознае истинският Владетел на благата и да изпълнява своите задължения към Него.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1- Мъдростта

2- богобоязливостта

3- възхваляване – благодарност

4- изразяване на благодарност чрез сърцето

В. Верни отговори на теста

1-б	2-г	3-г	4-в	5-б	6-в
7-а	8-в	9-а	10-б	11-б	

ХАЗРЕТИ

Зекерия

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ

Яхя

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ

Иса

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ЗЕКЕРИЯ

-алейхисселям-

Загинал като мъченик, но запазил упованието и смирението си пред Създателя

❖

ХАЗРЕТИ ЯХЯ

-алейхисселям-

Загинал мъченически като баща си

❖

ХАЗРЕТИ ИСА

-алейхисселям-

Небесният пратеник, който лекувал болните и съживявал мъртвите

Общото между тези трима пророка са мъченията, на които били подложени и непоколебимостта, с която известявали вярата в единобожието.

Тези пратеници положили неимоверни усилия, за да напътят хората, които след Муса (а.с.) се отклонили от правия път. Ала малцина ги последвали. Земният им живот преминал в много обиди, страдания и изтезания. Зекерия и Яхя (алейхимесселям) загинали по мъчителен начин, а Иса (алейхисселям) бил възнесен от Всевишният Аллах на небето, малко преди да се опитат да го убият.

Освен сходство в трудностите, които преживели по време на изпълнение на пророческия си дълг, между тези трима пратеника имало и родствена връзка:

Хазрети Зекерия —— Елиза/Елисавета

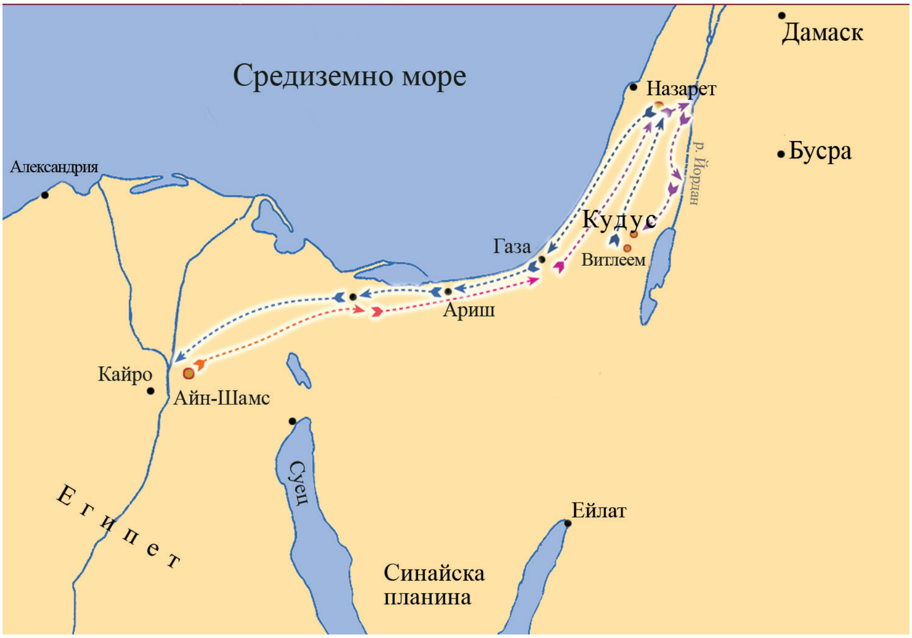
Хазрети Яхя

Имран —— Ханна/Анна (сестра на Елиза)

Хазрети Мерйем

Хазрети Иса

Харан
Ефрат
Пустиня
Алепо
Хама
Хомс
Оронт
Баалбек
Дамаск
Бусра
Антакия
Александрия
Триполи
Средиземно море
Бейрут
р. Йордан
Аман
Мъртво море
Таберия
Назарет
Кудус
Витлеем
Содом
Мерсин
Кипър
Хайфа
Яфа
Ашдод
Ашкелон

Средиземно море
Дамаск
Назарет
Бусра
р. Йордан
Александрия
Кудус
Газа
Витлеем
Ариш
Кайро
Айн-Шамс
Суец
Египет
Ейлат
Синайска
планина

Зекерия (алейхисселям)

Зекерия (а.с.) е един от пророците изпратени на синовете на Исраил. Достойното му потекло достига до Сюлейман алейхисселям. Той правел ръкописни копия на Теврат в Свещения храм (*Бейт-и Макдис*) в Йерусалим и отговарял за принасянето на жертвените животни. Придържал се към законите на Муса алейхисселям и известявал тази вяра на хората. Занимавал се с дърводелство и се прехранвал със собствен труд. Зекерия алейхисселям бил убит от своя народ. Гробницата му се намира в Халеб (Сирия).

По времето на Зекерия (а.с.) управляващите на Дамаск и Йерусалим почитали свещения храм и се отнасяли добре към синовете на Исраил. Духовните водачи на народа не излизали от храма, денем и нощем служели (*ибадет*) в него. По това време сред синовете на Исраил нямало пророк. Те се помолили на Всевишния Аллах да им изпрати пратеник и така им бил проводен Зекерия (а.с.).

В свещения храм служели (*ибадет*) четиристотин религиозни служители. Когато някой от синовете на Исраил бил благовестван, че ще става баща той посвещавал своята рожба на свещения храм и казвал:

„О Аллах! Ако ми се роди син, ще го посветя на храма, за да Ти служи.“

Така новородените момчета били посвещавани на храма. Тази традиция останала от времето на Муса (а.с.).

Всевишният Аллах повелил на Хазрети Муса (а.с.):

„О Муса! Обичам онези Свои раби, които прекарват целия си живот да ми служат (*ибадет*). Те не са вършили грехове на младини и са привързали сърцето си единствено към Мен, така са спечелили обичта Ми.“

❁

Зекерия (а.с.) се оженил за Елиза, която била потомка на Сюлейман (а.с.). Елиза е сестра на Ханна. Ханна е съпруга на Имран и майка на Мерйем.

От брака на Зекерия (а.с.) и Елиза се ражда Яхя (а.с.).

Зекерия (а.с.) живял като праведен пророк в съответствие с Аллаховото задоволство (*ръза*) и бил убит по особено жесток начин от своя народ.

Яхя алейхисселям

Яхя алейхисселям и Хазрети Мерйем били братовчеди (деца на две сестри). Яхя (а.с.) като дете научил Теврат и когато достигнал зрялост бил дарен с пророчеството.

В Свещения Коран се известява начина, по който Зекерия (а.с.) бил дарен с Яхя (а.с.):

„Там Зекерия позова своя Господ. Рече: “Господи мой, дари ми от Теб добро потомство! Ти си Чуващия зова.” (Сура Ал-и Имран, 3:38)

„рече: “Господи мой, отслабнаха костите ми и пламнаха бели коси по главата, и никога не останах без отговор в своя зов към Теб, Господи. И се опасявам от роднините след мен, а жена ми е бездетна. Дари ме с приемник от Теб, който да ме наследи и да наследи рода на Якуб! И го стори богоугоден, Господи!” (Сура Мерйем, 19:4-6)

Тази искрена молба отронила се от сърцето на Зекерия (а.с.) била приета от Всевишния Аллах:

„И както стоеше, молейки се в светилището, ангелите го призоваха: “Аллах те благовества за Яхя, който ще потвърди Слово от Аллах, ще бъде господар, целомъдрен и пророк от праведниците.” (Сура Ал-и Имран, 3:39)

“О, Зекерия, благовестваме те Ние за момче. Името му е Яхя. Не сме сторвали негов съименник преди.” (Сура Мерйем, 19:7)

Изразът в айета **„Не сме сторвали негов съименник преди”** е за да бъде извисен Хазрети Яхя. Защото името „Яхя“ е дарено от Всевишния Аллах за пръв път на него. В този израз се съдържат и други изключителни добродетели, които Яхя (а.с.) притежавал.

Името Яхя означава „жив“. Раждането на дете от двама родители, застигнати от старост е подобно на това да бъде създадено живо творение от мъртвото:

„Рече: “Господи мой, как ще имам син, когато вече ме застигна старостта, а жена ми е бездетна?” Рече: “Така! Аллах прави каквото пожелае.” (Сура Ал-и Имран, 3:40)

„Рече [ангелът]: “Тъй каза твоят Господ: “Това за Мен е лесно. Сътворих те Аз преди, а ти бе нищо.” (Сура Мерйем, 19:9)

Знакът за приемането на молитвата (*дуа*) на Зекерия (а.с.) бил три дни да говори с хората (без думи), само като посочва и да споменава често Всевишния Аллах.

„Рече: “Господи, дай ми знак!” Рече: “Знакът за теб е три дни да говориш с хората само като посочваш. И споменавай често своя Господ, и Го прославяй вечер и сутрин!” (Сура Ал-и Имран, 3:41)

Три дни Зекерия алейхисселям не разговарял с никого. Известявал вярата в Аллах на своя народ като изписвал слова и знаци в пръстта:

„И излезе при своя народ от светилището, и посочи към тях да възславят Аллах и в зори, и вечер.“ (Сура Мерйем, 19:11)

Всевишният Аллах повелява:

„И му откликнахме Ние, и му дарихме Яхя, и за него поправихме съпругата му. И те се надпреварваха в добрините, и Ни зовяха с копнеж и боязън. И бяха смирени пред Нас.“ (Сура ел-Енбия, 21:90)

Когато Яхя (а.с.) достигнал зрялост, Всевишният Аллах му повелил да се придържа към повелите на Теврат:

“О, Яхя, твърдо се придържай към Писанието!” И дадохме му Ние мъдростта още като дете, и състрадание от Нас, и чистота. И бе богобоязлив, и нежен с родителите си. И не бе насилник, непокорник.“ (Сура Мерйем, 19:12-14)

Според законите на Муса (а.с.) на мъжете било забранено да се женят за съпругите на своите братя. Причината за смъртта на Яхя (а.с.) се разказва в следната случка:

По времето на пророчеството на Хазрети Яхя, цар Ирод извършил прелюбодеяние със съпругата на своя брат. Когато Хазрети Яхя казал, че тази постъпка противоречи на Аллаховите закони, по заповед на царя той бил хвърлен в тъмница. По-късно на тържество по случай рождения ден на царя, дошла и жената, с която царят извършил прелюбодеяние. Жената взела със себе си и своята дъщеря, която с уменията, които показала на тържеството очаровала царя. Той дал обещание, че ще изпълни всяко нейно желание в този ден. Майката подвела своята дъщеря и я накарала да поиска главата на Хазрети Яхя. Царят останал огорчен от това искане, но бил принуден да спази своето обещание и наредил да обезглавят Хазрети Яхя. След това девойката се омъжила за цар Ирод и била погубена. (Лука 3/19-20; Матей 14/1-12)

Възнесението на Иса алейхисселям в небето съвпада с това време. Защото тогава хората се възпротивили на Аллах до такава степен, че уби-

вали своите пророци. Затова Всевишния Аллах ги проклел заради лошите им постъпки:

„Защото нарушиха своя обет и не повярваха в знаменията на Аллах, и убиваха пророците без право, и изричаха: "Сърцата ни са в броня." – да, Аллах ги запечата [сърцата] поради тяхното неверие и не вярват освен малцина – ..." (Сура ен-Ниса, 4:155)

Когато отнели живота на Хазрети Яхя (а.с.) той бил на възраст малко над трийсет години. Както се споменава в айета, той е удостоен с милост и опазване от Всевишния Аллах в трите съдбовни дни:

„Мир нему в деня, когато бе роден и в деня, когато ще умре, и в Деня, когато ще бъде възкресен!" (Сура Мерйем, 19:15)

Муфессир Бейзави разяснява значението на този айет по следния начин:

Ще бъде опазен от злините на шейтана в земния си живот.

Ще бъде спасен от наказанието в гроба.

Няма да изживее страх от равносметката и наказание в Ада.

Иса алейхисселям

Иса алейхисселям е роден в Кудус, шест месеца след раждането на Яхя алейхисселям. Той е последният от пророците, изпратени на синовете на Исраил.

Хазрети Иса е четвъртият от петте пророка, удостоени с най-висока степен. Бил наречен „Рухуллах" както за да бъде извисен, така и да се подчертае спецификата на сътворението му. Всевишния Аллах го сътворил подобно Хазрети Адем, вдъхвайки му от Своя дух.

Иса (а.с.) получил пророчеството на трийсет годишна възраст, а книгата, която му била низпослана било Евангелието (*Инджил*). На трийсет и три години бил издигнат жив на небесата.

Майката на Иса (а.с.) Хазрети Мерйем е от потомството на Давуд (а.с.). Името на майка й е Ханна, а на баща й – Имран.

Според преданията, Ханна била бездетна затова дала обет: О Аллах! Ако имам дете, ще го посветя да служи в храма (светилището)!

След като дала този обет, Ханна забременяла. В айета е повелено:

„Когато жената на Имран рече: “Господи мой, посветих онова, което е в утробата ми, единствено на Теб да служи. Приеми го от мен! Наистина Ти си Всечуващия, Всезнаещия.” (Сура Ал-и Имран, 3:35)

След известно време Ханна родила момиче и назовала своята рожба Мерйем:

„И когато го роди, каза: “Господи, родих го женско.” А Аллах най-добре знаеше какво е родила. Мъжкото не е като женското. “И я назовах Мерйем. И Те моля да я закриляш от прокудения сатана заедно с потомството й!” (Сура Ал-и Имран, 3:36)

Дотогава за „служители“ на храма (светилището) били посвещавани само мъжките рожби. Те оставали да служат в храма до навършване на юношеска възраст. След това младежът избирал дали да остане да служи в храма или да отиде на друго място. Напускането на храма преди навършване на определената възраст било забранено.

Традицията с „посвещаването на служители на храма“ важала единствено за мъжките рожби. Това, че след молитвата на Ханна, Всевишният Аллах им отредил женска рожба, сторило възможно посвещаването и на момичета.

Ханна поверила дъщеря си Хазрети Мерйем на отговорниците в храма (светилището). Те хвърлили жребий, за да определят кой да се грижи за нея. Всевишният Аллах повелява:

„Това е от вестите на неведомото, Ние ти го разкриваме. Не бе ти при тях, когато хвърляха калемите си – кой от тях да се грижи за Мерйем. Не бе там и когато се караха.“ (Сура Ал-и Имран, 3:44)

Жребият посочил съпругът на лелята на Хазрети Мерйем – Зекерия (а.с.), който казал: Аз съм женен за нейната леля. И поел отговорността да се грижи за нея.

Когато Мерйем пораснала, за нея била заделена отделна стая в храма. В айета тази стая е наречена „светилище“ (михраб-ниша). Светилището било и вид място за уединение и служене на Аллах.

В стаята на Хазрети Мерйем влизал единствено Зекерия алейхисселям. Това продължило докато тя навършила дванайсет години. Когато Зекерия (а.с.) влизал в стаята, той отключвал със своя ключ и на излизане отново

заключвал. Всеки ден идвал, за да й остави храна за един ден. Ала изпадал в изумление, когато всеки път намирал там различни плодове. Когато питал Мерйем откъде идват, тя отговаряла, че са изпратени от Всевишния Аллах. Сред тази храна имало зимни плодове през лятото и летни плодове през зимата. Всевишният Аллах повелява:

„И я прие нейният Господ с хубав прием, и я отгледа като хубав кълн, и я повери на Зекерия. Всякога, щом Зекерия влизаше при нея в нейното светилище, намираше там препитание. Рече: "О, Мерйем, откъде имаш това?" Тя рече: "От Аллах е. Аллах безмерно дава препитание комуто пожелае." (Сура Ал-и Имран, 3:37)

Големите дарове на Всевишният Аллах за Хазрети Мерйем:

* Дотогава единствено момчетата били посвещавани на храма, но след молитвата (*дуа*) на майка й Ханна, Хазрети Мерйем също била приета.

* Всевишният Аллах я отгледал под закрилата на чичо й – Зекерия алейхисселям.

* Още в земния свят Всевишният Аллах я дарил с райски блага.

* Била удостоена да види ангела Джебраил алейхисселям.

* Всевишният Аллах опазил нея и сина й Хазрети Иса от злините на шейтана.

* Синът й Иса алейхисселям, проговорил още в люлката и опровергал клеветите, които невежите отправяли към нея.

Хазрети Мерйем денонощно служела на Аллах (*ибадет*). Била известна сред синовете на Исраил със своята богобоязливост (*таква*). Тя била от избраните раби на Аллах, удостоени с чудеса. До такава степен, че в Свещения Коран била похвалена като „всеправдива“ (*съддика*), тоест достигнала възвишени степени в служенето и предаността си към Аллах.

Всевишният Аллах повелява:

„И когато ангелите рекоха: "О, Мерйем, Аллах те избра и те пречисти, и те избра над жените от народите! О, Мерйем, смири се пред своя Господ и сведи чело до земята в *суджуд*, и се кланяй с покланящите се!" (Сура Ал-и Имран, 3:42-43)

След тези повели, Хазрети Мерйем се извисила в богобоязливостта дотолкова, че служела на Аллах докато нозете й оттекат.

Онзи, Който сътворява от нищото, е способен да създаде и без баща!

Когато Хазрети Мерйем навършила петнайсет години била сгодена за човек на име Юсуф Неджар. Но преди да се омъжи за него, Всевишният Аллах я благовествал, че ще я дари със син:

„Когато ангелите рекоха: “О, Мерйем, Аллах те благовества за Слово от Него. Името му е Месията Иса, синът на Мерйем, знатен в земния живот и в отвъдния, и е от приближените [на Аллах].“ (Сура Ал-и Имран, 3:45)

Отново ангелите казали на Хазрети Мерйем:

„И ще говори на хората още в люлката, и като възмъжее, и ще бъде от праведниците...“ (Сура Ал-и Имран, 3:46)

В отговор на това тя казала:

„... рече тя: “Господи мой, как ще имам син, щом мъж не ме е докосвал?” Рече: “Така! Аллах сътворява каквото пожелае. Щом реши нещо, казва му само: “Бъди!” И то става.“ (Сура Ал-и Имран, 3:47)

„И ще го научи Той на книгата и на мъдростта, и на Теврат, и на Инджил.“ (Сура Ал-и Имран, 3:48)

„И спомени [о, Мухаммед] в Книгата Мерйем, когато се уедини от своето семейство на едно място на изток.“ (Сура Мерйем, 19:16)

Не минало много време и Всевишният Аллах изпратил Джебраил алейхисселям при Хазрети Мерйем.

„И се прикри от тях със завеса. И пратихме при нея Нашия Дух, който й се представи като съвършен човек.“ (Сура Мерйем, 19:17)

Но когато Хазрети Мерйем видяла пред себе си непознат човек, от невинност се притеснила от него. Тя се изплашила, защото не знаела, че това е ангелът Джебраил (а.с.):

„Рече тя: “Всемилостивия да ме опази от теб! Ако си богобоязлив...” Рече [Джибрил]: “Аз съм само пратеник на твоя Господ, за да те даря с пречисто момче.” Рече: “Как ще имам момче, щом не ме е докосвал мъж и не съм блудница?” Рече [ангелът]: “Тъй каза твоят Господ: “Това за Мен е лесно. И за да го сторим знамение за хората, и милост от Нас. Това е предрешено дело.” (Сура Мерйем, 19:18-21)

Както Всевишният Аллах пожелал:

„И зачена го тя, и се уедини с него в отдалечено място.“ (Сура Мерйем, 19:22)

Родилните болки на Хазрети Мерйем се увеличили. Тя дошла до ствола на една изсъхнала палма и се облегнала на нея. В айета е повелено:

„И родилните болки я доведоха при ствола на палмата. Рече: “О, да бях умряла преди това и да бях напълно забравена!” (Сура Мерйем, 19:23)

Иса алейхисселям се родил под ствола на изсъхнала палма. Всевишният Аллах го създал без баща.

Всевишният Аллах – Владетеля на безкрайно могъщество - чрез Своето величие е създал Хазрети Адем (а.с.) от пръст, без родители; Хавва без майка от Хазрети Адем; Иса (а.с.) без баща от Хазрети Мерйем.

Съществува прилика между раждането на Хазрети Иса и сътворението на Хазрети Адем, а именно, че сътворението и на двамата се осъществило с Аллаховата повеля **„Бъди!“**:

„Примерът с Иса пред Аллах е като примера с Адам. Сътвори го Той от пръст, после му рече: “Бъди!” И той стана.“ (Сура Ал-и Имран, 3:59)

Този айет е доказателство за чистотата и благонравността на Хазрети Мерйем, пред грозните клевети на невежите хора, които първо изпаднали в изумление, а след това я наклеветили.

❁

След като Хазрети Иса се родил:

„И бе призована изпод нея: “Да не тъжиш! Твоят Господ стори под теб ручей.“ (Сура Мерйем, 19:24)

Гласът, който говорел на Хазрети Мерйем продължил:

„И разклати към себе си ствола на палмата, за да се посипят свежи зрели фурми!“ (Сура Мерйем, 19:25)

Хазрети Мерйем разклатила ствола на палмата. Въпреки, че било зима, от изсъхналото дърво започнали да се посипват фурми. Хазрети Мерйем отпила вода от ручея пред себе си и яла от свежите фурми. Палмата дала свежи фурми през зимата, за успокоение на Хазрети Мерйем. Казано й било:

„И яж, и пий, и се радвай! И ако видиш някого от хората, направи знак: “Дадох на Всемилостивия обет да се въздържам, затова днес с никого не ще говоря.” (Сура Мерйем, 19:26)

Както се разбира от айета по времето, в което живяла Хазрети Мерйем, хората постели не само лишавайки се от храна и вода, но и чрез мълчание. По време на този пост, хората се въздържали не само от храна и вода, но и от разговор.

С раждането на Иса (а.с.), сред народа се разпространила грозна клевета:

„И отиде с него при своя народ, носейки го. Рекоха: “О, Мерйем, ти стори нещо осъдително. О, сестро на Харун, баща ти не беше лош човек и майка ти не беше блудница.” (Сура Мерйем, 19:27-28)

Споменатия в айета човек на име Харун не е брата на Муса (а.с.), а родният брат на Хазрети Мерйем. Хората кръщавали своите деца с имената на праведните хора, живели преди тях. (Виж Муслим, Адаб 9) И той бил праведен и почтен човек като своите родители. Затова и според хората било абсолютно невъзможно сестрата на такъв човек да извърши прелюбодеяние.

Хазрети Мерйем била подложена на непрестанни обиди от страна на невежите хора. Тя слушала всичко това с търпение и не продумвала, както й било повелено. Ала когато хората прекалили, помощта на Аллах дошла:

„И посочи тя към него. Рекоха: “Как ще беседваме с дете в люлка?” (Сура Мерйем, 19:29)

С отредената способност да говори, бъдещият пророк на Аллах – Хазрети Иса проговорил още в люлката и казал:

„Рече то: “Раб съм на Аллах. Даде ми Той Писанието и ме стори пророк. И ме стори благословен, където и да се намирам, и ми повели да отслужвам молитвата, и да давам милостинята *закат*, докато съм жив. И да бъда нежен към своята майка. И не ме стори Той горделив, непокорен. И мир на мен в деня, в който съм роден, и в деня, когато ще умра, и в Деня, когато ще бъда възкресен!” (Сура Мерйем, 19:30-33)

Това, че Хазрети Иса проговорил още в люлката било чудо, което накарало хората да променят отношението си към Хазрети Мерйем.

Така винаги, когато невежите хора питали Хазрети Мерйем „Откъде взе това дете?“, тя отговаряла сочейки детето и казвала: „Нека то да каже!“ Хазрети Иса още в люлката отговарял:

„–Майка ми е почтена жена! О невежи хора! Не я порицавайте, защото тя е пример за непорочност и богобоязън! Знайте, че Всевишният Аллах ме създаде без баща. Това е чудо от Аллах!“

Много от хората казвали:

„–Това е чудо от Аллах. Иначе как едно новородено дете ще говори с нас от люлката? Това наистина е от Аллах; това е чудо, което свидетелства за величието на Всевишния Аллах.“

Въпреки това, коварното отношение на злите хора продължило. В айета е повелено:

„Това е Иса, синът на Мерйем – словото на истината, в която се съмняват.“ (Сура Мерйем, 19:34)

Иса (а.с.) е споменат в айета като „слово на истината“ защото е бил сътворен с повелята **„Бъди!“**. Тази действителност се разказва и в друг айет:

„И [спомени Мерйем-] онази, която се опази девствена и в която вдъхнахме от Нашия дух, и сторихме нея и сина й знамение за световете.“ (Сура ел-Енбия, 21:91)

❁

Това, че Хазрети Иса проговорил още в люлката спряло много от клеветите. Ала след известно време сплетните отново започнали. Невежите хора говорели:

„–Нима е възможно да се роди дете без баща?!“

След това обвинили Зекерия (а.с.) в прелюбодейство и го нападнали, докато бил сам в храма (светилището).

За да се предпази от тяхната злина, Зекерия (а.с.) се скрил в едно кухо дърво. Сатаната влязъл в човешки образ и показал дървото, в което Зекерия (а.с.) се криел:

„–Разрежете това дърво на две! Нищо не губите! Зекерия е в него!“

Невежите хора лишени от прозрение веднага започнали да разрязват дървото. Когато острието опряло до главата на Зекерия (а.с.), огорченият пророк понечил да изстене, но чул глас, който му казал:

„–Зекерия! Не се оплаквай!“

Зекерия (а.с.) проявил несравнимо упование и загинал мъченически. За това бил удостоен с възвишени степени при Аллах.

❁

За да предпази Хазрети Мерйем и сина й Хазрети Иса от гнета на невежите хора, Всевишният Аллах ги взел под Своята закрила:

„И сторихме [Иса] сина на Мерйем и майка му знамение, и ги приютихме на хълм, където имаше покой и извор.“ (Сура ел-Му‘минун, 23:50)

Според преданията това място било Египет. Хазрети Мерйем и Хазрети Иса останали там дванайсет години. През това време се случили много необикновени неща:

Хазрети Мерйем и Хазрети Иса живеели в дом, където оставали бедни хора. Един ден собственика на дома загубил част от парите си. Той не могъл да разбере кой ги е взел и така всички останали под съмнение. Това наскърбило Хазрети Мерйем. Сред живущите в този дом имало един сляп и един недъгав човек. Когато Хазрети Иса видял, че майка му се натъжила от случилото се, той казал на двамата:

„–Извадете парите от мястото, на което ги криете!“

Пред това явно чудо те се принудили да върнат парите, които взели. След тази случка хората започнали да почитат Хазрети Иса.

Пророчеството на Хазрети Иса

След като Хазрети Иса живял дванайсет години в Египет, той се върнал в Йерусалим и се заселил в град Назарет.

Хазрети Иса получил пророчеството на трийсет годишна възраст и веднага започнал да известява вярата в единобожието на хората.

Всевишният Аллах повелява:

„И изпратихме Нух и Ибрахим, и отредихме сред тяхното потомство да бъдат пророчеството и Писанието...“ (Сура ел-Хадид, 57:26)

От тук разбираме, че четирите големи книги, споменати в Свещения Коран са низпослани на пратениците от рода на тези пророци:

„Сетне проводихме по стъпките им Нашите пратеници, и проводихме след тях Иса, сина на Мерйем, и му дадохме Евангелието (Инджил), и вложихме в сърцата на онези, които го последваха, състрадание и милосърдие...“ (Сура ел-Хадид, 57:27)

Иса алейхисселям продължавал да известява вярата в единобожието. Ала мнозинството от хората упорствали в неверието.

Иса (а.с.) показал много чудеса с помощта на Аллах. Известил на своя народ, че потвърждава Теврат, дарена на Муса (а.с.), и че Всевишният Аллах променил част от повелите:

„[И дойдох] в потвърждение на Теврат, [низпослана] преди мен, и за да ви разреша част от онова, което ви бе възбранено... И ви донесох знамение от вашия Господ. И бойте се от Аллах, и ми се покорете! Наистина Аллах е моят Господ и вашият Господ. На Него служете! Това е правият път.” (Сура Ал-и Имран, 3:50-51)

„И рече Иса, синът на Мерйем: “О, синове на Исраил, аз съм пратеник на Аллах при вас, да потвърдя Теврат преди мен и да благовестя за пратеник, който ще дойде след мен. Името му е Ахмед.” А когато [Мухаммед] им донесе ясните знаци, рекоха: “Това е явна магия.” (Сура ес-Сафф, 61:6)

❁

Гневът на отричащите хора към Иса (а.с.) се увеличавал. Хазрети Иса забелязал това и попитал дванайсетте свои ученика, които избрал измежду повярвалите:

„–Кои са моите помощници по пътя на Аллах?“

Всички отговорили:

„–Ние сме твоите помощници по пътя на Аллах. Защото ние повярвахме от сърце. Свидетелствай, че сме истински вярващи, силно привързани към вярата, с която си изпратен.“

В айета е повелено:

„И когато Иса почувства неверието у тях, рече: “Кои са моите помощници [по пътя] към Аллах?” Неговите ученици рекоха: “Ние сме помощниците [по пътя] на Аллах. Повярвахме в Аллах и свидетелствай, че сме отдадени!” (Сура Ал-и Имран, 3:52)

„О, вярващи, бъдете помощници [по пътя] на Аллах, както Иса, синът на Мерйем, рече на учениците си: “Кои са моите помощници [по пътя] на Аллах?” Учениците рекоха: “Ние сме помощниците [по пътя] на Аллах.” И част от синовете на Исраил повярва, а друга не повярва...“ (Сура ес-Сафф, 61:14)

Небесната трапеза

Учениците на Хазрети Иса поискали от него молитва (*дуа*), за да бъде спусната трапеза от небето.

„Как учениците рекоха: “О, Иса, сине на Мерйем, твоят Господ може ли да ни спусне трапеза от небето?” Рече: “Бойте се от Аллах, ако сте вярващи!” (Сура ел-Маиде, 5:112)

Иса алейхисселям ги попитал:

„–В могъществото на Аллах ли се съмнявате? Как се осмелявате да поискате подобно нещо?“

Учениците отговорили:

„–Нямаме друга цел, освен да бъдем удостоени с благодатта на Аллах и за да се успокоят сърцата ни!“

„Рекоха: “Искаме да ядем от нея и да се успокоят сърцата ни, и да знаем, че си ни говорил истината, и да бъдем свидетели на това.” (Сура ел-Маиде, 5:113)

Иса (а.с.) извършил гусул и отслужил молитва. Застанал пред своя Създател изпълнен с чувство на безпомощност и се помолил. Той поискал от Всевишния Аллах денят, в който е дарена трапезата да бъде празник:

„Рече Иса, синът на Мерйем: “О, Аллах, Господи наш, спусни ни трапеза от небето! Тя ще е за нас празник, за първия и за последния от нас – знамение от Теб. И ни нахрани! Ти си Най-добрият от даващите препитание.” (Сура ел-Маиде, 5:114)

Тази молитва (*дуа*) била приета и от небето била спусната трапеза. Според преданието, на трапезата имало печена риба, сол и оцет. Върху хляба имало маслини, мед, сирене и др. В същото време трапезата била украсена със зеленини.

Пътуването на Иса алейхисселям и неговите ученици до Нусайбин

В преданието на Селман Фариси (р.а.) се разказва:

Иса (а.с.) трябвало да призове към вярата владетеля на Нусайбин прочул се със своята надменност и жестокост. Хазрети Иса решил да изпрати първо няколко от своите ученици и попитал:

„–Кой би отишъл?“

Ученикът Якуб казал:

„–Аз ще отида."

Към него се присъединили Тевман и Шимон, който помолил Хазрети Иса:

„–С ваше позволение и аз ще отида, ала ако изпадна в нужда и ви повикам, не ни лишавайте от вашата помощ!"

Тримата поели на път. Шимон останал извън града и казал на останалите:

„–Ако поискате помощ, аз ще дойда."

Якуб и Тевман влезли в града. Събрали хората и ги призовали към вярата в единобожието. Хората вярвали на клеветите за Хазрети Мерйем и Иса (а.с.) и отказали да ги послушат. Отвели Тевман при владетеля, който се разпоредил да отрежат нозете и ръцете му, ослепил го и го хвърлил в тъмницата.

През това време Шимон се преоблякъл така, че да не бъде разпознат и влязъл в града. Сближил се с владетеля и установил приятелство с него. Станал част от обкръжението му за беседи. Един ден Шимон поискал разрешение от владетеля да се срещне с Тевман, под претекст, че иска да го попита нещо и владетеля му позволил. И двамата се престорили, че не се познават.

Шимон попитал:

–Човече, какво е словото ти?

Тевман отговорил:

–Иса алейхисселям е раб на Аллах и Негов пророк.

Разговорът им продължил:

– Имаш ли доказателство за достоверността на думите си?

– С позволението на Аллах той може да лекува всяка болест.

–Това го могат и лечителите. Имаш ли друг довод?

– С позволението на Аллах той казва какво ядат хората и с какво се запасяват по домовете си.

–Това го знаят и гадателите. Друго?

– С позволението на Аллах прави образ на птица от глина и я кара да полети.

–Това правят и магьосниците.

– С позволението на Аллах той съживява мъртвите.

–Ето, това е нещо необикновено! Нека поканим Иса и ако наистина може да съживява мъртвите, да му повярваме.

Владетелят се съгласил с предложението на Шимон. В отговор на поканата Иса (а.с.) пристигнал в Нусайбин. Той с нищо не показал, че познава Шимон.

Шимон предложил на владетеля:

–Ако желаете можем да изпитаме неговите качества върху Тевман.

Довели Тевман и когато Иса (а.с.) докоснал с ръце тялото му, то възвърнало предишната си цялост. Положил ръка върху очите му и те също оздравели с позволението на Аллах.

Шимон погледнал владетеля и казал:

–Ето, това е доказателство за истинско пророчество.

После Шимон попитал:

–О Иса! Какво вечеряха и с какво се запасиха по домовете си намиращите се тук?

Иса (а.с.) съобщил всичко достоверно.

След това му предложили да направи прилеп от глина. Иса (а.с.) го направил и го накарал да полети. Поискали да излекува болните и те възвърнали своето здраве. Поискали да съживи и един мъртвец. Определили това да бъде Сам бин Нух. Иса (а.с.) го съживил с позволението на Аллах. След това попитали Сам:

–И когато почина ли бе толкова състарен, както си сега?

И той отговорил:

–Не! Помислих, че е настъпил Денят на възкресението. От страх се състарих така.

След това Сам бин Нух потвърдил пророчеството на Иса (а.с.) и отново починал.

При вида на толкова много явни чудеса владетелят заедно с целия народ приели вярата. Оттук се разбира, че вярващият трябва да притежава разум, проницателност и да действа благоразумно. Защото не всяка истина

може да бъде изказана навсякъде, трябва да се изчака удобен момент и да се подготви почва за нея.

Хабиб ен-Неджар

Иса алейхисселям изпратил двама от своите ученици в Антакия. Те призовали хората да се откажат от идолопоклонничеството и да приемат вярата в единобожието. Ала царят наредил да ги заловят и хвърлят в тъмница.

Иса (а.с.) изпратил там Шимон, който бил начело на останалите ученици.

Шимон отново първо се сближил с царя. След като спечелил уважението и доверието на царя и неговото обкръжение, започнал да ги призовава към вярата в единобожието. Царят и приближените му приели този призив от сърце и повярвали. Ала народа не повярвал.

Човек на име Хабиб ен-Неджар разбрал за надигналото се недоволство и тичешком дошъл от своя дом, намиращ се на другия край на града. Влязъл сред насъбралата се тълпа, казал им, че е повярвал на пратениците и приканил всички да последват примера му. Но невежите хора не го послушали и в яростта си го убили.

Тази случка се разказва в Свещения Коран по следния начин:

„И им дай пример с жителите на селището, при което дойдоха пратениците! Изпратихме им двама, а те ги взеха за лъжци. Тогава ги подкрепихме с трети и рекоха: "Наистина сме изпратени при вас." (Сура Йа Син, 36:13-14)

„Рекоха: "Вие сте само хора като нас. Всемилостивия не е низпослал нищо. Вие само лъжете." Рекоха [пратениците]: "Нашият Господ знае, че наистина сме изпратени при вас." (Сура Йа Син, 36:15-16)

„Наш дълг е само ясното послание." Рекоха: "Предчувстваме злочестие от вас. Ако не престанете, ще ви пребием с камъни и ще ви сполети от нас болезнено мъчение." Рекоха: "Злочестието ви е от самите вас. Нима да ви се напомня [е злочестие]? Вие сте престъпващи хора." (Сура Йа Син, 36:17-19)

„И дойде мъж от другия край на града – устремен. Рече: "О, народе мой, последвайте пратениците! Последвайте онези, които не търсят отплата от вас и са на правия път!" (Сура Йа Син, 36:20-21)

Заради този призив хората се обърнали към Хабиб ен-Неджар и го попитали: „Нима и ти си от тяхната вяра?“ А той им отговорил:

„И защо да не служа на Онзи, Който ме е сътворил и при Когото ще бъдете върнати? Нима ще приема други богове, а не Него? Ако Всемилостивия поиска да ме сполети беда, тяхното застъпничество не ще ме избави от нищо и не ще ме спасят. Тогава ще съм в явна заблуда. Аз повярвах във вашия Господ [о, пратеници], чуйте ме!” (Сура Йа Син, 36:22-25)

Обезумялата тълпа не го слушала и започнала да го замеря с камъни. В смъртния миг на Хабиб ен-Неджар му било казано:

„Речено му бе: “Влез в Рая!” Рече: “Ах, да знаеше моят народ как ме опрости моят Господ и ме стори от удостоените!” (Сура Йа Син, 36:26-27)

Възнесението на Иса алейхисселям на небето

Синовете на Исраил проявили непостоянство във вярата, с която бил изпратен Муса алейхисселям, възпротивили се на пророците, които им били изпращани и се отклонили от правия път. Те не се вслушали в напътствията и предупрежденията и убивали пратениците.

Когато Иса (а.с.) бил изпратен да ги призове към напътствието, те сметнали, че той притежава прекалено благ нрав и не пожелали да му повярват.

Ала Иса (а.с.) въпреки всичко проявявал търпение и се стараел да помири хората и да утвърди мира и спокойствието на земята. Опитал се да спаси хората от лошия път, на който се намирали. Но този призив ги обезпокоил. Накрая решили да убият Иса (а.с.) и започнали да измъчват и него и последователите му.

Мъченията били непоносими. Трима от учениците не издържали и се отвърнали от вярата. Единият от тях (Йехуда) посочил на жестоките хора, които преди това убили Хазрети Зекерия и Хазрети Яхя мястото, където се намирал Иса (а.с.). Така той бил сполетян от гнева на Аллах. Като наказание бил оприличен на Иса в очите на обезумелите хора и те разпънали на кръста него вместо Иса. В същото време Пророкът Иса (а.с.) бил възнесен на небето.

Всевишният Аллах повелява:

„... и защото не повярваха и изричаха срещу Мерйем огромна клевета, и изричаха: “Ние убихме Месията Иса, сина на Мерйем, пра-

теника на Аллах." – но не го убиха и не го разпнаха, а само им бе оприличен. И които бяха в разногласие за това, се съмняваха за него. Нямат знание за това, освен да следват предположението. Със сигурност не го убиха те. Да, възнесе го Аллах при Себе си. Аллах е всемогъщ, премъдър." (Сура ен-Ниса, 4:156-158)

Аллах опазил Иса (а.с.) от злите хора и им попречил да го убият. Това, че го възнесъл при Себе си е истина. Съществуват различни предания относно времето и начина, по който това се случило. Най-достоверното предание е, че Всевишният Аллах със Своето могъщество го въздигнал на определено място в небесата. Преди Деня на възкресението той отново ще бъде изпратен на земята.

В айета е повелено:

„Когато Аллах рече: "О, Иса, Аз ще те прибера и ще те въздигна при Мен, и ще те пречистя от невярващите, и до Деня на възкресението ще сторя онези, които те последваха, над онези, които не повярваха. После при Мен ще се завърнете и ще отсъдя между вас в онова, по което сте били в разногласие." (Сура Ал-и Имран, 3:55)

„А онези, които не повярваха, ще накажа с тежко мъчение в земния живот и в отвъдния. И не ще има за тях избавители." А на онези, които вярват и вършат праведни дела, Той ще изплати наградите. Аллах не обича угнетителите." (Сура Ал-и Имран, 3:56-57)

След възнесението на Иса алейхисселям

Хората изпаднали в съдружаване с Аллах (*ширк*) и се отклонили от правия път.

В Свещения Коран се повелява:

„Бяха неверници онези, които рекоха: "Аллах, това е Месията, синът на Мерйем." А Месията рече: "О, синове на Исраил, служете на Аллах – моя Господ и вашия Господ! За онзи, който съдружава с Аллах, възбрани му Аллах Рая и неговото място е Огънят. Угнетителите нямат закрилници." (Сура ел-Маиде, 5:72)

„Месията, синът на Мерйем, е само пратеник, преди когото отминаха пратеници, а майка му е всеправдива. И двамата приемаха храна. Виж как им разясняваме знаменията, после виж как лъжат!" (Сура ел-Маиде, 5:75)

Както е видно и от айетите, Всевишният Аллах е пречист от онова, с което Го съдружават.

❁

Когато римските войници влезли в дома, за да заловят Хазрети Иса, с повелята на Всевишния Аллах четирите висши ангела го пренесли през прозореца и го възнесли на небето.

Римските войници видели Йехуда и казали: „Ти си Иса!“ и го заловили. Въпреки всичките му молби, те не го послушали и го разпнали на кръста.

След това Иса алейхисселям се показал пред Хазрети Мерйем и своите ученици. Той се обърнал към Хазрети Мерйем и й казал: „Майко, виждаш, че не ме разпнаха на кръста. На мое място бе убит Йехуда. Пазете се от нашепването на сатаната, защото той ще се опита да ви заблуди чрез украсата на земния свят.“

След това се помолил на Всевишния Аллах за опазването на вярващите. Обърнал се към своите ученици и им казал: „Нека благодатта и милостта на Аллах да са с вас!“

След като изрекъл тези слова, четирите висши ангела отново го издигнали на небето.

❁

Слизането на Иса алейхисселям от небето

Когато Денят на възкресението наближи, Иса алейхисселям ще слезе на земята. Съществуват много хадиси, които известяват това. В Свещения Коран е повелено:

„Той е знак за Часа. И не се съмнявайте в него, и Ме следвайте! Това е правият път.“ (Сура ез-Зухруф, 43:61)

В този айет се известява, че Хазрети Иса е знак за настъпването на Деня на възкресението и, че той отново ще бъде върнат на земята.

Пратеника на Аллах (салляллаху алейхи ве селлем) е казал:

„*Ако животът ми стигне, бих искал да се срещна с Иса. Но ако животът ми не ми позволи, нека онзи от вас, който го срещне да му предаде моят поздрав*.“ (Ибн-и Ханбел, II, 298)

Чудесата на Иса алейхисселям

С помощта на Аллах:

1- Съживявал мъртвите.

2- Лекувал болните.

3- Съобщавал какво ядат и с какво се запасяват хората по домовете си.

4- Правел образи на птици от глина и ги съживявал.

5- На него и неговия народ била спусната трапеза от небето.

6- Дори по време на сън, той знаел какво се случва наоколо.

7- Когато се помолел, от небето се спускала храна и плодове.

8- Имал способността да чува и най-съкровените неща, които се изричат от голямо разстояние.

Всевишният Аллах е известил за всички чудеса, с които е дарил Иса (а.с.) в различни айети:

„И ще го стори пратеник при синовете на Исраил: "Донесох ви знамение от вашия Господ. Ще създам за вас от глина образ на птица, ще духна в нея и ще стане птица с позволението на Аллах. И ще изцерявам слепи и прокажени, и ще съживявам мъртви с позволението на Аллах. И ще ви съобщавам какво ядете и с какво се запасявате по домовете си. Наистина в това има знамение за вас, ако сте вярващи." (Сура Ал-и Имран, 3:49)

„В Деня, когато Аллах събере пратениците и рече: "Какво ви бе отвърнато?", ще кажат: "Нямаме знание, Ти си Всезнаещия неведомите неща." (Сура ел-Маиде, 5:109)

„Когато Аллах рече: "О, Иса, сине на Мерйем, помни Моята благодат към теб и към майка ти, как те подкрепих със Светия дух, та с хората да говориш в люлката и като възрастен! И как те научих на книгата и на мъдростта, и на Теврат, и на Инджил. И ето, сътворяваш от глина образ на птица – с Моето позволение, и духваш в нея, и става птица – с Моето позволение. И изцеряваш слепия и прокажения с Моето позволение. И ето, извеждаш мъртвите – с Моето позволение. И как възпрях от теб синовете на Исраил, когато им донесе ясните знаци. И рекоха неверниците измежду тях: "Това е само явна магия." (Сура ел-Маиде, 5:110)

Сред качествата, които притежавал Иса (а.с.) са:

Отдавал голямо значение на пречистването на душата (*нефс*) и сърцето.

Отказал се от земните желания и живеел духовен живот.

Със своето поведение той станал пример за благия нрав, милостта и състраданието на земята.

Иса алейхисселям е казал:

„Старайте се да се приближавате към Аллах като се противопоставяте на угнетителите. Странейки от тях ще се приближавате към Аллах! Не се примирявайте с тяхната жестокост и така спечелете задоволството на Аллах!..“

О Аллах! Отреди ни да опознаем истината, да не се отклоняваме от нея и по този начин да се превърнем в Твои праведни раби и в двата свята! Дари ни с Твоите блага в градините на Твоето задоволство!

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите

1. Какво е общото между Зекерия, Яхя и Иса алейхимусселям?

2. Кои са петте големи пратеника? Назовете техните имена.

3. Иса (а.с.) ще слезе ли отново на земята? Пояснете.

4. Как постъпила Хазрети Мерйем, когато отправяли клевети срещу нея и как се спасила от тях?

5. Разкажете за случката с Хабиб ен-Неджар.

6. По какъв начин Иса (а.с.) бил възнесен на небето?

7. Избройте пет от чудесата на Хазрети Иса.

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Зекерия (а.с.) се придържал към законите на .... (а.с.).

2. Характерна особеност на Иса (а.с.) е това, че той е създаден без баща и затова бил наречен „........“

3. Иса (а.с.) получил пророчеството на .... години. Книгата, която му била низпослана е .... На трийсет и три годишна възраст бил възнесен на небето.

4. Майката на Хазрети Мерйем е ...., а баща й е .....

В. Моля, отбележете верния отговор

1. **В кой от изброените отговори <u>не</u> се споменава една от причините, поради която Зекерия (а.с.) е пожелал син от Аллах?**

   а) Поискал приемник, който да го наследи в познанието и пророчеството.

   б) Пожелал да продължи пророческия род на Якуб (а.с.).

   в) Бил застигнат от старост и имал нужда от син, който да се грижи за него.

   г) Нямало достоен човек, който да се отнася със справедливост към хората след него.

2. **В следните подточки се изброяват големите пратеници. Кой от отговорите е погрешен?**

   а) Нух (а.с.).

   б) Ибрахим (а.с.).

   в) Сюлейман (а.с.).

   г) Иса (а.с.).

3. **В кой от изброените отговори се обяснява причината, поради която Иса (а.с.) е наречен „Рухуллах“?**

   а) Живота си на земята изживял единствено с духа си.

   б) Показал чудо, съживявайки мъртвите.

   в) Всевишният Аллах го създал без баща, вдъхвайки му от Своя дух.

   г) Духа и тялото му били създадени едновременно.

4. **По-долу са изброени благата, с които Всевишният Аллах удостоил Хазрети Мерйем? Кое <u>не</u> е едно от тях?**

   а) Знание за храната, която хората съхранявали в домовете си.

   б) Тя и сина й били опазени от злините на хората.

   в) За нея били спускани всякакви плодове от небето.

   г) Била удостоена да види Джебраил (а.с.).

5. **Кое от изброеното <u>не</u> е поука от призоваването към напътствие на злия владетел от Якуб, Шимон и Тевман?**

   а) За да бъде постигнат успех в дадено начинание са необходими постоянство и планираност.

   б) Проявеното търпение и старание по пътя на Аллах никога не е напразно.

   в) Вярващия трябва да притежава разум и прозрение.

   г) Завистта е полезно качество.

6. **В кой от изброените отговори <u>не</u> се посочва особеност на учениците на Хазрети Иса?**

   а) Те били избирани само по външен вид.

   б) Те са помощници на своя пророк по пътя на Аллах.

   в) Те са праведни вярващи.

   г) Те обичат своя пророк и са му предани.

7. **В коя подточка <u>не</u> е споменато едно от чудесата на Иса (а.с.)?**

   а) Знаел кога ще се роди момче и кога момиче.

   б) Съживявал мъртвите с позволението на Аллах.

   в) Съживявал образите на птиците, които правел от глина и ги карал да полетят с позволението на Аллах.

   г) Дори в съня си знаел какво се случва наоколо.

8. **Коя от изброените особености <u>не</u> е присъща за Иса (а.с.)?**

   а) Не влизал в спор с отричащите, които не приемали вярата в единобожието.

   б) Водел духовен живот, отказвайки се от желанията на душата (*нефс*).

   в) Обръщал голямо внимание на пречистването на душата (*нефс*) и сърцето.

   г) Наставлявал своя народ за милосърдието, състраданието и мира.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1- Муса

2- „Рухуллах“

3- трийсет – Инджил

4- Ханна – Имран

В. Верни отговори на теста

1-в	2-в	3-в	4-а
5-г	6-а	7-а	8-а

РЕЧНИК

абдест – ритуално измиване с вода и почистване на определени части от тялото, придружено с изричане на молитви (*дуа*)

айет – знамение от Свещения Коран

алейхимесселям – (а.с.) мн. ч. мир на тях

алейхимусселям (а.с.) – за мн. ч. Аллах с мир да ги дари

алейхисселям – (а.с.) мир нему

ахирет – отвъдния свят, животът след смъртта

евлияуллах (Хак досту, Вели) – Приближени раби на Аллах; хората, стараещи се да спазват повелите на Аллах, да спечелят Неговото велико задоволство; духовно извисени хора

Джебраил / Джибрил (алейхиссе-лям) – и двете имена се използ-ват. Главният ангел.

зекят – задължителна милостиня, която се събира от по-богати вярващи, съгласно определен имуществен ценз, за да се раз-даде на бедните и нуждаещите се, по строго регламентирани правила

зикир – споменаване на Всевишния Аллах

Зилкаде – единайсетият месец от мюсюлманския лунен календар

Зилхидже – дванайсетият месец от мюсюлманския лунен календар, в който се извършва Поклонението Хадж

ибадет – служене на Всевишния Аллах

инфак – раздаване; всякакъв вид дарение в името на Аллах само и единствено заради Неговото доволство

исар – възвишена всеотдайност и предпочитане на нуждите на другите пред своите

исмет – пророческо качество на нравствена чистота и непорочност

керамѐт – свръхестествени явления, сила, способности дарени на някои приближени раби на Аллах, те се различават от пророческите чудеса

кешф – (или кешиф) е термин от суфизма. В буквален превод от арабски език думата „*кешф*“ означава „интуиция“, „разкри-

ване“, „повдигане на завеса“ и др. В суфизма се използва в смисъл на „интуиция“, „вдъхновение“, „връзка с неведомия свят“.

куддисе сиррух (к.с.) – Аллах да го благослови

Кябе – Свещеният Дом на Аллах в *Мекка*

Марифетуллах – познание за Всевишния Аллах; познанието за съществуването и единството на Аллах.

В тасаввуфа (*суфизма*) се използва и съкратената форма „*марифет*" със същото значение.

Месневи – произведение на Мевляна Джеляледдин Руми

Микаил (а.с.) – един от четирите висши ангела

намаз – молитва, която се извършва чрез определени действия и в определено време. Задължителните молитви в Исляма са: петкратната молитва през деня (т. е. сутрешна, обедна, следобедна, вечерна и нощна молитва); петъчната молитва, която се извършва веднъж в седмицата; и двете празнични молитви в първите дни на – Рамазан и Курбан Байрам, които се извършват веднъж годишно.

радияллаху анх (р.а.) – Аллах да е доволен от него

радияллаху анха (р.а.) – Аллах да е доволен от нея

радияллаху анхума (р.а.) – Аллах да е доволен от двамата или от двете

рахметуллахи алейх (рахм. а.) – Аллах да се смили над него

садака-и джарие – несекваща милостиня. Благодеяние, за което човек получава постоянна награда. /Когато настъпи смъртта на човек, неговата книга на делата се затваря. Той не е в състояние да извършва повече праведни дела освен, ако не е извършил благородно дело като построяване на джамия, училище, кухня за бедните, болница, чешма, път, засаждане на дървета, или е написал полезна книга, или е оставил след себе си добродетелно дете, което върши праведни дела. Когато хора и/или животни се възползват от това, което починалият е оставил след себе си, в книгата на делата му продължават да се записват добрини. Така човек получава награда (*севап*) и след смъртта си./

с.а.с. / с.а.в. (салляллаху алейхи ве селлем) – Аллах да го благослови и с мир да го дари! Използва се за благословен поздрав към Пророка Мухаммед (с.а.с.) след споменаване на името му

Сахаби (сахабе, асхаб) – Сподвижниците на Пророка Мухаммед (с.а.с.)

Сура – глава от Свещения Коран

Сунна – (**Сюннетя**) Традицията на Пророка (с.а.с.) – думите, постъпките и препоръките му

таква – богобоязливост

тасаввуф (**суфизъм**) – път за пречистване и извисяване на вярващия

тевбе – покаяние

тевхид – вяра в единството на Аллах, единобожие

хадис – изказване на Пророка Мухаммед (с.а.с.), съобщение за неговите думи или постъпки

Хазрети – уважително обръщение

СЪДЪРЖАНИЕ

ДАВУД алейхисселям / 85

СЮЛЕЙМАН алейхисселям / 115

КНИГИ НА АВТОРА ПРЕВЕДЕНИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

„Islamът форма и дух“

„Последният дъх“

„Загадката наречена човек“

„Полъхът на милостта Мухаммед и чудесата на Корана“

„Вакъф инфак хизмет“

„Капчици животворна вода“

„Размисъл върху вселената, човека и Свещения Коран“

„История на Пророците в светлината на Свещения Коран“ – Първа част

Книгите могат да бъдат намерени **безплатно** в PDF формат
в електронната библиотека:

www.islamicpublishing.net